

Školní vzdělávací program

„ROZŠIŘUJÍCÍ VÝUKA JAZYKŮ“

Základní škola jazyků Karlovy Vary, p.o.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Verze 8 z 1. 10. 2019

Platnost 1. 10. 2019

Historie zápisů do programu:

koordinátor ŠVP: Mgr. Jana Táborková

09.10.2009 úpravy JT 10.10.2009 opravená data JB 1.11.2011 opravená data JT

29.10.2012 hotové úpravy učiva, výstupů + kontrola návaznosti ŠVP na RVP (kompletní)

12.11.2012 kontrola - Standarty ČJ,M a CJ; JT

21.6.2013 kontrola charakteristik oblastí a cílového zaměření; úprava OV (v souvislosti se změnou RVP)

29.8.2013 provedeny veškeré úpravy a kontroly učebních osnov předmětů vzhledem ke změně RVP platné od 1.9.2013; dopsána koncepce Branného cvičení jakožto celoškolního projektu Přepsána poznámka o volitelnosti ICT a RVJ větve v charakteristice školy ICT v 5. roč. vyškrtnuto z osnov jakožto povinný předmět (nyní volitelný)

15.4.2014 - kontrola D, Aj, M 4. roč. (obor čísel 100 000)

2.5.2014: Údaje o škole: přepsána platnost a verze, Branné cvičení (název celoškolního projektu) Charakteristika ŠVP: pasáž o spec.vzděl. potřebách upravena (obecně v kapitole Charakteristika ŠVP + konkrétně v kapitole Charakteristika školy:

ZABEZPEČENÍ VÝUKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI) Učební osnovy - názvy předmětů sjednoceny s názvy v Bakalářích Volitelný předmět (U. plán) - v 5. roč. zrušen (zůstává 2. cizí jazyk) - počet hodin upraven na 118 (1. stupeň) Zrušena poznámka o RVJ/ICT v Uč. plánu Připsána poznámka o organizaci výuky v Aj, Nj, Tv a Pč. Zrušeno dělení na větev ICT/RVJ v rámci Volitelného předmětu, předmět Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)ponechán v bloku Vol. předmětů, připsána poznámka v uč. plánu o zrušení větve RVJ/ICT v roce 2012/2013 V Char. předmětu Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk) - sjednoceno jako název Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk) (nikoliv Další c. j. RVJ), připsána poznámka o zařazení do oblasti Jazyk a j. komunikace a mezi volitelné předměty Zpracován seznam volitelných předmětů pro 9. roč. - aby odpovídaly poznámky k uč. plánu struktuře předmětů (osnovy) Evaluace - dopsáno, že zohledňujeme vyhlášku 48/2005 Sb. pro tvorbu pravidel pro hodnocení žáků.

21.5. 2014: motivační název – nadstandardní výuka jazyků; Občanská výchova = předmět/Výchova k občanství = oblast z RVP (sjednoceno v Char. oblasti Člověk a spol.);

22.5.2014: kontrola klíčových slov(občanská výchova, první/druhý/třetí cizí jazyk, cvičení z informatiky)

18.8.2016: revize a úprava, přidáno: Charakteristika ŠVP – rozepsáno podle manuálu pro úpravu ŠVP a mých vědomostí...pasáž Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu je povinná (pro žáky handicapované i nadané), pasáž Zapojení dalších subjektů + specifikace opatření ... je doporučena, ale nepovinná. Dopsána pasáž o spec. ped péči do uč. plánu (náprava a čj ciz. jako kroužek, v 9. roč. jako předmět)

24.8.2016 – ještě dopsáno několik pasáží do Charakteristiky ŠVP (o žáku se spec. potřebami)

26.8.2016 – vloženy úpravy v kapitole Dějepis (podle D. Kubové)

29.8. úprava TV a oprava HV (vymazán obsah 8-9 – přesun do 6-7. roč.)

31.8. – drobné úpravy M, Ch– připsána informace o novém předmětu Aplikovaná matematika; upravena VV (zmínka o posílení předmětu v 9. ročníku o 3. hodinu zaměř. na design); kontrola a úprava volitelného druhého cizího jazyka Nj, osnovy IVT; vloženy nové volitelné předměty + jejich obsahová charakteristika.

1.9.2017 - úprava TV dle opatření MŠMT – úprava RVP ZV v části C, kapitola 5.8.2 Tělesná výchova: úprava výstupů + učiva TV – plavání , úprava charakteristiky předmětu o poznámku ohledně plavání, úprava poznámek k uč. plánu (z 20 hodin plavání na min 40) - připsáno o školní knihovně (do char. školy); - připsáno o podpoře výuky cizinců do char. předmětu čj (asistent, stahování z hodin), o tomtéž v kapitole Vzdělávání žáků se spec. vzděl. potřebami; - vyškrtnuta poznámka o Aplik. Matematice v 9. ročníku; - v čj 5. roč. připsán výstup o přídavných jménech; - VKZ , VV – jiná dotace – přepsáno v char. předmětu + u výstupů

8/2020 – vypracována úprava char. předmětů i výstupů učiva D, NJ

28.9.2020 – úprava v charakteristikách předmětů ČJ,M,HV,VV,PČ, PŘ,VL,PRV,Cizí jazyky (AJ), M, F,Ch – aktualizace a zestručnění

29.9.2020 – vynechán výstup ČJ 5. roč. o skloňování příd. jmen dle vzorů

29.9.2020 – přepsána pasáž o dětech se spec. vzděl. potřebami (žáci s OMJ), též v učebním plánu (dále poznámka o dělení hodin)

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy a ŠVP	5
2.1. Charakteristika školy	Chyba! Záložka není definována.
2.2. Charakteristika ŠVP	Chyba! Záložka není definována.
2.2.1. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí	7
2.2.2. Začlenění průřezových témat	9
3. Učební plán	28
4. Učební osnovy	33
4.1. Jazyk a jazyková komunikace	33
4.1.1. Český jazyk	34
4.1.2. Anglický jazyk	54
4.2. Matematika a její aplikace	67
4.2.1. Matematika	67
4.3. Informační a komunikační technologie	83
4.3.1. Informatika	84
4.4. Člověk a jeho svět	90
4.4.1. Prvouka	93
4.4.2. Vlastivěda	100
4.4.3. Přírodověda	106
4.5. Člověk a společnost	111
4.5.1. Dějepis	113
4.5.2. Občanská výchova	122
4.6. Člověk a příroda	133
4.6.1. Fyzika	134
4.6.2. Chemie	142
4.6.3. Přírodopis	150
4.6.4. Zeměpis	157
4.7. Umění a kultura	179
4.7.1. Hudební výchova	181
4.7.2. Výtvarná výchova	188
4.8. Člověk a svět práce	197
4.8.1. Pracovní činnosti	197
4.9. Člověk a zdraví	215
4.9.1. Výchova ke zdraví	216
4.9.2. Tělesná výchova	223
4.10. Volitelné předměty	243
4.10.1. Německý/Francouzský jazyk	243
4.10.3. Volitelný předmět	260
5. Školní projekty	263
5.1. Adopce Afrika	Chyba! Záložka není definována.
5.2. Branné cvičení	263
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	264

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Motivační název	Rozšiřující výuka jazyků

Údaje o škole:

Název školy	Základní škola jazyků Karlovy Vary, příspěvková organizace
REDIZO	600067211
IČ	00872296
Adresa školy	Libušina 1032/31, 360 01 Karlovy Vary
Ředitel	Mgr. Jiří Burian
Hlavní koordinátor	Mgr. Jana Tábořková

Kontakty:

Telefon	725043842
E-mail	info@jazzkvary.cz
www	www.jazzkvary.cz

Zřizovatel

Název	Město Karlovy Vary
IČ	00254657
Kontakt	Odbor školství a tělovýchovy
Adresa	Moskevská 21, 361 20 Karlovy Vary
Telefon	353118111
Email	info@mmkv.cz
WWW	www.mmkv.cz

2. Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Škola je plně organizovaná, městského typu. Kapacita školy je 650 žáků, 18 tříd, po 2-3 třídách na 1. stupni a po 1-2 třídách na 2. stupni. Výuka probíhá ve dvou budovách: Libušina 31 (hlavní budova, učebny pro 2. - 9. ročník, školní jídelna) a Libušina 22 (školička, učebny pro 1.-2. ročník, družina)

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří více než 30 kvalifikovaných pedagogů- učitelé 1. stupně ZŠ, učitelé 2. stupně ZŠ a vychovatelky ŠD. Zaměření vzdělávacího programu vyžaduje větší počet učitelů anglického jazyka, kteří se specializují i na 1. stupeň.

Dlouhodobé projekty

Škola se zaměřuje na projekty podporující výuku cizích jazyků (partnerské školy v Německu) a projekty ESF.

Umístění školy

Škola je umístěna v centru na okraji lázeňského území města Karlovy Vary.

Vybavení školy

Vyučuje se ve více než 18 kmenových učebnách a v odborných učebnách (1 počítačová učebna, jazykové učebny, učebna fyziky a chemie, učebna přírodopisu, učebna dějepisu, učebna matematiky, učebna hudební výchovy, pracovna na výtvarnou na pracovní výchovu, kuchyňka, dílna). Součástí školy jsou dvě tělocvičny a dvě venkovní hřiště. Oddělení školní družiny využívají pro svoji činnost vhodné prostory ZŠ (třídy 1. a 2. ročníku, tělocvičny, počítačovou učebnu, výtvarná dílnu) a hernu ŠD. Od září roku 2017 je k dispozici žákům také školní knihovna s nabídkou titulů k zapůjčení.

Prostorové podmínky školy lze hodnotit jako „standardní“. V letech 2004 a 2005 prošla historická budova rekonstrukcí střechy fasády a oken, v roce 2006 byla realizována přístavba školičky a zavedena počítačová síť do většiny učeben a kabinetů školy (LAN a WLAN). Od roku 2011 umožňujeme free WiFi, volně přístupné připojení k internetu.

Z hlediska materiálního technického zabezpečení výuky za zmínku stojí vybavení počítačové učebny s připojením k rychlému internetu. ZŠ je dobře vybavena kvalitní audiovizuální technikou (dataprojektory, digitální kamera, digitální fotoaparáty, ozvučovací aparatury, hardware a software pro potřeby výuky nejen v předmětu Informatika). ZŠ je vybavena interaktivními tabulemi, v aule je více než 25 žákovských PC a interaktivní panel symposium, každá učebna je vybavena dataprojektorem, učitelským PC a promítacím plátnem nebo interaktivní tabulí. Na uspokojivé úrovni je vybavení digitální kopírovací technikou. Vybavení učebnicemi a učebními pomůckami je na průměrné úrovni. Škola používá ve výuce mimo jiné i interaktivní učebnice.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

ŠKOLSKÁ RADA byla ustanovena koncem roku 2005. Sdružení rodičů a přátel školy RADA RODIČŮ má delší tradici. Každá třída ZŠ má možnost mít ve výboru sdružení svého zástupce. Výbor sdružení zve na své schůzky zástupce vedení školy. Sama ZŠ organizuje nejméně 2x do roka třídní schůzky, mezi další formy komunikace a spolupráce s rodiči patří individuální konzultace s rodiči žáků a pravidelné zjišťování názorů rodičů na dílčí problémy vzdělávání v ZŠ formou anket a dotazníků. Vedení ZŠ a výchovný poradce a školní metodik prevence úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP v Karlových Varech, s příslušnými odbory MMKV, s Městskou policií a s Policií ČR. Vzájemnou informovanost pomáhají udržovat webové stránky školy a elektronická pošta.

Charakteristika žáků

Žáci školy získají základní vzdělání. Na 1. stupni jim vzdělávací program nabízí výuku anglického jazyka již od 1. třídy. Na 2. stupni mají žáci možnost volit mezi několika dalšími cizími jazyky (zpravidla NJ a FJ), v rámci volitelného předmětu v 9. ročníku mají možnost získat také základy 3. cizího jazyka. Většina žáků školy se po absolvování školy uchází o přijetí ke studiu na střední škole.

2.2. Charakteristika ŠVP

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Motivační název školního vzdělávacího programu „ROZŠIŘUJÍCÍ VÝUKA JAZYKŮ“ byl inspirován snahou vyjádřit podstatu zaměření vzdělávacího programu. Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů bylo zaměření školy upřesněno do těchto vzdělávacích priorit:

- 1) Rozvíjet schopnosti nadaných žáků – pokračovat v tradici jazykových tříd.
- 2) Pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami – disponibilním navýšením hodinových dotací matematiky a českého jazyka.
- 3) Podporovat rozvíjení estetických a pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních aktivitách.
- 4) Rozvíjet komunikační dovednosti žáků:
 - A) v mateřském jazyce,
 - B) v cizím jazyce,

- C) v informačních a komunikačních technologiích,
- D) v sociálních vztazích.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (Školského poradenského zařízení). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (citováno z RVP ZV, kapitola 8 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami)

Škola je připravena pečovat o žáky s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně. Jedná se o žáky se specifickými poruchami učení a o žáky s poruchami chování. Škola je ale otevřena i žákům se zdravotním znevýhodněním a žákům se sociálně kulturním znevýhodněním (zejména cizincům s nízkou či žádnou znalostí češtiny).

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP): Žáci jsou individuálně integrováni do běžných tříd. Pro všechny integrované žáky je vypracován na základě žádosti rodičů a vyjádření Pedagogicko-psychologické poradny (dále jen PPP) v písemné podobě individuální vzdělávací plán (dále IVP) či plán pedagogické podpory (dále PLPP; pro první stupeň podpůrných opatření), podle kterého se se žákem pracuje celý rok. Zde je určena látka, kterou žák za školní rok probere a zvládne. PLPP a IVP sestavuje na základě zprávy PPP třídní učitel za pomoci výchovného poradce. Před jeho zhotovením probíhají rozhovory s pedagogy, kterých se podpůrná opatření týkají, s cílem stanovit metod práce se žákem, způsobů kontroly zvládnutí učiva, osvojení znalostí a dovedností. Plán zahrnuje také doporučené metody a postupy práce a naopak zohledňuje znevýhodnění žáka a vymezuje činnosti, kterých není schopen. Součástí je rovněž soupis případných doplňkových pomůcek a učebních materiálů. Součástí plánu jsou také povinnosti žáků a rodičů. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Plán podpůrných opatření je stvrzen podpisy vyučujících i zákonného zástupce žáka a založen do dokumentace školy. Každý nově přichodící pedagog je o platnosti plánu bezprostředně informován.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. (Minimální doporučená úroveň uvedená v RVP ZV je vodítkem pro úpravy a zapracování podpůrných opatření do IVP.)

Zapojení dalších subjektů:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který koordinuje jeho činnost a zprostředkovává komunikaci s dalšími subjekty, zejména s PPP. V rámci péče o žáky s jazykovým handicapem evidovanými PPP dochází několikrát ročně do školy osoba pověřená kontrolou a hodnocením péče o tyto žáky. Vyšetření žáků-cizinců probíhá se svolením rodičů přímo v budově školy.

Specifikace provádění podpůrných opatření:

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.) Škola volí prostředky přímé pedagogické podpory a podpůrná opatření směřují k naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáka, které nevyžadují opatření s normovanou finanční náročností, přitom pokud jsou účelné, mohou podporovat žáka v celém průběhu jeho vzdělávání.

Aplikace podpůrných opatření druhého až pátého stupně vyžaduje spolupráci se Školským poradenským zařízením:

Jako podpůrná opatření jsou na naší škole využívána doporučení školského poradenského zařízení a PPP v oblasti metod výuky (zejména respektování odlišných učebních stylů a indispozic žáka, poskytování vhodného pracovního tempa a časté poskytování zpětné vazby), v oblasti organizace výuky (střídání metod a forem práce, dohled nad žákem při kooperativní výuce, případné vkládání přestávek) a zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Jedná se o hodiny nápravného doučování a o hodiny českého jazyka pro cizince. Žákům jsou poskytovány mimojazykové kurzy českého jazyka, a to bezplatně 1-2x týdně v rámci kroužků vedených pedagogy naší školy. Výuka probíhá v malých skupinkách rozdělených podle dosažené úrovně osvojení českého jazyka a podle věku žáků-cizinců. V některých hodinách českého jazyka je dle možností školy a podle potřeby přítomna školní asistentka, která se věnuje žákům s jazykovým handicapem. Z některých hodin jsou pedagogy naší školy vyjímáni žáci-cizinci (žáci s odlišným mateřským jazykem) a v malých skupinách, popř. individuálně pracují na zadání přiměřeném jejich jazykové zdatnosti s cílem podpořit dorozumívací schopnosti a doplnit učivo předchozích ročníků.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pro žáky mimořádně nadané rozšiřujeme základní učivo do hloubky. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Studium je také podporováno formou e-learningu. Jsou mu zadávány náročnější samostatné úkoly a je pověřován vedením a řízením skupin. Respektujeme, že tito žáci mohou mít výkyvy v chování a

také fakt, že v jiných oblastech může být žák pouze průměrný. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky a vyjádření poradenského pracoviště.

Pravidla, průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného a mimořádně nadaného žáka:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.

Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zapojení dalších subjektů:

Jako podpůrná opatření jsou na naší škole využívána doporučení školského poradenského zařízení a PPP.

Specifikace provádění podpůrných opatření:

Mezi podpůrná opatření zabezpečující vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků patří zejména předčasný nástup dítěte do školy, obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů a projektů, podpora a příprava pro účast v předmětových soutěžích a nabídka volitelných předmětů a volnočasových aktivit.

2.2.1. Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost žáků, využíváme je pro efektivní učení a volíme vhodné způsoby a metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami podle svých individuálních schopností
- Zařazujeme metody, při kterých žáci uvádí věci do souvislostí a propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- Zadáváme takové úkoly, při kterých žáci využívají různých zdrojů informací, především zdrojů dostupných a využitelných v praktickém životě (např. internet, tisk)
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce (individuální – např. referáty, prezentace i skupinové – např. projekty, dotazníky)
- Ponecháváme potřebný prostor k sebehodnocení i vzájemnému hodnocení a srovnání úrovně jednotlivých prací

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Hodnotíme společně s žáky a analyzujeme nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni tak, aby žáci rozpoznali a pochopili problém a využili k tomu vlastní úsudek a zkušenosti
- Vyhledáváme a kombinujeme s žáky informace z různých zdrojů, které jsou vhodné k řešení problémů, a rozvíjíme tím jejich tvořivost
- Usilujeme o samostatné řešení problémů, směřujeme k možné volbě způsobu řešení
- Ověřujeme praktickou správnost řešení problémů a aplikujeme osvědčené postupy
- Vybízíme jednotlivé žáky k vlastnímu hodnocení úspěšnosti dosaženého cíle
- Průběžně zjišťujeme vzdělávací potřeby žáků, příležitostně reagujeme na aktuální otázky
- Pro předmět se snažíme kladně motivovat výběrem takových témat a forem práce, které posilují vlastní zájem žáku o danou problematiku
- Hovoříme o takových situacích, ve kterých je třeba samostatně se rozhodovat, chránit se a vyvarovat se ohrožení v každodenních i mimořádných situacích
- Apelujeme na samostatnost a osobní zodpovědnost žáků v jednání a rozhodování

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků tak, aby naslouchali promluvám druhých lidí, pochopili je, účinně se zapojovali do diskusí tím, že se naučí klást věcné otázky a umožňujeme, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

- Ukazujeme, jak porozumět různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům, běžně užívaným gestům, zvukům a jiným informačním a komunikačním prostředkům.
- Využíváme informační a komunikační prostředky
- Vytváříme příležitosti pro sdělení názoru formou ústní i písemnou prostřednictvím diskusí, dramatizací, besed, referátů, anket, dotazníků a dalších metod, podporujících tvořivost dětí

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vytváříme příležitosti pro účinnou spolupráci žáků ve skupině i v týmu
- Umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu, na upevňování dobrých mezilidských vztahů
- Ukazujeme žákům cestu, kterou by dokázali v případě potřeby poskytnout pomoc či naopak o ni požádat
- Žákům poskytujeme možnosti prezentovat výsledky své práce, vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, ovládat a řídit svoje jednání
- Poskytujeme možnost sebehodnocení, při hodnocení zohledňujeme také snahu a pokrok dítěte, výkony diferencujeme dle možností a schopností dětí
- Zařazujeme metody směřující k sebepoznání a k poznání svých slabých i silných stránek
- Vedeme k získávání potřebné míry samostatnosti a odpovědnosti žáků
- Vnímáme a sledujeme postoje, které žáci v souvislosti s moderním životním stylem vyjadřují

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, k přijetí a uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- Žákům objasňujeme, proč respektovat, chránit naše tradice, kulturní i historické dědictví, cenit si jich tak, aby pozitivně vnímali umělecká díla
- Vytváříme cesty k rozvoji kulturního i tvořivého vnímání
- Probouzíme u žáků zájem aktivně se zapojovat do kulturního i sportovního dění ve společnosti
- Rozvíjíme v žácích chápání základních ekologických souvislostí a růst osobnosti v zájmu podpory a ochrany zdraví
- Vybízíme k otevřené komunikaci, klademe důraz na respektování odlišností v názorech i životním stylu druhých lidí
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování
- Náhorně představujeme možnosti postupu při mimořádných krizových a nebezpečných situacích
- Průběžně reagujeme na aktuální otázky z problematiky ekologie, společenských jevů i prevence zdraví

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Náhorně ukazujeme žákům správné způsoby užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení
- Zajišťujeme žákům studijní materiály a zdroje, které jsou všeobecně dostupné
- Žákům vytváříme příležitosti využívat znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech a zabezpečujeme tak především jejich vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost
- Při výběru témat i forem práce zohledňujeme jejich souvislost s životní praxí
- Vedeme k využití znalostí v běžném životě k vytváření správných návyků, postojů a rozhodnutí

ZABEZPEČENÍ VÝUKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Na naší škole bereme ohled na žáky vyžadující speciální přístup a péči. Jsou to:

- 1) ŽÁCI HANDICAPOVANÍ A ŽÁCI SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ
- 2) ŽÁCI MIMOŘÁDNĚ NADANÍ
- 3) NOVÍ ŽÁCI - DĚTI CIZINCŮ

Zvláštní přístup k těmto žákům spočívá nejen v nastavení jiných kritérií pro hodnocení, v hodinách také volíme takové metody a formy práce, které těmto žákům umožní efektivně a plnohodnotně pracovat a zvládat zadané úkoly. V případě nutnosti (např. v období adaptace dětí nemluvicích česky) vypracováváme pro žáka vyrovnávací učební plán, který stanovuje požadavky jednotlivých vyučujících na žáka.

Pro zapojení handicapovaných dětí do práce i do samotného života školy uplatňujeme veškerá doporučení a pokyny lékaře a rodičů. Při práci s dětmi s poruchami učení spolupracujeme s PPP, která tyto žáky pravidelně diagnostikuje a informuje školu o charakteru těchto obtíží a o vhodných výchovných a vzdělávacích postupech. Sami učitelé, zejména učitelé prvního stupně a učitelé jazyků, pak veškerá podezření na určitý typ poruchy učení konzultují s rodiči a doporučují vyhledat pomoc PPP. Na škole funguje školený poradce, který se dle potřeby věnuje dětem s poruchami učení. Žáci mohou využívat jedné hodiny nápravného doučování týdně. Doučování probíhá individuálně nebo malých skupinách (do 5 účastníků).

Pro žáky mimořádně nadané každý vyučující podle svých možností zařazuje adekvátní pracovní postupy tak, aby co nejlépe rozvíjeli své schopnosti a upevňovali své znalosti. Těmto žákům je poskytován prostor dostatečný k tomu, aby pracovali tempem a způsobem, který je pro ně nejvhodnější, zároveň jsou však vedeni k osvojení schopnosti spolupráce se spolužáky s odlišnou úrovní vědomostí a dovedností.

Nově přichází žáci, zejména pak žáci narození v cizině, dostávají pro adaptaci určité období, ve kterém nejsou hodnoceni. Pro žáky nemluvíci českým jazykem může toto adaptační období trvat až 1 rok. Než takoví žáci dosáhnou alespoň takové jazykové úrovně, aby byli schopni účastnit se běžného dění v hodině, vypracovává jim každý vyučující individuální vyrovnávací plán a hodnotí jeho splnění při osobních konzultacích. Tito žáci dochází do hodin podle rozvrhu třídy, kterou navštěvují. Třídní učitel sleduje pokrok těchto žáků, informuje o nich rodiče žáka, poskytuje rady ohledně možností doučování. Třídní učitel také může navrhnout rodičům dítěte spolupráci s PPP v rámci péče o žáky se sociálním znevýhodněním. Pro takto vyšetřené žáky se nabízí možnost doplňkové individuální výuky, zejména jazykové, s ohledem na doporučení PPP.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Ve výuce vedeme také k pochopení širších souvislostí probírané látky se současným životem, zohledňujeme proto hlediska ekologická, sociokulturní a ekologická. Okruhy Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v globálních a evropských souvislostech, Multikulturní výchovy, Environmentální výchovy a Mediální výchovy zařazujeme do hodin jako součást předmětu, jako projekty, případně jim věnujeme prostor v rámci volitelných předmětů a kroužků. Více viz kapitola Pokrytí průřezových témat.

ZAČLENĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Popsán v samostatné příloze: Příloha 1 - ŠVP ŠD

ZAČLENĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO PŘÍPRAVNÝ ROČNÍK ZŠ

Popsán v samostatné příloze: Příloha 2 - ŠVP PR

2.2.2. Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah osobnostní a sociální výchovy k oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích.

Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, seberegulaci a k udržení psychického zdraví, tj. „psychohygiena, komunikace, role a situace“. Osobnostní a sociální výchova navazuje na vzdělávací obsah této oblasti a prohlubuje jej. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to zejména k Výchově k občanství a k jejím částem „Člověk ve společnosti“ a „Člověk jako jedinec“. Konkrétně k tématům „lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití“ (Člověk ve společnosti) a „podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj“ (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na učení se praktickým dovednostem spjatým s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulačního jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na oblast Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického - jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v tématech reflektujících sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž výrazně přispívá k oblasti Člověk a svět práce, zejména vybavením dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Rozvoj schopností poznávání - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Matematika; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Fyzika; Chemie; Přírodopis; Zeměpis; Výchova ke zdraví;

Rozvoj schopností poznávání - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
2. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
3. ročník	Prvouka Rozmanitosti přírody; Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas
	Přírodověda Rozmanitost přírody - neživá příroda; Člověk a jeho zdraví
5. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas
	Přírodověda Rozmanitost přírody - Země a vesmír; Člověk a jeho zdraví
6. ročník	Český jazyk Literární výchova
	Občanská výchova Rodinný život a finanční gramotnost; Život ve škole
7. ročník	Občanská výchova Vztahy mezi lidmi a formy soužití; Osobnostní a sociální výchova
	Výchova ke zdraví Péče o zdraví a životní styl; Rodina a širší sociální prostředí
8. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
	Občanská výchova Osobnostní a sociální výchova
	Výchova ke zdraví Péče o zdraví a životní styl; Rozvoj osobnosti

Sebezpoznání a sebezpojetí - pokrytí předmětem

Informatika; Český jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Výtvarná výchova; Výchova ke zdraví; Tělesná výchova; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Sebezpoznání a sebezpojetí - integrace ve výuce

7. ročník	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ- Mluvení
8. ročník	Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk) Oj- Poslech s porozuměním; Oj- Mluvení

Seberegulace a sebeorganizace - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Matematika; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Fyzika; Přírodopis; Zeměpis; Hudební výchova; Výtvarná výchova; Pracovní činnosti; Výchova ke zdraví; Tělesná výchova; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Seberegulace a sebeorganizace - integrace ve výuce

6. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
--------------	---

	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Psaní
7. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ- Mluvení
8. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
9. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry

Psychohygiena - pokrytí předmětem

Informatika ; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Fyzika; Chemie; Přírodopis; Zeměpis; Hudební výchova; Výtvarná výchova; Pracovní činnosti; Výchova ke zdraví; Tělesná výchova;

Kreativita - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Fyzika; Přírodopis; Zeměpis; Hudební výchova; Výtvarná výchova; Pracovní činnosti; Výchova ke zdraví;

Kreativita - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Poznávání lidí - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Výchova ke zdraví;

Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Poznávání lidí - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Poznávání lidí - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme; Lidé a čas
2. ročník	Prvouka Lidé kolem nás; Lidé a čas
3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme; Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Vlastivěda Lidé kolem nás; Lidé a čas
	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
5. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás
	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení
6. ročník	Občanská výchova Rodinný život a finanční gramotnost; Život ve škole
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení

7. ročník	Občanská výchova Vztahy mezi lidmi a formy soužití; Osobnostní a sociální výchova
	Výchova ke zdraví Rodina a širší sociální prostředí
8. ročník	Občanská výchova Rodinný život; Osobnostní a sociální výchova
	Výchova ke zdraví Rodina a širší sociální prostředí; Rozvoj osobnosti

Mezilidské vztahy - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Dějepis; Občanská výchova; Výchova ke zdraví;
Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Mezilidské vztahy - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Branné cvičení

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Mezilidské vztahy - integrace ve výuce

6. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
7. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ- Mluvení
8. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
9. ročník	Dějepis Druhá světová válka
	Tělesná výchova Sportovní hry
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení

Komunikace - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Matematika; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Fyzika; Chemie;
Přírodopis; Zeměpis; Hudební výchova; Výchova ke zdraví; Tělesná výchova; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Komunikace - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Branné cvičení

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Komunikace - integrace ve výuce

4. ročník	Anglický jazyk Mluvení
5. ročník	Anglický jazyk Mluvení; Psaní

6. ročník	Informatika Prezentační program
	Tělesná výchova Sportovní hry
7. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ- Mluvení
8. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení
9. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení

Kooperace a kompetice - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Matematika; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Fyzika; Chemie; Přírodopis; Zeměpis; Hudební výchova; Výtvarná výchova; Pracovní činnosti; Výchova ke zdraví; Tělesná výchova;

Kooperace a kompetice - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Branné cvičení

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Kooperace a kompetice - integrace ve výuce

6. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
7. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
8. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry
9. ročník	Tělesná výchova Sportovní hry

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Matematika; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Fyzika; Chemie; Přírodopis; Zeměpis; Pracovní činnosti; Výchova ke zdraví; Tělesná výchova;

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - pokrytí projektem

Branné cvičení

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Vlastivěda Lidé a čas
	Přírodověda

	Člověk a jeho zdraví
5. ročník	Vlastivěda Lidé kolem nás; Lidé a čas
	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
6. ročník	Občanská výchova Rodinný život a finanční gramotnost; Život ve škole ; Lidská práva
7. ročník	Občanská výchova Lidská práva; Vztahy mezi lidmi a formy soužití; Osobnostní a sociální výchova
	Výchova ke zdraví Prevence zneužívání návykových látek; Rodina a širší sociální prostředí
8. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
	Občanská výchova Rodinný život; Osobnostní a sociální výchova
	Výchova ke zdraví Prevence zneužívání návykových látek; Rodina a širší sociální prostředí
9. ročník	Český jazyk Literární výchova
	Přírodopis Biologie člověka

Hodnoty, postoje, praktická etika - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Fyzika; Přírodopis; Zeměpis; Výchova ke zdraví; Tělesná výchova

Hodnoty, postoje, praktická etika - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Hodnoty, postoje, praktická etika - integrace ve výuce

9. ročník	Tělesná výchova Zdravotní tělesná výchova
-----------	---

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Průřezové téma Výchova demokratického občana má interdisciplinární a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje hodnotový fenomén reprezentující syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoúčelná, ale má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, nýbrž i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní budou žáci více motivováni k diskusím a projevům svých názorů a budou si tak moci vyzkoušet, co obnáší demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti vytváření pravidel

nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. V oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech reflektujících vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Občanská společnost a škola - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Občanská výchova; Výchova ke zdraví; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Občanská společnost a škola - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
2. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
4. ročník	Vlastivěda Lidé kolem nás
5. ročník	Vlastivěda Lidé kolem nás
	Přírodověda Rozmanitost přírody – Život na Zemi
6. ročník	Občanská výchova Místo, kde žijeme ; Život ve škole ; Lidská práva
7. ročník	Výchova ke zdraví Rodina a širší sociální prostředí
8. ročník	Občanská výchova Pracovní život

Občan, občanská společnost a stát - pokrytí předmětem

Český jazyk; Vlastivěda; Dějepis; Občanská výchova; Zeměpis

Občan, občanská společnost a stát - integrace ve výuce

4. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
5. ročník	Vlastivěda Lidé kolem nás; Lidé a čas
6. ročník	Dějepis Antika
	Občanská výchova Má vlast
7. ročník	Občanská výchova Lidská práva; Stát a právo
8. ročník	Dějepis Zrození moderní doby; 19. století ve světě a u nás
	Občanská výchova Občanský život; Právo; Hospodaření státu a finanční gramotnost

9. ročník	Dějepis Meziválečné období
	Zeměpis Politická mapa současného světa; Krajinná sféra

Formy participace občanů v politickém životě - pokrytí předmětem

Český jazyk; Vlastivěda; Občanská výchova; Zeměpis

Formy participace občanů v politickém životě - integrace ve výuce

5. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
7. ročník	Občanská výchova Stát a právo
8. ročník	Občanská výchova Občanský život; Právo; Stát a právo
9. ročník	Dějepis Druhá polovina 20. století

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - pokrytí předmětem

Vlastivěda; Občanská výchova; Zeměpis; Dějepis

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - integrace ve výuce

4. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
5. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
6. ročník	Dějepis Antika
7. ročník	Občanská výchova Stát a právo
8. ročník	Dějepis Zrození moderní doby; 19. století ve světě a u nás
	Občanská výchova Právo; Stát a právo
9. ročník	Dějepis Meziválečné období; Druhá polovina 20. století

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze v základním vzdělávání je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě.

Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Průřezové téma prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve výuce se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni navazuje průřezové téma na vzdělávací oblast Člověk a společnost, využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie.

Prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy a světa, měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Podstatným základem průřezového tématu se stává obor Občanská výchova. Průřezové téma akcentuje v jeho vzdělávacím obsahu sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se průřezové téma uplatňuje při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci průřezového tématu se stává oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro práci s originálními zdroji poznávání života a kultury evropské a světové. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o životě a událostech v nich. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání mezikulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje smysl záchrany a uchování světového kulturního dědictví. Posiluje se emotivnost a prožitkovost v daném tématu a vícezdrojovost kulturního poznání. Dramatická výchova, jako doplňkový obor vzdělávací oblasti, umožňuje žákům vcítovat se, vyjasňovat, vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a simulovat řešení situací, v nichž se uplatňují širší souvislosti evropské a globální. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v kulturně odlišném životním stylu, prostředí a v méně obvyklých situacích. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů a idejí olympismu, významu etického a čestného chování v soutěžích.

Evropa a svět nás zajímá - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Dějepis; Občanská výchova; Fyzika; Zeměpis; Výchova ke zdraví; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Evropa a svět nás zajímá - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Evropa a svět nás zajímá - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
2. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
5. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
6. ročník	Dějepis Úvod do historie
7. ročník	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ- Mluvení
9. ročník	Český jazyk Literární výchova
	Německý (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení

Objevujeme Evropu a svět - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Dějepis; Občanská výchova; Zeměpis; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Objevujeme Evropu a svět - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Objevujeme Evropu a svět - integrace ve výuce

5.	Vlastivěda
----	-------------------

ročník	Místo, kde žijeme
	Přírodověda Rozmanitost přírody – Život na Zemi
7. ročník	Dějepis Raný středověk na našem území; Český stát ve vrcholném středověku
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ- Mluvení
8. ročník	Dějepis Objevné plavby a počátky nové doby
	Občanská výchova Globální problémy lidstva
9. ročník	Český jazyk Literární výchova
	Dějepis Novodobé dějiny
	Zeměpis Politická mapa současného světa; Životní prostředí
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení

Jsme Evropané - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Dějepis; Občanská výchova; Zeměpis;

Jsme Evropané - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Jsme Evropané - integrace ve výuce

5. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme; Lidé a čas
6. ročník	Dějepis Antika
7. ročník	Dějepis Raný středověk v Evropě; Český stát ve vrcholném středověku
8. ročník	Dějepis Zrození moderní doby
9. ročník	Český jazyk Literární výchova
	Dějepis První světová válka; Novodobé dějiny

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur - tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se

základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrozličnějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Takové klima přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Multikulturní výchova svojí podstatou prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, ICT, Umění a kultura, z oblasti Člověk a příroda se dotýká např. zeměpisu. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Kulturní difference - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Dějepis; Občanská výchova; Zeměpis; Hudební výchova; Výtvarná výchova; Výchova ke zdraví;

Kulturní difference - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Kulturní difference - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
4. ročník	Anglický jazyk Mluvení; Psaní
5. ročník	Anglický jazyk Mluvení; Psaní
	Vlastivěda Místo, kde žijeme
	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
6. ročník	Český jazyk Literární výchova
	Občanská výchova Má vlast ; Lidská práva
7. ročník	Dějepis Raný středověk na našem území; Český stát ve vrcholném středověku
	Občanská výchova Lidská práva; Kulturní dědictví
8. ročník	Český jazyk Jazyková výchova - nauka o jazyce
	Občanská výchova Mezinárodní vztahy
9. ročník	Český jazyk Jazyková výchova - nauka o jazyce; Literární výchova
	Dějepis Druhá světová válka
	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí; Regiony světa

Lidské vztahy - pokrytí předmětem

Informatika; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Občanská výchova; Zeměpis; Hudební výchova; Výchova ke zdraví; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Lidské vztahy - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Lidské vztahy - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
2. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
4. ročník	Vlastivěda Lidé kolem nás
5. ročník	Vlastivěda Lidé a čas
	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
6. ročník	Český jazyk Literární výchova
	Občanská výchova Lidská práva
7. ročník	Občanská výchova Lidská práva
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ- Mluvení
9. ročník	Český jazyk Literární výchova
	Zeměpis Politická mapa současného světa
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení

Etnický původ - pokrytí předmětem

Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Dějepis; Občanská výchova; Přírodopis; Zeměpis; Výchova ke zdraví

Etnický původ - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Etnický původ - integrace ve výuce

4. ročník	Vlastivěda Lidé kolem nás
6. ročník	Občanská výchova Lidská práva
7. ročník	Dějepis Raný středověk v Evropě
	Občanská výchova Lidská práva

8. ročník	Český jazyk Jazyková výchova - nauka o jazyce
	Občanská výchova Stát a právo
9. ročník	Český jazyk Jazyková výchova - nauka o jazyce
	Zeměpis Regiony světa

Multikulturalita - pokrytí předmětem

Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Dějepis; Občanská výchova; Zeměpis; Hudební výchova; Výtvarná výchova; Výchova ke zdraví; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Multikulturalita - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Multikulturalita - integrace ve výuce

5. ročník	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
6. ročník	Dějepis Antika
	Občanská výchova Lidská práva
7. ročník	Dějepis Raný středověk v Evropě; Vrcholný středověk v Evropě
	Občanská výchova Lidská práva; Kulturní dědictví
8. ročník	Dějepis Objevné plavby a počátky nové doby
	Občanská výchova Mezinárodní vztahy; Stát a právo
9. ročník	Český jazyk Literární výchova
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení

Princip sociálního smíru a solidarity - pokrytí předmětem

Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Dějepis; Občanská výchova; Zeměpis; Výchova ke zdraví

Princip sociálního smíru a solidarity - pokrytí projektem

Adopce Afrika

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Princip sociálního smíru a solidarity - integrace ve výuce

5. ročník	Vlastivěda Lidé a čas
6. ročník	Občanská výchova Lidská práva
7. ročník	Občanská výchova Lidská práva

8. ročník	Dějepis 19. století ve světě a u nás
	Občanská výchova Právo; Stát a právo
9. ročník	Dějepis Druhá světová válka

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše - od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technicko-ekonomická i estetická.

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. V oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. V oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zdůrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. V oblasti Člověk a společnost téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. V oblasti Člověk a zdraví se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s globálními jevy a problémy současného světa vede k péči o základní podmínky života. V oblasti Informační a komunikační technologie umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenost. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možností navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky i EU a světa. Oblast Umění a kultura poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu s oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Ekosystémy - pokrytí předmětem

Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Přírodopis

Ekosystémy - pokrytí projektem

Branné cvičení

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Ekosystémy - integrace ve výuce

2. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
3. ročník	Prvouka Rozmanitosti přírody
5.	Přírodověda

ročník	Rozmanitost přírody – Život na Zemi
6. ročník	Dějepis Nejstarší starověké civilizace
	Přírodopis Stavba a funkce organismů - buňka; Stavba a funkce hub a rostlin; Stavba a funkce bezobratlých živočichů
7. ročník	Přírodopis Stavba a funkce těl obratlovců
9. ročník	Přírodopis Naše příroda a ochrana životního prostředí; Základy ekologie

Základní podmínky života - pokrytí předmětem

Informatika ; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Fyzika; Chemie; Přírodopis; Výchova ke zdraví; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk); Dějepis

Základní podmínky života - pokrytí projektem

Branné cvičení

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Základní podmínky života - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
2. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
3. ročník	Prvouka Rozmanitosti přírody
4. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody - podmínky života na Zemi
5. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody – Život na Zemi
6. ročník	Dějepis Pravěk; Nejstarší starověké civilizace
	Přírodopis Stavba a funkce organismů - buňka; Stavba a funkce hub a rostlin; Stavba a funkce bezobratlých živočichů
7. ročník	Fyzika Kapaliny; Plyny
	Přírodopis Stavba a funkce těl obratlovců
8. ročník	Chemie Voda a vzduch
9. ročník	Chemie Chemie a společnost
	Zeměpis Krajinná sféra; Země a vesmír; Společenské a hospodářské prostředí
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Fyzika; Chemie; Přírodopis; Zeměpis; Výtvarná výchova; Výchova ke zdraví; Tělesná výchova; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk); Dějepis

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí projektem

Branné cvičení

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Rozmanitosti přírody
4. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody - živá příroda ; Rozmanitost přírody - ekosystémy; Člověk a jeho zdraví
5. ročník	Vlastivěda Lidé kolem nás
	Přírodověda Rozmanitost přírody – Život na Zemi
6. ročník	Dějepis Pravěk; Nejstarší starověké civilizace
	Občanská výchova Místo, kde žijeme
	Fyzika Látka a těleso
	Pracovní činnosti Ekologická výchova
7. ročník	Dějepis Raný středověk v Evropě; Raný středověk na našem území; Vrcholný středověk v Evropě
8. ročník	Dějepis 19. století ve světě a u nás
	Občanská výchova Globální problémy lidstva
	Chemie Voda a vzduch
9. ročník	Chemie Chemie a společnost
	Přírodopis Základy geologie; Naše příroda a ochrana životního prostředí; Základy ekologie
	Zeměpis Politická mapa současného světa; Životní prostředí; Krajinná sféra; Společenské a hospodářské prostředí; Regiony světa
	Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk) FJ - Poslech s porozuměním; FJ - Mluvení; FJ -Psaní

Vztah člověka k prostředí - pokrytí předmětem

Fyzika; Český jazyk; Anglický jazyk; Prvouka; Vlastivěda; Přírodověda; Občanská výchova; Chemie; Přírodopis; Zeměpis; Výtvarná výchova; Výchova ke zdraví; Tělesná výchova; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk); Dějepis

Vztah člověka k prostředí - pokrytí projektem

Branné cvičení

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Vztah člověka k prostředí - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Rozmanitosti přírody
4. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
	Přírodověda Rozmanitost přírody - ekosystémy; Člověk a jeho zdraví
5. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
	Přírodověda Rozmanitost přírody – Život na Zemi
6. ročník	Občanská výchova Místo, kde žijeme
	Pracovní činnosti Ekologická výchova
7. ročník	Výtvarná výchova Teorie výtvarné výchovy
8. ročník	Občanská výchova Globální problémy lidstva
	Chemie Voda a vzduch
9. ročník	Dějepis Novodobé dějiny
	Chemie Chemie a společnost
	Přírodopis Biologie člověka; Základy geologie; Naše příroda a ochrana životního prostředí; Základy ekologie
	Zeměpis Životní prostředí; Krajinná sféra; Společenské a hospodářské prostředí; Regiony světa
	Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk) FJ - Poslech s porozuměním; FJ - Mluvení; FJ - Psaní

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médií nabízena, mají velmi nestejný charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost

analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrozličnějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení s oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrozličnějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Přiblížení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci Informační a komunikační technologie se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah k oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média využívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Umožňuje seznámení se základními pravidly „filmové“ a „televizní“ řeči, a tím přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit i filmové a televizní artefakty.

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Občanská výchova; Hudební výchova; Výchova ke zdraví;

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Prvouka Lidé a čas; Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
5. ročník	Vlastivěda Lidé kolem nás
	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
6. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
7. ročník	Občanská výchova Kulturní dědictví
	Výchova ke zdraví Zdravá výživa; Prevence zneužívání návykových látek
8. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
	Výchova ke zdraví Zdravá výživa; Prevence zneužívání návykových látek
9. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
	Zeměpis Politická mapa současného světa; Životní prostředí; Regiony světa

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Občanská výchova; Výchova ke zdraví;

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - integrace ve výuce

4. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
--------------	---

6. ročník	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
7. ročník	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
	Občanská výchova Kulturní dědictví
	Výchova ke zdraví Zdravá výživa
8. ročník	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
9. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
	Informatika Vyhledávání informací a komunikace

Stavba mediálních sdělení - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Občanská výchova;

Stavba mediálních sdělení - integrace ve výuce

4. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
6. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
8. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
9. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova

Vnímání autora mediálních sdělení - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Občanská výchova; Výchova ke zdraví;

Vnímání autora mediálních sdělení - integrace ve výuce

9. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
-----------	---

Fungování a vliv médií ve společnosti - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk; Anglický jazyk; Dějepis; Občanská výchova; Výchova ke zdraví; Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk)

Fungování a vliv médií ve společnosti - pokrytí projektem

Branné cvičení

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Fungování a vliv médií ve společnosti - integrace ve výuce

4. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
6. ročník	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
7. ročník	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
	Občanská výchova Kulturní dědictví

	Výchova ke zdraví Zdravá výživa; Prevence zneužívání návykových látek
8. ročník	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
	Dějepis Objevné plavby a počátky nové doby; 19. století ve světě a u nás
	Německý jazyk (druhý cizí jazyk) NJ - Mluvení
9. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
	Dějepis Meziválečné období; Druhá polovina 20. století

Tvorba mediálního sdělení - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk;

Tvorba mediálního sdělení - integrace ve výuce

6. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
9. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova

Práce v realizačním týmu - pokrytí předmětem

Informatika ; Český jazyk;

Práce v realizačním týmu - integrace ve výuce

9. ročník	Český jazyk Komunikační a slohová výchova
--------------	---

3. Učební plán

Rozšířená výuka cizích jazyků

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň								
		1.	2.	3.	4.	5.	5.-9. ročník			
							naše dotace			min. časová dotace
	Český jazyk a literatura	7+1	7+1	7+1	7	7	33	5	38	33
Jazyk a jazyková komunikace	První cizí jazyk (Aj)	0+1	0+2	3+1	3+1	3+1	9	6	15	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4	4	20	2	22	20
Informační a komunikační technologie	Informatika			0+1	0+1		1	1	2	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			12	1	13	12
	Vlastivěda				2	2				
	Přírodověda				1	1+1				
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	12	0	12	12
	Hudební výchova	1	1	1	1	1				
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0	5	5
	Volitelný předmět					1		1	1	
minimální počet hodin v ročníku		18	18	22	22	22				disponibilní časová dotace
maximální počet hodin v ročníku		22	22	26	26	26				16
naše dotace		20	22	25	25	26	102	16	118	118
Tabulka volitelných předmětů		(v 5. ročníku, 1 hodinu týdně)								
Druhý cizí jazyk										

Rozšířená výuka cizích jazyků

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	2. stupeň							
		6.	7.	8.	9.	6. - 9. ročník			
						naše dotace			min. časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	3+1	15	1	16	15
	První cizí jazyk (AJ)	3	3	3	3	12		12	12
	Druhý cizí jazyk (Nj, Rj, Fj)	0+3	0+3	3	3	6	6	12	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	3+1	15	1	16	15
Informační a komunikační technologie	Informatika	0+1	1	0+1	0+1	1	3	4	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8			
	Občanská výchova	1	1	1	0	3		11	11
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	2	2	1	6	1		
	Chemie	0	0	2	1+1	3	1		
	Přírodopis	2	2	1	1+1	6	1		
	Zeměpis	2	2	1+1	1	6	1	25	21
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	2	2	2	8			
	Hudební výchova	1	1	0	0	2		10	10
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8			
	Výchova ke zdraví	1	0	1	0	2		10	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti		1	0+1	1	3		3	3
Volitelný učební blok předmětů	volitelný předmět				1		3	3	18
	volitelný předmět				2				
minimální počet hodin v ročníku		28	28	30	30				
maximální počet hodin v ročníku		30	30	32	32				
naše dotace		30	30	31	31	104	18		
		122				122		122	122
Tabulka volitelných předmětů		(v 9. ročníku, v součtu 3 hodiny týdně)							
Konverzace v anglickém jazyce									
Český jazyk pro cizince									
Španělský jazyk									
Ruský jazyk									
Polytechnika									
Základy administrativy									
Přírodovědný seminář									
Aplikovaná matematika									
Cvičení z českého jazyka									
Cvičení z matematiky									
Cvičení z chemie									
Sportovní hry									

Rozšířená výuka polytechniky

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	2. stupeň							
		6.	7.	8.	9.	6. - 9. ročník			
						naše dotace			min. časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	3+1	15	1	16	15
	První cizí jazyk (AJ)	3	3	3	3	12		12	12
	Druhý cizí jazyk (Nj, Rj, Fj)	0	0	3	3	6		6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	3+1	15	1	16	15
Informační a komunikační technologie	Informatika	0+1	1	0+1	0+1	1	3	4	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8			
	Občanská výchova	1	1	1	0	3		11	11
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	2	2	1	6	1		
	Chemie	0	0	2	1+1	3	1		
	Přírodopis	2	2	1	1+1	6	1		
	Zeměpis	2	2	1+1	1	6	1	25	21
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	2	2	2	8			
	Hudební výchova	1	1	0	0	2		10	10
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8			
	Výchova ke zdraví	1	0	1	0	2		10	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0	1	1	1	3		3	3
Volitelný učební blok předmětů	volitelný předmět 1	0	0	0	1		9	9	18
	volitelný předmět 2	2	2	2	2				
minimální počet hodin v ročníku		28	28	30	30				
maximální počet hodin v ročníku		30	30	32	32				
naše dotace		30	30	31	31	104	18		
		122				122		122	122
Tabulka volitelných předmětů 1 (v 9. ročníku, 1 hodinu týdně)									
Konverzace v anglickém jazyce									
Český jazyk pro cizince									
Přírodovědný seminář									
Cvičení z českého jazyka									
Cvičení z matematiky									
Cvičení z chemie									
Sportovní hry									
Tabulka volitelných předmětů 2 (v 6. - 9. ročníku, 2 hodiny týdně)									
Polytechnika									
Cvičení z matematiky									

Poznámky k učebnímu plánu:

I. STUPEŇ

Anglický jazyk (první cizí jazyk) je navýšen o 1 hodinu v 1. třídě, 2 hodiny ve druhé třídě a po 1 hodině v 3. až 5. třídě.

V předmětu Tělesná výchova ve 3. a 4. ročníku probíhá výuka plavání v rozsahu min. 40 vyučovacích hodin.

V 5. ročníku si žáci volí jednu z možností nabídky volitelného předmětu s dotací 1 hodiny týdně:

Německý jazyk

Francouzský jazyk

Žáci ve vzdělávání ve vybraném jazyce pokračují v 6. ročníku v rámci druhého cizího jazyka.

II. STUPEŇ

Od 6. ročníku se žáci vzdělávají v programu rozšířené jazykové výuky se shodnou hodinovou dotací pro všechny třídy v ročníku.

Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk) svým zaměřením spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a Jazyková komunikace, obor

Další cizí jazyk. V ŠVP je o něm pojednáno v části Volitelné předměty.

V 9. ročníku si žáci vybírají z aktuální nabídky volitelných předmětů:

Konverzace v anglickém jazyce

Český jazyk pro cizince

Španělský jazyk

Ruský jazyk

Základy administrativy

Přírodovědný seminář

Základy techniky

Sportovní hry

Volitelný předmět je otevřen v případě zájmu minimálně 7 žáků při zahájení výuky.

Předměty speciální pedagogické péče

Předměty speciální pedagogické péče (nápravné doučování a český jazyk pro cizince) probíhají formou kroužku mimo rozvrhovou dotaci, nebo jsou realizovány souběžně s rozvrhovými hodinami českého jazyka. Hodiny češtiny pro cizince jsou nabízeny zájemcům bezplatně ve frekvenci 1 až 4x týdně dle pokročilosti a organizačních možností školy. Výuka probíhá v malých skupinách (do 12 žáků) rozdělených podle dosažené úrovně znalosti jazyka a podle věku žáků. Hodiny nápravné péče se uskutečňují v malých skupinách či s jednotlivci a řídí se pokyny Pedagogicko-psychologické poradny. V 9. ročníku se při dostatečném počtu zájemců (minimálně 7) otevírá předmět Český jazyk pro cizince jako volitelný předmět v dotaci 2 hodin týdně.

Organizace výuky - dělení skupin

Výuka většiny předmětů probíhá v celkovém počtu žáků jednotlivých tříd. Dělení žáků do skupin se uplatňuje pouze na druhém stupni a týká se předmětů Tělesná výchova (na druhém stupni jsou třídy děleny do chlapeckých a dívčích skupin, v případě nižšího počtu žáků v takové skupině se chlapecké a dívčí skupiny spojují v rámci jednoho ročníku), Pracovní činnosti (v 7. a 8. ročníku jsou třídy děleny do chlapeckých a dívčích skupin, v případě nižšího počtu žáků v takové skupině se chlapecké a dívčí skupiny spojují v rámci jednoho ročníku, možné je i doplnění dívčí skupiny chlapci či naopak). Výuka cizích jazyků předpokládá rovněž dělení tříd do skupin, k tomu dochází na počátku 6. ročníku na základě rozřazovacích testů z anglického a německého jazyka, čímž vznikají - podle počtu žáků v ročnících - 2 nebo 3 skupiny žáků s lepší a horší úrovní znalosti jazyka v rámci jednoho ročníku. Skupiny jsou přístupné v průběhu školního roku, vyučujícími je zohledněn případný pokrok i neschopnost zvládat tempo silnější skupiny. Maximální počet žáků v jazykové skupině je 24. K dělení v případě potřeby dochází také v předmětu Český jazyk, a to tehdy, převyšuje-li počet cizinců se špatnou znalostí češtiny 8 žáků. Poté může škola přistoupit k vytvoření samostatné skupiny žáků s odlišným mateřským jazykem. Také z důvodu velkého počtu žáků v kolektivu lze dle možností školy rozdělit výuku některých předmětů do skupin.

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Učivo a výstupy pro předmět Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk) je popsáno v kapitole Volitelné předměty. Každý školní rok jsou podle zájmu a možností školy do učebního plánu zařazeny až 4 volitelné cizí jazyky. (Nj, Fj, Šj, Rj)

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- pochopení jazyka jako nástroje pro celoživotní vzdělávání
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a kladě jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

4.1.1. Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Český jazyk je nástrojem získávání většiny informací, předmětem poznávání a vzdělávání. Zaujímá významné postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Vyučovací předmět má na 1. stupni dotaci v 1. období 8 hodin týdně, ve 2. období 7 hodin týdně. Na 2. stupni svým obsahem navazuje na předmět český jazyk na 1. stupni. Je dotován čtyřmi hodinami týdně (tj. 2 hodin mluvnice, 1 hodinou literatury a 1 hodinou slohu), a to ve všech ročnících na 2. stupni. Při práci bereme zvláštní zřetel na děti se speciálními vzdělávacími potřebami a ve výuce postupujeme dle pokynů Pedagogicko-psychologické poradny. Pro integrované děti poskytujeme vypracování individuálního plánu výuky, popř. plán pedagogické podpory. Zvláštní ohledy bereme na žáky-cizince, pro které čeština není mateřským jazykem.

Výuka by měla směřovat od získávání informací směrem k jazykovým a komunikačním schopnostem a dovednostem. Vzhledem k této tendenci ve výuce zadáváme žákům kromě individuální samostatné práce také úkoly k řešení ve skupině, příležitostně také didaktické hry a soutěže, krátkodobé projekty a motivační mimovýukové úkoly.

V českém jazyce jsou rozvíjeny znalosti, schopnosti a dovednosti v oblasti jazykové a komunikační (pravopis, psaní, zvuková stránka jazyka, tvarosloví, slovo tvoření, skladba, nauka o jazyce, nauka o slovní zásobě, sloh a kultura vyjadřování) a literární (na 1. stupni zejména plynulé čtení s porozuměním, reprodukce a interpretace vybraných literárních textů, na druhém stupni také základy teorie literárních žánrů, struktury literárního díla, literární historie). Do předmětu český jazyk prolínají průřezová témata z Mediální výchovy, okruhy ostatních průřezových témat jsou zohledňovány a dle potřeby zapojovány do výuky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v českém jazyce tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Při volbě ukázek k četbě i témat slohových cvičení zařazujeme takové, které poukazují na problémovou či vyhocenou situaci, případně též takové, které je možno hodnotit z více úhlů pohledu
- Vedeme žáky ke srovnávání různých postupů i možností řešení s cílem zaznamenat shodné a odlišné znaky různých vypracovaných úkolů (zejména srovnáváním slohových cvičení)
- Poskytujeme možnost ověřovat si správnost řešení v odborných publikacích (Pravidla spisovné češtiny, Stručná mluvnice česká apod.)
- Odkazujeme na možnost či vhodnost využití dříve probraného učiva při řešení nových zadání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Zadáváme témata a úkoly, při kterých žáci volí sami vhodné postupy práce a sami docházejí k závěrům a řešením (např. při hodnocení literárního díla, slohových cvičení)
- Vedeme žáky k rozvržení práce a plánování zadáváním dlouhodobých úkolů či složitějších kolektivních prací (např. čtenářské deníky, literární prezentace)
- Vzhledem k probíranému učivu odkazujeme na využitelnost a potřebnost tohoto učiva v praktickém životě
- S chybami žáků pracujeme jako s příležitostmi, jak ukázat správnou cestu k řešení, přičemž žáky vedeme k porovnávání a hodnocení chybných a správných řešení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- V literatuře, slohu i mluvnici klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy, podporujeme samostatné a tvořivé myšlení a výstižné vyjadřování žáků

- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých způsobů řešení či více interpretací (např. interpretace literárních ukázek, zadávání slohových úkolů)
- Zadáváme úkoly nejen k samostatnému zpracování, ale také úkoly, předpokládající spolupráci a vzájemnou dohodu žáků
- V průběhu celé hodiny a zejména při prezentaci výsledků práce vybízíme ke kladení otázek, připomínek a k vyjadřování vlastních hodnocení
- Umožňujeme, aby žáci přirozeně reagovali na obsah zadaných úkolů a vyjadřovali své pocity, názory, zkušenosti či dojmy během řešení úkolů

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- V literatuře, slohu i mluvnici klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy, podporujeme samostatné a tvořivé myšlení a výstižné vyjadřování žáků
- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých způsobů řešení či více interpretací (např. interpretace literárních ukázek, zadávání slohových úkolů)
- Zadáváme úkoly nejen k samostatnému zpracování, ale také úkoly, předpokládající spolupráci a vzájemnou dohodu žáků
- V průběhu celé hodiny a zejména při prezentaci výsledků práce vybízíme ke kladení otázek, připomínek a k vyjadřování vlastních hodnocení
- Umožňujeme, aby žáci přirozeně reagovali na obsah zadaných úkolů a vyjadřovali své pocity, názory, zkušenosti či dojmy během řešení úkolů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Zadáváme úkoly ke skupinovému zpracování (např. prezentace literárních témat)
- Při spolupráci žáků na určitém úkolu se snažíme podporovat vnímání potřeb i možností ostatních členů skupiny
- Vyžadujeme vzájemné hodnocení prací druhých, sebehodnocení, vybízíme žáky ke kladení otázek či připomínek k postupům řešení úkolů svých i jiných, podněcujeme k diskusi nad spornými či nejednoznačnými závěry
- Vedeme k respektování kulturního dědictví a pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
- Zadáváme témata, ve kterých mohou žáci projevit svůj vztah k životnímu prostředí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Upozorňujeme na možné postupy přípravy na budoucnost a studium na SŠ
- Vedeme k prozkoumávání informací z různých tištěných i elektronických zdrojů a jejich správnému využití (odborné publikace, beletrie, internet, tisk, filmové dokumenty, filmové adaptace, divadelní hry apod.)
- Vyžadujeme dokončení zadané práce v dohodnuté kvalitě a v domluveném termínu a vyžadujeme dodržování pravidel
- Objasňujeme, které postupy vedou ve společenské praxi k úspěchu a které korespondují s dosaženou úrovní poznání
- Vedeme žáky k plánování úkolů a povinností

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

UČEBNÍ OSNOVY:

1. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 1, POVINNÝ

PŘÍPRAVNÉ OBDOBÍ

výstupy	učivo
Určuje pravou a levou stranu, pojmy nahoře-dole, vpředu-vzadu, před-za, nad-pod apod. Určuje hlásku na začátku a konci slova, postupně určí všechny hlásky ve slově a naopak dokáže z hlásek sestavit slovo Přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova Orientuje se v knize (pozná stránku, řádek, článek, písmeno, slovo, větu) Dodržuje zásady správného držení těla a držení psacích potřeb, při psaní praktikuje uvolňovací cviky Sluchově rozlišuje tvrdost a měkkost slabik a délku samohlásek Sám zaznamenává velká tiskací písmena i podle diktátu	Čtení a psaní: velká tiskací písmena, jména žáků, fonetické hry, hláskový analýza a syntéza, izolace 1. hlásky sluchem, zrakové a sluchové vnímání, dlouhé samohlásky, rozvoj slovní zásoby, délka samohlásek, tvrdé a měkké slabiky

ČTENÍ A PSANÍ

výstupy	učivo
Čte a přiřazuje malá tiskací písmena k velkým, postupně čte	Čtení a psaní písmen, slov a vět: malá tiskací písmena, malá a

krátký psaný text Psacím písmem zaznamenává psací podobu písmen, později slov a vět Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky (písmena) Píše opis, přepis i diktát, kontroluje svůj vlastní písemný projev Respektuje intonační a artikulační zákonitosti čtení a řeči Píše správné tvary písmen a číslic, svůj písemný projev kontroluje	velká psací písmena
---	----------------------------

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, charakterizuje vlastnosti postav Výrazně přednáší básně Tvoří rýmy	Básnička, říkadlo, pohádka, příběh, verš, rým, kladná a záporná postava, osnova příběhu

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Na krátkých textech (říkadla, básničky atd.) trénuje paměť, správné dýchání, výslovnost Při ústním projevu volí vhodné tempo a hlasitost řeči Reprodukuje čtený a slyšený text a vypravuje krátký příběh Dramatizací vyjádří příběh, situaci, děj	Žádost, poděkování, oslovení, pozdrav, omluva, prosba, vzkaz; Dramatizace pohádky, povídky, řešení hádanek, přednes básní

2. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, dodržuje pořádek slov ve větě Vyjmenuje samohlásky a souhlásky, odůvodní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách Zdůvodní a správně napíše slova s ů/ů, píše správně slabiky s –ě- a s párovými souhláskami a dvojhláskami Rozlišuje podstatná jména, slovesa a předložky v textu Rozliší obecná a vlastní jména Dokáže řadit slova podle abecedy Správně spojuje písmena a slabiky Porovná významy slov (nadřazenost, podřazenost, souřadnost, opačný význam, významová příbuznost)	Věta, pořádek vět, druhy vět, slovní význam, pořádek slov ve větě, samohlásky, souhlásky, dvojhlásky, párové souhlásky, psaní ů/ů měkké slabiky, dělení slov, podstatná jména, slovesa, předložky, vlastní a obecná jména, abeceda

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Dodržuje posloupnost dějů při vyprávění, reprodukuje obsah textu, vyhledává odpovědi na otázky Napiše krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz, správně zaznamená vlastní adresu Popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Děj – základ vypravování, jednoduchý popis, dopis, základní formy společenského styku (pozdrav, blahopřání, vzkaz)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Domýšlí jednoduchý příběh, převypráví známý příběh, přednáší z paměti texty přiměřené věku Seznámí se se systémem půjčování knih ve veřejné knihovně Rozlišuje a používá základní pojmy z literární výchovy Všímá si spojitosti textu s ilustrací	Moderní a klasická pohádka, báseň, rým, verš, přednes, vyprávění, příběh, děj, divadlo, ilustrace, knihovna

3. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 1, POVINNÝ**JAZYKOVÁ VÝCHOVA**

výstupy	učivo
Rozlišuje slovní druhy kromě zájmen a příslovcí v textu Rozlišuje základní skladební dvojici ve větě Správně zapíše obvyklá vlastní jména Vyjmenuje a ve větách použije vyjmenovaná slova, umí k nim přiřadit slova příbuzná Dokáže určit kořen slova, předponu a příponu Porovná a třídí slova podle zobecněného významu Užívá v mluveném projevu správné tvary substantiv, adjektiv a verb Spojuje věty do jednoduchých souvětí spojkami a jinými spojovacími výrazy	Druhy slov bez zájmen a příslovcí, základní skladební dvojice, věta a souvětí, vyjmenovaná slova a slova příbuzná, vlastní jména, slovesa – pojmenování děje, kořen – předpona – přípona

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Vypravuje podle osnovy a obrázku, sestavuje osnovu, text člení na části Popisuje předměty Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky pro řešení základních komunikačních záměrů Porozumí písemným i mluveným pokynům přiměřené složitosti	Osnova, vyprávění, popis

Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	
--	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Správně pracuje s dechem při čtení, frázuje Předčítá ostatním, plynule čte hlasitě, dbá na správné čtení předložkových vazeb Samostatně čte knihy a zaznamenává do deníku poznámky o knize Rozlišuje základní literární žánry	Pověst, povídka, bajka, pohádka moderní a klasická, čtenářský deník, ilustrace – ilustrátor, hlavní a vedlejší postava

4. ROČNÍK - DOTACE: 7, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Vyhledává a tvoří slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná, souznačná, nadřazená, podřazená Rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov, rozlišuje citové zabarvení slov Rozpozná části slova, odlišuje předpony a předložky Rozpozná v textu slovní druhy U podstatných jmen a sloves určuje gramatické kategorie, odůvodňuje psaní koncovek podstatných jmen, skloňuje a časuje Vyhledá podmět a přísudek ve větě, správně určí i/y v příčestí minulém Seznámí se s pravidly psaní přímé řeči Rozlišuje větu a souvětí Ovládá pravidla užití i/y po obojetných souhláskách V souvětích používá různých spojovacích výrazů	Význam slov (jednoznačná a mnohoznačná slova), slovní druhy, stavba slov, vyjmenovaná slova, slovesa – kategorie, podstatná jména – kategorie, stavba věty jednoduché, souvětí, vyjádřený podmět a přísudek, i/y v příčestí minulém, přímá řeč a věta uvozovací

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Sestavuje osnovu textu, člení text na odstavce Používá různé druhy popisů Využívá v praxi stručné a výstižné formy telefonování, psaní SMS, inzerátů, reklam, vzkazů, pozvánek a jednoduchých tiskopisů (podací lístek) Graficky a formálně uspořádá zápis v sešitě V mluveném projevu správně používá intonaci, přízvuk, pauzy a tempo	Osnova, nadpis, členění projevu, vypravování, popis rostlin, zvířat, věcí, osoby, činnosti ;Formy společenského styku

Posoudí úplnost jednoduchého sdělení	
pokrytí průřezových témat MeV IVMSR , SMS , FVM	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Čte plynule a správně, hlasitě i potichu Využívá poznatků z četby v dalších předmětech Vyjádří své pocity z četby, poslechu, sledování divadelního či filmového představení Rozumí literárním pojmům přirovnání, próza, poezie, bajka, encyklopedie při praktické činnosti	Verš, próza, divadlo, film, přirovnání, přirovnání, próza, poezie, bajka, encyklopedie

5. ROČNÍK - DOTACE: 7, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Časuje slovesa ve všech časech, rozlišuje slovesný způsob Tvoří slova pomocí předpon, přípon i koncovek Skloňuje podstatná jména i podle vzoru předseda a soudce Skloňuje přídavná jména, určí jejich druh a odůvodní pravopis koncovek Rozliší podměť vyjádřený, holý i rozvitý, všeobecný, několikanásobný, nevyjádřený, který dohledá Pozná přísudek holý, rozvitý V textu vyhledává přímou řeč a různé druhy uvozovacích vět a upraví přímou řeč na nepřímou a naopak, ovládá grafický zápis přímé řeči Ovládá pravopis ě/je a mě/mně v kořeni slov Skloňuje zájmena a číslovky, rozliší druhy zájmen, určuje zájmena osobní Stupňuje přídavná jména Rozliší větu jednoduchou od souvětí, vyhledá spojovací výraz, chápe význam čárky v souvětí	Slovesný způsob, odvozování předponami a příponami, pravopis předpon a předložek s, z, vz; pravopis skupin bje/bě, vje/vě, mě/mně, přímá řeč, kategorie přídavných jmen, přivlastňovací přídavná jménazákladní skladební dvojice , podměť a přísudek holý, rozvitý a několikanásobný a podměť nevyjádřený, zájmena, číslovky, shoda podmětu několikanásobného podmětu s přísudkem; Druhy slov - neohebné

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Sestaví osnovu písemného projevu, rozvrhne text na ploše, formálně a obsahově sestaví text dle komunikačního záměru V různých druzích textů a promluv chápe důvod použití spisovných a nespisovných výrazů	Vypravování, omluvenka, vzkaz, inzerát, zpráva, referát, výpisek, přihláška, dotazník, dopis Osnova, adresa

Předvede telefonický rozhovor, zanechá vzkaz se všemi podstatnými náležitostmi Rozpozná účel reklamy, vnímá a formuluje její záměr Reinterpretuje delší děj, zmíní podstatné informace Vede si samostatně poznámky (zapiše pouze podstatné informace)	
---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Tvoří vlastní literární text na dané téma Vyjádří své dojmy z četby Seznámí ostatní spolužáky pomocí referátu o knize Přečtenou ukázkou zařadí k literárnímu žánru Charakterizuje hlavní postavy	Druhy žánrů; Bajka, povídka, báje, pověst, humor v literatuře, řeč autora a postav, čas a prostředí děje, ilustrace Reprodukce čteného textu, próza, dramatizace, divadlo, film, rým-verš-poezie

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - PRAVOPIS

výstupy	učivo
Orientuje se v textu a správně používá pravidla a zásady českého pravopisu	Průběžné procvičování pravopisných jevů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
Vyhledá v textu podstatná jména, dokáže u nich určit pád, číslo, rod a vzor Vysvětlí, co jsou podstatná jména konkrétní a abstraktní, rozliší konkrétní či abstraktní podle významu Vyhledá v textu podstatná jména hromadná, pomnožná a látková a vysvětlí jejich zvláštnosti Rozliší a správně píše podstatná jména obecná a vlastní (názvy osob, zvířat, měst, řek, zemí, hor, světadílů, svátků...) Skloňuje vlastní jména osobní a místní podle příslušných vzorů, uvede příklady příjmení, která se neskloňují Vyhledá v textu přídavná jména, určí u nich pád, číslo a rod, druh a vzor Rozpozná přídavná jména tvrdá, měkká a přívlastňovací Stupňuje přídavná jména Vyhledá jmenné tvary přídavných jmen a píše je pravopisně správně Skloňuje přídavná jména, uplatňuje změnu souhlásky v množném čísle	Podstatná jména abstraktní, konkrétní, hromadná, pomnožná, látková, obecná a vlastní; Podstatná jména obecná a vlastní; Odchyly od pravidelného skloňování substantiv (názvy částí těla, pomnožná vlastní substantiva, krácení samohlásky při skloňování apod.); Přídavná jména - druhy přídavných jmen, pravopis koncovek a tvoření tvarů přídavných jmen; Stupňování přídavných jmen; Jmenné tvary přídavných jmen; Zájmena - druhy zájmen, Skloňování zájmen dle vzorů ten a náš a podle vzorů přídavných jmen (přívlastňovací a ukazovací zájmena), Skloňování zájmena jenž (zájmena vztažná); Číslovky - druhy číslovek; Skloňování základních číslovek; Slovesa - mluvnické kategorie osoby, čísla, času, způsobu; Tvary určité a neurčité, jednoduché a složené; Podmiňovací způsob přítomný a minulý

Vyjmenuje druhy zájmen, vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu Správně skloňuje a píše tvary zájmena já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj Rozliší druhy číslovek, rozpozná číslovky určité a neurčité, vyhledá je v textu Skloňuje číslovky Uvede příklady, kdy se nepíše tečka za číslovkou řadovou Dokáže číst letopočty různým způsobem, správně zapíše číslovky složené Ovládá skloňování číslovek dva, oba, tři, čtyři Vyjmenuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas a způsob), v textu vyhledá slovesa a tyto kategorie určí Tvoří infinitivy a naopak určité tvary podle zadaných kategorií Rozlišuje slovesa v podmiňovacím způsobu přítomném a minulém, tvoří jejich tvary	
--	--

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - SKLADBA

výstupy	učivo
Uvede charakteristické znaky větných členů Ve větě vyhledá podmět a přísudek Rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony Vyjmenuje sponová slovesa a dokáže si je v textu uvědomit Nahradí přísudek slovesný jmenným se sponou a naopak Rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem Vyhledá věty s několikanásobným podmětem Vysvětlí pravidlo shody přísudku s podmětem (několikanásobným) a dokáže ho použít Pojmenuje rozvíjející větné členy ve větě Graficky znázorní větu jednoduchou Rozlišuje hlavní a vedlejší věty, užívá obvyklé spojovací výrazy v souvětí, uplatňuje zásady interpunkce	Základní skladební dvojice - druhy podmětu a přísudku – holý, rozvitý a několikanásobný Po a Př, shoda přísudku s podmětem, Rozvíjející větné členy - přívlastek, předmět, příslovečné určení, věta jednoduchá a její grafické znázornění; Souvětí – věta hlavní a vedlejší, obvyklé spojovací výrazy a interpunkce

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy	učivo
Rozpozná znělé a neznělé souhlásky, dovede vysvětlit podobu znělosti U slov označí hlavní přízvuk Používá větnou melodii u vět oznamovacích, rozkazovacích a tázacích Vyvodí, proč jsou ve slovech dvě stejné souhlásky a uvede	Hláška a písmeno; Spisovná a nespisovná výslovnost (souhláskové skupiny, znělost a neznělost); Zvuková stránka slova a věty – přízvuk, melodie, důraz, tempo a pauzy;

příklady, kdy ke zdvojení souhlásek nedochází	
---	--

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - NAUKA O JAZYCE

výstupy	učivo
Vymezí pojem jazyk, rozpozná jazyk spisovný a nespisovný, uvede příklady, kde a kdy se užívá spisovný jazyk Definuje, co je nářečí a obecná čeština Vysvětlí pojmy: jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba a nauka o tvoření slov, dialektologie Pracuje se základními jazykovými příručkami	Rozvrstvení národního jazyka – spisovný jazyk/nářečí, slang, argot, obecná čeština; Jazykověda a její složky; Jazykové příručky a slovníky

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
V komunikaci užívá vhodné stylistické prostředky projevu mluveného a psaného Uvede rozdíly mezi soukromým (osobním) a úředním dopisem, vyjmenuje části, které dopis obsahuje, napíše osobní dopis Z ukázek vyvodí charakteristické rysy popisu, vyjmenuje různé postupy při popisu Samostatně napíše popis , práci rozčlení do odstavců, sestaví osnovu popisu, dbá na návaznost, výběr pojmenování a rozmanitost sloves Rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy a dokáže je nahradit plně spisovnými Vymezí pojem vypravování, v ukázkách vyhledá charakteristické rysy a prostředky k oživení děje Používá přirovnání a rčení Používá přímou řeč Reprodukuje svými slovy přečtený příběh Orientuje se v daném textu, nahrazuje slova výstižnějšími Podle své fantazie dokončí načaté vypravování Zpracuje osnovu zadaného textu (ve větách i v heslech) Samostatně napíše vypravování, text člení do odstavců Udělá výpisky z uceleného výkladu z učebnice Zpracuje výtah kratšího výkladu nebo textu z naučné knihy, uvede pramen, z něhož je výtah pořízen	Stylistika, projev mluvený a psaný, komunikace; Vyplňování jednoduchých tiskopisů (Poštovní poukázky, Podací lístek, Telegram); Jednoduché komunikační žánry (Vzkaz, Inzerát, Zpráva a oznámení, SMS); Dopis osobní a úřední; Popis a jeho funkce - Popis budovy, místnosti, postavy, krajiny, pracovního postupu; Výtah a výpisky; Vypravování
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS , SMS , TMS	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
---------	-------

Popíše znaky ústní lidové slovesnosti, uvede příklady Rozlišuje příklady poezie a prózy Vyjmenuje charakteristické znaky pohádky, pověsti, bajky Uvede některá jména spisovatelů a sběratelů pohádek Čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text Orientuje se v textu a dokáže vyhledávat odpovědi na otázky Porovná pověst s pohádkou, vyhledá pravdivé jádro pověsti Přečte s porozuměním ukázky z oblasti dobrodružné literatury a z knih se zvířecím a dětským hrdinou Charakterizuje stručně hlavní postavy, zhodnotí jejich jednání a popíše vztahy mezi nimi Z vlastní čtenářské zkušenosti doplní další knihy z oblasti dobrodružné literatury Výstižně formuluje vlastní názory na četbu Rozlišuje mezi uměleckou a věcnou literaturou Porovná různá umělecká ztvárnění téhož námětu V uměleckém textu rozpozná a hodnotí některé umělecké jazykové prostředky Uvědomuje si význam kulturních a uměleckých hodnot a tradic	Základní literární pojmy, lidová slovesnost, poezie, próza, pohádky, pověsti, bajky, povídky ze života dětí; Vybrané kapitoly z dějin literatury; Obrazy české historie v literatuře (Karel IV., J.A. Komenský; Národní divadlo); Jazykové prostředky literárního díla; Četba s porozuměním; Interpretace literárních děl; Tvořivá literární činnost (sloh)
pokrytí průřezových témat OSV RSP MuV KD , LV	

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - PRAVOPIS

výstupy	učivo
Orientuje se v textu a správně používá pravidla a zásady českého pravopisu	Průběžné procvičování pravopisných jevů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
Rozlišuje trpný a činný rod slovesný Tvoří tvary přičestí trpného, nahradí opisný tvar trpný zvratnou podobou slovesa a naopak Převede věty se slovesy v činném rodě do trpného rodu Vyjmenuje vztažná zájmena, tvoří správné tvary zájmena jenž a používá je v textu Rozliší příslovce místa, času, způsobu, míry a příčiny	Slovesný rod, Skloňování zájmena jenž; Příslivce (příslivečné spřežky, stupňování příslovčí), Další neohebná slova -předložky, spojky, částice, citoslovce

Přídavná jména a příslovce rozvíjí různými jinými příslovci, vyvodí, z čeho se příslovce tvoří Vyvodí vznik příslovečných spřežek, píše je pravopisně správně Vysvětlí rozdíl mezi spřežkou a spojením podstatného jména s předložkou (nahoru-na horu) Stupňuje příslovce V textu najde a správně určuje další neohebné slovní druhy	
--	--

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - SKLADBA

výstupy	učivo
Rozpozná věty tázací zjišťovací a doplňovací, rozpozná věty podle členitosti Uvede, čím mohou být větné členy vyjádřeny a na čem závisí, vyhledá ve větách větné členy a určí, zda jsou holé, rozvitě nebo několikanásobné Vysvětlí pojem přístavek, uvede příklad, napíše správně interpunkci, vyhledá v textu přístavky Uvede, podle kterých znaků pozná druhy vedlejších vět, vyhledá v textu spojovací výrazy, nahradí větný člen větou vedlejší a naopak Graficky znázorní větu jednoduchou a stavbu souvětí	Druhy vět podle postoje mluvčího; Věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty; Větné členy základní a rozvíjející (kromě doplňku), druhy větných členů, vedlejší věty nahrazující větné členy a jejich spojovací výrazy, grafický záznam souvětí s větou vedlejší

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - NAUKA O VÝZNAMU SLOV

výstupy	učivo
Definuje, co je slovo, porovná význam věcný a mluvnický Vysvětlí pojem sousloví, synonymum, antonymum a homonymum, vyhledá je v textu Rozpozná význam obrazný, dokáže vysvětlit význam některých rčení Objasní metaforu a metonymii V textu vyhledává slova se slohovým zabarvením (hovorová, knižní, básnická...) Vyhledá odborné názvy v textu Vysvětlí pojem terminologie, uvede příklady terminologických sousloví z jiných předmětů Vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby, objasní způsoby tvoření slov - odvozování, skládání, zkracování Vysvětlí některé zkratky v textu	Mateřský jazyk, věcný význam slova, Slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo a sousloví, rčení; Synonyma, antonyma a homonyma; Slova citově zabarvená; Odborné názvy

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

výstupy	učivo
Vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby, objasní	Slovní zásoba a její obohacování; slovo základové; slovo odvozené, slovotvorný základ, slovotvorný prostředek;

způsoby tvoření slov - odvozování, skládání, zkracování Vysvětlí některé zkratky v textu	Způsoby tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování)
---	---

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
V textu vyhledá ústřední motiv, všimne si postupu při popisu a vypravování, promyslí jeho stavbu a vypracuje osnovu Pracuje s textem, nahradí opakované nebo nevhodné výrazy výstižnějšími Vysvětlí pojem líčení, vyhledá výrazy líčící krásu místa a vztah k němu Využívá synonyma, uvede příklady vizuálních, sluchových, hmatových i čichových vjemů Využívá prostředky k oživení děje a stupňování napětí Správně píše interpunkci v přímé řeči Používá přirovnání a personifikaci Rozliší, co patří do charakteristiky vnější a vnitřní, vyhledá pojmenování různých vlastností, nahradí je synonymy Příležitostně využívá rčení a přirovnání, vysvětlí různá přísloví a pořekadla Shromáždí patřičné údaje a napíše vlastní životopis Formuluje žádost ústně i písemně Připraví výtah z textu, který si sám vybere	Popis statický a dynamický - Popis výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu; Charakteristika, Líčení (krajiny, uměleckého díla); Výtah z odborného textu; Žádost; Životopis; Vypravování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Čte plynule a s porozuměním, při hlasitém čtení dodržuje přiměřené tempo Reprodukuje přečtený text a pracuje s textem: objeví hlavní myšlenku, vyhledá metaforu, přirovnání a personifikaci Vyhledá a uvede zajímavosti o některých autorech Vysvětlí pojem mýtus a balada, ústní lidová slovesnost, drama, uvede příklady těchto žánrů Pojedná o základních dílech a autorech starší české a světové literatury, literatury Národního obrození Interpretuje ukázky z oblasti dobrodružné literatury Z vlastní čtenářské zkušenosti doplní další knihy z oblasti dobrodružné literatury Výstižně formuluje vlastní názory na četbu Popíše rozdíl mezi uměleckou a věcnou literaturou Interpretuje dramatické dílo a naopak se účastní jednoduché dramatizace Formuluje své dojmy z četby poezie	Literární pojmy, mýty a balady, ústní lidová slovesnost, drama, starší česká a světová literatura, dobrodružná literatura; Vybrané kapitoly z dějin literatury; Obrazy české historie v literatuře (sv. Václav, J. Hus); Jazykové prostředky literárního díla; Četba s porozuměním; Interpretace literárních děl; Tvořivá literární činnost (sloh)

Pokouší se o vlastní literární tvorbu Uvědomuje si sepětí některých autorů s určitým žánrem	
---	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - PRAVOPIS

výstupy	učivo
Orientuje se v textu a správně používá pravidla a zásady českého pravopisu	Průběžné procvičování pravopisných jevů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
V textu vyhledá obecná jména přejatá a vyvodí, jak se budou skloňovat Vyskloňuje podstatné jméno idea a dokáže podle něj tvořit tvary podobných slov Uvede příklady slov, která se neskloňují Vysvětlí pojem slovesný vid, rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá, vytvoří vidové dvojice	Skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen (odchylky od pravidelného skloňování, slova nesklonná, vlastní jména); Slovesný vid - Vidové dvojice

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - SKLADBA

výstupy	učivo
Vymezí pojem několikanásobné větné členy, vyhledá je v textu, určí mezi nimi významový poměr Vyjmenuje významové poměry mezi větami a jednotlivými větnými členy stejného druhu, uvede nejčastější spojovací výrazy, uvede příklady k jednotlivým typům a vysvětlí je, správně doplní interpunkci Graficky znázorní stavbu věty jednoduché a souvětí Vysvětlí pojem souvětí podřadné a určí je v textu Vysvětlí a správně zaznamená interpunkci ve složitém souvětí Vysvětlí a ve větě vyhledá doplněk, tvoří a v textu poznává vedlejší větu doplňkovou Vyjmenuje případy, kdy čárku píšeme ve větě jednoduché, správně v těchto případech zaznamená interpunkci	Souvětí souřadné a podřadné, Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, mezi větnými členy a vedlejšími větami stejného typu souvětí souřadné, Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí; Jazykové rozbory, složitější souvětí; Čárka ve větě jednoduché; Grafický záznam souvětí

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - NAUKA O JAZYCE

výstupy	učivo
Rozpozná jazyk spisovný a nespisovný, vyjmenuje útvary českého jazyka a doloží příkladem Rozliší slovanské jazyky na západní, východní a jižní, uvede příklady	Slovanské jazyky a jejich původ; Útvary českého jazyka a jazyková kultura

pokrytí průřezových témat

MuV

KD , EP

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

výstupy	učivo
Vysvětlí pojem sousloví, synonymum, antonymum a homonymum, přenesené pojmenování, vyhledá je v textu Tvoří nová slova pomocí předpon a přípon Rozpozná a správně zapíše obvyklé zkratky Vysvětlí, jak se do češtiny dostávají nová slova Ve slovníku vyhledá významy různých slov, k domácím slovům vyhledá slova přejatá a naopak Vyhledá v textu cizí slova, vysvětlí jejich význam a určí, jak se liší v pravopisu a výslovnosti od slov domácích	Synonyma, homonyma, sousloví; odvozování, skládání, zkratky; Přenášení slovního významu - přenesené pojmenování , Přejímání slov z cizích jazyků - slova pravopisně počestělá a slova psaná pravopisem původním, výslovnost cizích slov

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Vyjmenuje a vyhledá jazykové prostředky charakteristiky vnější i vnitřní, líčení, úvahy, výtahu, výkladu Rozliší charakteristiku přímou a nepřímou, sepíše charakteristiku oblíbené literární či filmové postavy Doplní vhodně přirovnání a rčení do určitého textu Odstraňuje kompoziční nedostatky (např. opakování vztažných vět, nevhodná předložková spojení a upraví pořádek slov) Vyhledá básnické obrazy, najde příklady subjektivně zabarveného popisu, vypracuje subjektivně zabarvený popis, použije personifikaci, přirovnání a metafory Vysvětlí, co je výklad, a uvede, kde se používá, v textu vyhledá odborné názvy domácího i cizího původu, rozčlení je na jednoslovné a na sousloví, vypracuje výklad, uvede knihy nebo časopisy, z kterých čerpal informace Zpracuje výtah z určeného textu, využije i citáty, uvede jméno autora, název díla, nakladatelství, místo a rok vydání, stránku, ze které citát je Tvoří věcné otázky k danému problému, uvede příklady, jak začít úvahu, ústně diskutuje na vybrané téma, napíše úvahu na libovolné téma Vyjmenuje základní styly podle funkce (prostě sdělovací, odborný, publicistický a umělecký) a uvede příklady, rozpozná základní styly podle formy (projevy mluvené a psané) Na základě vlastní četby interpretuje literární díla, hodnotí je	Stylistika - jazykové styly, slohové postupy a útvary; Výtah; Charakteristika literární postavy - vnější a vnitřní, přímá a nepřímá charakteristika; Výklad - mluvený a psaný; Líčení - subjektivní a objektivní sdělení; Úvaha – druhy (odborná, publicistická, umělecká, prosté uvažování, esej), Citát

pokrytí průřezových témat

OSV

RSP , ŘPRD

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Na ukázkách z poezie rozlišuje lyriku a epiku, verš a strofu Určí druhy rýmu, naznačí rytmus Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování Na základě vlastní četby interpretuje literární díla, hodnotí je Porovná různá umělecká ztvárnění téhož námětu V literárním textu rozpozná a hodnotí některé umělecké jazykové prostředky Uvědomuje si význam kulturních a uměleckých hodnot a tradic Uvědomuje si sepětí některých autorů s určitým žánrem	Literární pojmy, fantastická literatura, humor v literatuře; Vybrané kapitoly z dějin literatury (starověká a středověká literatura, literatura novověku 19. století); Jazykové prostředky literárního díla; Četba s porozuměním; Interpretace literárních děl; Tvořivá literární činnost (sloh)

9. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - PRAVOPIS

výstupy	učivo
Orientuje se v textu a správně používá pravidla a zásady českého pravopisu	Průběžné procvičování pravopisných jevů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
Vyjmenuje vzory každé slovesné třídy a opíše postup, podle kterého zařadí sloveso ke správnému vzoru Správně skloňuje obecná jména přejatá (např. génus, cyklus, glóbus...) Tvoří správné tvary slov a ověřuje je v Pravidlech českého pravopisu Správně skloňuje cizí vlastní jména Rozliší jména slovanského původu od neslovanských Rozpozná v textu přechodníky, vyhledá koncovky, kterými je tvořen	Jména a jejich druhy, skloňování obecných jmen přejatých, skloňování cizích vlastních jmen, slovesa a jejich tvary, přechodníky, psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - SKLADBA

výstupy	učivo
Vysvětlí pojem souřadnosti a podřadnosti členů Objasní pojmy shoda, řízenost, přimykání a uvede příklady Vyjmenuje slovesa sponová, fázová a modální	Souvětí souřadné a podřadné, Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, mezi větnými členy a vedlejšími větami stejného typu souvětí souřadné, Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí; Jazykové rozbory,

Zopakuje si a upevní učivo o rozvíjejících větných členech, každý větný člen charakterizuje, vyhledá v textu a blíže ho určí Vyjmenuje výrazy, které nejsou větnými členy, a uvede příklady Graficky zobrazí stavbu věty Objasní pravidlo shody přísudku s několikanásobným podmětem Upevní si učivo o větách jednočlenných a dvojčlenných a větných ekvivalentech, navzájem je nahrazuje Pozná ve větě elipsu (výpustku) Určí počet vět v souvětí a doplní čárky Spojuje věty v souvětí podle zadaných podmínek (nahrazuje větný člen vedlejší větou a naopak) Graficky znázorní složité souvětí U souřadného souvětí určí významový poměr, uvede nejčastější spojovací výrazy, doplní správně interpunkci Charakterizuje vsuvku, uvede příklad, vyhledá vsuvku v textu, rozliší vsuvku od vedlejší věty, tvoří věty se vsuvkami, píše správně čárky Vysvětlí pojmy řízenost, přimykání a shoda, uvede příklady	složitější souvětí; Čárka ve větě jednoduché; Grafický záznam souvětí a věty jednoduché, vsuvka
--	--

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - NAUKA O JAZYCE

výstupy	učivo
Vyjmenuje slovanské jazyky východní, západní a jižní a uvede, které používají azbuku a které latinku, vyhledá shodné a odlišné prvky Vyjmenuje některé jazyky neslovanské (románské a germánské) a zařadí dle jazykové příslušnosti Popíše, kdy a jak vznikl český jazyk a jak se vyvíjel, na ukázkách z historických textů vyhledá důkazy, že se vyvíjel Vysvětlí pojmy: archaismy, historismy a neologismy a uvede příklady Rozliší jazyk spisovný a nespisovný, pozná podle znaků obecnou češtinu a některá nářečí	Slovanské jazyky a jejich původ; Vývoj českého jazyka; Útvary českého jazyka a jazyková kultura
pokrytí průřezových témat MuV KD , EP	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy	učivo
Rozpozná samohlásky a souhlásky znělé a neznělé, vysvětlí spodobu znělosti, uvede příklady Ve slovech nalézá hlavní a vedlejší přízvuk	Hláška a písmeno; Spisovná a nespisovná výslovnost (souhláskové skupiny, znělost a neznělost); Zvuková stránka slova a věty – přízvuk, melodie, důraz, tempo a pauzy; výslovnost domácích a přejatých slov

Znázorní větnou melodii u vět oznamovacích, rozkazovacích a tázacích Vysvětlí důležitost vhodného tempa v mluveném projevu Z textu vyhledá slova cizího původu a uvede znaky, kterými se liší ve výslovnosti i pravopise od slov domácích	
---	--

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

výstupy	učivo
Bezpečně rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku Vysvětlí pojmy slootovorný základ a základové slovo	Kořen, předpona, přípona, koncovka, slootovorný základ, základové slovo, přechylování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - NAUKA O VÝZNAMU SLOV

výstupy	učivo
Vysvětlí pojmy: slovo nadřazené, podřazené a slova souřadná, uvede příklady Rozpozná slova jednoznačná a mnohознаčná V textu vyhledá synonyma, antonyma a homonyma a vysvětlí rozdíly mezi nimi Uvede příklad sousloví, rozliší metaforu a metonymii, uvede příklady, vyhledá v textu odborné názvy Rozliší, zda jsou výrazy původem domácí, nebo cizí, zda jsou jednoslovné, nebo víceslovné Správně vyslovuje frekventovaná slova cizího původu	Synonyma, homonyma, sousloví; odvozování, skládání, zkratky; Přenášení slovního významu - přenesené pojmenování, Přejímání slov z cizích jazyků - slova pravopisně počestělá a slova psaná pravopisem původním, výslovnost cizích slov

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Charakterizuje vlastnosti, jazykové prostředky a znaky vypravování, popisu, charakteristiky, výkladu, výtahu, úvahy, proslovu a diskuse, vyhledá je v zadaném textu Pracuje s chybami v textech - text upraví vzhledem k jeho záměru, odstraní formulační neobratnosti, dbá na návaznost a soudržnost textu Ovládá správný zápis přímé řeči a nepřímou řeč změnil v přímou Vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivního postoje autora a vyjádří se k nim podle svých zkušeností Ústně reprodukuje jiné texty, připraví si krátký proslov, dbá na zřetelnou výslovnost, přízvuky, tempo a melodii, též na vystupování Vytvoří rozmanitá zahájení diskuse, vybere si téma ke společné diskusi a diskuse se účastní Vyjmenuje obvyklé publicistické útvary, charakterizuje	Vypravování, popis, charakteristika, výklad, výtah, úvaha, proslov, diskuse, publicistické útvary

zprávu, oznámení, inzerát a interview, reportáž a fejeton, pokusí se o vlastní tvorbu některých těchto útvarů Přinese noviny a časopisy a vyhledá jednotlivé žurnalistické útvary Sestaví přehled nejrozšířenějších deníků, všimne si jejich zaměření a obsahového rozvržení Uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (činitelé objektivní a subjektivní) Rozliší prostředky slohově zabarvené a neutrální Vyjmenuje různé stylové vrstvy (prostě sdělovací, odbornou, publicistickou a uměleckou) a uvede jejich charakteristické znaky V ústním i psaném projevu rozpozná vhodnost použití spisovného nebo nespisovného jazyka s ohledem na komunikační záměr Žák analyzuje text a vyvodí závěr vyplývající z textu, rozpozná manipulativní záměr textu, vypíše klíčová slova a určí, zda daná informace vyplývá z textu	
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS , IVMSR , SMS , VAMS , FVM , TMS , PRT	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Časově zařadí, charakterizuje literární období 20. století do 2. světové války, vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky a díla, pojmenuje a vysvětlí znaky žánrů a útvarů, kterými se jednotlivá díla vyznačují Časově zařadí, charakterizuje literární období 2. světové války a poválečné doby do současnosti, vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky a díla, pojmenuje a vysvětlí znaky žánrů a útvarů, kterými se jednotlivá díla vyznačují Doloží obecné znaky literárních směrů ukázkami z literárních textů, na ukázkách z poezie dokáže provede formální i obsahový rozbor Uvede příklady zhudebnění české poezie ve 20. stol. Doloží obecné znaky literárních směrů 20. století ukázkami z literárních textů Porovná různá ztvárnění téhož námětu v díle několika autorů, najde obecné a individuální rysy literárního díla Na základě vlastní četby interpretuje literární díla, hodnotí je Na základě dosažených znalostí z oblasti teorie literatury sepíše krátký literární text(povídka, báseň) Popíše základní rysy literatury klasické a konzumní, uvede příklady Interpretuje dramatické dílo Porovná různá umělecká ztvárnění téhož námětu	Literární pojmy; Vybrané kapitoly z dějin literatury (renesance, humanismus, barokní literatura, 19. století, literatura 1. světové války, okupace a 2. světové války, česká a světová poválečná literatura v poezii a próze); Jazykové prostředky literárního díla; Četba s porozuměním; Interpretace literárních děl; Tvořivá literární činnost (sloh)

Uvědomuje si význam kulturních a uměleckých hodnot a tradic Uvědomuje si sepětí některých autorů s určitým žánrem	
pokrytí průřezových témat OSV ŘPRD VMEGS ES , OES , JE MuV KD , LV , PM	

4.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Naše základní škola se zaměřuje na výuku cizích jazyků.

Výuka angličtiny začíná již v 1. ročníku s časovou dotací jedné vyučovací hodiny týdně a pokračuje v 2. ročníku dvěma hodinami týdně. Od 3. do 5. ročníku je výuka angličtiny 3 + 1 (konverzace), v 5. ročníku hodinová dotace dalšího cizího jazyku dle výběru. Hlavním cílem jazykové výuky v tomto období je získat zájem dětí o studium cizích jazyků a vytváření pozitivního vztahu k předmětu anglický jazyk.

Děti se seznamují především se zvukovou stránkou jazyka a jsou vedeny k osvojování základní slovní zásoby přiměřenou hrou formou a moderními metodami. Dětem je totiž hravý způsob výuky velmi blízký a silně je motivuje.

Třídy na 1. stupni mohou být z důvodu zlepšení možnosti individuálního přístupu a efektivity práce děleny na poloviny. Od 6. ročníku jsou třídy v ročníku děleny do 2 až 3 jazykových skupin na základě rozřazovacího testu, kterým je nastaveno prvotní zařazení skupin s nižší, střední a vyšší úrovní znalosti jazyka. Prostupnost skupin podle úrovně znalosti jazyka je žákům umožněna. Minimální počet žáků v jazykové skupině je 7, maximální 24.

Výuka je především zaměřena na aktivní užívání jazyka, na vytváření schopností přiměřeně reagovat a přiměřeně komunikovat v reálných situacích, a také na rozvíjení schopnosti chápat a interpretovat různé cizojazyčné texty - vše na základě gramatické správnosti přiměřeného stupně obtížnosti.

V 9. ročníku jsou žáci připraveni složit mezinárodní jazykovou zkoušku KET (tj. úroveň A2).

Své jazykové znalosti si mohou žáci ověřit ve školních kolech jazykové konverzační soutěže, která se koná každý rok.

Žáci 9. ročníků absolvuji každoročně z anglického jazyka též celorepublikové srovnávací testy SCIO. Jejich výsledky jsou k dispozici zúčastněným žákům i vyučujícím.

Výuka probíhá ve specializovaných jazykových učebnách, kde jsou dětem k dispozici plakáty, časopisy, mapy, nástěnné tabule, obrazové materiály. Třídy jsou vybaveny audiovizuální i počítačovou technikou.

Každá jazyková skupina má vyhrazené hodiny v počítačové učebně, kde si žáci probírané učivo procvičí interaktivní formou prostřednictvím výukových programů. K dispozici zde mají i interaktivní tabule a projektor.

Poznámka k učebnímu obsahu: Činnosti a tematické celky jsou vzhledem k různosti výukových metod a postupů vyučujících řazeny do ročníkových celků: 1.-3. roč., 4. - 5. roč., 6. - 7. roč. a 8. - 9. roč.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v anglickém jazyce tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Na úrovni předmětu anglický jazyk jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto postupy
- Vybíráme takové metody a formy práce, které motivují žáky k jejich dosahování co nejlepších výsledků
- Zadáváme úkoly, které vedou žáky k vyhledávání a použití vhodných materiálů – slovníky, časopisy, internet
- Vedeme žáky k tomu, aby nabyté znalosti uplatnili v konkrétních projektech a jejich prezentacích, referátech
- Informujeme žáky o možnostech získávání jazykových poznatků prostřednictvím dostupných médií – televize, hudba
- Systematickou práci v hodinách vedeme žáky k cílevědomé přípravě na dosažení co nejlepších výsledků
- Vedeme žáky k osvojování si slovní zásoby na základě zkušenosti
- Náznorně předvádíme práci s výukovými materiály a jejich využití a seznamujeme žáky s jejich účelem, vlastnostmi a způsobem využití
- Učíme žáky užívat správné fráze v daném jazyce a jejich vhodné použití
- Zařazujeme úlohy, ve kterých jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání gramatických jevů v tabulkách
- Vytváříme příležitosti pro osvojení správné výslovnosti
- Zařazujeme metody, při kterých má žák prostor pro nalezení vlastního nejvhodnějšího postupu k osvojení si nové látky
- Vytváříme příležitosti k besedám s rodilými mluvčími, k účasti na exkurzích, debatních fórech, soutěžích konaných v anglickém jazyce, divadelních a filmových představeních v původním znění
- Klademe žákům takové úkoly, ve kterých prokáží schopnosti spojovat a kombinovat vědomosti nabyté v anglickém jazyce s využitím poznatků a znalostí z jiných předmětů
- Upevňujeme u žáků pozitivní vztah k cizímu jazyku, jeho smysl a využití v budoucím životě
- Propojujeme dosažené znalosti a vědomosti s dalšími vzdělávacími oblastmi života

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Umožňujeme pracovat žákům s takovými výukovými materiály a pomůckami, pomocí nichž si mohou ověřit úroveň znalosti
- Vedeme žáky k vlastní prezentaci, kde je schopen rozmyslet, přednést, představit a následně i obhájit svůj názor, který je podložen vlastními argumenty

- Zařazujeme úkoly, při nichž žáci pozorují určité jazykové jevy, a sami vyvodí pravidla pro jejich užití
- Zadáváme samostatné úkoly, pro jejichž splnění žáci musí vyhledat informace a zpracovat, a výsledky prezentovat ve třídě
- Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů podle anglicky psaných instrukcí
- Vedeme žáky k využívání individuálních schopností a znalostí, umění improvizovat, dotazovat se, ověřovat informace, hájit své stanovisko a vyjádřit svůj názor
- Vybízíme žáky k vlastnímu přístupu k úloze či situace, k vytváření alternativních řešení, podporujeme a pozitivně hodnotíme jakoukoliv přínosnou aktivitu navíc
- Vedeme žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k vlastní formulaci a výstižnému vyjadřování svých myšlenek v cizím jazyce
- Vybízíme žáky k tomu, aby své myšlenky vyjadřovali jednoduše a souvisle, jasně k danému tématu
- Učíme žáky souvislému ústnímu i písemnému projevu
- Vytváříme vhodné příležitosti pro rozhovor v cizím jazyce, poslech a porozumění promluvě
- Vedeme žáky k aktivnímu zapojování se do hovorů, vyjadřování vlastních názorů a postojů
- Vedeme žáky, aby na základě získání informací dokázali tyto informace také zpracovat a vyhodnotit tak, aby byli schopni na ně reagovat
- Učíme žáky využívat již dosažených vědomostí a jazykových schopností v běžných denních situacích
- Učitel používá v hodinách co v největší možné míře anglický jazyk a totéž vyžaduje od žáků
- Navozujeme situace praktického života, ve kterých žáci uplatní osvojenou slovní zásobu a jazykové struktury – rozhovory, vypravování, drama
- Umožňujeme žákům aktivní komunikaci s rodilými mluvčími – divadlo, film,
- Dáváme žákům prostor pro komunikativní využití internetu, k dopisování e-mailem, chatování se studenty z anglicky mluvících zemí

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vytváříme žákům podmínky pro individuální, párovou a i skupinovou práci
- Vedeme žáky k hodnocení svých dosažených výkonů a vytváříme hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení, sebekritice a hodnocení jiných, vedeme je ke vzájemné toleranci
- Žáky vhodně, kladně motivujeme tak, abychom je neodradili při případném nezdaru
- Vyzdvihujeme šikovnost a kreativitu, flexibilitu, aktivitu a snahu především při práci ve skupinách
- Vedeme žáky k vzájemné spolupráci a odpovědnosti za společně vypracovaný úkol, zařazováním skupinové práce sledujeme tyto cíle: žáci se musí navzájem vyslechnout, respektovat názor ostatních, po diskusi dospět ke společnému výsledku, vytvářejí pravidla práce v týmu, pomáhají si navzájem a učí se ovládat své jednání
- Žáky vybízíme k přiměřené reakci na konkrétní pokyny a situace
- Ve vyučovacích hodinách vytváříme příjemnou atmosféru

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Spolupodílíme se na upevňování dobrých mezilidských vztahů
- Vybízíme a vedeme žáky k toleranci při odlišnostech jiných kultur – lidové zvyky a tradice
- Umožníme žákům prezentovat výsledky své práce – projekty
- Vedeme žáky ke spolupráci s jinými národnostmi, výměně zkušeností
- Zařazujeme takové jazykové texty, které seznámí žáky s různými celospolečenskými a světovými tématy i problémy – ekologie, národnostní menšiny, chudoba, katastrofy
- Vedeme žáky k diskusi výše uvedených témat
- Seznamujeme děti s tradicemi a kulturou našeho národa i jiných národů
- Vybízíme žáky k otevřenosti, upřímnosti, toleranci k postupům jiných lidí žijících v odlišném jazykovém prostředí
- Vybízíme žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, etických a duševních hodnot lidí žijících v odlišném jazykovém prostředí
- Zařazujeme do hodin simulace situací, ve kterých žáci vyhodnocují krizový stav, adekvátně na něj reagují, získávají vědomí sebe sama jako občana a člena společnosti
- Zadáváme témata, ve kterých žáci vyjadřují svůj názor a zaujímají stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním, ekologickým
- Vybízíme žáky k vlastní tvořivosti, ve které se projeví jejich vztah k umění, sportu, kultuře

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k bezpečnému zacházení s výukovým materiálem a pomůckami, kterých je využíváno v hodinách
- Úkoly zadáváme tak, aby žáci byli schopni využít svých dosažených jazykových dovedností v praktickém životě a i v jiných předmětech
- Přednostně využíváme pochval a kladného hodnocení, upřednostňováno je ústní hodnocení

- Motivujeme žáky tak, aby u nich vznikl pocit radosti a uspokojení z dobře odvedené práce s cílem motivace pro další vzdělávání
- Vedeme žáky k pravidelné přípravě, důsledně kontroluje zadané úkoly, hodnotí
- Učíme žáky používat příručky a multimédia
- Využíváme znalostí, dovedností, schopností získaných z jiných vzdělávacích oblastí
- Vybízíme žáky k plánování své budoucnosti a přemýšlení o významu anglického jazyka v praxi

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Seberegulace a sebeorganizace
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Kooperace a kompetice
- Komunikace
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímají
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Stavba mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Vnímání autora mediálních sdělení

1. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

MLUVENÍ

Výstupy

učivo

Žák pozdraví dospělého i kamaráda a umí se rozloučit Poděkuje Rozumí jednoduchým otázkám, které se ho týkají Vyslovuje správně foneticky hlásky, které se nevyskytují v jazyce mateřském	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Tematické okruhy: barvy, číslovky, školní pomůcky, oblečení, zvířata, rodina;
---	--

PSANÍ

Výstupy	učivo
	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Tematické okruhy: barvy, číslovky, třída, rodina;

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	učivo
Při vyučování žák rozumí jednoduchým pokynům učitele Rozumí jednoduchým nahrávkám k učebnici Rozumí jednoduchým otázkám, které se ho týkají	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Tematické okruhy: barvy, číslovky, třída, rodina, hračky;

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	učivo
	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Tematické okruhy: barvy, číslovky, třída, rodina, hračky;

2. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 2, POVINNÝ

MLUVENÍ

Výstupy	Učivo
Žák pozdraví dospělého i kamaráda a umí se rozloučit Poděkuje Dokáže se někoho zeptat, jak se jmenuje a na podobnou otázku umí odpovědět	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Jednoduchá sdělení: pozdrav; Tematické okruhy: barvy, číslovky, abeceda-hláskování, tělo, rodina, zvířata, domov, pokoj, lidé, jídlo, pití; Slovní zásoba a tvoření slov: množné číslo podstatných jmen, Gramatické struktury: věta jednoduchá

PSANÍ

výstupy	Učivo
V jednoduchých textech žák najde známá slova a věty Opíše a přepíše jednotlivá slova, doplňuje slova do vět	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Jednoduchá sdělení: pozdrav; Tematické okruhy: barvy, číslovky, abeceda-hláskování, tělo, rodina, zvířata, domov, pokoj, lidé, jídlo, pití; Slovní zásoba a tvoření slov: množné číslo podstatných jmen, Gramatické struktury: věta jednoduchá

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	Učivo
---------	-------

Při vyučování žák rozumí jednoduchým pokynům učitele Rozumí jednoduchým nahrávkám k učebnici Rozumí jednoduchým otázkám, které se ho týkají	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Jednoduchá sdělení: pozdrav; Tematické okruhy: barvy, číslovky, abeceda-hláskování, tělo, rodina, zvířata, domov, pokoj, lidé, jídlo, pití; Slovní zásoba a tvoření slov: množné číslo podstatných jmen, Gramatické struktury: věta jednoduchá
--	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	Učivo
V jednoduchých textech žák najde známá slova a věty Pochopí, o čem je jednoduchý text s obrázky Rozumí jednoduchým pokynům v učebnici Vyslovuje správně foneticky hlásky, které nezná z češtiny	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Jednoduchá sdělení: pozdrav; Tematické okruhy: barvy, číslovky, abeceda-hláskování, tělo, rodina, zvířata, domov, pokoj, lidé, jídlo, pití; Slovní zásoba a tvoření slov: množné číslo podstatných jmen, Gramatické struktury: věta jednoduchá

3. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

MLUVENÍ

výstupy	Učivo
Žák pozdraví dospělého i kamaráda v různou denní dobu a umí se rozloučit Žák se zeptá, jak se někomu daří, a na podobné otázky umí odpovídat Poděkuje Představí sebe, členy své rodiny a svého kamaráda Dokáže se někoho zeptat, jak se jmenuje a kde bydlí a na podobné otázky umí odpovědět Jednoduše si popovídá o své rodině a o tom, co má Vytvoří a předvede s kamarádem krátký rozhovor nebo scénku Popíše několika větami svou třídu Popíše svou oblíbenou hračku, zvíře Vyslovuje správně foneticky	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Jednoduchá sdělení: Popis, pozdrav; Tematické okruhy: barvy, číslovky, abeceda-hláskování, třída, rodina, domov, pokoj, hračky, lidé, domácí zvířata, svátky, tělo; Gramatické struktury: užití slovesa být, mít, tvoření množného čísla podstatných jmen, Slovní zásoba: tvoření množného čísla podstatných jmen, zájmena osobní, přivlastňovací, přídavná jména - protiklady, číslovky

PSANÍ

výstupy	Učivo
Napíše jednoduchý dopis o sobě s informacemi o jméně, věku a bydlišti	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Jednoduchá sdělení: Pozdrav; Tematické okruhy: barvy, číslovky, abeceda-hláskování, třída, rodina, domov, pokoj, hračky, lidé, domácí zvířata, svátky, tělo; Gramatické struktury: užití slovesa být, mít, tvoření množného čísla podstatných jmen, Slovní zásoba: tvoření množného čísla podstatných jmen, zájmena osobní, přivlastňovací, přídavná jména -protiklady, číslovky

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	Učivo
Při vyučování žák rozumí jednoduchým pokynům učitele Rozumí jednoduchým nahrávkám k učebnici Rozumí jednoduchým otázkám, které se ho týkají Rozumí, když někdo velice jednoduše a pomalu vypráví o sobě a své rodině	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Jednoduchá sdělení: Dopis, pozdrav; Tematické okruhy: barvy, číslovky, abeceda-hláskování, třída, rodina, domov, pokoj, hračky, lidé, domácí zvířata, svátky, tělo; Gramatické struktury: užití slovesa být, mít, tvoření množného čísla podstatných jmen, Slovní zásoba: tvoření množného čísla podstatných jmen, zájmena osobní, přivlastňovací, přídavná jména -protiklady, číslovky

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	Učivo
V jednoduchých textech žák najde známá slova a věty Pochopí, o čem je jednoduchý text s obrázky Přečte a porozumí jednoduchým zprávám na pohlednicích Rozumí jednoduchým nápisům na plakátech Rozumí jednoduchým pokynům v učebnici Vyslovuje správně foneticky Pracuje s abecedním slovníkem v učebnici	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení se; Jednoduchá sdělení: Dopis, pozdrav; Tematické okruhy: barvy, číslovky, abeceda-hláskování, třída, rodina, domov, pokoj, hračky, lidé, domácí zvířata, svátky, tělo; Gramatické struktury: užití slovesa být, mít, tvoření množného čísla podstatných jmen, Slovní zásoba: tvoření množného čísla podstatných jmen, zájmena osobní, přivlastňovací, přídavná jména -protiklady, číslovky

4. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ**MLUVENÍ**

výstupy	Učivo
Žák jednoduše popíše sebe, svou rodinu, kamarády, i jiné lidi Vyjádří, co má a nemá rád, co se mu líbí a co ne Popíše věc, místo, zvíře, které zná Diskutuje o tom, co dělá ve škole, ve volném čase Dokáže hovořit o tom, co pravidelně dělá – umí popsat svůj školní den a týden Vyslovuje správně foneticky Vyjádří, kolik je hodin Zná názvy povolání a jejich náplň Řekne, co kdo právě dělá	Komunikace: Pozdrav, představování se, poděkování; Jednoduchá sdělení: Popis Tematické okruhy: Tradice, zvyky, svátky, volný čas, záliby, škola, školní den a týden, určování času, oblečení, povolání, zvířata, sportování, počasí, jídlo, pití, státy, národnosti; Slovní zásoba: číslovky základní, slovesa, předložky: místní, časové Gramatické struktury: Věta jednoduchá, tvoření otázky a záporu, pořádek slov ve větě
pokrytí průřezových témat OSV Ko MuV KD	

PSANÍ

výstupy	Učivo
---------	-------

Napíše kamarádovi jednoduchý dopis o sobě, své rodině, škole a zálibách Popíše jednoduše a vlastními slovy, co se děje	Komunikace: Pozdrav, představování se, poděkování; Jednoduchá sdělení: Popis, dopis Tematické okruhy: Tradice, zvyky, svátky, volný čas, záliby, škola, školní den a týden, určování času, oblečení, povolání, zvířata, sportování, počasí, jídlo, pití, státy, národnosti Slovní zásoba: číslovky základní, slovesa, předložky: místní, časové Gramatické struktury: Věta jednoduchá, tvoření otázky a záporu, pořádek slov ve větě
pokrytí průřezových témat MuV KD	

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Žák rozumí jednoduchému vyprávění o lidech, jejich rodinách, zálibách V jasných, krátkých nahrávkách rozumí důležitým informacím Žák rozumí, když lidé hovoří pomalu a zřetelně o věcech, které zná a kterým rozumí	Komunikace: Pozdrav, představování se, poděkování; Jednoduchá sdělení: Dopis Tematické okruhy: Tradice, zvyky, svátky, volný čas, záliby, škola, školní den a týden, určování času, oblečení, povolání, zvířata, sportování, počasí, jídlo, pití, státy, národnosti; Slovní zásoba: číslovky základní, slovesa, předložky: místní, časové Gramatické struktury: Věta jednoduchá, tvoření otázky a záporu, pořádek slov ve větě

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Žák rozumí jednoduchým rozhovorům a příběhům Rozumí krátkým a jednoduchým dopisům a vzkazům Rozumí pravidlům a pokynům jednoduché hry Umí vyhledat potřebné informace v krátkých textech – např. časopise, plakátu, jídelním lístku Vyslovuje správně foneticky Pracuje s dvojjazyčným slovníkem Čte plynule známý text	Komunikace: Pozdrav, představování se, poděkování; Jednoduchá sdělení: Dopis Tematické okruhy: Tradice, zvyky, svátky, volný čas, záliby, škola, školní den a týden, určování času, oblečení, povolání, zvířata, sportování, počasí, jídlo, pití, státy, národnosti; Slovní zásoba: číslovky základní, slovesa, předložky: místní, časové Gramatické struktury: Věta jednoduchá, tvoření otázky a záporu, pořádek slov ve větě

5. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

MLUVENÍ

výstupy	učivo
Poradí cizinci, jak se dostane na určité místo Zeptá se na cestu V obchodě dovede vyjádřit, co chce a zeptá se, kolik to stojí Žák jednoduše popíše sebe, svou rodinu, kamarády, i jiné lidi Vyjádří co má a nemá rád, co se mu líbí a co ne	Komunikace: Pozdrav, představování se, poděkování; Jednoduchá sdělení: Pozdrav, žádost, blahopřání, omluva; Tematické okruhy: Tradice, zvyky, svátky, volný čas, zájmová činnost, škola, oblečení, nákupy, zvířata, narozeniny, sportování, zeměpisné údaje, prázdniny; Slovní zásoba: Přídavná jména-synonyma, antonyma, význam slov v kontextu; Gramatické struktury: Věta jednoduchá, tvoření otázky a

Popíše věc, místo, zvíře, které zná Žák zdvořile osloví lidi Omluví se Umí požádat o pomoc Diskutuje o tom, co dělá ve škole, ve volném čase Dokáže hovořit o tom, co pravidelně dělá – umí popsat svůj školní den a týden Vyjadřuje vlastními slovy, co dělal včera, o víkendu, o prázdninách Vyjadřuje vlastními slovy, co bude dělat zítra, o víkendu, o prázdninách Vypráví vyslechnutý příběh Vyslovuje foneticky správně Vyhledá v textu potřebnou informaci, zodpoví související otázky Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	záporu, pořádek slov ve větě
pokrytí průřezových témat OSV Ko MuV KD	

PSANÍ

výstupy	učivo
Napíše kamarádovi jednoduchý dopis o sobě, své rodině, škole a zálibách Popíše jednoduše a vlastními slovy, co se přihodilo Popíše jednoduše, co bude dělat	Komunikace: Pozdrav, představování se, poděkování; Jednoduchá sdělení: Dopis, pozdrav, adresa, žádost, blahopřání, omluva; Tematické okruhy: Tradice, zvyky, svátky, volný čas, zájmová činnost, škola, oblečení, nákupy, zvířata, narozeniny, sportování, zeměpisné údaje, prázdniny; Slovní zásoba: Přídavná jména-synonyma, antonyma, význam slov v kontextu; Gramatické struktury: Věta jednoduchá, tvoření otázky a záporu, pořádek slov ve větě
pokrytí průřezových témat OSV Ko MuV KD	

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Žák rozumí jednoduchému vyprávění o lidech, jejich rodinách, zálibách V jasných, krátkých nahrávkách rozumí důležitým informacím Porozumí jednoduchému popisu cesty	Komunikace: Pozdrav, představování se, poděkování; Jednoduchá sdělení: Pozdrav, adresa, žádost, blahopřání, omluva; Tematické okruhy: Tradice, zvyky, svátky, volný čas, zájmová činnost, škola, oblečení, nákupy, zvířata, narozeniny,

Rozumí, když lidé hovoří pomalu a zřetelně o věcech, které zná a kterým rozumí Rozumí jednoduchým rozhovorům a příběhům V jasných, krátkých nahrávkách rozumí důležitým informacím	sportování, zeměpisné údaje, prázdniny; Slovní zásoba: Přídavná jména-synonyma, antonyma, význam slov v kontextu; Gramatické struktury: Věta jednoduchá, tvoření otázky a záporu, pořádek slov ve větě
--	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Rozumí jednoduchým rozhovorům a příběhům Rozumí krátkým a jednoduchým dopisům a vzkazům Rozumí pravidlům a pokynům jednoduché hry Umí vyhledat potřebné informace v krátkých textech – např. časopise, plakátu, jídelním lístku Rozumí jednoduchému návodu s obrázky Čte plynule a foneticky správně známé texty	Komunikace: Pozdrav, představování se, poděkování; Jednoduchá sdělení: Dopis, pozdrav, adresa, žádost, blahopřání, omluva; Tematické okruhy: Tradice, zvyky, svátky, volný čas, zájmová činnost, škola, oblečení, nákupy, zvířata, narozeniny, sportování, zeměpisné údaje, prázdniny; Slovní zásoba: Přídavná jména-synonyma, antonyma, význam slov v kontextu; Gramatické struktury: Věta jednoduchá, tvoření otázky a záporu, pořádek slov ve větě

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MLUVENÍ

výstupy	učivo
Objedná si jídlo a pití V obchodě, na poště, vyjádří, co chce, zeptá se na cenu S pomocí plánu se dokáže zeptat na cestu, nebo poradit jinému Poskytne podrobné instrukce Dotazuje se - co lidé dělají v práci nebo ve škole a co ve volném čase a umí na takovéto otázky odpovídat Jednoduše vyjádří, co cítí Účastní se jednoduché konverzace o tom, co ho zajímá Vyjádří souhlas a nesouhlas s jinými lidmi Dotazuje se na záliby a umí na otázky o zálibách odpovídat Ptá se na to, co lidé dělali a umí na takové otázky odpovídat Když něčemu nerozumí, dokáže se člověka, se kterým hovoří požádat, aby zopakoval, co řekl Jednoduše popíše místa, předměty	Jednoduchá sdělení: Pozdrav, žádost o informaci, společenský program; Základní vztahy: otázky doplňující; Tematické okruhy: Město, volný čas, zájmová činnost, cestování, člověk a společnost, práce, zaměstnání, péče o zdraví, životní prostředí, osobnost člověka, osobní dopis, sociokulturní prostředí různých jazykových oblastí a ČR, stravování, nákupy, sportování, věda a technika, společenská pravidla; Slovní zásoba a tvoření slov: Stupňování přídavných jmen, tvoření příslovců; Gramatické struktury, typy vět

PSANÍ

Výstupy	učivo
Napíše o své rodině, škole, koníčcích Napíše stručný, osobní dopis	Jednoduchá sdělení: Pozdrav, žádost o informaci, společenský program; Základní vztahy: otázky doplňující; Tematické okruhy: Město, volný čas, zájmová činnost, cestování, člověk a společnost, práce, zaměstnání, péče o zdraví, životní prostředí, osobnost člověka, osobní dopis, sociokulturní prostředí

	různých jazykových oblastí a ČR, stravování, nákupy, sportování, věda a technika, společenská pravidla; Slovní zásoba a tvoření slov: Stupňování přídavných jmen, tvoření příslovců; Gramatické struktury, typy vět
--	---

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Výstupy	učivo
Rozumí běžné konverzaci Rozumí krátkému vyprávění Rozumí jednoduchým návodům	Jednoduchá sdělení: Pozdrav, žádost o informaci, společenský program; Základní vztahy: otázky doplňující; Tematické okruhy: Město, volný čas, zájmová činnost, cestování, člověk a společnost, práce, zaměstnání, péče o zdraví, životní prostředí, osobnost člověka, osobní dopis, sociokulturní prostředí různých jazykových oblastí a ČR, stravování, nákupy, sportování, věda a technika, společenská pravidla; Slovní zásoba a tvoření slov: Stupňování přídavných jmen, tvoření příslovců; Gramatické struktury, typy vět

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Výstupy	učivo
Rozumí popisům událostí, pocitů a přání v dopisech kamarádů Rozumí ději povídky s přehlednou stavbou	Jednoduchá sdělení: Pozdrav, žádost o informaci, společenský program; Základní vztahy: otázky doplňující; Tematické okruhy: Město, volný čas, zájmová činnost, cestování, člověk a společnost, práce, zaměstnání, péče o zdraví, životní prostředí, osobnost člověka, osobní dopis, sociokulturní prostředí různých jazykových oblastí a ČR, stravování, nákupy, sportování, věda a technika, společenská pravidla; Slovní zásoba a tvoření slov: Stupňování přídavných jmen, tvoření příslovců; Gramatické struktury, typy vět;

7. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MLUVENÍ

Výstupy	učivo
Objedná si jídlo a pití V obchodě, na poště, vyjádří, co chce, zeptá se na cenu S pomocí plánu se dokáže zeptat na cestu, nebo poradit jinému Poskytne podrobné instrukce Dotazuje se - co lidé dělají v práci nebo ve škole a co ve volném čase a umí na takovéto otázky odpovídat Jednoduše vyjádří, co cítí Účastní se jednoduché konverzace o tom, co ho zajímá Vyjádří souhlas a nesouhlas s jinými lidmi Dotazuje se na záliby a umí na otázky o zálibách odpovídat Ptá se na to, co lidé dělali a umí na takové otázky odpovídat Když něčemu nerozumí, dokáže se člověka, se kterým hovoří požádat, aby zopakoval, co řekl	Jednoduchá sdělení: Pozdrav, žádost o informaci, společenský program; Základní vztahy: otázky doplňující; Tematické okruhy: Město, volný čas, zájmová činnost, cestování, člověk a společnost, práce, zaměstnání, péče o zdraví, životní prostředí, osobnost člověka, osobní dopis, sociokulturní prostředí různých jazykových oblastí a ČR, stravování, nákupy, sportování, věda a technika, společenská pravidla; Slovní zásoba a tvoření slov: Stupňování přídavných jmen, tvoření příslovců; Gramatické struktury, typy vět

Jednoduše popíše místa, předměty	
----------------------------------	--

PSANÍ

výstupy	učivo
Napíše o své rodině, škole, koníčcích Napíše stručný, osobní dopis Napíše vyprávění	Jednoduchá sdělení: Pozdrav, žádost o informaci, společenský program; Základní vztahy: otázky doplňující; Tematické okruhy: Město, volný čas, zájmová činnost, cestování, člověk a společnost, práce, zaměstnání, péče o zdraví, životní prostředí, osobnost člověka, osobní dopis, sociokulturní prostředí různých jazykových oblastí a ČR, stravování, nákupy, sportování, věda a technika, společenská pravidla; Slovní zásoba a tvoření slov: Stupňování přídavných jmen, tvoření příslovců; Gramatické struktury, typy vět

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Rozumí běžné konverzaci Rozumí krátkému vyprávění Rozumí jednoduchým návodům	Jednoduchá sdělení: Pozdrav, žádost o informaci, společenský program; Základní vztahy: otázky doplňující; Tematické okruhy: Město, volný čas, zájmová činnost, cestování, člověk a společnost, práce, zaměstnání, péče o zdraví, životní prostředí, osobnost člověka, osobní dopis, sociokulturní prostředí různých jazykových oblastí a ČR, stravování, nákupy, sportování, věda a technika, společenská pravidla; Slovní zásoba a tvoření slov: Stupňování přídavných jmen, tvoření příslovců; Gramatické struktury, typy vět

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Rozumí popisům událostí, pocitů a přání v dopisech kamarádů Rozumí ději povídky s přehlednou stavbou	Jednoduchá sdělení: Pozdrav, žádost o informaci, společenský program; Základní vztahy: otázky doplňující; Tematické okruhy: Město, volný čas, zájmová činnost, cestování, člověk a společnost, práce, zaměstnání, péče o zdraví, životní prostředí, osobnost člověka, osobní dopis, sociokulturní prostředí různých jazykových oblastí a ČR, stravování, nákupy, sportování, věda a technika, společenská pravidla; Slovní zásoba a tvoření slov: Stupňování přídavných jmen, tvoření příslovců; Gramatické struktury, typy vět

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MLUVENÍ

výstupy	učivo
Omluví se a přijme omluvu Zeptá se na základní informace o veřejné dopravě a koupí si jízdenky Vyjádří souhlas a nesouhlas s jinými lidmi Když něčemu nerozumí, dokáže se člověka, se kterým hovoří požádat, aby zopakoval, co řekl	Jednoduchá sdělení: Setkání, debata – souhlas, nesouhlas, dotazník, formulář, přání, blahopřání, omluva, reakce na omluvu; Tematické okruhy: Tradice, svátky, tisk, vztahy, rodina, přátelé, globalizace, příroda, svět módy, umění, chování, zvyky, emoce, cestování, média; Slovní zásoba a tvoření slov: Podstatná jména složená, zkratky; Gramatické struktury, typy vět; Lexikální princip pravopisu slov

Vysvětlí, jaké má plány Vypráví příběh, pohádku Vypráví děj knihy, nebo filmu Vyjádří svůj názor Když lidé mluví zřetelně o známých věcech a užívají výslovnost, která se učí ve školách, rozumí hlavním myšlenkám konverzace Rozumí běžné konverzaci	
---	--

PSANÍ

výstupy	učivo
Popíše vlastními slovy nějakou událost Popíše děj knihy, filmu Napíše slohovou práci na zajímavé téma	Jednoduchá sdělení: Setkání, debata – souhlas, nesouhlas, dotazník, formulář, přání, blahopřání, omluva, reakce na omluvu; Tematické okruhy: Tradice, svátky, tisk, vztahy, rodina, přátelé, globalizace, příroda, svět módy, umění, chování, zvyky, emoce, cestování, média; Slovní zásoba a tvoření slov: Podstatná jména složená, zkratky; Gramatické struktury, typy vět; Lexikální princip pravopisu slov

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Rozumí běžné konverzaci Rozumí krátkému vyprávění Rozumí jednoduchým návodům	Jednoduchá sdělení: Setkání, debata – souhlas, nesouhlas, dotazník, formulář, přání, blahopřání, omluva, reakce na omluvu; Tematické okruhy: Tradice, svátky, tisk, vztahy, rodina, přátelé, globalizace, příroda, svět módy, umění, chování, zvyky, emoce, cestování, média; Slovní zásoba a tvoření slov: Podstatná jména složená, zkratky; Gramatické struktury, typy vět; Lexikální princip pravopisu slov

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Dokáže najít podstatné informace v běžných materiálech, jako jsou brožury, cestovní průvodci, ... V jednoduchých časopisových článcích pozná důležité myšlenky Dokáže najít informace v různých částech delšího textu Rozumí ději povídky s přehlednou stavbou Ve známém kontextu dokáže odhadnout význam neznámých slov	Jednoduchá sdělení: Setkání, debata – souhlas, nesouhlas, dotazník, formulář, přání, blahopřání, omluva, reakce na omluvu; Tematické okruhy: Tradice, svátky, tisk, vztahy, rodina, přátelé, globalizace, příroda, svět módy, umění, chování, zvyky, emoce, cestování, média; Slovní zásoba a tvoření slov: Podstatná jména složená, zkratky; Gramatické struktury, typy vět; Lexikální princip pravopisu slov

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MLUVENÍ

výstupy	učivo
Omluví se a přijme omluvu	Jednoduchá sdělení: Setkání, debata – souhlas, nesouhlas,

Vyjádří souhlas a nesouhlas s jinými lidmi Vyjádří souhlas a nesouhlas s jinými lidmi Když něčemu nerozumí, dokáže se člověka, se kterým hovoří požádat, aby zopakoval, co řekl Vysvětlí, jaké má plány Vypráví příběh, pohádku Vypráví děj knihy, nebo filmu Vyjádří svůj názor Když lidé mluví zřetelně o známých věcech a užívají výslovnost, která se učí ve školách, rozumí hlavním myšlenkám konverzace Rozumí běžné konverzaci	dotazník, formulář, přání, blahopřání, omluva, reakce na omluvu; Tematické okruhy: Tradice, svátky, tisk, vztahy, rodina, přátelé, globalizace, příroda, svět módy, umění, chování, zvyky, emoce, cestování, média; Slovní zásoba a tvoření slov: Podstatná jména složená, zkratky; Gramatické struktury, typy vět; Lexikální princip pravopisu slov
---	---

PSANÍ

výstupy	učivo
Popíše vlastními slovy nějakou událost Popíše děj knihy, filmu Napíše slohovou práci na zajímavé téma	Jednoduchá sdělení: Setkání, debata – souhlas, nesouhlas, dotazník, formulář, přání, blahopřání, omluva, reakce na omluvu; Tematické okruhy: Tradice, svátky, tisk, vztahy, rodina, přátelé, globalizace, příroda, svět módy, umění, chování, zvyky, emoce, cestování, média; Slovní zásoba a tvoření slov: Podstatná jména složená, zkratky; Gramatické struktury, typy vět; Lexikální princip pravopisu slov

POSLECH S POROZUMĚNÍ

výstupy	učivo
Rozumí běžné konverzaci Rozumí krátkému vyprávění Rozumí jednoduchým návodům	Jednoduchá sdělení: Setkání, debata – souhlas, nesouhlas, dotazník, formulář, přání, blahopřání, omluva, reakce na omluvu; Tematické okruhy: Tradice, svátky, tisk, vztahy, rodina, přátelé, globalizace, příroda, svět módy, umění, chování, zvyky, emoce, cestování, média; Slovní zásoba a tvoření slov: Podstatná jména složená, zkratky; Gramatické struktury, typy vět; Lexikální princip pravopisu slov

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Dokáže najít podstatné informace v běžných materiálech, jako jsou brožury, cestovní průvodci, ... V jednoduchých časopisových článcích pozná důležité myšlenky Dokáže najít informace v různých částech delšího textu Rozumí ději povídky s přehlednou stavbou Ve známém kontextu dokáže odhadnout význam neznámých slov	Jednoduchá sdělení: Setkání, debata – souhlas, nesouhlas, dotazník, formulář, přání, blahopřání, omluva, reakce na omluvu; Tematické okruhy: Tradice, svátky, tisk, vztahy, rodina, přátelé, globalizace, příroda, svět módy, umění, chování, zvyky, emoce, cestování, média; Slovní zásoba a tvoření slov: Podstatná jména složená, zkratky; Gramatické struktury, typy vět; Lexikální princip pravopisu slov

4.2. Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruuji a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možnosti modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrt, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

4.2.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Na 1. stupni se matematika vyučuje 4 hodiny týdně v 1., 4. a 5. ročníku, 5 hodin týdně v 2. a ve 3. ročníku. Ve 3., 4. a v 5. ročníku jsou některé hodiny v předmětu INFORMATIKA věnovány procvičování matematiky pomocí výukových programů. Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. Na 2. stupni se matematika vyučuje 4 hodiny týdně v každém ročníku. Výuka je realizována převážně v celých třídách, v případě potřeby jsou početnější třídy na část hodin půleny. Také na 2. stupni jsou některé hodiny v předmětu INFORMATIKA věnovány procvičování matematiky pomocí výukových programů. Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Důraz je kladen na to, aby žáci porozuměli základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky, jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. V předmětu matematika žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, získávají matematickou gramotnost.

Žáky učíme využívat prostředky výpočetní techniky, kalkulátory, což umožní přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání. Cílem předmětu je, aby žáci řešili reálné situace v oboru celých a racionálních čísel, řešili reálné situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, uměli vyjádřit racionální číslo více způsoby a vzájemně je převádět, zaokrouhlovali a prováděli odhady, řešili úlohy na procenta, charakterizovali a určovali základní rovinné a prostorové útvary,

vypočítali obvod, obsah, povrch a objem, prováděli jednoduché konstrukční úlohy s náčrtem a rozbořem, analyzovali a vytvářeli jednoduché tabulky, diagramy a přehledy, při výpočtech uměli využívat kalkulačtor, pracovali s plánem a mapou, určili hodnotu výrazu, upravovali a zjednodušovali výrazy, matematizovali jednoduché reálné situace s využitím proměnné a funkčních vztahů, pomocí lineárních rovnic a soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých řešili slovní úlohy z praxe.

Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K neefektivnějším patří práce s učebnicí, pracovními sešity a listy, sbírkami příkladů, řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných učebních předmětech. Věnujeme pozornost tomu, aby se žáci naučili číst v grafech a tabulkách, aby je uměli vytvářet, zde využíváme výpočetní techniky jako prostředku pro hromadné zpracování dat. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky i na procvičování příkladů pomocí výukových programů jako zdroj příkladů v elektronické, snadno dostupné podobě.

Matematika má úzkou vazbu s předměty fyzika, chemie, zeměpis, přírodopis, informatika.

Průřezová témata, která jsou naplňována prostřednictvím předmětu Matematika

Osobnostní a sociální výchova

rozvíjení pozornosti, soustředění, tvořivosti, cvičení paměti, sebekontroly, sebeovládání, řešení praktických problémů, posilování mezilidských vztahů, zlepšení komunikace, pěstování odpovědnosti, spolehlivosti, vzájemné respektování a vedení žáků k sebehodnocení.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU MATEMATIKA

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v matematice tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Na úrovni předmětu Matematika pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využíváme strategie, které mají žákům umožnit vybírat vhodné termíny znaky symboly k analýze úlohy, samostatně počítat a výsledky ověřovat, prožívat dobrý pocit ze správného řešení příkladu, zjednodušovat rozumové poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů, rozvíjet systematickosti, vytrvalost, přesnost.
- Využíváme obecné zákony k učení:
 - zákon vnější a vnitřní motivace
 - zákon zpětné informace
 - zákon transferu
 - zákon opakování
- Žáky vybízíme k přesným zápisům v desítkové soustavě, vyžadujeme orientaci na číselné ose v daném oboru přirozených čísel, zadáváme úkoly, které rozvíjí a posilují paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů – aritmetických operací v daném oboru, nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- vybízíme žáky k užívání matematického jazyka a matematické symboliky, průběžně vedeme žáky k řešení úloh rozvíjejících abstraktní myšlení a schopnosti logického úsudku
- zařazujeme vyučovací metody, při kterých žáci pochopí vzájemné vztahy mezi aritmetickými operacemi,
- názorně ukazujeme, jak se orientovat v diagramech, grafech a tabulkách, názorně předvádíme, jak pracovat s matematickými pomůckami
- zadáváme úkoly tak, aby si žák vytvořil pevný systém v procesu učení a dosahoval v matematice výsledků pomocí postupných kroků,
- klademe takové otázky, které zaručují jasnost elementárních matematických představ

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Na úrovni předmětu Matematika pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využíváme strategie, které mají žákům umožnit analyzovat různé typy úloh, vybírat správný algoritmus k řešení, dbát na přesné a stručné vyjadřování (- matematický jazyk, symbolika, rozbor, zápisy), rozvíjet představivost, vynalézavost, tvořivost, popisovat a řešit reálné situace s využitím matematických znalostí, provádět odhady, zdůvodňovat a ověřovat výsledky, rozvíjet logické myšlení např. řešením konstrukčních a slovních úloh, využívat matematických poznatků a dovedností v jiných předmětech a v praxi – měření, rozvíjet paměť žáků pomocí numerických výpočtů matematických vzorců a algoritmů, umět vyhledat a vyhodnotit data z tabulek a grafů.
- Podporujeme žáky 5. a 7. ročníků v účasti v matematické soutěži Pythagoriádě, 6. až 9. ročníků v účasti v matematické olympiádě, žáky 2. až 9. ročníků v účasti v matematické soutěži Klokán.

- Zadáváme úkoly tak, aby žáci mohli využít předcházejících vědomostí a dovedností k vytváření hypotéz, vytváříme příležitosti pro prověřování hypotéz pomocí experimentu, umožňujeme žákům pracovat s materiály, pomůckami pomocí nichž si mohou ověřit správnost svého postupu i řešení
- zadáváme úkoly, k jejichž správnému výslednému řešení můžeme dojít různými způsoby,
- vedeme žáky k vyhledávání informací potřebných k řešení zadaných úkolů
- vytváříme příležitosti pro samostatnou intelektuální matematického problému – pro jeho přesné vymezení
- průběžně sledujeme, jak žáci aplikují zadané matematické úkoly v praxi
- zajímáme se o návrhy a náměty žáků v průběhu vyučovacích hodin

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- využíváme strategie, které mají žákům umožnit formulovat postupy řešení úloh v logickém sledu, vysvětlit svoje řešení spolužákům, formulovat požadavky k vysvětlení problematických částí učiva, naslouchat a porozumět novým způsobům řešení, zapojit se do společné diskuze nad úlohou
- Zařazujeme metody, při nichž se žák učí přesným formulacím svých myšlenek v logickém sledu a následně je zaznamenává matematicky – ústně i písemně
- žáky často vybízíme k vysvětlení matematických pravidel a pouček svými slovy
- vytváříme příležitosti k získání komunikačních schopností a využití matematických dovedností a vědomostí v běžném životě
- zadáváme úkoly při nichž žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zadáváme úkoly tak, aby se žáci učili rozumět různým textům, záznamům a tabulkám a ústně informace reprodukovat a vysvětlit
- vedeme žáky k plnění takových úkolů, při kterých se učí správné argumentaci – zdůvodňování pomocí dřívějších zkušeností
- žáky vedeme ke vzájemné diskusi a obhajobě svých postupů a způsobů řešení zadaných úkolů
- vybízíme žáky, aby důsledně kladli otázky k danému tématu
- vytváříme příležitosti k diskusi o dosažených výsledcích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- využíváme strategie, které mají žákům umožnit posilovat důvěru ve vlastní schopnosti, spolupracovat na řešení úloh se spolužáky
- Vybízíme žáky k vytrvalosti při hledání konečných řešení, kladně je motivujeme, aby se nedali odradit případným nezdarem
- vytváříme podmínky pro skupinovou a párovou práci
- vybízíme žáky ke spolupráci a průběžně sledujeme jejich rozvoj a následný vývoj sociálního učení a schopnosti týmové práce
- vedeme žáky důsledně k tomu, aby si odpovědně rozdělili dílčí úkoly a vzali svůj díl odpovědnosti za pracovní skupinu
- řídíme žáky tak, aby chápali sebe sama jako nedílnou součást skupiny a tvořili si tak pevné základy sociálního citění
- společně se žáky se snažíme utvořit hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení
- vedeme žáky k hodnocení svých výkonů podle jejich individuálních schopností
- vyzdvihujeme nadprůměrné výkony, čímž podporujeme kreativitu a následné zdokonalování dětí v matematice
- vedeme je ke společnému vyhledávání nejsnadnějších a nejkratších cest vedoucích ke splnění matematických úkolů a ke vzájemné spolupráci vedoucí k cíli
- společně se žáky se snažíme o to, abychom vytvářeli radostnou a tvůrčí atmosféru

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- využíváme strategie, které mají žákům umožnit uvědomovat si svoje právo učit se a povinnost připravovat se na vyučování
- Důsledně dbáme na to, aby žáci při skupinové, či párové práci dbali na upevňování dobrých mezilidských vztahů
- striktně vyžadujeme vzájemnou toleranci při vzájemném hodnocení
- zadáváme úkoly tak, aby každý žák mohl prožít pocit úspěchu
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce
- umožňujeme žákům porovnávat svojí práci s prací žáků jiných škol
- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění úkolů i k zodpovědnosti za sebe
- vybízíme žáky k tomu, aby zaujali stanovisko k problémům sociálním, kulturním a ekonomickým, které se týkají jejich bezprostředního okolí
- úkoly zadáváme tak, aby byly respektovány individuální zvláštnosti vzniklé na podkladě rozdílného sociálního zázemí žáků

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- využíváme strategie, které mají žákům umožnit připravovat se na další studium odborných předmětů
- Důsledně vedeme žáky k bezpečnému zacházení s pomůckami používanými v hodinách matematiky tak, aby nedošlo k úrazu
- vytváříme příležitosti pro samostatnou práci
- vybízíme žáky k vytváření vlastních matematických úloh a hádanek
- vedeme žáky k plánování
- vybízíme žáky k přemýšlení o tom, jak využít matematiku ve své budoucnosti
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli motivováni k dalšímu získávání matematických poznatků a sensomotorických dovedností a vznikalo u nich pocit radosti z práce a byli tak kladně motivováni pro další vzdělávací proces
- často využíváme pochval a všech forem kladné motivace, hodnotíme žáky vždy důsledně a přesně

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Seberegulace a sebeorganizace
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

1. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ARITMETIKA

výstupy	učivo
Zapiše čísla 0-20, rozliší číslice tiskací a psací Doplní chybějící čísla v řadě Podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně Spočítá prvky daného souboru do 20 (včetně) Vytvoří skupinu s daným počtem prvků Sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku Řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel Řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: o x-více (méně) v oboru do 20 Porovná přirozená čísla ($>$, $<$, $=$) Zobrazí číslo na číselné ose Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose Doplňuje tabulky, schémata, posloupnost čísel	Počítání v oboru do 20; Znaménka +, -, =, pojmy hned před, hned za

GEOMETRIE

výstupy	učivo
Vyhledá geometrické útvary a modeluje je	základní útvary v rovině

Rozezná, pojmenuje základní rovinné útvary	
--	--

2. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ARITMETIKA	
výstupy	učivo
Umí zapsat, přečíst a vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku Umí zapsat a přečíst čísla do 100 Zakreslí čísla do 100 na číselnou osu Umí porovnat čísla do 100, seřadí je sestupně i vzestupně Sčítá a odčítá čísla do 100 Zná význam závorek, počítá jednoduché příklady se závorkami Umí provést zápis slovní úlohy v jednoduchých případech Řeší slovní úlohy s výpočty do 100 Chápe princip násobilky Seznámí se s násobky 2, 3, 4, 5,... 10 Chápe rozdíl mezi mincemi a bankovkami Počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun Používá přirozená čísla k počítání reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Orientuje se v čase, převádí jednotky času	Počítání v oboru do 20; Počítání v oboru do 100; Slovní úlohy; Násobilka; Mince, bankovky

GEOMETRIE	
výstupy	učivo
Připraví si pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) Zná pojmy bod, přímka, čára, úsečka Narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky Zná rozdíl mezi přímkou, přímkou a křivou čarou Porovnává úsečky podle velikosti Změří úsečku Rozliší geometrická tělesa (krychli, kvádr, kouli, válec)	Rýsování, úsečka

3. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ARITMETIKA

výstupy	učivo
Zná symboly pro násobení a dělení Násobí a dělí v oboru malé násobilky Řeší jednoduché slovní úlohy s pomocí malé násobilky Bezpečně ovládá násobilku čísel 1, 2, 3, 4, 5, 10 Sčítá a odčítá dvojčíferná čísla z paměti (v jednoduchých případech) Sčítá a odčítá dvojčíferná čísla z paměti – s přechodem Umí sčítat a odčítat písemně dvojčíferná čísla Řeší jednoduché slovní úlohy v oboru do sta Seznámí se s dělením se zbytkem Umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 Porovnává, třídí sestupně i vzestupně čísla do 1 000 Zakreslí čísla do 1 000 na číselné ose Umí sčítat a odčítat z paměti i písemně v jednoduchých případech (řády stovky a desítky) Řeší jednoduché slovní úlohy v oboru do 1 000 Seznámí se se zaokrouhlováním na desítky Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Orientuje se v čase, převádí jednotky času	Malá násobilka; počítání v oboru do 100; Počítání v oboru do 1 000

GEOMETRIE

výstupy	učivo
Zná jednotky délky – m, dm, cm, mm Používá jednotky délky k měření Změří rozměry úsečky, čtverce, obdélníka, vyjádří je ve vhodných jednotkách Umí narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku Chápe rozdíl mezi kružnicí a kruhem Zná význam pojmu průsečík a umí ho určit	Jednotky délky; Bod, přímka, úsečka; Kružnice, kruh

4. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ**ARITMETIKA**

výstupy	učivo
umí přečíst a zapsat čísla do 1 000 000	Počítání v oboru do 100 000; Násobení a dělení; Slovní úlohy; Jednotky; Práce s kalkulátorem

orientuje se na číselné ose do 1 000 000 sčítá a odčítá písemně čísla v oboru do 100 000 sčítá a odčítá z paměti čísla v oboru do 100 000 umí porovnávat čísla v oboru do 100 000 ovládá násobení a dělení v oboru malé násobilky umí pamětně dělit se zbytkem v oboru malé násobilky umí písemně násobit jednociferným i dvojciferným činitelem umí písemně dělit jednociferným dělitelem umí násobit a dělit mimo obor malé násobilky (násobky 10, 100 a 1 000) chápe a používá algoritmus řešení slovní úlohy-rovnice umí sestavit zápis slovní úlohy zná jednotky hmotnosti a délky ovládá sčítání, odčítání, násobení a dělení na kalkulátoru Poznává záporná čísla na číselné ose Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí, vyjádřenou zlomkem (na příkladech z běžného života)	Zlomky; Nerovnice; Záporná čísla, číselná osa
--	--

GEOMETRIE

výstupy	učivo
umí pracovat s kružnicí seznámí se s konstrukcí trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kružnice narýsuje kolmici, rovnoběžky, různoběžky dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině odečítá hodnoty v diagramu, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Konstrukce; Souřadnice Rovnostranný, rovnoramenný trojúhelník, pravý úhel (informativně); Osa úsečky, střed úsečky; Obvod trojúhelníku, obdélníků, čtverce; Obsah obdélníku, čtverce (informativně)

5. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ARITMETIKA

výstupy	učivo
umí přečíst a zapsat čísla do 1 000 000 a větší než 1 000 000 orientuje se na číselné ose v oboru do 1 000 000 porovnává čísla do 1 000 000 umí sčítat a odčítat písemně čísla v oboru do 1 000 000 sčítá a odčítá v jednoduchých případech z paměti čísla v oboru do 1 000 000 umí násobit deseti, stem, tisícem umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce, provádí	Počítání v oboru do 1 000 000; Zlomky; Římské číslice; Jednotky; Jízdní řády, tabulky-graf, jednoduché rovnice, Zlomky, základ desetinných čísel Záporná čísla (vyjádření finančního dluhu)

odhady, výsledky kontroluje násobí písemně trojčiferným činitelem zná algoritmus dělení jednociferným i dvojčiferným dělitelem dělí jednociferným a v jednoduchých případech i dvojčiferným dělitelem řeší jednoduché slovní úlohy v oboru do 1 000 000 zná pojem zlomek pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu zná římské číslice I až X, L, C, D, M převádí jednotky času a hmotnosti umí vyhledávat údaje v jízdním řádu, řešit slovní úlohy s časovými údaji pracuje s údaji v cenících Řeší slovní úlohy vyžadující neobvyklý, netypický způsob řešení Nalezne reprezentaci záporného čísla v běžném životě Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života Přečte, zapíše a znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo kruhovém diagramu Znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná záporná čísla	
--	--

GEOMETRIE

výstupy	učivo
dbá na přesnost a čistotu rýsování zná pojem rovina zná pojem trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný trojúhelník umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku pozná a pojmenuje čtyřúhelníky umí sestrojit čtverec, obdélník umí změřit a vypočítat obvod čtyřúhelníku vypočítá obsah čtverce a obdélníku umí zapsat, použít data z grafu ve čtvercové síti rozpozná osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti Sčítá a odčítá graficky úsečky, spočítá obvod mnohoúhelníku, určí délku lomené čáry Spočítá obsah útvaru ze čtvercové sítě, používá jednotky	Rovina; Obvod; Obsah; Grafy; Osová souměrnost; Kružnice - kruh, grafický součet a rozdíl úseček, jednoduché konstrukce, kolmice a rovnoběžky; Jednotky obsahu; Tělesa

obsahu	
--------	--

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

OPAKOVÁNÍ A ROZŠÍŘENÍ UČIVA Z 5.ROČNÍKU

výstupy	učivo
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně Provádí odhady a kontrolu výpočtů Zaokrouhluje Rozlišuje druhy čar Používá technické písmo k popisu geom. útvarů Užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka Rýsuje lineární útvary Převádí jednotky délky, hmotnosti, času Vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku Narýsuje síť a z ní vymodeluje těleso	Přirozená čísla +, -, *, /; Zlomky; Rovinná geometrie, obrazce; Prostorové útvary

DESETINNÁ ČÍSLA

výstupy	učivo
Čte a zapisuje desetinná čísla Zobrazí des. číslo na číselné ose Porovnává a zaokrouhluje des. čísla Provádí početní operace Vypočítá aritmetický průměr Převádí jednotky Zná jednotky obsahu, umí je převádět Vypočítá obsah čtverce a obdélníku Využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců	Rozšíření oboru desetinných čísel; +, - desetinných čísel; * desetinných čísel přirozeným číslem; / desetinných čísel přirozeným číslem; Převody jednotek délky, hmotnosti, objemu; Porovnávání desetinných čísel; * desetinného čísla des. číslem; / desetinného čísla desetinným číslem; Jednotky obsahu

ÚHEL

výstupy	učivo
Narýsuje a změří daný úhel Graficky přenesení úhel a sestrojiti jeho osu Rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů Provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) Pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít	Úhel, osa úhlu, velikost úhlu; Úhel ostrý, pravý, tupý, přímý, vedlejší a vrcholový, +, - úhlů a jejich velikostí

jejich vlastností Graficky sčítá a odčítá úhly	
---	--

OSOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
Určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné Sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	Shodnost geometrických útvarů; osová soum.; Osa souměrnosti, obrazce osově souměrné; Zrcadlení

STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
Určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce Užívá shodná zobrazení (osovou a středovou souměrnost) v praxi	Středová souměrnost; Středově souměrné útvary; Posunutí, otáčení (rozšiřující učivo)

DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	
výstupy	učivo
Rozezná prvočíslo a číslo složené Provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele Určí čísla soudělná a nesoudělná Určí nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel Řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku a dělitele 2 - 3 přirozených čísel Užívá znaky dělitelnosti dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, deseti	Násobek, dělitel, znaky děl. 2, 3, 5, 10, prvočísla; Rozklad na prvočinitele, společný dělitel, společný násobek; Čísla soudělná a nesoudělná;

TROJÚHELNÍK	
výstupy	učivo
Třídí a popíše trojúhelníky Sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku Sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku Určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku	Vnitřní a vnější úhel trojúhelníka; Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník; Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku; Výšky trojúhelníka, těžnice trojúhelníka a těžiště; Střední příčky trojúhelníka; Souměrné trojúhelníky

TĚLESA	
výstupy	učivo
Charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) Sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání Vypočítá povrch krychle, kvádrů	Objem a povrch kvádrů, krychle; Stěnová a tělesová úhlopříčka krychle nebo kvádrů; Obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání; Pravoúhlé promítání kvádrů a krychle na dvě k sobě kolmé průmětny

Užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí Vypočítá objem krychle, kváдру Řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kváдру, krychle	
---	--

ROVNOBĚŽNÍKY

výstupy	učivo
Narýsuje kosočtverec a kosodélník Určí úhlopříčky kosočtverce a kosodélníku Určí vnitřní úhly kosočtverce a kosodélníku Rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a znát jejich vlastnosti	Kosočtverec a kosodélník - konstrukce, úhlopříčky, vnitřní úhly;

GRAFY

výstupy	učivo
Orientuje se v jednoduchých grafech, sestojí jednoduchý graf podle tabulky, určí souřadnice bodu z grafu	Jednoduché grafy

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ZLOMKY

výstupy	učivo
Uvede daný zlomek na základní tvar Vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla Porovnává dva zlomky Zobrazí daný zlomek na číselné ose Určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků Sčítá a odčítá dva až tři zlomky Násobí a dělí dva zlomky Upraví smíšené číslo na zlomek Určí převrácené číslo k danému zlomku Upraví složený zlomek Převede zlomek na desetinné číslo a naopak Užívá zlomky při řešení praktických situací, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky, provede rozbor matematického problému Zapíše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky Řeší jednoduché rovnice v oboru racionálních čísel, provede kontrolu výsledku	Krácení, rozšiřování, rovnost zlomků; Zlomky na číselné ose; Matematické operace se zlomky; Smíšená čísla; Složené zlomky

SHODNOST, KONSTRUKCE TROJÚHELNÍKŮ

výstupy	učivo
Určí shodné útvary Užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu Sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu Sestrojí obraz útvaru v osové a ve středové souměrnosti	Shodnost geometrických útvarů; Věty o shodnosti trojúhelníků; Konstrukce trojúhelníků

CELÁ ČÍSLA

výstupy	učivo
Rozlišuje kladná a záporná čísla Zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose Objasní pojem opačné číslo Určí absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam Provádí početní operace s celými čísly Zapiše záporné a kladné číslo a zobrazit je na číselné ose Určí opačné číslo k danému číslu	Čísla kladná a záporná; Navzájem opačná čísla; Absolutní hodnota; Uspořádání celých čísel; +, -, *, /: celých čísel

RACIONÁLNÍ ČÍSLA

výstupy	učivo
Zobrazí dané racionální číslo na číselné ose Porovnává dvě racionální čísla Určuje absolutní hodnotu racionálního čísla pomocí číselné osy Sčítá a odčítá celá čísla Sčítá a odčítá dvě racionální čísla Vynásobí a vydělí celá čísla Vynásobí a vydělí dvě racionální čísla Užívá početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi Řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel	Záporná des. Čísla; Záporné zlomky; Racionální čísla; +, -, *, / rac. čísel

POMĚR

výstupy	učivo
Porovnává dvě veličiny poměrem, objasní pojmy poměr a postupný poměr Zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru Rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru Daný poměr zjednoduší krácením Řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru Využívá dané měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a	Poměr, převrácený poměr, postupný poměr; Měřítko plánů a mapy; Přímá a nepřímá úměrnost

čtení map Zapíše tabulku přímé, nepřímé úměrnosti Určí zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní Zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravouhlé soustavě souřadnic Přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravouhlé soustavě souřadnic Narýsuje graf přímé (nepřímé úměrnosti) Řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky	
--	--

ROVNOBĚŽNÍKY

výstupy	učivo
Sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech Vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku Vypočítá obvod a obsah lichoběžníku Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku Určí výšku a střední příčku kosočtverce a kosodélníku	Čtyřúhelníky; Lichoběžníky; Kosočtverce a kosodélníky - výška, střední příčka

PROCENTA

výstupy	učivo
Určí kolik procent je daná část z celku, vypočítá jedno procento z daného základu Určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent Určí celek z dané části a příslušného počtu procent Řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku Řeší jednoduché příklady na výpočet úroků Vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře Určí hledanou jistinu z daného úroku	Procento, základ, procentová část, počet procent; Procenta v úlohách z praxe; Úrok

HRANOLY

výstupy	učivo
Sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou Vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou	Hranoly a jejich sítě; Povrch a objem hranolu

DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA

výstupy	učivo
Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, provádí odhady výpočtů, používá kalkulátor	Druhá mocnina racionálních čísel; Vlastnosti druhé mocniny; Určování druhé mocniny na kalkulačce a pomocí tabulek; Druhá odmocnina; Vlastnosti druhé odmocniny; Určování druhé odmocniny na kalkulačce a pomocí tabulek

PYTHAGOROVA VĚTA

výstupy	učivo
Užívá Pythagorovu větu při výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku a při řešení úloh z praxe	Pythagorova věta; Užití Pythagorovy věty v úlohách; Věta obrácená k větě Pythagorově a její užití; Pythagorejské trojúhelníky

MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM

výstupy	učivo
Vyjádří součin stejných činitelů pomocí mocniny s přirozeným mocnitelem Sčítá, odčítá mocniny se stejným základem a stejným přirozeným mocnitelem Násobí a dělí mocniny se stejným základem a přirozeným mocnitelem Umocní mocninu, součin a zlomek Zapiše dané přirozené číslo pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 < a < 10$, (n je libovolné celé číslo).	Třetí mocnina racionálních čísel; Určování třetí mocniny na kalkulačce a pomocí tabulek; Třetí odmocnina; Mocniny s přirozeným mocnitelem; Sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem; Násobení a dělení mocnin; Umocňování mocnin; Zápis čísel v desítkové soustavě

KRUH A KRUŽNICE

výstupy	učivo
Určí vzájemnou polohu kružnice a přímky Sestrojí tečnu kružnice v libovolném bodě kružnice Použije Thaletovu větu, sestrojí tečnu ke kružnici z libovolného bodu ležícího vně kružnice Určí vzájemnou polohu dvou kružnic, užívá pojem středná Vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice, poloměr kružnice (kruhu) z dané délky kružnice (obvodu nebo obsahu kruhu) Řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice, poloměru kružnice	Vzájemná poloha přímky a kružnice; Vzájemná poloha dvou kružnic; Thaletova věta; Obvod kruhu, délka kružnice; Obsah kruhu; Část kružnice, části kruhu

VÝRAZY

výstupy	učivo
Určuje hodnotu daného číselného výrazu Zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými	Číselné výrazy; Výrazy s proměnnými; Sčítání a odčítání výrazů; Násobení a dělení mnohočlenů jednočlenem; Násobení mnohočlenu mnohočlenem; Vzorce pro úpravu výrazů

Dosadí za proměnné číselné hodnoty do výrazu a určí jeho číselnou hodnotu Zjednodušuje celistvé výrazy Sčítá a odčítá celistvé výrazy Násobí celistvý výraz jednočlenem a dvojčlenem Upraví výraz vytýkáním před závorku a pomocí vzorců $(a \pm b)^2$; $a^2 - b^2$ (v jednoduchých případech)	
---	--

VÁLEC

výstupy	učivo
Vypočítá povrch a objem válce Řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce	Válec, síť válce; Povrch a objem válce

LINEÁRNÍ ROVNICE

výstupy	učivo
Řeší lineární rovnice s jednou neznámou Užívá ekvivalentní úpravy lineárních rovnic Určí, kdy má lineární rovnice právě jedno řešení, nemá řešení nebo kdy má nekonečně mnoho řešení Řeší úlohy z praxe pomocí rovnic Řeší úlohy z praxe o pohybu, společné práci a směsích pomocí lineárních rovnic	Rovnost; Rovnice; Ekvivalentní úpravy rovnic; Rovnice se zlomky Počet řešení rovnice; Slovní úlohy; Vyjádření neznámé ze vzorce

KONSTRUKČNÍ ÚLOHY

výstupy	učivo
Provádí jednoduché konstrukce trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků Řeší jednodušší konstrukční úlohy, provede rozbor, zapíše postup konstrukce pomocí matematických symbolů Vysvětlí pojem množina všech bodů dané vlastnosti	Množiny všech bodů dané vlastnosti; Jednoduché konstrukce; Konstrukční úlohy

9. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

LOMENÉ VÝRAZY

výstupy	učivo
Určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl Rozšiřuje a krátí lomené výrazy Sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy Násobí a dělí dva lomené výrazy	Lomený výraz a jeho definiční obor; Krácení a rozšiřování lomených výrazů; Sčítání a odčítání lomených výrazů; Násobení lomených výrazů; Dělení lomených výrazů; Složené lomené výrazy

ŘEŠENÍ LINEÁRNÍCH ROVNIC

výstupy	učivo
Řeší úlohy z praxe vedoucí k řešení lineárních rovnic úloh o pohybu, společné práci a směsích	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli; Slovní úlohy o pohybu; Slovní úlohy o směsích; Slovní úlohy o společné práci

PODOBNOST GEOMETRICKÝCH ÚTVARŮ, STEJNOLEHLOST

výstupy	učivo
Určí podobné obrazce v rovině a určí příslušný koeficient podobnosti Určí rozměry podobného obrazce k danému Užívá věty uu, sss, sus pro určení podobnosti trojúhelníků Rozdělí úsečku dané délky v daném poměru, změní délku úsečky v daném poměru	Podobné útvary; Věty o podobnosti trojúhelníků; Stejnolehlost

SOUSTAVA DVOU LINEÁRNÍCH ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI

výstupy	učivo
Řeší soustavy dvou lineárních rovnic metodou dosazovací, sčítací a graficky Určí, kdy soustava dvou lineárních rovnic má právě jedno řešení, nemá řešení nebo kdy má nekonečně mnoho řešení Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Lineární rovnice se dvěma neznámými; Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými; Metoda dosazovací (substituční); Metoda sčítací (adiční); Slovní úlohy; Užití soustav rovnic při řešení složitějších slovních úloh

FUNKCE

výstupy	učivo
Rozezná funkční vztah od jiných vztahů Určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce Sestrojí graf lineární funkce, z daného grafu lineární funkce určí její rovnici Užívá graf lineární funkce při grafickém řešení soustavy dvou lineárních rovnic Sestrojí graf kvadratické funkce $y = ax^2$, nepřímé úměrnosti $y = k/x$	Pojem funkce; Graf funkce; Rostoucí a klesající funkce; Lineární funkce; Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých; Funkce nepřímé úměrnosti; Kvadratická funkce

GONIOMETRICKÉ FUNKCE OSTRÉHO ÚHLU

výstupy	učivo
Určuje hodnoty funkce sinus, kosinus a tangens Sestrojí grafy funkcí sinus, kosinus, tangens Užívá funkce sinus a tangens při řešení úloh v rovině	Vztahy mezi stranami a úhly pravoúhlého trojúhelníka; Grafy goniometrických funkcí; Užití goniometrických funkcí k výpočtům

ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY

výstupy	učivo
---------	-------

Umí zjistit vztahy mezi měnami a převádět Provádí jednoduché úrokování Vypočítá daň z úroku Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí na jednoduché úrokování	Převody měn; Jednoduché a složené úrokování; Využití matematiky v rodinném hospodaření
--	--

POVRCHY A OBJEMY TĚLES

výstupy	učivo
Užívá a převádí jednotky objemu Používá pojmy podstava tělesa, stěna, hrana, vrchol, výška, stěnová úhlopříčka, tělesová úhlopříčka Vypočítá povrch a objem kváдру, krychle, hranolu (v jednoduchých případech), válce, jehlanu (v jednoduchých případech), kužele, koule Řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu těles Načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině	Pravidelné mnohoúhelníky a pravidelné hranoly; Povrch a objem jehlanu; Kužel; Koule; Komolý jehlan a komolý kužel

STATISTIKA

výstupy	učivo
Určí četnost jednotlivých jevů, aritmetický průměr a odchylky od aritmetického průměru Provádí jednoduché statistické šetření, zaznamená jeho výsledky formou tabulky nebo sloupcového nebo výsečového grafu Čte a sestojí jednoduché statistické diagramy	Základní pojmy ze statistiky; Rozdělení četností; Grafy; Aritmetický průměr, modus; Medián

4.3. Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií

- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

4.3.1. Informatika

Charakteristika předmětu Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Informatika má na 1. stupni dotaci ve 3. ročníku jednu hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Ve 3. ročníku žáci pracují převážně s výukovými programy na procvičení a doplnění učiva z ostatních předmětů, ve 4. ročníku vyhledávají informace a zpracují krátký referát či prezentaci na zadané téma.

Vyučovací předmět INFORMATIKA pokrývá vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie, v rámci tohoto předmětu jsou realizovány tematické okruhy produktivních činností průřezového tématu Mediální výchova a některé tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výuka je realizována většinou v počítačových učebnách, převažuje projektové vyučování. Třídy se v hodinách Informatiky nedělí. Protože v tomto vzdělávacím oboru je kladen důraz na osvojení dovedností při práci s výpočetní technikou, jsou i žáci hlavně hodnoceni převážně na základě získaných praktických dovedností.

Cílem tohoto vyučovacího předmětu je, aby byli žáci schopni porozumět informacím, aby je uměli třídit, zpracovávat a prezentovat. Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, tvoří vlastní práce s využitím získaných poznatků. Předmět informatika umožňuje všem žákům získat základní dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě, naučit sebehodnocení a schopnosti obhájit závěry své práce v třídním kolektivu. Klademe důraz na to, aby žáci porozuměli práci s informací - vznik, uložení, přenos, zpracování, vyhledávání, praktické využití, aby byli schopni ověřit věrohodnost získané informace využitím více zdrojů, aby byli schopni formulovat stručně a přesně svůj požadavek. Využíváme moderních informačních a komunikačních technologií. Snažíme se, aby děti využívali výpočetní techniku a výukový software ke zvýšení efektivnosti učení, aby dokázali prezentovat výsledky své práce s využitím vhodného softwaru. Výuka informatiky by měla vést děti k respektování práv duševního vlastnictví, zaujetí odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo jiných médiích, šetrné práci s výpočetní technikou.

V závěrečném období by žáci měli zvládnout zpracovat kompletní řešení zadaného úkolu samostatně, při úkolech pro skupinu by měli být schopni si práci sami rozdělit a zorganizovat vzájemnou spolupráci.

Průřezová témata ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie jsou realizována především při práci s informačními zdroji (vyhledání informace, ověření její věrohodnosti, následné zpracování), při práci v textovém, grafickém editoru, v tabulkovém procesoru a v prezentačním programu. Součástí je prezentace vlastní práce v kolektivu.

Dovednost ovládat široké možnosti výpočetní techniky žáci využijí při zpracování samostatných prací, referátů, projektů zaměřených na průřezová témata zadaná v ostatních vyučovacích předmětech.

Předmět informatika pokrývá zejména tematické okruhy produktivních činností průřezového tématu Mediální výchova: využívání různých zdrojů informací, ověřování jejich věrohodnosti, věnování pozornosti věcné správnosti a přesnosti sdělení, vlastní tvorba textů, prezentací, publikování na webu, prezentování vlastních prací před skupinou, hodnocení a sebehodnocení těchto prací apod.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU INFORMATIKA

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v informatice tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s různou tematikou, pomáháme jim orientovat se ve světě informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě

- dáváme žákům prostor pro kritické posouzení vlastní práce a umožnit jim vylepšení, doplnění
- umožňujeme všem žákům získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- vedeme žáky k tomu, aby se seznámili s porovnáváním údajů ve statistickém souboru, řazením podle různých kritérií v databázovém souboru, ověřováním tvrzení a k vytvářením algoritmických postupů v rámci svých možností
- klademe důraz na to, aby žáci vyhledávali chyby a nedostatky ve své práci a snažili se o jejich odstranění
- dbáme na to, aby samostatné práce žáci "dotáhli do konce" - do publikovatelné podoby
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s obsahem ostatních předmětů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů týkajících se různých vzdělávacích oborů
- umožňujeme žákům poznávat základní symboly a značky související s výpočetní technikou
- vedeme žáky k formulování vlastních názorů na práci spolužáka, ke správné a logické argumentaci a k obhajobě vlastního názoru
- umožňujeme žákům vyzkoušet nejnovější komunikační technologie

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- umožňujeme žákům pracovat v týmu, pracovat společně na jednom tématu
- vedeme je k rozvržení práce mezi všechny členy skupiny
- klademe důraz na to, aby naslouchali jeden druhému

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení autorských práv
- vedeme žáky k tomu, aby pracovali s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- snažíme se, aby si děti uvědomily, že získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu, rozvíjení zájmové činnosti
- dbáme na to, aby s výpočetní technikou žáci pracovali šetrně, aby respektovali pravidla v počítačové učebně a získávali správné návyky při práci s počítačem

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá

- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference
- Lidské vztahy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

UČEBNÍ OSNOVY:

3. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

výstupy	učivo
Získává správné návyky při práci s výpočetní technikou Respektuje pravidla práce na PC a v počítačové pracovně Učí se ovládat základní funkce počítače Orientuje se na české klávesnici Používá školní výukový software Orientuje se v základních funkcích bitmapového grafického programu	Základy práce s počítačem; Ovládání myši – správné držení, klik, dvojklik, tah; Použití významných kláves – Delete, Bks, Enter, mezerník; Nácvik základní na klávesnici; Přihlášení do školní počítačové sítě, správné vypnutí počítače; Orientace v nabídce Start; Využití výukového softwaru; Seznámení se zdravotními riziky spojenými s využíváním výpočetní techniky; Vyhledávání informací a komunikace; Základní orientace v prostředí internetu

TEXTOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
Orientuje se v základních funkcích textového editoru	Práce v textovém editoru, prostředí programu; Základní prvky v textu (znak, slovo, odstavec, stránka,...); Písmo (font, velikost, barva,...); Tvorba jednoduchých dokumentů;

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ZÁKLADNÍ POJMY Z INFORMATIKY

výstupy	učivo

Při práci s výpočetní technikou respektuje zásady bezpečnosti práce ve škole (umístění monitoru, klávesnice a myši) i doma (kvalitní monitor, pohodlná židle, přestávky během práce,...) Seznámí se s desaterem pro práci s internetem Odpovídá, přeposílá zprávy, dodržuje konvence při práci s elektronickou poštou Ke získání informace na internetu použije encyklopedii Využívá vyhledávacích serverů ke získání zadané informace	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky; Základní pojmy z informatiky; Soubory; Operační systém (OS); Procházení WWW stránek
--	---

TEXTOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
Orientuje se v základních funkcích textového editoru Zpracuje referát na zadané téma Vytvoří podle návodu jednoduchou prezentaci	Práce v textovém editoru, prostředí programu; Základní prvky v textu (znak, slovo, odstavec, stránka,...); Písmo (font, velikost, barva,...); Tvorba jednoduchých dokumentů;

PREZentační PROGRAM

výstupy	učivo
Vytvoří s pomocí prezentaci na zadané téma Ukládá výsledky své práce	Prezentační program; Prostedí programu; Snímky; Druhy textu: text v automatickém tvaru, text v textovém poli a text v objektu WordArt.; Tvary, obrázky; Spouštění prezentace

VÝUKOVÉ PROGRAMY

výstupy	učivo
Využívá výukové programy k doplnění a procvičení učiva z ostatních předmětů	Využití výukových programů k procvičení učiva z ostatních předmětů

TABULKOVÝ KALKULÁTOR

výstupy	učivo
Orientuje se v základních funkcích tabulkového kalkulatoru	Práce v tabulkovém kalkulatoru, prostředí programu; Základní prvky; Buňka; Funkce; Tvorba jednoduchých tabulek.;

VEKTOROVÝ GRAFICKÝ PROGRAM

výstupy	učivo
Orientuje se v základních funkcích vektorového grafického programu	Práce ve vektorovém grafickém programu, prostředí programu; Základní tvary a jejich vlastnosti; Tvorba jednoduchých obrázků

5. ROČNÍK - DOTACE: 0, POVINNÝ

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

LMS - E-LEARNINGOVÝ SYSTÉM

výstupy	učivo
---------	-------

Pracuje v LMS - e-learningovém systému	Založení a úprava profilu; Kurzy; Odevzdávání krátkých a dlouhých úkolů; Testy
--	--

TEXTOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
Při úpravě textu použije pokročilých funkcí textového editoru Respektuje základní typografická pravidla při psaní textu	Pokročilé funkce textového procesoru; Objekty v textu (obrázek, tabulka); Návěst práce se schránkou

PREZentační PROGRAM

výstupy	učivo
Vytvoří prezentaci na zadané téma Reaguje dotazy na konkrétní předložené téma v prezentaci Posoudí zajímavost, logickou návaznost předvedené prezentace	Šablony návrhů; Barevná schémata; Animační schémata; Vkládání obrázků
pokrytí průřezových témat OSV Ko	

ÚVOD DO PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
Vytvoří jednoduchý program na zadané téma v grafickém vývojovém prostředí Analyzuje zadání, plánuje a organizuje svou činnost a rozčlení řešení na dílčí úkony	Práce v grafickém vývojovém prostředí
pokrytí průřezových témat MeV IVMSR , FVM	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VEKTOROVÝ GRAFICKÝ PROGRAM

výstupy	učivo
Používá vektorový grafický program Vytvoří vizitku	Práce s uzly a úseky; Tvarování zakřivení křivek; Úpravy základních tvarů; Výplň; Obrys; Text

ÚPRAVA DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE

výstupy	učivo
Používá bitmapový grafický editor Upraví digitální fotografii	Pokročilé úpravy digitální fotografie;

3D GRAFICKÝ PROGRAM

výstupy	učivo
Používá 3D grafický program Pracuje s objekty a modely	Orientace v 3D prostředí; Práce s objekty a modely

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
Ověřuje věrohodnost informací dostupných na internetu, posuzuje jejich závažnost i návaznost	Internet, informační zdroje a jejich relevance, možnosti jejich ověřování
pokrytí průřezových témat MeV IVMSR , FVM	

PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
Vytvoří program na zadané téma v grafickém vývojovém prostředí Analyzuje zadání, plánuje a organizuje svou činnost a rozčlení řešení na dílčí úkony	Práce v grafickém vývojovém prostředí
pokrytí průřezových témat MeV IVMSR , FVM	

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ**TABULKOVÝ KALKULÁTOR**

výstupy	učivo
Pracuje s tabulkovým kalkulátorem Upravuje styl tabulky Používá jednoduché vzorce Vytváří grafy	Formát buněk; Listy; Vzorce; Panel kreslení; Absolutní adresa; Podmínka; Grafy

3D GRAFICKÝ PROGRAM

výstupy	učivo
Používá 3D grafický program Pracuje s objekty a modely	Orientace v 3D prostředí; Pokročilá práce s objekty a modely

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
Ověřuje věrohodnost informací dostupných na internetu, posuzuje jejich závažnost i návaznost	Internet, informační zdroje a jejich relevance, možnosti jejich ověřování

pokrytí průřezových témat
MeV
IVMSR , FVM

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

VÝUKOVÉ PROGRAMY

výstupy	učivo
Využije výukových programů ve škole k přípravě na přijímací zkoušky	Využití výukových programů k procvičení matematiky a českého jazyka

PREZentační PROGRAM

výstupy	učivo
Vytvoří automatickou prezentaci Vytvoří kvíz v prezentačním programu	Zvuk a video v prezentaci; Automatizace prezentace; Pokročilé využití animací

VIDEO-EDITAČNÍ SOFTWARE

výstupy	učivo
Používá software pro editaci videa Vytvoří jednoduché video	Střih, přechody, zvuk, titulky, export a import videa

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
Ověřuje věrohodnost informací dostupných na internetu, posuzuje jejich závažnost i návaznost	Internet, informační zdroje a jejich relevance, možnosti jejich ověřování

pokrytí průřezových témat
MeV
IVMSR , FVM

ANIMACE

výstupy	učivo
Používá software pro tvorbu animací Vytvoří animaci na zadané téma	Dráha a vlastnosti objektu, přechody, zvuk, text, export animace

4.4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdrav, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v

předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování (např. v dopravní výchově). K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života, seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI VZDĚLÁVACÍ OBLASTI ČLOVĚK A JEHO SVĚT

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v předmětech prvouka, přírodověda a vlastivěda tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- klademe otevřené otázky
- zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost žáků, využíváme je pro efektivní učení a volíme vhodné způsoby a metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami podle svých individuálních schopností
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- zařazujeme metody, při kterých žáci uvádí věci do souvislostí a propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vnímáme a aktivně zajišťujeme vzdělávací
- důsledně rozlišujeme procesy učení a hodnocení
-

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- hodnotíme společně s žáky a analyzujeme nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni tak, aby žáci rozpoznali a pochopili problém a využili k tomu vlastní úsudek a zkušenosti
- vyhledáváme a kombinujeme s žáky informace z různých zdrojů, které jsou vhodné k řešení problémů a rozvíjíme tím jejich tvořivost
- usilujeme o samostatné řešení problémů, směřujeme k možné volbě způsobu řešení
- ověřujeme praktickou správnost řešení problémů a aplikujeme osvědčené postupy
- vybízíme jednotlivé žáky k vlastnímu hodnocení úspěšnosti dosaženého cíle

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- odporujeme žáky při formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v písemném i ústním projevu
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků tak, aby naslouchali promluvám druhých lidí, pochopili je, účinně se zapojovali do diskusí tím, že se naučí klást věcné otázky a umožňujeme, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- ukazujeme, jak porozumět různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům, běžně užívaným gestům, zvukům a jiným informačním a komunikačním prostředkům
- využíváme informační a komunikační prostředky

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- vytváříme příležitosti pro účinnou spolupráci žáků ve skupině i v týmu
- umožňujeme jim, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu, na upevňování dobrých mezilidských vztahů
- ukazujeme žákům cestu, aby dokázali v případě potřeby poskytnout pomoc či naopak o ni požádat
- podporujeme chápání efektivně spolupracovat s druhými lidmi a respektovat jejich zkušenosti
- žákům poskytujeme možnosti prezentovat výsledky své práce, vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, ovládat a řídit svoje jednání

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních,
- vedeme žáky k uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, k přijetí a uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- vedeme žáky k zodpovědnému chování
- žákům objasňujeme, proč respektovat, chránit naše tradice, kulturní i historické dědictví, cenit si jich tak, aby pozitivně vnímali umělecká díla
- vytváříme cesty k rozvoji kulturního i tvořivého vnímání
- probouzíme u žáků zájem aktivně se zapojovat do kulturního i sportovního dění ve společnosti.
- rozvíjíme v žácích chápání základních ekologických souvislostí a růst osobnosti v zájmu podpory a ochrany zdraví

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- názorně ukazujeme žákům správné způsoby užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení
- zajišťujeme žákům studijní materiály a zdroje, které jsou všeobecně dostupné
- důsledně vyžadujeme plnění povinností a závazků a dodržování pravidel
- pomáháme při adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky
- snažíme se o to, aby žáci přistupovali k výsledkům své pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale také funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- žákům vytváříme příležitosti využívat znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech a zabezpečujeme tak především jejich vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost

4.4.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Prvouka je součástí celku Člověk a jeho svět. Vyučuje se v 1.-3. třídě a dotován dvěma hodinami týdně. Ve vyšších ročnících na něj přímo navazují předměty Vlastivěda a Přírodověda.

Při výuce vlastivědy lze využívat použít při ní lze také speciální učebny vybavené počítači, audiovizuální technikou a či multimediální tabule. Pro obohacení forem výuky se nabízí a jsou zařazovány naučné vycházky, návštěvy památek, kulturních institucí, exkurze či praktický nácvik získaných dovedností v přírodě. Žáci ve výuce pracují jednotlivě i ve skupinách, jsou zařazovány také krátkodobé projekty a soutěže.

Výuka směřuje k poznávání nejbližšího okolí, zákonitostí a souvislostí, které existují v přírodě i společnosti. Žák je průběžně poznává v tematických celcích Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Do předmětu prvouka prolínají především průřezová témata z Osobnostní a sociální výchovy a Environmentální výchovy, okruhy ostatních průřezových témat jsou zohledňovány a dle potřeby zapojovány do výuky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU PRVOUKA

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v prvouce tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- při volbě forem a metod pro výuku zařazujeme takové, které podpoří zájem o předmět a probírané učivo
- vedeme žáky ke srovnávání různých postupů a dosažených výsledků práce, k hodnocení i sebehodnocení činnosti
- učíme žáky informace třídit i shrnovat, vyvozovat závěry na základě vlastního pozorování
- odkazujeme na možnost či vhodnost využití dříve probraného učiva při řešení nových zadání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- zařazujeme témata, zobrazující problémové situace, o nichž žáci přemýšlí a diskutují
- vzhledem k probíranému učivu odkazujeme na využitelnost a potřebnost učiva v praktickém životě
- vedeme k porovnávání a hodnocení chybných a správných řešení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru, vyslovení dotazu, poznámky, kritiky, interpretace poznatků i hodnocení vlastními slovy
- zadáváme příležitosti nejen k samostatné práci, ale také úkoly, předpokládající spolupráci a vzájemnou komunikaci mezi žáky
- písemný i ústní projev žáka korigujeme tak, aby byl ucelený, kultivovaný, srozumitelný a obsahově hodnotný
- klademe důraz na potřebnost získaných poznatků, dovedností, schopností a návyků při komunikaci s okolním světem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- zajímáme se o názory a zkušenosti žáků, navozujeme situace, které pozitivně rozvíjí sebedůvěru a vědomí vlastních možností
- snažíme se o vytváření příjemné a zajímavé pracovní atmosféry ve třídě
- hodnotíme a necháváme žáky samostatně hodnotit úspěšnost dosažení cíle a výsledků práce
- umožňujeme, aby žáci vyjadřovali vlastní poznámky k probírané látce, diskutovali, kritiku uměli vyjádřit i přijmout
- apelujeme na zásady slušného chování a mezilidské komunikace
- oceňujeme samostatnost stejně jako schopnost spolupráce
- klademe zvláštní zřetel na děti se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům odlišný postup při jejich vzdělávání i hodnocení vysvětlíme

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- při spolupráci žáků na určitém úkolu se snažíme podporovat vnímání potřeb i možností ostatních členů skupiny
- vedeme k respektování kulturního dědictví a pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
- zadáváme témata, při kterých se žáci zabývají stavem životního prostředí a vyjadřují svůj vztah k němu

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- upozorňujeme souvislost probíraného učiva s každodenním životem
- vedeme k prozkoumávání informací z různých tištěných i elektronických zdrojů a jejich správnému využití (beletrie, internet, tisk, filmové dokumenty, apod.)
- vyžadujeme dokončení zadané práce v dohodnuté kvalitě a v domluveném termínu a vyžadujeme dodržování pravidel
- vedeme žáky k plánování úkolů a povinností

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebedůvěry
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

UČEBNÍ OSNOVY

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
Popíše bezpečnou cestu do školy Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí a situaci modeluje Uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě	Domov - prostředí domova; Orientace v místě bydliště; Škola, prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy; Bezpečnost v dopravním provozu - cesta do školy; Dominanty města Karlovy Vary, karlovarské prameny
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
Pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli Vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí Popíše blízké příbuzenské vztahy v rodině Rozezná přirozené odlišnosti spolužáků a projevuje k nim toleranci Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Rodina - postavení jedince v rodině, role členů; Blízké příbuzenské vztahy; Mezigenerační vztahy; Chování lidí, vlastnosti lidí; Povolání (popis a význam)
pokrytí průřezových témat VDO OSŠ VMEGS ES MuV KD , LV	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
Dokáže určit čas s pomocí názorných pomůcek -papírové hodiny, digitální displej -mobilní telefon, počítač, hodiny na nádražích,atd. Stanoví své hlavní časové mezníky během dne Charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činnosti členů rodiny Pojmenuje některé rodáky, kulturní památky Interpretuje pověsti, báje spjaté s místem bydliště	Orientace v čase - měsíce, dny, celé hodiny; Určování času, kalendář; Režim dne; Roční doby ; Kulturní památky, pověst o Karlových Varech a jejich založení
pokrytí průřezových témat OSV PL	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků -listnaté, jehličnaté stromy a keře, ostatní rostliny -byliny Pozoruje, porovná a popíše proměny přírody Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich vlastnosti	Den a noc; Změny v přírodě v ročních obdobích; Vlastnosti známých látek
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Vysloví zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života Vysvětlí pojmy: nemoc a zdraví Na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby Uplatňuje základní hygienické, režimové, zdravotně preventivní návyky Ovládá základní pravidla silničního provozu Dodržuje zásady bezpečného chování ve škole i mimo ni tak, aby neohrožoval zdraví své i druhých Reaguje adekvátně na povely dospělých při mimořádné situaci Ví, kdy použít čísla tísňového volání Určí vhodná místa pro hru a trávení volného času	Lidské tělo, základní stavba a funkce; Péče o zdraví, pitný a pohybový režim, zdravá strava, nemoc, osobní hygiena; Osobní bezpečí - tísňové linky, ochrana proti zneužívání; Pravidla silničního provozu;
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS	

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
Dodrží správné dopravní návyky chodce Rozliší různé dopravní prostředky Zapiše adresu domů, adresu školy	Orientace v místě bydliště a okolí školy; Cesta na určené místo, dopravní značení
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
Popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi Předvede hrou a pak objasní povolání svých rodičů Zapiše datum narození Vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti Zamyslí se nad potřebou a důležitostí různých povolání ve společnosti V modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině Vyjádří vlastními slovy termíny : kamarádství a ohleduplnost Ukáže scénkami příklady správného chování a tolerance k nedostatkům spolužáků a naopak ocení přednosti spolužáků Pozná české mince a bankovky Odhadne cenu nákupu	Život a funkce rodiny; Práce fyzická a duševní, zaměstnání; Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným; Zásady slušného chování; Chování lidí, principy demokracie; Finanční gramotnost
pokrytí průřezových témat OSV PL VDO OSŠ VMEGS ES MuV LV	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
Dokáže určit čas - na příkladech porovná minulost a současnost Rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty Stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity	Minulost a současnost v našem životě; Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

Seznámí se s některými významnými kulturními a historickými památkami ve městě, interpretuje pověst o králi Karlu IV.- založení města Rozebere různé pracovní návyky	
pokrytí průřezových témat OSV PL MeV KČPPMS	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě Doloží na příkladech z pohádek ohleduplné chování k přírodě Pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata Vyzkouší si hrou jako prodavač v květinářství poradit, jak pečovat o pokojové rostliny a jako zahradník seznamuje spolužáky s pěstováním a skladováním ovoce a zeleniny Navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě za nepříznivých okolností okolností	Roční období a změny v přírodě; Ochrana přírody, odpovědnost lidí
pokrytí průřezových témat EV E , ZPŽ	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Hrou poznává, co to jsou lidské smysly a jak je žák sám používá Ověřuje si nutnost péče o zrak a sluch Vysvětlí odlišnost návyků předškoláka, školáka a dospělého člověka Popíše prevenci některých nemocí a úrazů Zahraje si na lékaře a pacienta a ošetří drobné poranění , jako lékař stanoví nutnost prevence nemocí a úrazů Podělí se o své zkušenosti se správným chováním chodce a cyklisty Scénkou si vyzkouší, jak se chovat v situaci obecného ohrožení Dodržuje zásady bezpečného chování ve škole i mimo ni tak, aby neohrožoval zdraví své i druhých Reaguje adekvátně na povely dospělých při mimořádné situaci Ví, kdy použít čísla tísňového volání Zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času	Lidské tělo - funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince; Péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, první pomoc; Osobní bezpečí - tísňové linky, chování v rizikovém prostředí

pokrytí průřezových témat
MeV
KČPPMS

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
Začlení svou obec do příslušného kraje Popíše změny v nejbližším okolí, v místě kde žije Vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo Doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu, sport, služby - zahraje si na průvodce ve městě Ukáže přírodní a umělé prvky v okolní krajině Uvede příklady pozitivního vlivu přírody na člověka Vysvětlí možnosti využití různých dopravních prostředků v nejbližším regionu a zdůvodní jejich přednosti Seznamuje se s bezpečnými způsoby chování a jednání v roli chodce a cyklisty Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	Orientace v místě bydliště a okolní krajině; Cesta z domova do školy; Obec, místní krajina - její části, poloha v krajině; Význačné budovy; Dopravní výchova; Ochrana životního prostředí - likvidace odpadů
pokrytí průřezových témat OSV PL	

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

výstupy	učivo
Vyjmenuje základní vlastnosti látek Předloží příklady změn látek (hmotnost, teplo, objem) Vyhledá příklady využití hornin a nerostů v regionu - kaolín na výrobu porcelánu, kamenolomy - stavebnictví, vřídelní kámen - šperkařství, uhlí,... Vyhledá příklady využití hornin a nerostů v regionu - kaolín na výrobu porcelánu, kamenolomy - stavebnictví, vřídelní kámen - šperkařství, uhlí,... Rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin Vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny, najde tyto rostliny v okolí školy Rozezná některá hospodářská a domácí zvířata Hrou poukáže na správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a na nutnost a význam třídění odpadů Provádí jednoduché pokusy a měření	Neživá příroda: Látky a jejich vlastnosti - změny skupenství látek, vlastnosti látek; Životní podmínky - voda, vzduch – vlastnosti; Půda - význam složení - některé hospodářsky významné horniny a nerosty; Živá příroda: Rostliny, houby, živočichové - výskyt v regionu, význam v přírodě pro člověka; Ochrana životního prostředí - likvidace odpadů

pokrytí průřezových témat
OSV
RSP
EV
E , ZPŽ , ŽP , VČP

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Zdůvodní význam správného držení těla Navrhne správné pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma Popíše správnou volbu oblečení a obuvi pro různé modelové situace Vysvětlí význam péče o zdraví, otužování Popíše svůj denní režim na základě péče o zdraví Hrou předvede zásady správného chování při styku s cizími osobami v různých modelových situacích Scénkou ukáže, jak aktivně odpočívá a jakou činnost provozuje, současně totéž znázorní i pro pasivní odpočinek - vysvětlí pojmy Dodržuje zásady bezpečného chování ve škole i mimo ni tak, aby neohrožoval zdraví své i druhých Reaguje adekvátně na povely dospělých při mimořádné situaci Dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji Zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, vyhodnotí možná nebezpečí a volí odpovídající způsoby ochrany	Lidské tělo - životní potřeby a projevy, základy stavby těla a nejdůležitější funkce; Péče o zdraví - intimní a duševní hygiena; Denní režim; Osobní bezpečí -krizové linky, bezpečné chování v rizikovém prostředí

pokrytí průřezových témat
OSV
RSP , PL , ŘPRD

4.4.2. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vlastivěda je součástí celku Člověk a jeho svět. Vyučuje se ve 4. a 5. třídě a je dotována dvěma hodinami týdně. Navazuje na předmět Prvouka.

Při výuce vlastivědy lze využívat audiovizuální techniku a multimediální tabule. Pro obohacení forem výuky se nabízí a jsou zařazovány naučné vycházky, návštěvy památek, kulturních institucí, exkurze či praktický nácvik získaných dovedností v přírodě. Žáci ve výuce pracují jednotlivě i ve skupinách, jsou zařazovány také krátkodobé projekty a soutěže.

Výuka směřuje k poznávání svého města, regionu, vlasti, Evropy, věnuje se také životu ve společnosti, jejím zákonitostem a pravidlům. Součástí předmětu je také dopravní výchova, ve které žáci absolvují také praktický výcvik na dopravním hřišti. Učivo

je probíráno v tematických celcích Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas. Do předmětu prolínají především průřezová témata z Osobnostní a sociální výchovy a Environmentální výchovy, okruhy ostatních průřezových témat jsou zohledňovány a dle potřeby zapojovány do výuky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme ve vlastivědě tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- při volbě forem a metod pro výuku zařazujeme takové, které podpoří zájem o předmět a probírané učivo
- vedeme žáky ke srovnávání různých postupů a dosažených výsledků práce, k hodnocení i sebehodnocení činnosti
- učíme žáky vyhledávat, třídit i shrnovat informace, vyvozovat závěry na základě vlastního pozorování
- odkazujeme na možnost využití dříve probraného učiva při řešení nových zadání a v praktickém životě

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- zařazujeme témata, zobrazující problémové situace, o nichž žáci přemýšlí a diskutují
- vedeme k porovnávání a hodnocení chybných a správných řešení
- předkládáme žákům dostatek námětů pro samostatné úvahy

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru, vyslovení dotazu, poznámky, kritiky, interpretace poznatků i hodnocení vlastními slovy
- zadáváme příležitosti nejen k samostatné práci, ale také úkoly, předpokládající spolupráci a vzájemnou komunikaci mezi žáky
- písemný i ústní projev žáka korigujeme tak, aby byl ucelený, kultivovaný, srozumitelný a obsahově hodnotný
- vedeme žáky k používání internetu k získávání informací i ke komunikaci s okolním světem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- zajímáme se o názory a zkušenosti žáků, navozujeme situace, které pozitivně rozvíjí sebedůvěru a vědomí vlastních možností
- snažíme se o vytváření příjemné a zajímavé pracovní atmosféry ve třídě
- hodnotíme a necháváme žáky samostatně hodnotit úspěšnost dosažení cíle a výsledků práce
- umožňujeme, aby žáci vyjadřovali vlastní poznámky k probírané látce, diskutovali, kritiku uměli vyjádřit i přijmout
- apelujeme na zásady slušného chování a mezilidské komunikace
- klademe zvláštní zřetel na děti se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům odlišný postup při jejich vzdělávání i hodnocení vysvětlíme

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- při spolupráci žáků na určitém úkolu se snažíme podporovat vnímání potřeb i možností ostatních členů skupiny
- vedeme k respektování kulturního dědictví a pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
- zadáváme témata, při kterých se žáci zabývají stavem životního prostředí a vyjadřují svůj vztah k němu
- vedeme žáky k pochopení významu pojmů právo a povinnost a k uvědomění si sounáležitosti ke společenské skupině
- vedeme žáky k respektování odlišností

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- upozorňujeme souvislost probíraného učiva s každodenním životem
- vedeme k prozkoumávání informací z různých tištěných i elektronických zdrojů a jejich správnému využití (beletrie, internet, tisk, filmové dokumenty, apod.)
- vyžadujeme dokončení zadané práce v dohodnuté kvalitě a v domluveném termínu a vyžadujeme dodržování pravidel
- vedeme žáky k plánování úkolů a povinností

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání

- Sebepoznání a sebezpojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

UČEBNÍ OSNOVY:

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu Uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu Určí světové strany v přírodě podle mapy, rozliší náčrt, plán a základní typy map	Místní oblast, region - zdroje, výroba, služby; Poloha a povrch ČR Praha - hl.město, grafické znázornění povrchu - mapy, plány, orientační body a linie, světové strany; Zvláštnosti krajů a oblastí ČR, státní zřízení a politický systém v ČR, státní správa a samospráva, státní symboly; Dopravní výchova

Vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky, popíše polohu ČR v Evropě Předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států Uvede základní informace o podnebí ČR a základních pásmech, vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR Vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR, uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury Charakterizuje státoprávní uspořádání ČR Seznamuje se s bezpečnými způsoby chování a jednání v roli chodce a cyklisty na dopravním hřišti Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	
pokrytí průřezových témat OSV RSP VDO OOSS , PD EV VČP MeV KČPPMS	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
Uvede příklady, čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností využít ve prospěch celé společnosti Uvede základní lidská práva a práva dítěte, uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů Vysvětlí pojem kultura, na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury, uvede konkrétní příklady kulturních institucí Uvede některý globální problém společenský a přírodní, navrhne řešení Na základě vlastních zkušeností posoudí mezilidské vztahy známých lidí, vyvodí pravidla vzájemného soužití v rodině, ve škol, v kolektivu vrstevníků a v obci Pozná riziko půjčování peněz Sestaví jednoduchý osobní rozpočet	Základní lidská práva a práva dítěte; Práva a povinnosti žáků školy; Právní ochrana občanů a majetku; Podoby a projevy kultury, kulturní instituce; Finanční gramotnost
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL	

VDO
OSŠ
MuV
LV , EP

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
Charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie Na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost Porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti Převypráví spolužákům některou z pověstí (vázanou na nejbližší region) Objasní historické důvody některých státních svátků a významných dnů	Orientace v čase a časový řád - určování času; Dějiny jako časový sled událostí; Současnost a minulost v našem životě - proměny, způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života na hradě, zámcích a městech; Regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost; Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj; Karel IV. - "otec vlasti", "největší Čech", Jan Hus, Jan Žižka - Můj region; Státní svátky a významné dny
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL , ŘPRD	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
Zprostředkuje ostatním spolužákům zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích Dobře se orientuje na mapě, ukáže polohu sousedních států, charakterizuje vybrané státy Vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města Porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi Vysvětlí pojmy: Evropská unie, "evropský dům"; rozliší znak EU: uvede některé výhody členství ČR v EU Předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států -popíše polohu ČR v Evropě Uvede základní informace o podnebí ČR a základních podnebních pásmech Vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR Vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR Uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a	Vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí; Evropa a svět; Poloha a povrch; Sousedé ČR a evropské státy; Naši sousedé - poloha ČR v Evropě; Rostliny a živočichové Evropy; Evropská unie - evropský občan, cestování; Co daly naše země Evropě a Evropa nám; Společný evropský dům - jsem Evropan; Stát, naše vlast, domov; Praha-hlavní město -památky zvláštnosti krajů oblasti v ČR; Významné zdroje, výroba v ČR; Státní zřízení a politický systém v ČR, státní správa a samospráva; Ekologie, životní prostředí, státní symboly, mapy, vysvětlivky ; Dopravní výchova

vlastnického Charakterizuje státoprávní uspořádání ČR Vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a MHD	
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL VDO POPŽ , PD VMEGS ES , OES , JE MuV KD EV VČP	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
Uvede některý významný globální (lokální, společenský apod.) problém a navrhne způsob jeho řešení Se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestaví žákovskou samosprávu a pravidla soužití ve škole Uvede příklady, čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností využít ve prospěch celé společnosti Uvede základní lidská práva a práva dítěte Uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů Vysvětlí pojem "kultura" na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury, uvede konkrétní příklady kulturních institucí Rozlišuje mezi základními formami vlastnictví, chápe význam peněz a používá je v běžných situacích Objasní riziko půjčování peněz Uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	Základní globální problémy - sociální, konzumní společnosti, přírodní prostředí; žákovská samospráva jako modelová situace; Základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; Právní ochrana občanů a majetku; Podoby a projevy kultury, kulturní instituce; Demokracie - spravedlnost a právo,; Formy vlastnictví; Použití peněz , ochrana majetku; Politické strany a církve Finanční gramotnost
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL , ŘPRD VDO OSŠ , OOS EV ŽP MeV KČPPMS	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
Charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie	Orientace v čase a časový řád, určování času – generace; Dějiny jako časový sled událostí; Kalendáře, letopočet, generace; Bydlení, předměty denní potřeby v historickém vývoji; Život ve

Na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost Konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti Porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uvede regionální specifika) Objasní historické důvody státních svátků a významných dnů Převypráví spolužákům některou z pověstí (vázanou na nejbližší region) Stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin(regionu, obce) Pracuje s časovými údaji, chápe posloupnost dějů a procesů	městech a na zámcích; Regionální památky -péče o památky; Lidé a obory zkoumající minulost; Nedávná minulost demokracie; První světová válka, vznik československého státu; Československá republika; Druhá světová válka; Komunistická vláda a sametová revoluce Státní svátky - významné dny; Báje - mýty - minulost regionu
pokrytí průřezových témat OSV RSP , ŘPRD VDO OOS VMEGS JE MuV LV , PSSS	

4.4.3. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Přírodověda je součástí celku Člověk a jeho svět. Předmět je dotována hodinou týdně ve čtvrté a dvěma hodinami týdně v páté třídě. Navazuje na předmět Prvouka.

Výuka přírodovědy nejčastěji probíhá v kmenových třídách, použít při ní lze také speciální učebny vybavené počítači, audiovizuální technikou či multimediální tabulí. Pro obohacení forem výuky se nabízí a jsou zařazovány naučné vycházky, výlety či praktický nácvik získaných dovedností v přírodě. Žáci ve výuce pracují jednotlivě i ve skupinách, jsou zařazovány také krátkodobé projekty a soutěže.

Ve výuce se snažíme o to, aby žáci nejenom získali základní znalosti, ale také schopnosti, dovednosti a návyky. Žáci ve výuce poznávají rozmanitost živé a neživé přírody, seznamují se se základními přírodními ději a zákonitostmi, zabývají se také životním prostředím člověka, jeho zdravím atd. Do předmětu prolínají především průřezová témata z Environmentální výchovy, okruhy ostatních průřezových témat jsou zohledňovány a dle potřeby zapojovány do výuky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU PŘÍRODOVĚDA

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v přírodovědě tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Při volbě forem a metod pro výuku zařazujeme takové, které podpoří zájem o předmět a probírané učivo
- Vedeme žáky ke srovnávání různých postupů a dosažených výsledků práce, k hodnocení i sebehodnocení činnosti
- Učíme žáky vyhledávat, třídit i shrnovat informace, vyvozovat závěry na základě vlastního pozorování
- Vedeme k práci s jednoduchými tabulkami a grafy
- Odkazujeme na možnost využití dříve probraného učiva při řešení nových zadání a v praktickém životě

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Zařazujeme témata, zobrazující problémové situace, o nichž žáci přemýšlí a diskutují
- Vedeme k porovnávání a hodnocení chybných a správných řešení
- Zapojujeme žáky do praktických cvičení, pozorování a experimentů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru, vyslovení dotazu, poznámky, kritiky, interpretace poznatků i hodnocení vlastními slovy
- Zadáváme příležitosti nejen k samostatné práci, ale také úkoly, předpokládající spolupráci a vzájemnou komunikaci mezi žáky
- Písemný i ústní projev žáka korigujeme tak, aby byl ucelený, kultivovaný, srozumitelný a obsahově hodnotný
- Vedeme žáky k používání internetu k získávání informací i ke komunikaci s okolním světem
- Nabízíme žákům dostatek odborných textů k probírané tematice a vedeme je k jejich porozumění

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Snažíme se o vytváření příjemné a zajímavé pracovní atmosféry ve třídě
- Hodnotíme a necháváme žáky samostatně hodnotit úspěšnost dosažení cíle a výsledků práce
- Umožňujeme, aby žáci vyjadřovali vlastní poznámky k probírané látce, diskutovali, kritiku uměli vyjádřit i přijmout
- Apelujeme na zásady slušného chování a mezilidské komunikace
- Klademe zvláštní zřetel na děti se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům odlišný postup při jejich vzdělávání i hodnocení vysvětlíme

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Při spolupráci žáků na určitém úkolu se snažíme podporovat vnímání potřeb i možností ostatních členů skupiny
- Vedeme k respektování přírodního bohatství a k pozitivnímu postoji k ochraně životního prostředí
- Vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke svému zdraví

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Upozorňujeme souvislost probíraného učiva s každodenním životem
- Vedeme k prozkoumávání informací z různých tištěných i elektronických zdrojů a jejich správnému využití (beletrie, internet, tisk, filmové dokumenty, apod.)
- Vyžadujeme dokončení zadané práce v dohodnuté kvalitě a v domluveném termínu a vyžadujeme dodržování pravidel
- Vedeme žáky k plánování úkolů a povinností

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Psychohygiena
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika
- Sebeznání a sebepečení
- Seberegulace a sebeorganizace
- Kreativita

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

UČEBNÍ OSNOVY:

ROZMANITOST PŘÍRODY - NEŽIVÁ PŘÍRODA

výstupy	učivo
Vysvětlí pojmy živá a neživá příroda, vyvodí znaky živých a neživých přírodnin, uvede příklady zástupců, objasní vzájemnou propojenost Objasní princip rovnováhy přírody Roztřídí dané látky pomocí smyslů a měřením, na základě pokusů vyvodí některé vlastnosti látek Určí, které látky nelze zkoumat některými smysly, zdůvodní svoje tvrzení	Látky a jejich vlastnosti - třídění látek; Porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek;
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

ROZMANITOST PŘÍRODY - PODMÍNKY ŽIVOTA NA ZEMI

výstupy	učivo
Uvede souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a činností člověka Rozliší vybrané horniny a nerosty a popíše je Vysvětlí pojmem zvětrávání, vyjmenuje faktory, které zvětrávání způsobují, uvede příklady zvětrávání Uvede, jak vzniká půda a jaký má půda význam pro život na Zemi, rozliší různé druhy půdy	Voda, vzduch, sluneční záření, půda - význam pro přírodu a člověka; Voda; Vzduch; Sluneční záření; Nerosty, horniny, půda;
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

ROZMANITOST PŘÍRODY - ŽIVÁ PŘÍRODA

výstupy	učivo
Vyvodí a porovná základní projevy života živých organismů Roztřídí živočichy na obratlovce a bezobratlé, uvede příklady zástupců těchto skupin, (i jiné dělicí znaky) Roztřídí rostliny na dřeviny a byliny, plané a kulturní, semenné a výtrusné, jednoleté, dvouleté a vytrvalé (uvede i jiné dělicí znaky pro třídění), popíše vybrané zástupce Do skupiny hub zařadí houby jedlé, nejedlé a jedovaté, vysvětlí rozdíl mezi houbami nejedlými a jedovatými K jednotlivým skupinám uvede konkrétní zástupce, popíše stavbu jejich těla, životní projevy, potřeby a způsob života, výživu a vyvodí jejich význam pro člověka S pomocí jednoduchých klíčů, atlasů a vhodných odborných publikací zařadí konkrétní zástupce Založí sbírku přírodnin, vypěstuje rostliny, založí herbář,	Třídění živočichů, rostlin a hub, vzájemné vztahy; Živočichové a stavba jejich těla, způsob jejich života, význam živočichů pro člověka (hospodářská zvířata,...); Rostliny a jejich orgány (kořen, stonek, list, květ - plod); Význam rostlin pro člověka (zemědělství,...); Houby: dělení hub, stavba jejich těla, způsob jejich života

provede pozorování a jeho záznam apod.	
pokrytí průřezových témat EV ŽP	

ROZMANITOST PŘÍRODY - EKOSYSTÉMY

výstupy	učivo
Vyvodí vzájemné vztahy mezi organismy, objasní důležitost přírodní rovnováhy Uvede zástupce různých přírodních společenstev, vyvodí jejich přizpůsobení se danému prostředí, pozoruje a popíše změny v různých ročních obdobích, zjištění porovná Zhodnotí význam lesů	Přírodní rovnováha, ochrana životního prostředí; Přizpůsobování organismů prostředí a ročnímu období; Přírodní společenstva - lesa, luk, vod a bažin, pole a zahrady, parku, suchých stanovišť (ve známé lokalitě); Význam lesů pro člověka
pokrytí průřezových témat EV ŽP , VČP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Zhodnotí dopad některých konkrétních činností člověka na přírodu, rozliší, které z nich mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, a které poškozovat Provede pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí výsledky pokusu Zhodnotí příčiny, důsledky u konkrétních vybraných živelných pohrom a ekologických katastrof, uvede základní zásady chování a jednání v těchto situacích, na konkrétních příkladech popíše činnost jednotlivých složek IZS Aplikuje znalosti pravidel silničního provozu jako chodec a cyklista v praxi Popíše a převede základy poskytnutí první pomoci v daných situacích Uvede a zdůvodní zásady zdravého životního stylu: vyvodí a zdůvodní správný režim dne, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, intimní a duševní hygiena Uvede a na modelových situacích předvede, jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, nabídka návykových látek, týrání, zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy, teroristický útok apod.) Uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy	Ochrana přírody, likvidace odpadů; Ochrana zdraví; Životní prostředí člověka; Zdravý životní styl člověka; Krizové situace člověka; Živelné pohromy a přírodní katastrofy; Pravidla silničního provozu; První pomoc;
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL , ŘPRD VDO OOSS EV	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY - ZEMĚ A VESMÍR

výstupy	učivo
Vyvodí a popíše vlastnosti zeměkoule Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi Popíše postavení Země ve vesmíru Objasní střídání dne a noci, ročních období Charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce a uvede (odhadne) význam těchto symbolů Ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce Vyhledá zajímavosti o jiných vesmírných tělesech v různých encyklopediích nebo v jiných zdrojích	Slunce a sluneční soustava; Země a její vlastnosti - tvar, gravitační síla, pohyby, střídání dne a noci, ročních období), přirozená družice Země - Měsíc, střídání dne a noci, ročních období, práce s globusem, vesmírná tělesa - hvězdy, přirozené družice, planety, planetky, kometa, meteory, meteority
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

ROZMANITOST PŘÍRODY – ŽIVOT NA ZEMI

výstupy	učivo
Vyvodí různé podmínky života na Zemi v různých podnebných (klimatických) podmínkách Uvede konkrétní zástupce rostlin a živočichů v různých podnebných pásích a vysvětlí přizpůsobení organismů těmto podmínkám Roztřídí a zařadí živočichy, rostliny a houby do skupin, které sestaví podle různých dělicích znaků, používá vhodné publikace Vysvětlí důležitost ochrany ohrožených druhů, uvede některé příklady ohrožených druhů, vyhledá v encyklopediích Vyvodí vzájemnou závislost živé a neživé přírody, rostlin a živočichů, důležitost ochrany životního prostředí člověka	Podnebné pásy, oceány - flora, fauna; Přizpůsobení se organismů různým klimatickým podmínkám; Třídění rostlin, živočichů a hub podle různých třídících znaků; Ochrana přírody, jednotlivých ohrožených živočišných a rostlinných druhů; Přírodní rovnováha, lidská činnost, která podporuje nebo naopak poškozuje životní prostředí Společenstva, ekologie, likvidace odpadu, veličiny v praxi, příroda živá a neživá, látky a jejich vlastnosti (voda, vzduch); Tvorba životního prostředí (pohromy a katastrofy)
pokrytí průřezových témat VDO OSŠ VMEGS OES EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
---------	-------

Objasní , jak chráníme své zdraví (správná zdravá výživa - sestaví jídelníček, denní režim podle zásad zdravého způsobu života se zohledněním oprávněných požadavků blízkých, objasní význam osobní a intimní hygieny, uvede příklady, jak čelit stresovým situacím, nebezpečí negativních vlivů návykových látek, reklam, počítačů, hracích Podle zásad zdravého způsobu života se zohledněním oprávněných požadavků blízkých, objasní význam osobní a intimní hygieny, uvede příklady, jak čelit stresovým situacím, nebezpečí negativních vlivů návykových látek, reklam, počítačů, hracích automatů apod.), na modelových příkladech toto předvede vyhledá pojmy HIV, AIDS, zhlédne video a zdůvodní nebezpečí tohoto onemocnění a nesprávného životního stylu Vysvětlí, proč (jak) se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.) Na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel 150, 155, 158, 156, 112) Uvede, jak se zachová při přírodních, ekologických katastrofách apod. Pojmenuje správně základní části lidského těla Vyhledá v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav Popíše vznik jedince, jednotlivé etapy lidského života Na konkrétních příkladech zdůvodní význam ohleduplného chování k druhému pohlaví Vyvodí pohlavní druhotné znaky ženy a muže Plánuje svůj čas podle svých potřeb a s ohledem na nároky jiných osob Uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy	Péče o zdraví, správná výživa; Intimní a duševní hygiena; Sociálně patologické jevy a návykové látky; Bezpečné chování v rizikovém prostředí; HIV,AIDS; První pomoc; Situace hromadného ohrožení; Stavba lidského těla - funkce některých orgánů a orgánových soustav; Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou; Základy lidské reprodukce; Vývoj jedince; Základy sexuální výchovy; Partnerství a rodičovství; První pomoc, osobní bezpečí, technika dospívání a hygiena; Hromadné ohrožení
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL , ŘPRD MuV KD , LV , PM MeV KČPPMS	

4.5. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována včetně

kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Občanská výchova. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti

- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

4.5.1. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor dějepis je začleněn do výuky na 2. stupni základní školy. Přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je realizována na stupni prvním.

Prostřednictvím vyučovacího předmětu dějepis se žáci snaží seznámit s dějinným vývojem lidstva, pronikají do historických událostí, které zásadně ovlivnily (případně změnily) vývoj lidské společnosti. Dějepis rozvíjí klíčové kompetence, které žákovi umožňují blíže poznávat historické události a rozumět jim.

Na naší škole je dějepis časově dotován v každém ročníku 2 hodinami týdně.

Ve výuce dějepisu si žáci rozvíjí historické vědomí, přičemž velký důraz se klade na empatii, která pomáhá lépe pronikat do „aktuálních“ historických jevů, procesů. Největší pozornost je věnována poznávání českých dějin, které ale nejsou vytrhovány z kontextu významných kapitol dějin evropských (světových). Je podporováno myšlení v širších rovinách, kdy žáci vyhledávají, porovnávají, rozebírají historické jevy a děje na pozadí různých historických událostí. Pomocí odpovědí na kladené otázky se snaží najít vlastní cestu k porozumění historických souvislostí. Žáci jsou směřováni k tomu, aby vždy rozuměli „příběhu“, s kterým jsou seznamováni. Dějepis prohlubuje sounáležitost k evropské kultuře, k hodnotám kulturního prostředí.

Podle možností je do výuky zařazována historie regionu, na které žáci lépe pochopí obecně historické problémy a skutečnosti. Vzhledem k širokému pojetí historie přesahuje dějepis i do jiných vzdělávacích oblastí (předmětů). Proto je možné rozvíjet mezipředmětové vztahy, začleňovat do výuky některá průřezová témata.

Výuku dějepisu realizujeme v učebně dějepisu, kde se podle potřeby využívá audiovizuální technika (dataprojektor, interaktivní tabule, reproduktory, počítač). Žáci pracují se školními dějepisnými atlasy, využívají nástěnné tabule, mapy, dostupné knihy (příp. jiné publikace).

Vyučování je realizováno formou frontálního vyučování, často je zařazována práce ve skupinách, práce nad krátkodobými projekty, žáci se učí prezentovat vlastní poznatky různým způsobem. Podle potřeby vyplňují žáci pracovní listy, řeší problémové úkoly, osvojují i obecně užívané termíny, sbírají a třídí informace a vypracovávají referáty, či krátkodobé projekty.

V rámci vyučování jsou zařazovány historicky zaměřené výlety, exkurze, besedy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU DĚJEPIS

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v předmětu dějepis tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Snažíme se, aby žáci dokázali jasně formulovat své myšlenky
- Navozujeme situace, ve kterých žáci ukazují, že rozumí daným formulacím
- Zařazujeme v hodinách momenty, kdy by se žáci měli vyjádřit vlastními slovy
- Používáme moderní techniku k vyhledávání informací, příkladů, k prezentacím vlastních projektů
- Klademe důraz na čtení s porozuměním při práci se záznamy z dobových dokumentů
- Učíme žáky vyjadřovat se k vlastním činnostem, k aktivitám spolužáků, zhodnotit je
- Necháváme žákům prostor najít vlastní cestu k osvojování poznatků
- Připravujeme žáky na účast v historicky zaměřených soutěžích, olympiádách
- Na historii regionu ověřujeme platnost obecných historických jevů
- Pracujeme s historickými atlasy, používáme časovou přímku a zakreslujeme do ní významná data a období
- Pracujeme s historickými termíny, aby je žáci dokázali aktivně používat
- Směřujeme žáky tak, aby na základě uvedených příkladů byli schopni zformulovat obecný závěr platný pro dané historické období (hist. událost)
- Propojujeme, porovnáváme získané vědomosti a znalosti s poznatky ze zdrojů nejrozličnějších tištěných materiálů
- Připravujeme žáky na účast v historicky zaměřených soutěžích, olympiádách

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Realizujeme individuální, skupinové projekty, za využití různých pramenů, zdrojů (knihovna, archiv, webové stránky)
- Umožňujeme žákům hledat historické souvislosti a vyvozovat obecné závěry
- Klademe různě složité návodné otázky, jejichž pomocí žáci hledají vlastní cestu k porozumění historických souvislostí
- Klademe takové otázky, které rozvíjí samostatné myšlení žáka a vyhovují též co nejširšímu spektru žáků
- Hledáme souvislosti, návaznosti v různých společenských epochách
- Na příkladech si uvědomujeme postupný a pozvolný historický vývoj, kdy jeden hist. Jev přerůstá v další
- Analyzujeme dobové (i současné) texty, audionahrávky
- Zadáváme zajímavé domácí úkoly, které zpestří, doplní vyučování
- Připravujeme projekty, ve kterých si žák platnost nově nabytých historických poznatků ověřuje i v jiných předmětech (matematika, zeměpis.....)
- „Čteme“ z historických map
- Navozujeme situace, ve kterých žáci dokazují, že rozumí daným formulacím

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k diskusi, učíme je nebát se vyslovit vlastní názor
- Učíme se vzájemné komunikaci učitel – žák, žák – žák
- Nasloucháme názoru druhých
- Výsledky žákovských prací prezentujeme před třídou pomocí audiovizuální techniky, PC
- Učíme žáky vhodně argumentovat a obhajovat vlastní názor
- Pracujeme s grafy, obrázky, audionahrávkami a na jejich základě jsme schopni formulovat vlastní názory, domněnky, jejichž správnost si společně ověřujeme a zdůvodňujeme pomocí dalších dostupných materiálů
- Učíme žáky vyjadřovat se k vlastním činnostem, k aktivitám spolužáků
- Snažíme se, aby žáci dokázali jasně formulovat své myšlenky

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme se co nejefektivněji rozdělit práci ve skupinách, pracujeme v týmech
- Vytváříme přátelskou atmosféru, pozitivní pracovní prostředí
- Realizujeme skupinové projekty
- Umožňujeme žákům hlouběji pronikat do historie regionu, ve kterém žijí
- Využíváme kulturního a historického bohatství kraje k porozumění obecných pojmů
- Snažíme se často pracovat samostatně, řídíme se pokyny učitele
- Slušně se chováme na výletech a při exkurzích
- Pomáháme slabším a pomalejším žákům, zadáváme jim jednodušší nebo pouze dílčí úkoly
- Necháváme žákům prostor vyslovit jejich názor, společně se nad ním zamýšlíme, hledáme společně odpovědi
- Průběžně sledujeme, jestli žák správně pracuje s jednotlivými zdroji, materiály, informacemi, dostupnou technikou

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Učíme se respektovat názory druhých
- Využíváme empatii při objasňování některých historických jevů
- Vedeme žáky k důstojnému vyjadřování
- Některé teoretické zkušenosti si „ověřujeme“ na základě historických exkurzí
- Necháváme prostor pro vyjádření vlastního názoru
- Umožňujeme žákům, aby se pomocí různých argumentů sami dopracovali ke správnému historickému pohledu na určitou historickou problematiku
- Uvědomujeme si působení vědy a techniky na vývoj člověka, životní prostředí
- Snažíme se zaujmout aktivní postoj při řešení environmentálních problémů
- Stavíme se pozitivně k umění, uměleckým dílům, tradicím vybraných národů a chápeme jejich historický vývoj
- Uvědomujeme si bezpráví, útlak, kterému byly vystavovány ve více či méně vzdálené historii některé skupiny obyvatel (příp. národy, menšiny)
- Utváříme si správné a hodnotné společenské, sociální a etické normy a měřítko při vytváření názoru na některé historické jevy
- Učíme se chápat zákony společnosti, které se postupně vyvíjely až do dnešní podoby

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k efektivitě při práci
- Udržíme pořádek při práci ve skupině
- Dokážeme zorganizovat pracovní místo a rozložit rovnoměrně pracovní tempo

- Dodržujeme hygienické zásady
- Používáme moderní techniku k vyhledávání informací, příkladů, k prezentacím vlastních projektů
-

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Mezilidské vztahy

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občan, občanská společnost a stát
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Fungování a vliv médií ve společnosti

UČEBNÍ OSNOVY:

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

výstupy	učivo
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti Uveden konkrétní příklady jak jsou dějepisné poznatky důležité Rozliší prameny hmotné a písemné	Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny, historický čas a prostor

Pojmenuje instituce, kde jsou prameny shromažďovány Orientuje se na časové ose a v historické mapě Určí správně století, zařadí letopočet do správného století Seřadí chronologicky hlavní historické epochy	
pokrytí průřezových témat VMEGS - ES	

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI (PRAVĚK)

výstupy	učivo
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu Popíše vývoj způsobu obživy, bydlení a materiálu používaného k výrobě nástrojů a zbraní Uvede charakteristické znaky pro dobu kamennou, bronzovou, železnou Vysvětlí význam náboženství a umění Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost Uvede příklady archeologických kultur na našem území	Člověk a lidská společnost v pravěku
pokrytí průřezových témat EV - ZPŽ, ŽP	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE

výstupy	učivo
Časově i místně vymezí starověk Zhodnotí přírodní podmínky nejstarších starověkých civilizací, které vedly ke vzniku prvních velkých zemědělských civilizací Uvede příklady nejstarších starověkých civilizací Uvede nejvýznamnější památky staroorientální kultury	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína)
pokrytí průřezových témat EV E, ZPŽ, ŽP	

KOŘENY EVROPSKÉ CIVILIZACE (ANTIKA)

výstupy	učivo
Uvede nejdůležitější mezníky dějin starověkého Řecka Uvede nejdůležitější mezníky dějin starověkého Říma Zhodnotí přínos antické vědy, kultury a vzdělanosti pro evropskou civilizaci Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech	Antické Řecko a Řím; Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

Vysvětlí podstatu antické demokracie Pojmenuje nejvýznamnější památky antické kultury Uvede osobnosti antiky, které se staly významnými pro evropskou civilizaci Popíše situaci ve střední Evropě v době antiky Vysvětlí příčiny pádu Římské říše Popíše vznik křesťanství a judaismu, vysvětlí mezi nimi souvislost	
pokrytí průřezových témat VDO OOSS , PD VMEGS JE MuV PM	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

výstupy	učivo
Popíše rozložení nových etnik v Evropě v době stahování národů Uvede a charakterizuje státy, které vznikly v souvislosti s příchodem nových etnik Porovná vyspělost západoevropských a slovanských států Zhodnotí význam Byzantské říše Zhodnotí vyspělost arabské říše, její přínos civilizaci a vliv na tehdejší Evropu Popíše podstatu islámu Vysvětlí úlohu Turků v evropských dějinách Vysvětlí úlohu křesťanství a církve v životě středověkého člověka Vysvětlí příčiny konfliktů mezi světskou a církevní mocí Popíše vztah katolické církve ke kacířství a ostatním náboženstvím Vysvětlí příčiny a popíše výsledky křížových výprav Popíše rozdělení středověké společnosti a charakterizuje jednotlivé vrstvy Popíše základní rysy románské a gotické kultury, uvede příklady kulturních a uměleckých památek z tohoto období Zhodnotí úroveň vzdělanosti ve středověku Objasní vznik Sámovy říše a zhodnotí její význam Zhodnotí význam Velkomoravské říše a uvede nejvýznamnější osobnosti	Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost Sámova říše, Velká Morava a její vnitřní vývoj a postavení v Evropě

Popíše vývoj českého státu a uvede nejdůležitější mezníky Uvede nejvýznamnější osobnosti přemyslovského státu a zhodnotí jejich úlohu v českých dějinách Uvede nejvýznamnější osobnosti lucemburského státu a zhodnotí jejich úlohu v českých dějinách Zhodnotí postavení státních útvarů na našem území v evropských souvislostech Vysvětlí snahy prvních reformátorů o nápravu církve Vysvětlí příčiny husitských válek Popíše průběh a důsledky husitských válek	Počátky českého státu a jeho vnitřní vývoj a postavení v Evropě Český stát, jeho vnitřní vývoj a postavení v Evropě Husitství a jeho šíření Evropou
pokrytí průřezových témat VMEGS OES, JE MuV KD EP , PM EV ŽP	

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

výstupy	učivo
Objasní příčiny zámořských objevů a popíše jejich průběh Uvede významné mořeplavce a jejich objevy Shrne důsledky zámořských objevů Popíše základní rysy renesance, uvede příklady kulturních a uměleckých památek z tohoto období v Evropě a českých zemích Uvede významné představitele renesance Vysvětlí podstatu humanismus a znovuoobjevení antického ideálu člověka	Zámořské objevy a počátky dobývání světa Renesance, humanismus
pokrytí průřezových témat VMEGS OES MuV PM MeV FVM	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POČÁTKY NOVÉ DOBY

výstupy	učivo
Vysvětlí snahy reformátorů o nápravu církve a popíše výsledky jejich snažení Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní	Reformace a její šíření Evropou, husitství

život Popíše důležité mezníky v dějinách evropských velmocí v tomto období Uvede zásadní historické události a významné osobnosti v českých dějinách tohoto období Vysvětlí příčiny třicetileté války a uvede nejdůležitější mezníky tohoto konfliktu Shrne důsledky třicetileté války Zhodnotí postavení Českého státu v rámci Evropy a v rámci habsburské monarchie Uvede příklady absolutismu, konstituční monarchie a parlamentarismu Pojmenuje hlavní znaky barokních staveb, charakterizuje barokní styl sochařských a malířských děl Uvede významné představitele baroka a jejich díla Uvede významné barokní památky v Evropě a českých zemích Vysvětlí pojem osvícenství a uvede jeho významné představitele Uvede příklady vlivu osvícenských myšlenek na jednání významných evropských panovníků	Český stát a velmoci v 16.-18. století Barokní kultura a osvícenství
pokrytí průřezových témat VMEGS OES MuV PM MeV FVM	

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
Objasní příčiny francouzské revoluce, uvede její důležité mezníky a zhodnotí výsledky revoluce Uvede důležité mezníky napoleonského období Zhodnotí situaci v Evropě po napoleonských válkách Zhodnotí souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě Objasní boj amerických osad za nezávislost a shrne výsledky boje Zhodnotí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích Zhodnotí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny v českých zemích Posoudí postavení českého národa v habsburské říši a popíše utváření novodobého českého národa v souvislosti s evropským národním hnutím	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět Vznik USA Národní hnutí velkých a malých národů; Utváření novodobého českého národa; Revoluce 19. století jako prostředek řešení polit., sociál. a národnostních problémů Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva

Uvede základní požadavky národních hnutí a zhodnotí jejich výsledky Definuje podstatu jednotlivých politických proudů Charakterizuje jednotlivé politické strany a uvede jejich požadavky Popíše vývoj občanských práv a zavádění ústavy Popíše rozdělení koloniálního panství ve světě a jejich význam Vysvětlí příčiny konfliktů mezi velmocemi Charakterizuje umělecké styly 19.století – rozpozná hlavní znaky, uvede příklady staveb a díla Popíše modernizaci společnosti a její důsledky pro společnost Vysvětlí nerovnoměrnost vývoje jednotlivých částí Evropy a světa Charakterizuje význam průmyslové revoluce Uvede příklady sociálních změn ve společnosti	Konflikty mezi velmocemi; kolonialismus Kulturní rozrůzněnost doby Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
pokrytí průřezových témat VDO OOSS , PD VMEGS JE MuV PSSS EV ŽP MeV FVM	

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

MODERNÍ DOBA

výstupy	učivo
Uvede příčiny první světové války Popíše nejdůležitější mezníky 1. světové války Uvede příklady zneužití techniky v 1. světové válce a jeho důsledky Popíše politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války Popíše situaci v českých zemích za 1. světové války Popíše změny v politickém uspořádání Evropy po 1. světové válce Charakterizuje úlohu USA ve světě Popíše cestu ke vzniku Československa Zhodnotí sociální a národnostní problémy v ČSR Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech Zhodnotí vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik ČSR, její hospodářsko- politický vývoj, sociální a národnostní problémy

prostředí ČSR Vysvětlí příčiny a důsledky světové hospodářské krize Charakterizuje totalitní systémy (fašismus, nacismus, komunismus) a uvede konkrétní příklady těchto totalitních režimů Uvede příčiny nastolení totalitních režimů Uvede klady a nedostatky demokratických systémů Charakterizuje nacionalismus a uvede příklad jeho negativního vlivu Popíše dopad Mnichovské dohody na československé dějiny Popíše mezinárodně politickou situaci před vypuknutím 2. světové války Uvede příklady zneužití techniky ve 2. světové válce a jeho důsledky Na konkrétních příkladech vysvětlí antisemitismus a rasismus a porušování lidských práv Popíše cestu k 2. světové válce a zhodnotí postoje mocností Popíše situaci v Protektorátu Čechy a Morava Uvede příklady projevů odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního Uvede hlavní události, rozhodující válečné operace a bitvy druhé světové války Vysvětlí pojem holocaust a posoudí jeho závažnost Zhodnotí výsledky a politické, mocenské a ekonomické důsledky 2. světové války	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; Totalitní systémy -komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro ČSR a svět Druhá světová válka a holocaust; Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; Politické, mocenské a ekonomické důsledky války
pokrytí průřezových témat VMEGS JE VDO OOSS , PD MeV FVM OSV MV MuV KD , PSSS	

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

výstupy	učivo
Vysvětlí příčiny a důsledky rozdělení světa do vojenských bloků	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské,

Uvede příklady soupeření a střetávání obou bloků Vysvětlí pojem Studená válka Uvede příklady států patřících do demokratického a komunistického bloku, nastíní rozdílný politický, hospodářský a sociální vývoj jednotlivých států v obou blocích Orientuje se v nejdůležitějších událostech 2. poloviny 20. století u nás i ve světě Popíše poválečný vývoj v Československu Objasní příčiny nastolení komunistického režimu a zhodnotí období komunismu Uvede důležité mezníky v dějinách ČSR v letech 1945 až 1989 Vysvětlí příčiny zániku komunistického bloku a popíše pád komunistického režimu v ČSR Popíše vznik České republiky Popíše proces dekolonizace ve 2. polovině 20. století Zhodnotí politické a hospodářské postavení rozvojových zemí Uvede příklady vědeckých a technických objevů a zhodnotí jejich přínos pro lidstvo Zhodnotí vzdělání, sport a zábavu v komunistickém Československu Vyjmenuje globální problémy současnosti	sociální a ideologické soupeření; Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do r. 1989, vznik České republiky Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; Sport a zábava Problémy současnosti
pokrytí průřezových témat VDO POPŽ , PD MeV FVM VMEGS OES , JE EV VČP	

4.5.2. Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Občanská výchova na 2. stupni svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni. V tomto předmětu jsou rozšiřovány znalosti z oblasti teorie státu, práva, kultury, ekologie, žáci by měli získat základní informace o své škole, městě, regionu a vlasti. Dále se seznamují se základními pojmy ze společenských věd (psychologie, ekonomika, sociologie apod.) Velký důraz je kladen na rozvoj vztahově postojových a seberegulačních vlastností, dále na vytváření a posilování kladných společensko-občanských postojů. Pozornost je věnována problematice finanční gramotnosti, korupce a obrany vlasti.

Předmětem Občanská výchova ve značné míře prolínají průřezová témata z Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy, Environmentální výchovy i Mediální výchovy.

Předmět je dotován 1 hodinou týdně v 6., 7. a 8. ročníku na 2. stupni. Výuka probíhá ve kmenových třídách, ojediněle v multimediální učebně s počítači a promítací technikou. Ve výuce využíváme audiovizuální techniky, mediálních a internetových zdrojů informací.

Formativnímu charakteru předmětu odpovídají také metody práce v hodině – kromě frontálních výkladů jsou zařazovány aktivity podněcující utváření sebevědomí a sebehodnocení, sociálních vztahů a předpokladů pro týmovou práci. (Psychosociální hry, testy, dramatizace, vědomostní soutěže, skupinově řešené projekty apod.) Komunikační dovednosti jsou rozvíjeny prostřednictvím diskusí a besed, vytvářením samostatných referátů a prezentací.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU OBČANSKÁ VÝCHOVA

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme ve Občanské výchově tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Prostřednictvím dlouhodobých individuálních i skupinových prací žáky vedeme ke schopnosti organizovat a řídit své učení (promýšlení úkolu, plánování, navržení postupu řešení a výběr prostředků, vyhledávání informací, zpracování úkolu, kontrola výsledků)
- Nabídkou různých možností podněcujeme žáky k výběru a využívání efektivních způsobů učení, metod a strategií
- Podporujeme využívání výpočetní techniky jako zdroje informací (výukové programy, internet) i jako prostředku ke zpracování zadaných úkolů (referáty, prezentace, ankety a dotazníky s vyhodnocením)
- Učíme třídit informace, interpretovat je na základě pochopení jejich obsahu a významu, kriticky je hodnotit a utvářet k nim postoje, využívat je při dalším učení i v praktickém životě
- Umožňujeme žákům prezentovat své práce, porovnávat jejich kvalitu a vyjadřovat nad nimi určité závěry
- Podporujeme samostatnost a tvořivost, kritiku výsledků vlastní práce, překonávání případných obtíží při učení, schopnost být za výsledky svého učení odpovědný

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Žáky učíme chápat nejrozličnější místní i globální společenské i ekologické problémy v jejich vývoji, zejména aktuální problémy související se životem ve škole, obci, regionu, vlasti a celém světě, poznávat příklady těchto problémů a přemýšlet o jejich příčinách, diskutovat o nich, hledat možnosti jejich řešení a využívat přitom svého úsudku a zkušeností
- Zařazujeme témata či vytváříme příležitosti, kdy žáci musí reagovat přiměřeně na změny a domýšlet jejich možné důsledky, změněným podmínkám se přizpůsobovat, nepříznivé podmínky měnit, překonávat překážky v případě obtíží či navrhnout postup řešení možných obtíží (např. nácvikem či dramatizací jednání v kritických situacích či diskusí nad spornými tématy)
- Vedeme žáky k vytváření vlastního názoru na problém, ke kritickému myšlení, uvědomování si důsledků zvoleného způsobu řešení a odpovědnosti za své rozhodnutí
- Podporujeme a oceňujeme originální způsob řešení problémů, samostatnost, tvořivost, logické myšlení, efektivní týmovou spolupráci
- Apelujeme na samostatnost při zaujímání postojů k aktuálním společenským událostem

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Klademe důraz na kultivovanou úroveň komunikace v mateřském jazyce, na rozšiřování slovní zásoby z oboru společenskovedních disciplín
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků
- Umožňujeme žákům vystupovat na veřejnosti
- Učíme žáky obhajovat svůj názor, vhodně formulovat otázky a argumentovat, zapojovat se do diskuse, komunikovat a spolupracovat ve skupině, v mezilidském styku uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých
- Vedeme žáky ke schopnosti vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- Podněcujeme k asertivnímu chování a poznání základních pravidel nonverbální komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Důsledně vyžadujeme dodržování předem stanovených pravidel
- Zařazováním socioher a skupinové práce rozvíjíme schopnosti žáků pracovat v týmu
- Podporujeme a oceňujeme vzájemnou pomoc žáků, uměle vytváříme situace, kdy žáci pomoc druhých vzájemně potřebují
- Vysvětlujeme nutnost a smyslnost vyjednávání a hledání kompromisních řešení

- Apelujeme na samostatné rozhodování, přijímání důsledků vlastního jednání a rozhodování
- Vedeme k otevřenému vyjadřování názorů, postojů a motivů jednání, citů a prožitků,
- k chápání a toleranci odlišných zájmů, názorů i schopností druhých, umožňujeme o jejich postojích diskutovat
- Prostřednictvím nácviku modelových situací vytváříme příležitosti k uvědomělému přijímání rolí v různých skupinách

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Učíme poznávat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- Dle možností podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- Apelujeme na přijetí základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování, např. drogy, šikana, kriminalita mládeže, varujeme před nebezpečími a důsledky z tohoto chování plynoucími
- Vedeme žáky k sebeúctě, k úctě k druhým lidem a kulturnímu i přírodnímu dědictví
- Motivujeme k nacházení nenásilných cest k řešení konfliktů

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k uplatňování získaných základních dovedností v každodenním životě
- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, zásad hygieny práce, zásad udržování zdravého pracovního a životního prostředí
- Různými formami (besedy, exkurze, filmy apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi, cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a volbě vhodného dalšího studia
- Seznamujeme žáky s možnostmi jejich pracovního uplatnění na trhu práce, také v rámci Evropské unie, poskytujeme informace potřebné pro volbu povolání a fungování v pracovním procesu (např. vybraná témata ze Zákoníku práce, informace o úřadech práce aj.)

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference

- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Vnímání autora mediálních sdělení

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

MÁ VLAST

výstupy	učivo
Uvědomí si důležitost ochrany kulturního dědictví, kulturního chování a tvorby kulturních hodnot Zajímá se o život předků a lidí žijících v našem regionu i celé zemi, ctí státní symboly jako znaky státní suverenity Připomene některé významné osobnosti regionu a vlasti a váží si jejich práce a výkonů Seznámí se se jmény českých prezidentů Vysvětlí kulturní a historický význam Prahy Obecně popíše situace, kdy je třeba chránit vlast, příklady z historie i současnosti doloží moment ohrožení států	Odlišnosti života v regionech, vlast, vlastenectví, ohrožení a obrana vlasti, mateřština; Používání státních symbolů; Významné osobnosti, naši prezidenti; Praha
pokrytí průřezových témat VDO OOSS MuV KD	

ČLOVĚK V RYTMU ČASU

výstupy	učivo
Efektivně využívá svůj volný čas, uvědomuje si nutnost orientace v čase Váží si přírody, uvědomuje si, že i dnes jsme na ní závislí	Čas v praktickém životě člověka, měření času, letní čas; Člověk - nedílná součást přírody; Kalendář - st.svátky, významné dny

RODINNÝ ŽIVOT A FINANČNÍ GRAMOTNOST

výstupy	učivo
Uvědomuje si, proč a čím je rodina důležitá, chápe základní	Postavení rodiny v dnešní společnosti, typy rodiny, rodokmen,

funkce rodiny Vědomě se podílí na pozitivní rodinné atmosféře Vysvětlí význam náhradní rodičovské péče Vnímá hodnotu peněz - jednoduše sestaví rodinný rozpočet, porovná míru rodinných příjmů a výdajů Uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví Příkladem doloží zbytné a nezbytné rodinné výdaje Příkladem doloží vhodnost šetrnosti, uvede důsledky situací, kdy výdaje převyšují příjmy rodiny	manželství, život bez oddacího listu, funkce rodiny, náhradní výchova; Význam společenských rolí v životě dnešního člověka; Rodinné finance - osobní a rodinný rozpočet, rozpočet vyrovnaný, schodkový a přebytkový, příjmy, výdaje, spoření, dluhy, exekuce
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL , ŘPRD	

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
Podá důležité informace o našem městě, (minulost i současnost obce, struktura obecního zřízení atd.) Uvědomí si spoluzodpovědnost za život v obci Aktivně se podílí na vytváření životního prostředí domova a jeho okolí	Domov, vztah k obci, podíl občana na životě své obce; Zajímavá a památná místa, významní rodáci a místní tradice, ochrana památek a přírodních objektů; Životní prostředí obce
pokrytí průřezových témat VDO OSŠ EV ŽP , VČP	

ŽIVOT VE ŠKOLE

výstupy	učivo
Přistupuje k učení jako k dlouhodobému celoživotnímu procesu Uvědomuje si svá základní práva a povinnosti, využívá možnosti podílet se na organizaci života ve škole Používá správných postupů při přípravě na vyučování Objasní význam školního řádu a vzdělání Popíše svůj denní režim a charakterizuje možnosti, jak naplnit svůj volný čas Vysvětlí základní zásady zdravé životosprávy Čte a hodnotí mediální sdělení, posoudí jejich vliv na čtenáře Vnímá manipulativní záměr reklamy	Vzdělávání - školní docházka, systém vzdělávání, pravidla školního života, školní řád, parlament; Plánování, organizace času, metody učení, odpočinek; Volný čas, masmédiá jako náplň volného času, jejich vliv na jedince; Denní režim, životospráva, příprava na vyučování, zájmová činnost;
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL , ŘPRD VDO	

LIDSKÁ PRÁVA

výstupy	učivo
Vyjmenuje a popíše některá základní lidská práva Respektuje rovnost všech lidí Uplatňuje svá práva a nepoškozuje práva druhých	Úvod do lidských práv : podobnost lidí, základní lidská práva, práva dětí, jejich ochrana, konflikt a jeho řešení
pokrytí průřezových témat OSV ŘPRD VDO OSŠ MuV KD , LV , EP , PM , PSSS	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

LIDSKÁ PRÁVA

výstupy	učivo
Vyjmenuje a popíše základní lidská práva, uplatňuje svá práva a nepoškozuje práva druhých Respektuje rovnost všech lidí Zhodnotí vzájemnou propojenost dokumentů o lidských právech Je schopen podřídit se autoritě, ale současně si zachovat vnitřní svobodu Hájí svá práva a není lhostejný k poškozování práv druhých Na příkladech popíše problém nerovnosti lidí, netolerance vůči odlišnostem, násilí a narušování lidských práv Vysvětlí obsah pojmů kultura a umění, rozlišuje mezi kulturou masovou a hodnotnou	Lidská práva v dokumentech; Rovnost a nerovnost, svoboda a vzájemná závislost; Morálka a mravnost; Autorita, svoboda, soukromí; Problém šikany
pokrytí průřezových témat OSV ŘPRD VDO OOS MuV KD , LV , EP , PM , PSSS	

KULTURNÍ DĚDICTVÍ

výstupy	učivo
Rozliší druhy a funkce umění Respektuje vkus, náboženská přesvědčení druhých lidí Orientuje se v nabídce kulturních institucí	Kultura, umění - druhy a funkce; Víra a náboženství; Kulturní instituce, pravidla slušného chování; Masmédia, zábavní kultura a masová kultura, reklama; Konzumní způsob života; Moderní a tradiční společnost

Upevní a prohloubí znalost slušného chování a etikety Vyjmenuje některé rozdíly mezi tradiční a moderní společností, zhodnotí proměny životního stylu v moderní civilizaci V konkrétních příkladech rozpozná negativní vliv médií a reklamy na společnost	
pokrytí průřezových témat MuV KD , PM MeV KČPPMS , IVMSR , FVM	

STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
Určuje znaky státu, rozlišuje formy státu, popíše základní demokratické principy Vysvětlí význam volebního práva a shrne průběh voleb Popíše systém územní správy ČR Rozlišuje mezi vlastenectvím a nacionalismem, doloží příklady z dějin a současnosti Popíše základní znaky demokratického uspořádání státu i demokratického jednání Na příkladech z dějin i současnosti uvede rozdíl mezi demokratickým a nedemokratickým politickým uspořádáním	Stát, formy a typy státu, znaky státu; Principy demokracie, volby, volební právo; Státní správa, samospráva
pokrytí průřezových témat VDO OOSS , POPŽ , PD	

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

výstupy	učivo
Vyjmenuje hlavní předpoklady pro tělesné a duševní zdraví Zodpovědně organizuje svůj volný čas Podílí se na upevňování vztahů v rodině a pozitivním postoji k ní Předchází konfliktům a neshodám se spolužáky, vhodně je řeší Volí vhodné prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi Přístupuje k informacím kriticky Zhodnotí pozici sebe samého mezi svými vrstevníky, posoudí pozitivní i negativní vliv vrstevnických skupin na dospívajícího Popíše principy občanského soužití Hodnotí problematiku sociálních vztahů, chápe význam pojmu solidarita a na příkladech aktuálního společenského a	Volný čas, životospráva, zdravý životní styl; Socializace, záměrné a nezáměrné působení, sociální skupina; Komunikace slovní a mimoslovní; Hromadně sdělovací prostředky; Dospívání, přátelství, parta

politického dění hodnotí společensky přínosné postoje a jednání lidí	
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL , ŘPRD	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Uvede hlavní proměny člověka v dospívání - znaky a rozdíly tělesné, duševní, citové a sociální zralosti Pojmenuje a popíše základní projevy a složky osobnosti Poznává své vlastnosti, schopnosti, vědomě rozvíjí kreativitu Správně se orientuje prostřednictvím smyslového poznání, využívá myšlení k různým způsobům řešení problémů, získané poznatky využívá pro zvýšení efektivity vlastního učení	Osobnost člověka: vrozené a získané vlastnosti a vlohy, schopnosti a dovednosti; Etapy lidského vývoje
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL , ŘPRD	

FINANČNÍ GRAMOTNOST

výstupy	učivo
Vysvětlí rozdíl mezi hotovostní a bezhotovostní platbou Posoudí přednosti a rizika správy peněz (v hotovosti a na bankovním účtu) Popíše rozdíl mezi debetní a kreditní platební kartou Posoudí důležitost odpovědné správy rodinných financí a úspor Posoudí rizika a výhodnost leasingu a splátkového prodeje Popíše možnosti uplatnění práva na reklamaci při koupi závadného výrobku a práva na vrácení výrobku	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, platební styk, splátkový prodej, leasing; Základní práva spotřebitele

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

OBČANSKÝ ŽIVOT

výstupy	učivo
Osvojí si základy finanční gramotnosti: vnímá hodnotu peněz pro jedince a společnost, chápe nutnost hospodárného zacházení s financemi Vysvětlí a zdůvodní, jaký význam mají různé druhy pojištění a sociálního zabezpečení Vyjmenuje základní dokumenty, upravující občanské povinnosti a práva Vysvětlí rozdíl mezi právem a povinností člověka a občana	Občanskoprávní smlouvy, občanský zákoník; Sociální příspěvky a zabezpečení; Způsobilost nabývání práv a povinností, občanství; Pojištění

Pojmy vlastnictví, manželství, pracovní poměr chápe jako pojmy právní a uvádí některé důsledky právních vztahů z nich vyplývající Pojmenuje některé druhy občanskoprávních vztahů, z vlastní zkušenosti doloží, do jakých sám vstupuje (pravidla hromadné přepravy, kupní či pracovní smlouvy atd.) Vnímá sebe jako součást právního systému - se svými právy i povinnostmi, s riziky sankcí za porušování právních ustanovení, která se jej týkají Uvede orgány právní ochrany občanů, na příkladech aktuálního dění i obecně popíše jejich činnost	
pokrytí průřezových témat VDO OOSS , POPŽ	

PRÁVO

výstupy	učivo
Uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti a důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu Vysvětlí vzájemnou provázanost zákonodárné a výkonné moci jako důležitého znaku demokracie Posoudí zodpovědnost soudů a obtížnost jejich rozhodování Objektivně hodnotí možnosti politických stran dle aktuální politické situace Rozpozná protiprávní jednání, objasní jejich příčiny a důsledky, vyjádří svůj postoj k nim Na příkladech aktuálního dění hodnotí postoje a jednání lidí Na jednoduchých příkladech rozliší rozdíly mezi přestupkem a trestným činem, popíše, jaké možné sankce z nich pro člověka vyplývají Uvede orgány právní ochrany občanů, na příkladech aktuálního dění i obecně popíše jejich činnost	Právní minimum: morální a právní normy, právní systém, Ústava ČR, její struktura, zákonodárná moc v ČR, výkonná moc v ČR, soudní moc v ČR; Listina základních práv a svobod; Politické spektrum v ČR
pokrytí průřezových témat VDO OOSS , POPŽ , PD MuV PSSS	

RODINNÝ ŽIVOT

výstupy	učivo
Rozpozná protiprávní jednání, objasní jejich příčiny a důsledky, vyjádří svůj postoj k nim Pojmy vlastnictví, manželství, pracovní poměr chápe jako pojmy právní a uvádí některé důsledky právních vztahů z nich vyplývající	Právní aspekty rodinného života, zákon o rodině; Mravní a právní odpovědnost rodičů za péči o děti, Ochrana manželství a rodičovství státem; Instituce rodinného a manželského poradenství; Náhradní rodičovská péče

pokrytí průřezových témat
OSV
PL, ŘPRD

PRACOVNÍ ŽIVOT

výstupy	učivo
Orientuje se v možnostech středoškolského a středního odborného vzdělávání v okolí, v nabídce pracovních úřadů i dalších institucí, zprostředkujících další studium i práci Vyjmenuje náležitosti pracovní smlouvy, podmínky pro uzavření pracovního poměru Z aktuálních zdrojů čerpá informace o povinnostech a právech zaměstnance a zaměstnavatele Pojmy vlastnictví, manželství, pracovní poměr chápe jako pojmy právní a uvádí některé důsledky právních vztahů z nich vyplývající	Vzdělání, kvalifikace, pracovní příležitosti, rekvalifikace, volba povolání, pracovní úřady a informační centra; Nezaměstnanost; Pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance, nárok na mzdu a dovolenou; Zákoník práce
pokrytí průřezových témat VDO OSŠ	

GLOBÁLNÍ PROBLÉMY LIDSTVA

výstupy	učivo
Uvede některé globální problémy současnosti, popíše jejich hlavní příčiny a důsledky pro život lidstva (zejména problém terorismu) Uvede příkladem rozdíl mezi lokálním a globálním problémem Jednoduše formuluje podstatu pojmu globalizace Svémi slovy posoudí klady a zápory globalizace Zamýšlí se nad možnými způsoby řešení lokálních a globálních problémů Vysvětlí podstatu pojmu terorismus, jeho projevy doloží příklady ze současnosti a nedávné minulosti, sdělí svůj postoj k tomuto problému	Globální svět : mezinárodní spolupráce na úrovni vládních i nevládních organizací, kolektivní bezpečnost (NATO), nejvýznamnější mezinárodní společenství a jejich orgány, významné planetární problémy, odpovědnost člověka za osud planety, lidské zásahy do přírody - osidlování, industrializace, národnostní a náboženská nesnášenlivost
pokrytí průřezových témat VMEGS OES EV ŽP, VČP	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY

výstupy	učivo
Seznámí se s úkoly EU, reprodukuje zprávy z médií o aktuální situaci v EU Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů	Svět kolem nás: Evropská unie, její úkoly, členské země EU, orgány EU a jejich funkce, národnostní menšiny, předsudky; NATO, OSN, vnitřní a vnější obrana státu, Armáda ČR

Přistupuje k ostatním lidem bez předsudků Uvede některé významné mezinárodní organizace, k nimž má vztah ČR (EU, NATO) Posoudí význam mezinárodních organizací ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy Objasní význam vnější a vnitřní ochrany státu, objasní úkol Armády ČR	
pokrytí průřezových témat MuV KD, PM	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Pojmenuje a popíše základní projevy a složky osobnosti Přijímá pozitivně sebe sama, je přístupný k druhým, vědomě směřuje ke svým cílům Pěstuje svou vůli, posiluje sebevědomí Rozvíjí kladné vlastnosti svého temperamentu, vědomě potlačuje negativní vlastnosti Vytváří si prostor pro hru Akceptuje své city a kontroluje je	Struktura osobnosti, temperament, charakter, citový život; Rozdíly mezi lidmi; Osobnost, poznání sebe sama, představy o budoucnosti, sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí; Vůle, motivy, zájmy, potřeby, hodnoty, vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence; Psychické procesy a stavy: smyslové a rozumové poznávání skutečnosti, paměť, zapomínání, hra, učení, práce, city, jejich druhy a vlastnosti
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL , ŘPRD	

STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
Objektivně hodnotí možnosti politických stran dle aktuální politické situace Vysvětlí rozdíl mezi právem a povinností člověka a občana Rozpozná protiprávní jednání, objasní jejich příčiny a důsledky, vyjádří svůj postoj k nim Na příkladech aktuálního dění hodnotí postoje a jednání lidí Na jednoduchých příkladech rozliší rozdíly mezi přestupkem a trestným činem, popíše, jaké možné sankce z nich pro člověka vyplývají Vysvětlí pojem korupce, uvede příklad korupčního jednání, diskutuje o důsledcích a možnostech řešení korupčního jednání	Stát a právo: význam vnější a vnitřní ochrany státu, politická pluralita, práva národnostních menšin, právní ochrana občanů; Trestní právo: nejzávažnější protispolečenské jevy, postihy a prevence, zodpovědnost za vlastní jednání, nákup, držení, výroba drog, prodávání alkoholu nezletilým; korupce
pokrytí průřezových témat VDO POPŽ , PD MuV EP , PM , PSSS	

výstupy	učivo
Popíše proces přerozdělování majetku státem - pojmenuje zdroje příjmů a výdaje státu Uvede příklady sociálních dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané Uvádí formy vlastnictví, doloží příkladem Chápe význam pojmu duševní vlastnictví, posoudí škodlivost jeho zneužívání Osvojí si základy finanční gramotnosti: vnímá hodnotu peněz pro jedince a společnost, chápe nutnost hospodárního zacházení s financemi Na příkladech doloží některé naše významné výrobní a obchodní odvětví, rozlišuje mezi různými druhy služeb a charakterizuje z tohoto hlediska náš region Jednoduše a na konkrétních příkladech popíše podstatu tržního hospodářství Vysvětlí a zdůvodní, jaký význam mají různé druhy pojištění a sociálního zabezpečení Vysvětlí pojmy poptávka a nabídka Popíše faktory, které mají vliv na cenu zboží, porovná s reálnou hodnotou zboží Vysvětlí pojem inflace a popíše její vliv na hodnotu peněz Vysvětlí pojmy státní rozpočet, daň, státní dluh Zhodnotí význam bank, popíše základní nabídku bankovních produktů - možnosti spoření i investování	Hospodářská politika státu, státní rozpočet, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní; Národní důchod, daňový systém; Sociální politika státu; Postavení českého hospodářství ve světové ekonomice; banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
pokrytí průřezových témat VDO OOS	

4.6. Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií

a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a

spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci

se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na

elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodné se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

4.6.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, s využíváním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích; k osvojení si základních poznatků z vybraných okruhů učiva (látky a tělesa, pohyb těles, síly, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír); k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů; k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů

Předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku. Je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Výuka probíhá většinou frontálně. Je doplněna řadou pokusů předvedených přímo před žáky nebo prezentována počítačovou projekcí. Součástí předmětu mohou být i experimenty a názorné demonstrace pokusů.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce.

Výuka probíhá v učebně vybavené prezentační technikou (PC, internet, dataprojektor), učební pomůcky jsou k dispozici v učebně a v kabinetu.

Předmět svým charakterem přesahuje do povinně vyučovaného tématu Ochrana člověka za mimořádných situací. Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU FYZIKA

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v předmětu fyzika tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Během výuky klademe důraz na práci s textem, na vyhledávání informací
- Nově získané informace se snažíme pochopit, vzájemně propojit a využít v praktickém životě
- Vedeme žáky k tomu, aby si propojovali poznatky z různých oblastí do vzájemných souvislostí
- Pomáháme žákům osvojovat si vhodné formy studia
- Žáci připravují samostatně prezentaci na zvolené téma

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Při výuce motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali různé problémové situace ve svém okolí a na základě vlastního úsudku navrhovali různé varianty jejich řešení, o kterých dokáží diskutovat a případně před ostatními obhájit
- Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu, k práci s informacemi z různých zdrojů, k jejich vyhledávání, třídění a využití

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- Společně správně formulujeme myšlenky, výstižně a souvisle se vyjadřujeme, argumentujeme a obhajujeme své názory
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – zvláště při skupinové práci nebo při laboratorních cvičeních
- Žáci vystupují před celou třídou a obhajují výsledky vlastní práce
- Vytváříme prostředí, ve kterém žáci bez zábran vyjadřují svůj vlastní názor na danou problematiku

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Při vyučování mimo jiné používáme skupinovou práci žáků
- Schopnost spolupráce využíváme zvláště při laboratorních cvičeních
- Žáky vedeme k respektování pravidel slušného chování
- Snažíme se žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- Vedeme žáky k respektování názorů jiných, k ochotě pomoci

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k respektování pravidel slušného chování a společenských norem.
- Připravujeme žáky k ochraně životního prostředí, k ochraně zdraví, k pomoci v krizových situacích
- Žáky směřujeme k objektivnímu sebehodnocení

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Žáky seznamujeme, jak bezpečně a účinně používat materiály a pomůcky, dodržovat pravidla bezpečnosti práce, pracovní postupy
- Výuku doplňujeme o tematické exkurze

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

- Evropa a svět nás zajímá

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Vztah člověka k prostředí
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

UČEBNÍ OSNOVY:

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

LÁTKA A TĚLESO

výstupy	učivo
Rozliší na příkladech těleso a látku Určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynná, kapalná či pevná Porovná vlastnosti pevných, plyných a kapalných látek (křehkost, pružnost, tvárnost, pevnost, tekutost, tlačitelnost, rozpínavost) Rozliší částice látky (atomy, molekuly), určí, z čeho se skládá atom, molekula Charakterizuje molekulu, jako částici tvořenou ze dvou či více atomů Vymezí, z jakých atomů (molekul) se skládá prvek (sloučenina) Charakterizuje pojem: neustálý pohyb částic; uvede jevy, které pohyb potvrzují (např. difúzi) Porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plyných látek, vzájemné silové působení mezi částicemi a na tomto základě zdůvodní jejich různé vlastnosti - tekutost, rozpínavost, tvrdost Charakterizuje hlavní rozdíly v částicovém složení plynů, kapalin a pevných látek	Co nás obklopuje?; Z čeho se tělesa skládají?; Skupenství látek; Atomy a molekuly; Vlastnosti atomů a molekul
pokrytí průřezových témat EV ŽP	

VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ

výstupy	učivo
Uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky Změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) Vyjádří výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou	Fyzikální veličiny; Rozměry těles, délka; Měření délky; Přesnost a chyby měření; Určení polohy; Hmotnost těles; Měření hmotnosti; Čas; Měření času; Pohyb těles, rychlost; Souvislost rychlosti, dráhy a času; Měření rychlosti; Objem a jeho měření; Roztažnost těles a látek; Teplota a teplotní stupnice; Měření teploty; Hustota a její měření; Síla a její měření

Určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny Vyjádří délku při dané jednotce jinou jednotkou délky Uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky Změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) Vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu Uvede hlavní jednotku hmotnosti její díly a násobky Zváží dané těleso na rovnoramenných vahách a hmotnost zapíše (s určením odchylky měření) Vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti Uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky Změří čas a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) Vyjádří čas při dané jednotce jinou jednotkou času Popíše princip teploměru, uvede některé typy teploměrů Změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek Uvede jednotky teploty Uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty Experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu Vyhledává hustotu v tabulkách K výpočtům hustoty používá úpravy daného vzorce	
---	--

ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI TĚLES

výstupy	učivo
Uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu Určí (na základě znalostí druhu náboje), zda se dvě tělesa budou přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit Ověří existenci elektrického pole a charakterizuje elektrickou sílu jako působení elektrického pole na těleso Popíše elektrické pole pomocí siločar	Elektrování třením; Dva druhy elektrického náboje; Model atomu;Elektroskop, elektrometr a zdroje elektrického náboje; Elektrické vodiče a nevodíče;Elektrické pole; Tělesa v elektrickém poli; Elektrický výboj, blesk a ochrana proti němu

MAGNETISMUS

výstupy	učivo
Popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují Vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje Rozlišuje magneticky tvrdou, měkkou ocel Vysvětlí pojem: indukční čáry	Magnety a jejich vlastnosti;Působení magnetu na tělesa z různých látek; Magnetická indukce a magnetování; Magnetické pole a magnetické indukční čáry;Magnetické pole Země, kompas

Stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země a objasní princip kompasu	
---	--

ELEKTRICKÝ OBVOD

výstupy	učivo
	Elektrický proud, elektrické napětí; Zdroje elektrického napětí; Účinky elektrického proudu; Elektrické spotřebiče; Elektrický obvod, jeho schéma; Jednoduchý elektrický obvod; Složitější elektrické obvody; Elektrický proud v kapalinách a plynech; Bezpečnost při práci s elektřinou; Zkrat; Magnetické vlastnosti elektrického proudu; Magnetické pole cívky; Elektromagnet

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POHYB TĚLESA

výstupy	učivo
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles Objasní pojem: trajektorie; vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou Používá s porozuměním vztah: $v = s / t$ při výpočtu rychlosti pohybu tělesa Vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti	Co je pohyb?; Posuvný a otáčivý pohyb; Průměrná rychlost; Okamžitá rychlost; Měření rychlosti; Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb; Kreslíme grafy; Dráha rovnoměrného pohybu; Dráha nerovnoměrného pohybu; Výpočet doby rovnoměrného pohybu

SÍLY A JEJICH VLASTNOSTI

výstupy	učivo
Změří velikost působící síly Stanoví rozdíl mezi tíhou a gravitační silou tělesa Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici Určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného, opačného směru Vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí jakou velikost má v tomto případě výslednice, určí graficky výslednici dvou a více sil různého směru objasní podstatu Newtonových pohybových zákonů Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů stálé výsledné síly v jednoduchých situacích Objasní funkci páky, kladky v praxi, objasní princip vážení na rovnoramenných vahách Porovná kladku (pevnou, volnou) a kladkostroj, objasní	Vzájemné působení těles; Síla; Skládání různoběžných sil; Tíhová síla a těžiště; Setrvačnost; Síla a změny pohybu; Akce a reakce; Otáčivý účinek síly, rovnováha tělesa; Tlak, tlaková síla; Smykové tření; Valivé tření a odpor prostředí

princip nakloněné roviny Charakterizuje tlakovou sílu, používá vztah pro výpočet tlaku Používá a využívá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch, měří velikost třecí síly a zapíše jednotky	
--	--

KAPALINY

výstupy	učivo
Objasní podstatu Pascalova zákona, využití jeho v hydraulickém zařízení Charakterizuje hydrostatický tlak Objasní podstatu Archimédova zákona Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Vlastnosti kapalin, povrchové napětí; Závislost hustoty kapalin na teplotě; Kapilární jevy; Hydrostatický tlak; Archimédův zákon; Plavání těles; Pascalův zákon
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

PLYNY

výstupy	učivo
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů Uvede, k čemu se používá manometr, popíše, jak tento přístroj funguje	Vlastnosti plynů; Atmosférický tlak a jeho měření; Atmosféra Země; Základy meteorologie; Archimédův zákon pro plyny; Přetlak, podtlak, vakuum; Proudění vzduchu
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

SVĚTELNÉ JEVY

výstupy	učivo
Charakterizuje zdroj světla a jeho šíření, na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí (průhledné, průsvitné, neprůhledné) Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Přímočaré šíření světla, rychlost světla; Stín a polostín; Zatmění Slunce a Měsíce; Fáze Měsíce; Exkurze; Opakování, laboratorní práce; Odraz světla na rovinném zrcadle; Kulová zrcadla; Lom světla; Čočky; Zobrazení předmětů čočkami; Oko; Optické klamy; Optické přístroje - užití čoček v praxi; Rozklad světla hranolem, barvy

PRÁCE A ENERGIE

výstupy	učivo
Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Práce; Výkon; Energie; Polohová energie; Pohybová energie; Přeměny energie; Zákon zachování energie; Perpetuum mobile; Účinnost; Páka jednozvrtná a dvojzvrtná; Kladka a kolo na hřídeli; Nakloněná rovina a šroub

TEPELNÉ JEVY

výstupy	učivo
Charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem Rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) Určí množství přijatého či odevzdaného tepla tělesem (při stálém skupenství) ze znalosti hmotnosti a změny teploty tělesa a měrné tepelné kapacity Rozpozná základní skupenské poměry (tání, tuhnutí, zkapaření, vypařování, sublimace, desublimace, var) ve svém okolí i v přírodě Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí Uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin	Vnitřní energie tělesa; Teplo; Změna vnitřní energie tělesa konáním práce; Kilometrická rovnice; Vedení tepla; Šíření tepla prouděním a zářením; Tepelné motory; Skupenské přeměny; Tání a tuhnutí; Vypařování a kapalnění; Var; Sublimace a desublimace

ZVUKOVÉ JEVY

výstupy	učivo
Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí Vysvětlí pojmy: frekvence, perioda) Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku V konkrétních úlohách aplikuje poznatek, že výška tónu je tím větší čím větší je jeho kmitočet Objasní odraz zvuku, jako odraz zvukového rozruchu od překážky a vysvětlí vznik ozvěny	Vlastnosti pružných těles; Kmitavý pohyb; Kmitání pružných těles; Vlnění; Vlnění příčné a podélné; Zvuk, zdroje zvuku; Šíření zvuku; Ultrazvuk, infrazvuk; Vnímání zvuku, hlasitost; Záznam a reprodukce zvuku

ELEKTRICKÝ PROUD

výstupy	učivo
Uvede hlavní jednotku elektrického náboje, některé její díly Uvede, jak se chová částice se záporným (kladným)	Elektrický náboj; Elektrický proud a jeho příčiny; Měření elektrického proudu; Ohmův zákon; Elektrický odpor; Závislost odporu na teplotě; Zapojování rezistorů; Reostat,

elektrickým nábojem ve stejnosměrném elektrickém poli Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů Aplikuje poznatky o elektrickém proudu při popisu elektrických spotřebičů použije poznatek, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšující se délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s druhem materiálu vodiče Použije poznatek, že odpor vodiče se zvětšuje se zvětšující se délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s druhem materiálu vodiče Ověří tepelné účinky elektrického proudu a použije vztahy pro elektrickou práci a výkon	potenciometr; Vnitřní odpor zdroje; Zapojování zdrojů elektrického proudu; Výkon elektrického proudu; Elektrická energie; Jak pracují elektrické spotřebiče?; Výroba elektrické energie
--	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

Zdroje energie (Pomůcka)

hledání vhodných zdrojů energie, komunikace pomocí MOODLE, výroba energie a ekologie

ELEKTRODYNAMIKA (ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY)

výstupy	učivo
Objasní pojmy: elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí Uvede konkrétní příklad z praxe o využití otáčivého účinku stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem (např. stejnosměrný elektromotor apod.) Popíše využití otáčivého účinku stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem (alternátor, elektromotor) Vysvětlí princip feromagnetického ampérmetru a voltmetru Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní Objasní činnost transformátoru	Působení magnetického pole na vodič protékaný proudem a pohybující se nabitou částicí; Vzájemné působení vodičů, kterými protéká proud; Magnetická indukce; Magnetický indukční tok a hustota magnetických indukčních čar; Elektromagnetická indukce; Vlastnosti střídavého proudu; Generátory elektrického proudu; Transformátory a přenos elektrické energie; Vznik a vlastnosti třífázové proudové soustavy; Tlumené elektrické kmity; Proměnné elektromagnetické pole a elektromagnetické vlny; Elektrické motory; Zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči a postup při úrazu elektrickým proudem

VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V POLOVODIČÍCH

výstupy	učivo
Vysvětlí polovodičovou vodivost Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností Zapojí správně polovodičovou diodu	Elektrony a díry; Vliv příměsí v polovodiči; PN přechod; Diody a světlo; Spínání tranzistorem; Tranzistor jako zesilovač; Integrované obvody; Využití polovodičových součástek; Jak pracuje rádio a televize

ATOMY A ZÁŘENÍ

výstupy	učivo
Popíše model atomu Vysvětlí původ záření z elektronového obalu Objasní pojmy radioaktivita, poločas rozpadu	Historie objevu atomu a jeho struktury; Bohrov model atomu; Záření z elektronového obalu; Jádro atomu; Jaderné síly ;Radioaktivita; Využití radioaktivity; Bezpečnost při práci s radioaktivními materiály

JADERNÁ ENERGIE

výstupy	učivo
Objasní pojem jaderná energie Rozliší typy jaderných reakcí Porovná výhody a nebezpečí jaderné energetiky	Jaderné reakce; Řetězová reakce; Jaderný reaktor; Jaderná elektrárna; Termonukleární reakce

VESMÍR

výstupy	učivo
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Slunce; Kamenné planety; Plynné planety; Malá tělesa a Pluto; Keplerovy zákony; Vznik a vývoj hvězd; Zánik hvězd; Galaxie; Sluneční a hvězdný čas; Souhvězdí

KAM SMĚŘUJE FYZIKA

výstupy	učivo
popíše vývoj fyziky a pokusí se formulovat její perspektivy	Vývoj fyziky v 19. a 20. století; Perspektivy fyziky

4.6.2. Chemie**Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie**

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou vyučovacích hodinách týdně. Je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Výuka probíhá v učebně, která splňuje všechny nároky pro bezpečnost práce učitele i žáků.

Výuka probíhá většinou frontálně. Je však doplněna řadou pokusů předvedených přímo před žáky nebo za pomoci počítačové projekce. Součástí předmětu mohou být i názorné demonstrace a experimenty, popř. exkurze doplňující a obohacující učivo.

Vedle učebny je umístěn kabinet chemie s veškerými pomůckami a chemikáliemi.

Prostřednictvím tohoto předmětu získá žák základní poznatky z různých oborů chemie, seznámí se s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti. Žák je veden k osvojování si dovedností, které jsou spojeny s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, je veden k pochopení chemických jevů s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování. Během výuky poznává zásady bezpečné práce s chemikáliemi (zejména těch běžně dostupných), seznamuje se se zásadami poskytnutí první pomoci při zasaženích, úrazech způsobenými těmito látkami. Žáci jsou zapojováni do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí, snaží se porozumět souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí, jsou seznamováni s uvažováním a jednáním, která preferují co nejefektivnější využívání energetických zdrojů v praxi, včetně co nejširšího využívání obnovitelných přírodních zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - žáci se rozdělují do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je přizpůsoben vybavení školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU CHEMIE

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v předmětu chemie tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Během výuky klademe důraz na práci s textem, na vyhledávání informací
- Nově získané informace se snažíme pochopit, vzájemně propojit a využít v praktickém životě
- Vedeme žáky k tomu, aby si propojovali poznatky z různých oblastí do vzájemných souvislostí
- Pomáháme žákům osvojovat si vhodné formy studia
- Žáci připravují samostatně prezentaci na zvolené téma

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Při výuce motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali různé problémové situace ve svém okolí a na základě vlastního úsudku navrhovali různé varianty jejich řešení, o kterých dokáží diskutovat a případně před ostatními obhájit
- Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu, k práci s informacemi z různých zdrojů, k jejich vyhledávání, třídění a využití

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- Společně správně formulujeme myšlenky, výstižně a souvisle se vyjadřujeme, argumentujeme a obhajujeme své názory
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – zvláště při skupinové práci nebo při laboratorních cvičeních
- Žáci vystupují před celou třídou a obhajují výsledky vlastní práce
- Vytváříme prostředí, ve kterém žáci bez zábran vyjadřují svůj vlastní názor na danou problematiku

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Při vyučování mimo jiné používáme skupinovou práci žáků

- Schopnost spolupráce využíváme zvláště při laboratorních cvičeních
- Žáky vedeme k respektování pravidel slušného chování
- Snažíme se žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- Vedeme žáky k respektování názorů jiných, k ochotě pomoci

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k respektování pravidel slušného chování a společenských norem.
- Připravujeme žáky k ochraně životního prostředí, k ochraně zdraví, k pomoci v krizových situacích
- Žáky směřujeme k objektivnímu sebehodnocení

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Žáky seznamujeme, jak bezpečně a účinně používat materiály a pomůcky, dodržovat pravidla bezpečnosti práce, pracovní postupy
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Psychohygiena
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- Vztah člověka k prostředí

UČEBNÍ OSNOVY:

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO CHEMIE

výstupy	učivo
Zařadí chemii mezi přírodní vědy, uvede, čím se chemie zabývá Rozliší fyzikální tělesa a látky Uvede příklady chemického děje Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek Uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů	Vymezení předmětu chemie, látky a tělesa, chemické děje, chemická výroba

VLASTNOSTI LÁTEK

výstupy	učivo
Uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek (barva, zápach, hustota, teplota tání a varu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, rozpustnost ve vodě) Rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě) Navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek Rozpozná skupenství látek a jejich změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace) Vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se jejich hodnotách	Barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota

BEZPEČNOST PŘI EXPERIMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi	Zásady bezpečné práce v laboratoři, první pomoc při úrazu v laboratoři

SMĚSI

výstupy	učivo
Rozliší různorodé a stejnorodé směsi	Různorodé a stejnorodé směsi (roztoky), složky směsí, složení roztoků, hmotnostní zlomek

Rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlha (aerosol), uveďte příklady z běžného života Uveďte příklad plynné, kapalné a pevné stejnorodé směsi Správně použije (v souvislostech) pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok Aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života Vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení	
--	--

ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ

výstupy	učivo
Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci Popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace Navrhne oddělování složek směsí v běžném životě Vysvětlí princip usazování a krystalizace Uveďte příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí	Usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace

VODA A VZDUCH

výstupy	učivo
Rozpozná a uvede názvy vody plynné, kapalné a pevné skupenství Zhodnotí význam vody pro život na Zemi Uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi Rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití Uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách Vysvětlí oběh vody v přírodě a hodnotí jeho význam pro život na Zemi Charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek Vysvětlí princip hašení, uvede telefonní čísla hasičů Popíše, co je teplotní inverze a smog, uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší Zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti Navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu	Voda- destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody; Vzduch - složení, vlastnosti, čistota ovzduší, ozonová vrstva
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ, ŽP, VČP	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK

výstupy	učivo
Uvede příklady z praxe dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech Popíše složení atomu, vznik kationu a anionu z neutrálních atomů	Molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty

PROTONOVÉ ČÍSLO, CHEMICKÉ PRVKY

výstupy	učivo
Používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků Vysvětlí, co udává protonové číslo Vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak, zapíše správně ke značce prvku protonové číslo	Chemické prvky, vybrané názvy a značky chemických prvků; Protonové číslo

CHEMICKÁ VAZBA, CHEMICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
Požívá pojmy chemické látky chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech Rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny Ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny odvodí kvalitativní a kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů jednotlivých prvků v molekule)	Chemická vazba, chemické sloučeniny

CHEMICKÉ PRVKY A PERIODICKÁ SOUSTAVA CHEMICKÝCH PRVKŮ

výstupy	učivo
Uvede příklad praktického využití kovů : Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au Uvede základní složky slitin kovů : mosaz, bronz, dural a příklady využití těchto slitin Uvede příklady praktického využití nekovů : H, O, N, Cl, S, C Popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a uvede příklady vlastností Rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi	Chemické prvky a periodická soustava chemických prvků - kovy a nekovy (vlastnosti a využití); Uhlík, uhlovodíky, deriváty uhlovodíků

CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
Seznámí se s pojmy výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech	Chemické reakce: výchozí látky a produkty, chemický děj (informativně)

ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTNOSTI, CHEMICKÉ ROVNICE

výstupy	učivo
---------	-------

Seznámí se se zákonem zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce, přečte chemické rovnice	Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, úpravy (vyčíslení) chemických rovnic (informativně)
--	---

OXIDY, SULFIDY, HALOGENIDY

výstupy	učivo
Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, sulfidech, halogenidech Zapíše z názvů vzorce oxidů, sulfidů, halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí Popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného	Oxidy: siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý, oxidační číslo; Sulfidy: olovnatý, zinečnatý; Halogenidy: fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy

KYSELOST A ZÁSADITOST ROZTOKŮ, KYSELINY

výstupy	učivo
Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH Orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem Bezpečně ředí roztoky kyselin, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami Zapíše z názvů vzorce kyslíkatých kyselin a naopak ze vzorců jejich názvy Zapíše z názvů vzorce vybraných bezkyslíkatých kyselin (HCl, HF, HBr, HI, HCN, H₂S) a naopak ze vzorců jejich názvy Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin Vysvětlí, jak vznikají kyselé deště a jak jim lze předcházet	Kyselost a zásaditost roztoků, pH; Kyseliny: sírová, chlorovodíková, dusičná, bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny

HYDROXIDY

výstupy	učivo
Bezpečně rozpouští hydroxidy, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami Zapíše z názvů vzorce hydroxidů a naopak ze vzorců jejich názvy Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů	Hydroxidy: sodný, draselný, vápenatý, amonný

NEUTRALIZACE

výstupy	učivo
Bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi Uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi	Neutralizace

SOLI, PRŮMYSLOVÁ HNOJIVA, STAVEBNÍ POJIVA

výstupy	učivo
Rozliší, které látky patří mezi soli Provede jednoduché přípravy solí Uvede význam průmyslových hnojiv Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápenná malta, sádra, beton) Vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití keramiky	Soli, průmyslová hnojiva, stavební pojiva, průmyslová hnojiva, vápenná malta, sádra, beton, keramika

REDOXNÍ REAKCE

výstupy	učivo
Určí které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce Určí které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce Popíše výrobu surového železa a oceli Vysvětlí pojem : koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí Experimentálně ověří vliv různých činitelů na průběh koroze Objasní, co je podstatou galvanického článku a uvede příklady praktického využití Objasní, co je podstatou elektrolýzy a uvede příklady praktického využití	Redoxní reakce: oxidace a redukce, výroba železa a oceli, koroze, galvanický článek, elektrolýza

VÝPOČTY Z ROVNIC, VÝPOČET KONCENTRACE

výstupy	učivo
Provede jednoduché výpočty z rovnic s užitím veličin n, M, V, c	Výpočty z rovnic, výpočet koncentrace: látkové množství, molární hmotnost

ENERGIE A CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
Rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití Posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech Rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami	Energie a chemické reakce: exotermické a endotermické reakce, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, fosilní a průmyslově vyráběná paliva

Uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo na přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení	
--	--

UHLOVODÍKY

výstupy	učivo
Rozliší anorganické a organické sloučeniny Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití	Uhlovodíky: alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen a jejich zdroje)

DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ

výstupy	učivo
Rozliší pojmy : uhlovodíky, deriváty uhlovodíků Na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou)skupinu Rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu Uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí	Deriváty uhlovodíků: halogenové deriváty, alkoholy a fenoly, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové

PŘÍRODNÍ LÁTKY

výstupy	učivo
Uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy Určí podmínky průběhu fotosyntézy	Přírodní látky: sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy; Fotosyntéza

PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA

výstupy	učivo
Rozpozná plasty od dalších látek, uvede příklady názvů, vlastností a použití Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí Rozpozná názvy přírodních a syntetických vláken a uvede jejich výhody i nevýhody při jejich používání	Plasty a syntetická vlákna: polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, polyamidová a polyesterová vlákna

CHEMIE A SPOLEČNOST

výstupy	učivo
Doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby Vysvětlí pojem: biotechnologie, uvede příklady biotechnologií	Chemie a společnost: chemické výroby, otravné látky, pesticidy, biotechnologie, enzymy, léčiva, drogy, detergenty, potraviny; Chemie a životní prostředí; Ochrana člověka za mimořádných situací

Na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet Vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií Na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních a průmyslových havárií v blízkosti bydliště (školy) Uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší Bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti Rozpozná označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodáványými hořlavinami a výbušninami Uvede příklady volně i nezákonně prodáváných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument	
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ, ŽP, VČP	

CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech	Chemické reakce: výchozí látky a produkty, chemický děj

ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTNOSTI, CHEMICKÉ ROVNICE

výstupy	učivo
Zná zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce, přečte chemické rovnice	Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, úpravy (vyčíslení) chemických rovnic

4.6.3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor Přírodopis je začleněn na 2. stupeň ZŠ. Přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je realizována na 1. stupni ZŠ.

Vyučovací předmět Přírodopis má celkovou časovou dotaci 7 hod. na 2. stupni ZŠ. (6.r.- 2 hod., 7.r.- 2 hod., 8.r. – 1 hod., 9.r. – 2 hod.)

Přírodopis je předmět, který učí žáka poznávat přírodu, její objekty, jevy a zákonitosti jako propojený systém, jehož složky na sebe vzájemně působí a ovlivňují se. Vedou jej k hlubšímu pochopení jeho zákonitostí a nezastupitelné úlohy při udržení přírodní rovnováhy nutné pro existenci života na Zemi. Podporuje u žáka otevřené myšlení a logické uvažování. Žák se učí pozorovat a poznávat živou a neživou přírodu a chápat její důležitost pro člověka, který je zodpovědný za zachování rozmanitosti přírody.

Žáci se v tomto vzdělávacím oboru seznamují s ekologickými problémy a získávají znalosti a dovednosti, které vedou k jejich řešení. Chovat se šetrně k přírodě, vnímat její krásu a mnohotvárnost – to je základním principem tohoto předmětu. Žák by se měl v přírodopise naučit vybírat z nadbytku biologických informací podstatné, orientovat se v přirozených systémech organismů či používat biologické poznatky při řešení problémových úloh a aplikovat teoretické přírodopisné poznatky při řešení konkrétních životních situací. Samozřejmostí je využívání poznatků z dalších oborů, především z chemie, fyziky, zeměpisu a matematiky (mezipředmětové vztahy). Cílem předmětu je, aby si žáci vytvořili ve svých postojích kladný vztah v přírodě a pochopili zásady její ochrany.

Výuka přírodopisu probíhá většinou ve speciální učebně s biologickými pomůckami. Do vyučování se začleňují krátkodobé projekty, laboratorní práce a pozorování a poznávání přírodnin v terénu. Do výuky se aktuálně zařazují nejnovější poznatky z odborných knih, časopisů, statistik apod. Využívají se televizní pořady, DVD, VHS, internet a výukové programy na PC. Důležitou a nedílnou součástí předmětu je práce s klíči přírodnin a s atlasy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v přírodopisu tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Zařazujeme metody, při kterých si žáci osvojují obecně užívané pojmy, termíny a znaky v přírodopise
- Prostřednictvím vhodně volených zadání zadáváme biologická témata, při kterých žáci poznávají smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- Zadáváme úkoly tak, aby si žáci vytvářeli komplexní pohled na přírodní vědy a uváděli získané přírodopisné poznatky do souvislostí
- Společně s žáky se snažíme v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky laboratorních přírodovědných pokusů
- Vybíráme a využíváme vhodné způsoby, metody a strategie vedoucí k efektivnímu učení
- Vytváříme příležitosti pro zkoumání příčin přírodních procesů, souvislostí a vztahů mezi nimi
- Využíváme mezipředmětových vztahů (zeměpis, fyzika, výchova ke zdraví...),
- Sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich případný pokrok, či je naopak motivujeme k lepším výkonům v přírodopise v případě jejich zhoršení
- Rozlišujeme výkony dle individuálních schopností žáků
- Plánujeme, organizujeme a řídíme vlastní učení a projevujeme snahu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení přírodovědných věd

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vytváříme příležitosti pro žáky, aby chápali význam kontroly dosažených výsledků v přírodopise, např. při laboratorních pokusech,
- Zařazujeme různé metody, při kterých žáci řeší problémy samostatně
- Zadáváme úkoly tak, aby žáci hledali vlastní postup při řešení problémů dle vlastních přírodovědných úsudků a zkušeností
- Žáky vybízíme k využívání získaných biologických vědomostí a dovedností k samostatnému řešení problému
- Zařazujeme metody, při kterých žáci získávají vhodné přírodovědné informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- Zadáváme úkoly tak, aby žáci vyjadřovali závěry na základě ověřených výsledků a uměli je obhajovat

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Společně s žáky využíváme informací z různých zdrojů (internet, naučné programy, encyklopedie, klíče k poznávání a určování přírodnin...)
- Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému přírodovědnému úkolu
- Vybízíme žáky k spolupráci při řešení složitějších úkolů (např. biologické pokusy) ve dvojici či menší skupině
- Umožňujeme žákům prezentaci svých prací (referátů, herbářů, pokusů...)
- Vyžadujeme, aby žáci při práci komunikovali způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a mohlo tak být efektivně dosaženo společného cíle.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vybízíme žáky, aby samostatným řešením přiměřeně náročných přírodovědných úkolů dosahovali pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- Zařazujeme metody, při kterých žáci přispívají k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy a chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného biologického úkolu
- Společně s žáky se podílíme na utváření dobré atmosféry ve skupinách
- Vybízíme žáky, aby v případě potřeby poskytnuli pomoc nebo o ni požádali

- Stanovujeme pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a žáci je musí dodržovat

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vybízíme žáky, aby si uvědomovali své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- Nabízíme možnost chápání mezi přírodou a lidskými činnostmi
- Striktně vyžadujeme, aby si žáci uvědomovali povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- Klademe takové otázky, aby si žáci uvědomovali užitečnost přírodních poznatků a využívali jich v praktickém životě
- Zadáváme úlohy tak, aby žáci chápali základní ekologické souvislosti
- Vybízíme žáky, aby poskytovali podle svých možností účinnou pomoc a chovali se zodpovědně v krizových situacích
- Vyžadujeme, aby žáci dbali na kvalitu životního prostředí a podíleli se na ní
- Průběžně sledujeme, jak žáci pochopili výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Klademe důraz na to, aby se žáci naučili bezpečně používat mikroskop a další biologické materiály, nástroje a vybavení a udržovali je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- Zadáváme úlohy tak, aby žáci získávali, poznávali a osvojovali si poznatky praktickou činností
- Vedeme žáky ke správným způsobům užití techniky, pomůcek a vybavení
- Striktně vyžadujeme, aby žáci dodržovali pravidla hygieny a bezpečnosti práce (práce na PC, laboratorní práce..)

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Etnický původ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

UČEBNÍ OSNOVY:

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZÁKLADY GEOLOGIE

výstupy	učivo
Vysvětlí význam podmínek na Zemi pro vznik a existenci života(postavení Země ve vesmíru, fyzikální a chemické vlastnosti, apod.) Uvede souvislosti jednotlivých zemských sfér a geologických sil s životem na Zemi	Postavení Země ve vesmíru – význam pro život; Stavba Země – litosféra, hydrosféra, atmosféra, pedosféra, biosféra

STAVBA A FUNKCE ORGANISMŮ - BUŇKA

výstupy	učivo
Popíše stavbu buňky Porovná buňku rostlinnou a živočišnou Pozoruje buňku mikroskopem a provede její jednoduchý nákres Vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, uvede příklady těchto organismů Popíše stavbu těla bakterií a virů, uvede jejich význam Vysvětlí různé způsoby výživy hub, jejich místo v potravinovém řetězci a v ekosystémech Provádí pozorování přírody a odvodí adaptaci některých rostlin na přírodní podmínky Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody živé i neživé	Základní stavba rostlinné a živočišné buňky, srovnání; Dělení buňky; Základní metody zkoumání přírody; Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy - základní rozdíl; Vznik, vývoj, rozmanitost a projevy života – základní funkce organismů; Význam a zásady třídění organismů; Bakterie, viry (charakteristiky stavby význam, výskyt, praktické využití)
pokrytí průřezových témat EV E , ZPŽ	

STAVBA A FUNKCE HUB A ROSTLIN

výstupy	učivo
Uvede rozdíl mezi rostlinami a houbami Pozná běžně známé houby, rozliší houby na jedovaté a jedlé, doloží význam plísní a kvasinek Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku Uvede příklady nižších rostlin, zařazuje do základních skupin, určuje je podle atlasů a klíčů Popíše stavbu a funkci základních orgánů rostliny, uvede příklady jejich funkcí a vztahů k rostlině jako celku Vysvětlí, k jakým změnám dochází u rostlin během roku Zdůvodní význam ochrany hub a rostlin Provádí pozorování přírody a odvodí adaptaci některých rostlin na přírodní podmínky Vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody živé i neživé	Nižší rostliny a houby – srovnání; Houby – charakteristika, stavba, výskyt a význam; Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt, význam; Nižší rostliny – stavba, výskyt, rozmnožování; Základní životní děje rostlin – fotosyntéza, dýchání
pokrytí průřezových témat EV E , ZPŽ	

STAVBA A FUNKCE BEZOBRATLÝCH ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
Vyjmenuje základní skupiny bezobratlých, uvede jejich nejznámější zástupce Uvede význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemné souvislosti Uvede způsoby rozmnožování bezobratlých Porovná různou složitost chování bezobratlých Na konkrétních příkladech doloží ohrožení mnoha druhů bezobratlých	Přehled jednotlivých tříd bezobratlých a výběr typových organismů : prvoci (treпка), žahavci (nezmar), ploštěnci (tasemnice), hlísti (škrkavka), měkkýši (hlemýžď), kroužkovci (žížala), členovci (křížák, rak, moucha); Srovnání orgánových soustav bezobratlých - jejich stavby a funkce; Rozmnožování a vývin jedince, péče o potomstvo; Průběh života bezobratlých - základy etologie, výskyt, význam; Ohrožení a ochrana bezobratlých
pokrytí průřezových témat EV E , ZPŽ	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

STAVBA A FUNKCE TĚL OBRATLOVCŮ

výstupy	učivo
Vyjmenuje základní skupiny obratlovců, uvede jejich nejznámější zástupce Uvede význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemné souvislosti Uvede způsoby rozmnožování obratlovců Porovná různou složitost chování obratlovců Doloží hospodářský význam obratlovců Na konkrétních příkladech doloží ohrožení mnoha druhů obratlovců Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody živé i neživé Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů živočichů	Přehled jednotlivých tříd obratlovců a výběr typových organismů : kruhoústí (mihule), paryby (žralok), ryby (kapr), obojživelníci (skokan), plazi (ještěrka), ptáci (holub; Srovnání orgánových soustav obratlovců -jejich stavby a funkce; Rozmnožování a vývin jedince, péče o potomstvo; Průběh života obratlovců - základy etologie; Ohrožení a ochrana obratlovců
pokrytí průřezových témat EV E , ZPŽ	

STAVBA A FUNKCE VYŠŠÍCH ROSTLIN

výstupy	učivo
Uvede příklady vyšších rostlin, popíše, jak se Popíše stavbu a funkci základních orgánů rostliny Uvede příklady různé stavby kořenů, stonků, listů, květů a plodů Objasní rozdíl mezi rostlinami výtrusnými a semennými, uvede příklady těchto rostlin	Vyšší rostliny – stavba, výskyt, rozmnožování; Vyšší rostliny a orgány jejich těla; Kořen, stonek, list, květ, plod - stavba a funkce; Základní životní děje rostlin – fotosyntéza, dýchání

Vysvětlí, k jakým změnám dochází u rostlin během roku Uvede odlišnosti rostlin jednoděložných a dvouděložných Vysvětlí pojem: fotosyntéza; porovná fotosyntézu a dýchání Zdůvodní význam ochrany rostlin Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody živé i neživé	
--	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

STAVBA A FUNKCE TĚL SAVCŮ

výstupy	učivo
Vyjmenuje základní skupiny obratlovců, uvede jejich nejznámější zástupce Vyjmenuje základní třídy savců, uvede jejich nejznámější zástupce Uvede význam jednotlivých orgánových soustav savců a jejich vzájemné souvislosti Uvede způsoby rozmnožování savců Porovná různou složitost chování savců Doloží hospodářský význam savců Na konkrétních příkladech doloží ohrožení mnoha druhů savců Zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody živé i neživé Třídí organismy, zařadí je do říší a nižších taxonomických jednotek Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů živočichů	Přehled jednotlivých tříd savců a výběr typových organismů; Srovnání orgánových soustav savců - jejich stavby a funkce; Rozmnožování a vývin jedince, péče o potomstvo; Průběh života savců - základy etologie; Ohrožení a ochrana savců

9. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

BIOLOGIE ČLOVĚKA

výstupy	učivo
Objasní biologickou a společenskou podstatu člověka Vysvětlí základní stavbu, funkci jednotlivých orgánových soustav člověka, uvede vzájemné vztahy Objasní podstatu řízení lidského organismu	Postavení člověka v přírodě; Orgánové soustavy člověka - jejich stavba a funkce : soustava opěrná a pohybová, trávicí, dýchací, oběhová, vylučovací, kožní, nervová, smyslová, pohlavní; Vzájemné vztahy jednotlivých orgánů, vlivy prostředí na jejich funkci; Ochrana zdraví, nebezpečí poškození organismu, zásady první pomoci; Hygiena, vlivy kouření, alkoholu a drog,

Objasní vzájemný vztah organismu a prostředí Na modelových příkladech předvede různé způsoby poskytnutí první pomoci Zhodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany, uvede základní poznatky o imunitním systému a jeho podpoře, zhodnotí nebezpečí drog Popíše rozmnožování člověka a uvede různé způsoby ochrany před pohlavními chorobami Popíše jednoduše fylogenetický vývoj člověka Objasní vznik a vývin člověka Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a její vliv z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti z praktického života, uvede vliv prostředí na utváření organismů Navrhne denní rozvrh činností s ohledem na zásady zdravého životního stylu Charakterizuje zdravý životní styl a aplikuje jeho zásady v režimu školy Rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na jeho zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu	zneužívání léků, zdraví a nemoc, epidemie; Rozmnožování, genetika, vývin jedince, rodičovství, funkce rodiny, nebezpečí pohlavních chorob a AIDS
pokrytí průřezových témat OSV ŘPRD EV VČP	

ZÁKLADY GEOLOGIE

výstupy	učivo
Vysvětlí význam podmínek na Zemi (její postavení ve vesmíru, fyzikální a chemické vlastnosti, apod.) pro vznik a existenci života Uvede souvislosti jednotlivých zemských sfér a geologických sil s životem na Zemi Uvede do souvislostí poznatky o horninách a minerálech, rozpozná některé příklady za použití určovacích pomůcek Vysvětlí, jak se Země utvářela vlivem měnících se podmínek, zdůvodní jejich velkou rozmanitost a dopad na život na Zemi Uvede příklady vnitřních a vnějších geologických jevů, popíše jejich důsledky Rozlišuje jednotlivá geologická období, uvede jejich znaky Určuje hlavní půdní typy (v naší přírodě a obecně), popíše význam půdotvorných činitelů Charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany	Postavení Země ve vesmíru – význam pro život; Stavba Země – litosféra, hydrosféra, atmosféra, pedosféra, biosféra; Vnitřní a vnější geologické síly a jejich vliv na člověka; Stavba, vlastnosti a využití hornin a minerálů; Vývoj zemské kůry - geologický cyklus; Geologická období Přírodní katastrofy: mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochrana před nimi
pokrytí průřezových témat	

EV
ŽP , VČP

NAŠE PŘÍRODA A OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
Na konkrétních příkladech doloží velkou rozmanitost podmínek života v naší republice Popíše rozmanitost přírody v okolí Zdůvodní ochranu přírody a její nezbytnost Uvede příklady vlivu podnebí a počasí na rozvoj života na Zemi	Rozmanitost podmínek v naší republice: geologický podklad území republiky, klimatické podmínky; Vývoj a rozmanitost naší přírody, charakteristika hlavních typů ekosystémů u nás, příroda nejbližšího okolí, samostatná pozorování; Nejbližší chráněné území, ochrana okolní krajiny
pokrytí průřezových témat EV E , ŽP , VČP	

ZÁKLADY EKOLOGIE

výstupy	učivo
Objasní vztahy v přírodě na úrovni jedinců, populací i společenstev Objasní vztahy mezi podmínkami prostředí a životem Uvede příklady vlivů jednání člověka na přírodu a zhodnotí nebezpečí ekologických katastrof Uvede konkrétní příklady své vlastní aktivní účasti na ochraně přírody Vysvětlí podstatu jednoduchých potravinových řetězců	Rozmanitost podmínek v naší republice: geologický podklad území republiky, klimatické podmínky; Vývoj a rozmanitost naší přírody, charakteristika hlavních typů ekosystémů u nás, příroda nejbližšího okolí, samostatná pozorování; Nejbližší chráněné území, ochrana okolní krajiny
pokrytí průřezových témat EV E , ŽP , VČP	

4.6.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor Zeměpis je začleněn na 2. stupeň ZŠ. Přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je realizována na 1. stupni ZŠ.

Vyučovací předmět Zeměpis má časovou dotaci (7 hod.) na 2. stupni ZŠ:

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis má přírodovědný i společenský charakter, protože umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek se životem lidí a s jejich společenstvím v blízkém okolí, v regionech, na území ČR, v Evropě i ve světě. Žáci dostávají příležitost poznávat Zemi jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Postupně také poznávají složitost a mnohotvárnost systémů na Zemi, vztahů mezi přírodou a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky zasahování člověka do důležitých místních i globálních ekosystémů. Žák uvědoměle využívá své přírodovědné poznání ve prospěch života společnosti, ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje /environmentální PT/. Toto poznání významně podporuje otevřené myšlení, kritické myšlení, logické uvažování a toleranci.

Podporuje také osvojování důležitých dovedností - pozorování, měření, analýzu výsledků, hodnocení geografických informací, vyvozování závěrů, řešení praktických problémů apod. Získané poznatky vedou i k využití v praktickém životě - orientace v terénu, bezpečný pohyb a pobyt ve volné přírodě. Poznatky podněcují žáky k poznání jiných kultur a států, prohlubují toleranci k nim. Tolerance je nedílnou součástí komunikace a lidské integrace.

Výuka zeměpisu probíhá většinou ve třídách, někdy též v počítačové učebně, kde žáci procvičují osvojené znalosti, postupy formou výukových programů. Do vyučování se začleňují také krátkodobé projekty /mediální PT/, v každém ročníku probíhají i cvičení a pozorování v terénu místní krajiny a uskutečňují se geografické exkurze. Do výuky se aktuálně zařazují nejnovější poznatky z odborných knih, časopisů, statistik apod. Využívají se také televizní pořady, DVD, VHS, internet a výukové programy na PC. Důležitou a nedílnou součástí výuky je práce s mapou a atlasem.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v předmětu zeměpis tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Motivujeme žáky pro celoživotní vzdělávání a poznání smyslů a cílů učení
- Vedeme žáky k chápání probíraných oblastí Země a vesmíru v kontextu – vzájemném propojení a využití v praktickém životě
- Učíme žáky vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- Seznamujeme žáky s obecně používanými znaky, termíny a symboly v oboru zeměpis (geografie)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Umožňujeme žákům vnímat nejrůznější společenské problémy (hladomor, války, ekologické katastrofy,) v jejich vývoji a pomáháme vytvářet vlastní úsudek a postoje
- Podněcujeme žáky samostatně řešit problémy, volit vhodné a logické způsoby řešení a uvědomování si odpovědnosti za svá rozhodnutí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Zařazujeme do výuky využití informačních a komunikačních prostředků a technologií jako nástroje poznání, kvalitní a účinné komunikace
- Vybízíme žáky k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu, k výstižnému, souvislému a kultivovanému ústnímu a grafickému projevu
- Vedeme žáky k porozumění a tvořivému využití různých typů textů, záznamů a obrazových materiálů
- Umožňujeme žákům souvisle a výstižně formulovat názory na dění ve světě, přijímat názory jiné a zabývat se jimi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky diskutovat a ocenit práci druhých
- Vedeme žáky k odpovědnosti za své výsledky, práci pro kolektiv, k vytváření a obhajobě svých postojů
- Prohlubujeme u žáků sociální citění s lidmi v tíživé životní situaci a vedeme je k aktivní pomoci

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí (náboženství, kultura,) a k hodnocení obyvatelstva podle jejich vnitřních hodnot
- Poznáním našich i světových kulturních tradic, historického dědictví a přírodních krás vedeme žáky k vlastenectví a potřebě chránit tyto hodnoty
- Připravujeme žáky k pochopení základních ekologických problémů a k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- Umožňujeme pochopit základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Objasňujeme a nacházíme způsoby jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro další rozvoj žáků
- Naučíme žáky ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu
- Vedeme žáky k aplikaci zásad bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě
- Dbáme na systematickou přípravu a vytvoření návyků a postupů v učení i praktických činnostech

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

UČEBNÍ OSNOVY:

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZEMĚ A VESMÍR

výstupy	učivo
Používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, hvězda, galaxie, mléčná dráha, souhvězdí, Slunce, sluneční soustava, kometa, meteorit, planeta, přirozená družice Rozlišuje hvězdy od planet a dalších vesmírných těles, objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy, vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi Určí polohu Země ve sluneční soustavě a porovná vlastnosti planety Země s ostatními tělesy sluneční soustavy, aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso	Vesmír a hvězdy, vývoj poznání vesmíru, Sluneční soustava, Země, tvar, rozměry, pohyby, důsledky pohybu

Posoudí vztah mezi Zemí a Měsícem, popíše polohu povrch a pohyby Měsíce, pojmenuje jednotlivé fáze Měsíce, zdůvodní rozdílnost teplot na přivrácené a odvrácené straně Měsíce Zhodnotí působení Slunce a Měsíce na planetu Zemi Určí a popíše tvar Země s pomocí glóbusu, dokáže tvar Země podle konkrétního přírodního úkazu nebo jiného důkazu (dálkový snímek Země), předvede otáčení Země kolem své osy s pomocí glóbusu Vysvětlí pojmy zemská osa, severní (zeměpisný) pól, jižní pól, naznačí sklon zemské osy na glóbusu, vysvětlí příčiny střídání dne a noci na Zemi Posoudí vliv střídání ročních dob v různých místech na Zemi na přírodu a společnost Určí délku jednoho otočení Země kolem osy a Země kolem Slunce, zhodnotí důsledky pohybů Země na praktický život lidí, objasní délku dne a noci v průběhu roku v závislosti na zeměpisné šířce	
---	--

GLÓBUS A MAPA

výstupy	učivo
Používá s porozuměním základní pojmy: zdroje zeměpisných dat, internet, grafické vyjádření v mapě i mimo ni, mapování, terénní průzkum a jiné statistické prameny Vyhledává informace z různých zdrojů dat (encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, atd.) Posuzuje na základě osvojených znalostí vypovídací hodnotu zdrojů dat a statistických ukazatelů, dokáže zjištěné informace přiměřeně třídit, zobecňovat a výsledky interpretovat Používá s porozuměním základní pojmy: glóbus, mapa, plán, obsah a měřítko plánů a map, výškopis, polohopis, legenda mapy, vysvětlivky mapy, typy kartografického zobrazení, vrstevnice, výšková kóta, nadmořská výška, druhy podle měřítka a dalších Vnímá glóbus jako zmenšený ideální model planety Země a používá ho k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů, určování základních tvarů zemského povrchu podle horizontální a vertikální členitosti (i v místní krajině) Rozlišuje mezi plánem a mapou, porovnává zobrazení zemského povrchu na glóbu a v mapách, objasní příčinu zkreslení na mapách Vnímá a používá plány a mapy jako zmenšený a zjednodušený rovinný obraz zemského povrchu nebo jeho části Aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností Vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi mezi dvěma místy s polohou na různých polednících Používá s porozuměním pojmy: místní čas, světový čas, časová pásma, datová hranice, kalendář, orientuje se pomocí	Globus, mapa, mapy - měřítko, druhy map, obsah map rovnoběžky, poledníky, určování zeměpisné polohy čas na zeměkouli, výškopis, polohopis

glóbusu při určování časových pásem a přechodech datové meze na Zemi	
--	--

KRAJINNÁ SFÉRA	
výstupy	učivo
Vysvětlí pojmy: krajinná sféra, přírodní sféra, socioekonomické sféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra Objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky, vyjádří základní představu o působení vnitřních přírodních sil v zemském tělese, o mechanismu litosférických desek, o vzniku a zániku zemské kůry, ostrovních oblouků a oceánských příkopů, o vrásnění a zlomech zemské kůry, o vzniku pohoří a rozpínání oceánského dna Objasní s porozuměním vnitřní přírodní síly působící na zemský povrch a projevující se zemětřesením a sopečnou činností Vyhledá na fyzické mapě světa nejčastější oblasti s výskytem zemětřesení a sopečné Zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof způsobených vnitřními přírodními silami na přírodu a život lidí Popíše proces zvětrávání a objasní protikladné působení vnitřních a vnějších přírodních činitelů na utváření zemského povrchu Pojmenuje složky ovzduší a porovná orientačně podíl kyslíku mezi ostatními plyny zastoupenými v zemské atmosféře, zhodnotí význam kyslíku pro organismy na Zemi Objasní s porozuměním pojem podnebí, pojmenuje činitele ovlivňující podnebí a posoudí, v jaké míře ovlivňují podnebí jednotlivých částech světa Porovná jednotlivé oblasti na Zemi podle množství dopadajícího slunečního záření a dalších vlivů ovlivňujících klíma, podle toho určí a vymezí s pomocí mezních rovnoběžek na mapách podnebné pásy Porovná oblasti s rozdílným podnebím v různých částech světa, vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím, pojmenuje činitele utvářející počasí Objasní jak se mění teplota vzduchu, množství a charakter srážek se stoupající nadmořskou výškou Popíše aktuální stav a vývoj počasí v místní krajině v libovolný den podle vybraných kritérií Objasní vznik větru a uvede jeho základní charakteristiky, popíše charakter a působení hlavních pravidelných větrů na Zemi, pojmenuje je a vyhledá v mapách oblasti s jejich výskytem Popíše rozložení zásob vody na Zemi, znázorní složení hydrosféry a hlavní procesy v ní probíhající	Přírodní sféra, složky a prvky, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra, systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, šířková pásma, výškové stupně, systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti (krajiny)

Pojmenuje základní části oběhu vody v přírodě a popíše mechanismus celkového oběhu vody Pojmenuje a vyhledá na glóbu a na mapách světa jednotlivé oceány, porovná vertikální a horizontální členitost jednotlivých oceánů, znázorní hlavní jednotky oceánského dna, vysvětlí rozdíly mezi průlivem a průplavem, rozliší a pojmenuje pohyby mořské vody, popíše vlastnosti mořské vody, zhodnotí význam oceánů a moří pro životní prostředí na Zemi a pro lidskou společnost, Poznává a vyhledá v mapách moře Znázorní vodní tok a jeho části od pramene k ústí, vyhledá v mapách příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří Vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými vodními nádržemi Popíše útvary podpovrchových vod a vznik pramene Popíše proces vzniku ledovců, vyhledá v mapách příklady Popíše vznik a složení půdy, rozlišuje mezi půdním druhem a půdním typem, posoudí význam humusu v půdě, zhodnotí význam půdy pro člověka Objasní vznik různých typů přírodních krajin a pravidelnost jejich rozmístění na Zemi, popíše a porovná jednotlivé typy přírodních krajin podle podnebí a podle druhů rostlinstva, živočišstva a půd, popíše život lidí v jednotlivých přírodních krajinách a posoudí jejich význam pro člověka a životní prostředí	
---	--

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
Znázorní vznik výškových vegetačních stupňů v pohořích v důsledku změn teplot vzduchu a množství srážek v závislosti na stoupající nadmořské výšce Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi, porovnává očekávanou délku života vyspělých a méně rozvinutých zemí, na základě zjištěných rozdílů objasní příčiny (strom života) Nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny těchto rozdílů, pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa, jeho dopady na sociální a životní prostředí Objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění obyvatelstva a proměnlivost vlivu těchto faktorů v historii lidské společnosti Rozliší rozdíly ve fyzických znacích mezi lidmi v závislosti na přírodních podmínkách, argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím Objasní pojem světová náboženství a pozná nejrozšířenější náboženství, uvádí a lokalizuje v mapách světové oblasti s trvalými náboženskými konflikty Rozlišuje obyvatelstvo podle fyzických a socioekonomických znaků /vlastností/ Rozlišuje sídla podle velikosti a uvádí konkrétní příklady z	Společenská a hospodářská sféra (socioekonomická), složky a prvky, obyvatelstvo a sídla, zemědělství, průmysl, přírodní a nerostné bohatství, doprava, služby, cestovní ruch, mezinárodní organizace

místního regionu Vysvětlí pojem míra urbanizace, objasní příčiny vysoké míry urbanizace ve většině vyspělých států na jedné straně a téhož ukazatele ve vybraných méně rozvinutých státech na druhé straně Zdůvodní obecné výhody, ale také určité nevýhody života ve městech Vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým hospodářstvím států a ekonomikou málo rozvinutých států Rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství států v jednotlivých složkách - hospodářských sektorech: prvovýroba, druhovýroba, služby Posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami státního hospodářství Vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci /obilnářské oblasti, ovocnářské oblasti apod./ Zhodnotí význam chovu hospodářských zvířat v různých částech světa, uvádí příklady oblastí, kde převládá Zhodnotí význam rybolovu a uvádí faktory, které omezují a ohrožují rybolov Znáznorní schematicky základní členění průmyslu na jednotlivá odvětví a uvádí příklady členění průmyslových odvětví na dílčí obory Rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití Objasní s porozuměním pojmy: dopravní uzel, dopravní komunikace, dopravní síť, rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace a podle druhu dopravního prostředku, popíše vývoj funkce dopravy od starověku do současnosti Rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami a mezi službami zajišťovanými státem a službami zajišťovanými soukromým sektorem Hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách jako jeden z nejprůkaznějších ukazatelů stupně rozvoje jednotlivých zemí světa Hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství jednotlivých zemí světa Rozlišuje základní typy cestovního ruchu, vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu Jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských organizací a integrací, uvádí příklady jejich členů Načrtne základní strukturu OSN	
---	--

REGIONY SVĚTA

výstupy	učivo
Objasní pojmy: světadíl, světový oceán C134	Oceány : Tichý oceán, Atlantský oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán; Afrika

Popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na glóbu a na mapě světa oceány, kontinenty a světadíly

Porovná vzájemný poměr světového oceánu a pevniny na zemském povrchu, posoudí obecný význam a hospodářské využití oceánů, stav a problémy životního prostředí oceánů, vyhledá na glóbu a na mapách Tichý oceán, Atlantský oceán, Indický oceán a Severní ledový oceán, určí jejich geografickou polohu, porovná jmenované oceány podle určitých srovnávacích kritérií s ostatními oceány posoudí hospodářský význam jmenovaných oceánů a jejich význam pro životní prostředí na Zemi

Pojmenuje a vyhledá v mapách Afriky významné prvky horizontální členitosti: významné části pobřeží, moře a zálivy, ostrovy, poloostrovy, průlivy, Suezský průplav, popíše s pomocí mapy výškovou členitost povrchu Afriky, pojmenuje a vyhledá v mapách nejvíce zastoupené povrchové útvary a posoudí činitele, které je formovaly, pojmenuje a vyhledá v mapách vybrané povrchové celky Afriky

Určí geografickou polohu Afriky z hlediska polohy v podnebných pásích, porovná podnebí v jednotlivých částech Afriky podle teploty a množství srážek, objasní vliv nadmořské výšky na podnebí na příkladě Kilimandžára, posoudí vliv pasátů a mořských proudů na podnebí Afriky

Vyhledá v mapách úmoří afrického kontinentu a hlavní vodní toky, vyhledá v mapách polohu vybraných afrických jezer

Pojmenuje a popíše příklady afrického rostlinstva a živočišstva a zařadí je podle výskytu v jednotlivých přírodních krajinách

Pojmenuje a vyhledá v mapách několik vhodných reprezentativních příkladů afrických národních parků nebo přírodních rezervací, uvede předmět jejich ochrany, způsoby a problémy v jejich využívání z pozice cestovního ruchu

Rozlišuje přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití

Dokumentuje na příkladech z africké historie vztahy mezi využíváním přírodních zdrojů a vývojem lidské společnosti

Vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Afriky a posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění afrického obyvatelstva

Určí a vymezí v mapách zeměpisné oblasti Afriky: severní, střední a jižní Afriku

Vyhledá na politické mapě Afriky vybrané státy a vybraná hlavní a velká města

Posoudí příčiny konfliktních situací a hospodářského zaostávání afrických států

Určí a vyhledá v mapách oblasti severní, střední a jižní Afriky vhodné pro osídlení, pro zemědělství, pro těžbu surovin a pro průmysl a oblasti vhodné z hlediska cestovního ruchu, vyhledá v mapách nejvýznamnější města a střediska cestovního ruchu

Pojmenuje příklady plodin pěstovaných v jednotlivých

oblastech pro výživu obyvatelstva a pro vývoz, určí v mapách oblasti jejich pěstování Pojmenuje hlavní nerostné suroviny těžené v jednotlivých oblastech Afriky významné pro hospodářství, určí v mapách konkrétní lokality jejich těžby Popíše z geografického hlediska modelové státy – Egypt ,Kongo a JAR /zhodnotí a zdůvodní její výjimečné postavení v rámci celého afrického světadílu/	
---	--

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

výstupy	učivo
Určuje světové strany na mapě a v terénu; orientuje se podle význačných objektů v krajině, odhaduje vzdálenosti v terénu na základě určitých zásad, postupů a kritérií Pořizuje jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány a náčrty pochodové osy, pořizuje přiměřenou dokumentaci z výletů a cest Aplikuje při cvičeních v terénu zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu, v modelových situacích naznačí chování v mimořádných situacích	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

AUSTRÁLIE A OCEÁNIE

výstupy	učivo
Vyhledá na glóbu a v mapách Austrálii a Oceánii, určí jejich geografickou polohu /polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním kontinentům a oceánům, k zemským polokoulím a k podnebním pásům/ Pojmenuje a lokalizuje v mapách oblasti –regiony Oceánie: Polynésii, Mikronésii, Melanésii, Nový Zéland Porovná rozlohu Austrálie s rozlohou ostatních kontinentů, pojmenuje a vyhledá v mapách Austrálie významné prvky horizontální členitosti: významné části pobřeží, moře a zálivy, ostrovy, poloostrovy, průlivy Posoudí podle obecně zeměpisné mapy výškovou členitost povrchu Austrálie, pojmenuje a vyhledá v mapách nejvíce zastoupené povrchové útvary, vyhledá v mapách a určí nejvyšší pohoří a vrchol Austrálie Porovná podnebí v jednotlivých oblastech Austrálie podle teploty a množství srážek Vyhledá v mapách nejvýznamnější australské řeky, jezera a bezodtokové oblasti, určí na mapě oblasti s artéskou vodou a zhodnotí její význam pro život obyvatel Pojmenuje a vyhledá v mapách vegetační pásma na území Austrálie a Oceánie Zdůvodní osobitost australské a novozélandské zvířeny,	Přírodní poměry, obyvatelstvo, Australský svaz, Oceánie

posoudí ovlivnění přírody ze strany přistěhovalců Posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatel Austrálie, určí a vyhledá hustě a řídce osídlené oblasti, popíše život a osud původních obyvatel Austrálie a jejich současné postavení v zemi Vyhledá s pomocí mapy a pojmenuje členské státy a teritoria Australského svazu, vyhledá v mapách a pojmenuje největší města a hlavní město Austrálie zhodnotí a popíše hospodářskou úroveň Australského svazu Popíše a lokalizuje v mapách zdroje nerostných surovin Popíše zaměření australské zemědělské produkce a určí její rozmístění v mapách, popíše úroveň a zaměření australského průmyslu, lokalizuje v mapách hlavní průmyslové regiony posoudí vztah mezi podnebím a zemědělskými oblastmi Austrálie Popíše podnebí a přírodu Oceánie Vyhledá v mapách a popíše vybrané útvary a státy Oceánie: Nový Zéland, Papua-Nová Guinea, Fidži, Tahiti, vyhledá také jejich hlavní města	
---	--

AMERIKA

výstupy	učivo
Popíše zásadní společné znaky a odlišnosti polárních oblastí – Arktidy a Antarktidy, vysvětlí vliv zeměpisné polohy polárních oblastí na podnebí Vyhledá na glóbu a v mapách Arktidu, určí její geografickou polohu Zhodnotí podnebí a přírodní poměry v Arktidě a jejich vliv na život Vyhledá na glóbu a v mapách Antarktidu, určí její geografickou polohu Popíše podnebí a přírodní poměry v Antarktidě, posoudí význam Antarktidy pro vědecké výzkumy a pro životní prostředí na Zemi Popíše na příkladech národní aktivity v polárních oblastech, odůvodní jejich význam a užitek Vyhledá na glóbu a v mapách americký kontinent, určí jejich geografickou polohu /polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním kontinentům a oceánům, k zemským polokoulím a k podnebním pásům/, orovná rozlohu Severní a Jižní Ameriky s rozlohou ostatních kontinentů Pojmenuje a vyhledá v mapách Ameriky významné prvky horizontální členitosti: významné části pobřeží, moře a zálivy, ostrovy, poloostrovy, průlivy, Panamský průplav, posoudí podle obecně zeměpisné mapy výškovou členitost povrchu Severní a Jižní Ameriky a pojmenuje činitele, které je formovaly, vyhledá v mapách a určí nejvyšší horské vrcholy Severní a Jižní Ameriky Porovná podnebí v jednotlivých oblastech Ameriky podle	Amerika - přírodní poměry, obyvatelstvo Ameriky, oblasti Ameriky, USA, Kanada, Střední Amerika a karibská oblast, oblasti jižní Ameriky

teploty a množství srážek, podle vlivů oceánských proudů a tvarů zemského povrchu, určí podnebná pásma, objasní vznik a působení ničivých vzdušných proudů – tornád a větrných smrštů – hurikánů na území Ameriky Vyhledá v mapách nejvýznamnější americké řeky, jezera, vodopády a bezodtokové oblasti Pojmenuje a popíše příklady amerického rostlinstva a živočišstva, pojmenuje a vyhledá v mapách několik příkladů amerických národních parků, uvede předmět jejich ochrany Popíše základní etapy a události v historii osídlování Ameriky Vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti, posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění amerického obyvatelstva Vyhledá v mapách vybrané významné státy a další zeměpisné regiony Ameriky: Kanadu, USA, Mexiko, karibskou oblast, Brazílii a guyanskou oblast, Argentinu a laplatskou oblast, andskou oblast Vyhledá v mapách území USA, Kanady a určí jejich geografickou polohu Popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje USA a Kanady Posoudí hospodářský a politický význam USA, Kanady v současném světě Určí v mapách hlavní sídelní a hospodářské oblasti a hlavní regiony USA, Kanady Charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané oblasti a sídla USA, Kanady a hlavní oblasti cestovního ruchu Uvede některou zajímavou reálii vztahující se k životu v USA a Kanady Vyhledá v mapách území pevninské a ostrovní části Střední Ameriky v oblasti Karibského moře, určí jejich geografickou polohu, popíše s pomocí map přírodní poměry karibské oblasti Posoudí hospodářský a politický význam karibské oblasti v současném světě Určí v mapách a porovná státy karibské oblasti, vymezí hlavní sídelní a hospodářské regiony Vyhledá v mapách oblasti Jižní Ameriky, určí jejich geografickou polohu, popíše s pomocí map jejich přírodní poměry a přírodní zdroje Posoudí hospodářský a politický význam Brazílie, Argentiny a dalších jihoamerických států v současném světě Určí v mapách hlavní jihoamerické sídelní a hospodářské oblasti	
---	--

ASIE	
výstupy	učivo

Vyhledá na glóbu a v mapách Asii, určí jejich geografickou polohu /polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním kontinentům a oceánům, k zemským polokoulím a k podnebním pásům/, porovná rozlohu Asie s rozlohou ostatních kontinentů Pojmenuje a vyhledá v mapách Asie významné prvky horizontální členitosti: významné části pobřeží, moře a zálivy, ostrovy, poloostrovy, průlivy, posoudí podle obecně zeměpisné mapy výškovou členitost povrchu Asie, pojmenuje a vyhledá v mapách nejvíce zastoupené povrchové útvary, vyhledá v mapách Asie oblasti s výskytem sopečné činnosti a s častými zemětřeseními, vyhledá v mapách a určí nejvyšší pohoří a vrcholy Asie Určí geografickou polohu Asie z hlediska umístění v podnebních pásmech, porovná podnebí v jednotlivých oblastech Asie podle teploty a množství srážek, podle vlivu oceánských proudů a tvarů zemského povrchu, vymezí podnebné pásma v Asii, určí v mapách Asie monzunové oblasti a zhodnotí význam monzunových dešťů pro osídlení a zemědělství Vyhledá v mapách toky největších asijských řek, lokalizuje bezodtokové oblasti, vymezí v mapách úmoří asijského světadílu, vyhledá v mapách polohu významných a velkých jezer Asie a porovná je podle velikosti a vzniku Pojmenuje a popíše příklady typického asijského rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných podnebných pásů, do podnebných pásem a do geografických šířkových pásem Popíše a lokalizuje rozmístění nejstarších asijských kultur v porčí velkých řek (Čína, Indie, Blízký východ) Vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Asie, zdůvodní příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění obyvatelstva Asie, určí dva státy s největším počtem obyvatelstva v Asii a ve světě - Čínu a Indii Určí nejvíce zastoupené lidské rasy v Asii a lokalizuje v mapách jejich rozmístění Pojmenuje hlavní náboženství zastoupená v Asii, posoudí jejich vliv na způsob života obyvatel a vymezí oblasti s jejich rozšířením Vyhledá na politické mapě Asie velké zeměpisné oblasti: JZ Asii, monzunovou Asii, střední Asii a severní Asii / asijskou část Ruska/, vybrané státy, vybraná hlavní města a velká města, vyhledá v mapách oblast JZ Asie, určí její geografickou polohu Posoudí hospodářský a politický význam oblasti JZ Asie v současném světě, porovná s ostatními oblastmi Asie Určí lokality se stálým politickým, náboženským a národnostním neklidem, objasní jejich zdroje napětí Určí v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska, hlavní lokality s těžbou ropy, největší přístavy a střediska cestovního ruchu, určí mezi nimi významné producenty a vývozce ropy a ropných produktů	Asie - přírodní poměry, obyvatelstvo a osídlení Asie, Jihozápadní Asie, Monzunová Asie, Střední Asie
--	---

Charakterizuje obyvatelstvo, sídla, hospodářství, kulturní a náboženské tradice a předpoklady pro cestovní ruch Vyhledá v mapách oblasti monzunové Asie: jižní, jihovýchodní a východní Asie, vyjádří jejich geografickou polohu Popíše s pomocí map přírodní poměry monzunové Asie a význam monzunových dešťů pro osídlení a zemědělství Posoudí hospodářský a politický význam oblastí jižní, jihovýchodní a východní Asie, určí lokality se stálým politickým, náboženským a národnostním neklidem, objasní jejich zdroje napětí Určí v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska, hlavní lokality s těžbou významných nerostných surovin, největší přístavy, letiště a střediska cestovního ruchu Charakterizuje obyvatelstvo, sídla, hospodářství, kulturní a náboženské tradice a předpoklady pro cestovní ruch Lokalizuje vybrané státy v oblasti a jejich hlavní města, uvádí vybrané reálie z jejich života Zhodnotí aktuální hospodářský potenciál a politický význam Indie, Číny a Japonska v současném světě, pojmenuje jejich hlavní hospodářská odvětví Vyhledá v mapách území Kazachstánu a států střední Asie, vyjádří jejich geografickou polohu v Asii, popíše s pomocí map přírodní poměry těchto států a jejich zdroje nerostných surovin, posoudí a srovnává jejich hospodářský a politický vývoj a význam, přechod k tržní ekonomice Vyhledá v mapách hlavní města, další důležitá sídelní a hospodářská střediska a střediska cestovního ruchu Charakterizuje obyvatelstvo, vybraná sídla, hospodářství, kulturní a náboženské (islámské) tradice a předpoklady pro cestovní ruch	
---	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ČESKÁ REPUBLIKA	
výstupy	učivo
Pojmenuje hlavní etapy historie vývoje české státnosti Určí geografickou polohu České republiky (polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním státům), posoudí i další aspekty polohy (dopravní, hospodářskou, geopolitickou) Rozliší typy a průběh státní hranice se sousedními státy Porovná rozlohu České republiky s ostatními evropskými státy, vyhledá státy s obdobnou rozlohou Vymezí na geologické mapě České republiky podle geologického vývoje oblast Českého masivu a Karpat, na fyzické mapě České republiky je rozliší jako dvě základní geomorfologické jednotky, Českou vysočinu a Karpaty	Česká republika - vznik, poloha a rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo a sídla, hospodářství, zahraniční obchod, členství v mezinárodních organizacích, místní region, oblasti - kraje ČR

Orientuje se na fyzické mapě České republiky, vyhledává v České vysočině a v Karpatech hlavní pohoří

Pojmenuje hlavní činitele, ovlivňující podnebí České republiky, zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy podnebí na oblasti České republiky, objasní pojem teplotní inverze, vyjádří znaky a rozmístění podnebních oblastí na území České republiky: teplé, mírně teplé a chladné oblasti, rozliší mezi podnebí a počasím, uvádí příklady přírodních a antropogenních (lidských) vlivů na podnebí a počasí

Zařadí území ČR k úmořím evropských moří, pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je v mapách, rozlišuje s uvedením konkrétních příkladů povrchové a podpovrchové vodstvo, lokalizuje hlavní lázeňské prameny a lázeňská místa, rozlišuje mezi přírodními (jezera) a umělými vodními nádržemi (rybníky, přehradní plochy), objasní původ jezer v ČR, zdůvodní hospodářské aspekty a význam českého rybníkářství v minulosti a přítomnosti, objasní příčiny povodňových situací na území ČR, pojmenuje základní činnosti a postupy, jak se chovat v průběhu povodní

Rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území ČR, uvede jejich rozmístění, analyzuje tyto půdní druhy a půdní typy s ohledem na kvalitu (použití) pro zemědělské účely

Popíše skladbu a rozšíření lesních porostů na území ČR, pojmenuje výškové vegetační stupně v pohořích

Rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území v ČR z hlediska charakteru ochrany, početnosti a cennosti ekosystémů, uvádí jejich příklady

Uvádí příklady přírodních a kulturních krajin v ČR, zejména v místním regionu

Navrhne samostatně schéma projektu zabývajícího se řešením konkrétního ekologického problému, zlepšením v ochraně životního prostředí

Posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva v ČR, určí hlavní migrační trendy a příčiny těchto migrací v rámci ČR a porovná je se světovými trendy, uvede změny ve struktuře obyvatelstva, pokud jde o zastoupení národností, náboženství, zaměstnanost atd., objasňuje mechanismus změn

Rozděluje sídla podle určitých kritérií - podle velikosti, charakteru zástavby, uvádí kritéria pro odlišení venkovského a městského osídlení v podmínkách ČR, uvádí příklady sídel podle jejich funkce, objasňuje historické souvislosti týkající se vzniku a funkce měst na území ČR, hodnotí proces urbanizace v místním regionu, navrhuje svou představu ideálního města

Člení hospodářství do jednotlivých sektorů a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti obyvatelstva, nalézá souvislosti mezi hospodářskými sektory a odvětvími, objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů ČR

Rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru a využití, vymezení a lokalizuje v mapách oblasti těžby paliv v ČR,

zhodnotí strukturu surovinové základny ČR, lokalizuje na příkladech historickou těžbu vzácných kovů na území ČR, vysvětlí vztah mezi výskytem nerostných surovin a rozmístěním sídel a průmyslové výroby, uvede konkrétní příklady

Popíše základní systém odvětvového členění průmyslové výroby ČR, zhodnotí charakter průmyslové výroby ČR, uvádí výrobky českého průmyslu, pozná průmyslové závody, které je vyrábí, vyhledá v mapách hlavní oblasti a střediska průmyslu ČR

Zhodnotí charakter zemědělství v ČR v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd, objasní pojmy příměstské zemědělství, ekologické zemědělství, uvádí příklady z místního regionu

Rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy podle prostředí (pozemní, vodní, letecká) a podle účelu (osobní, nákladní), vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy pozemní, vodní, letecké dopravy v České republice, objasní, proč v silniční dopravě prudce vzrůstá podíl kamionové přepravy, objasní, proč má vodní doprava v České republice poměrně malý význam

Pojmenuje podstatné (určující) podmínky (lokalizační faktory) a aktivity pro rozvoj cestovního ruchu v České republice, vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v České republice, uvádí příklady jejich konkrétních lokalit, specifické lokalizační faktory a hlavní aktivity pro cestovní ruch

Pojmenuje, popíše a vyhledá v mapách příklady národních kulturních památek, památek zapsaných v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO

Objasní základní pojmy zahraničního obchodu: vývoz (export), dovoz (import), obrat, bilance, komodita, pojmenuje hlavní exportované a importované druhy zboží v České republice

Rozlišuje výrobní a nevýrobní služby, státem placené služby, služby poskytované soukromým sektorem, uvádí jejich konkrétní příklady

Pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je Česká republika, zhodnotí jejich zaměření

Specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti (místního regionu- místa a okolí bydliště, školy), hodnotí na základě dostupných a osvojených znalostí postavení (význam) místní oblasti v rámci státu a vzhledem k sousedním regionům, posuzuje přednosti, příležitosti, bariéry a rizika v dalším rozvoji místní oblasti, specifikuje postavení, hierarchii a kvalitu oblužné sféry v místním regionu

Rozlišuje základní správní kategorie v územním členění České republiky- instituce státní správy (pověřené obce- obce s rozšířenou působností) a územní samosprávy (obce a vyšší územně samosprávné celky- kraje), uvádí příklady pravomocí státní správy a samosprávy

Objasní rozdíly mezi kulturním regionem (např.: Chodsko), správním regionem (např.: Olomoucký kraj) a historickou

oblastí (např.: České Slezsko) Hodnotí na příkladech pohraničních oblastí příklady spolupráce v euregionech Komplexně srovnává jednotlivé regiony České republiky (s důrazem na místní region) podle vybraných kritérií: s hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského	
---	--

EVROPA

výstupy	učivo
Vyhledá v mapách hlavní sídelní a hospodářské oblasti v evropských i asijských regionech Ruska Charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané reálie z života ruské společnosti, vybrané oblasti a sídla Ruské federace Zhodnotí podle map rozlohu, přírodní poměry a přírodní zdroje Ruské federace Posoudí hospodářský a politický význam Ruska v současném světě, zhodnotí vzhledem na osvojené vědomosti probíhající transformační hospodářské, společenské a politické procesy v Rusku Podává stručný komplexní geografický přehled vybraných modelových států ve jmenovaných oblastech, vybraných podle určitých geografických, politických, Vyhledá v mapách území Ruské federace, určí její geografickou polohu, vymezi v mapách hranici mezi evropskou a asijskou částí Ruska / hranici mezi Evropou a Asii / Lokalizuje na politické mapě Evropy jednotlivé státy příslušných oblastí Evropy, srovnává jejich hospodářskou vyspělost Vyhledá v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska, hlavní lokality s těžbou nerostných surovin, největší přístavy letiště a oblasti cestovního ruchu Podává stručný komplexní geografický přehled vybraných modelových států střední Evropy, zejména sousedních států České republiky Vyhledá v mapách příslušnou geografickou oblast Evropy, vymezi její geografickou polohu, popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje příslušné oblasti Evropy, posoudí hospodářský a politický význam příslušné oblasti i Evropy v současném světě, srovná ji s ostatními oblastmi Evropy Zhodnotí hospodářský a politický význam oblasti střední Evropy v současném světě, porovná ji s ostatními oblastmi Evropy, lokalizuje na politické mapě Evropy státy střední Evropy, porovná jejich hospodářskou vyspělost Určí v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska, hlavní lokality s těžbou nerostných surovin, největší přístavy, letiště a oblasti cestovního ruchu	Evropa - rozloha a poloha, přírodní poměry, obyvatelstvo a osídlení Evropy, oblasti a státy Evropy, Střední Evropa, ostatní evropské oblasti: západní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, JV Evropa, východní Evropa, Rusko

Vyhledá v mapách oblast střední Evropy, určí její geografickou polohu v zeměpisné síti a polohu vůči sousedním oblastem (regionům) a státům Popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje států střední Evropy Vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Evropy, zdůvodní příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění obyvatelstva Evropy, určí evropské státy a národy s největším počtem obyvatelstva Vyhledá na politické mapě Evropy velké zeměpisné oblasti(regiony), vybrané státy a vybraná hlavní a velká města, určí a vyhledá v mapách evropské státy Evropské unie a státy, které se o vstup do EU ucházejí, určí a vyhledá v mapách evropské členské státy NATO Pojmenuje a popíše příklady zástupců evropského rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných geografických šířkových pásem, popřípadě výškových stupňů Určí a lokalizuje v mapách Evropy oblasti s nejstarším osídlením a rozmístění nejstarších evropských civilizací Určí geografickou polohu Evropy z hlediska umístění v podnebních pásmech, porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy podle teploty a množství srážek, podle vlivu oceánských proudů a tvarů zemského povrchu, vymezí podnebné pásma, zhodnotí kontinentální a oceánské vlivy v podnebí v konkrétních evropských oblastech Vyhledá v mapách toky vybraných evropských řek, vymezí bezodtokové oblasti, rozliší v mapách úmoří evropského světadílu, vyhledá v mapách polohu velkých jezer a jezerních oblastí v Evropě, pojmenuje procesy, které jezera formovaly, znázorní v mapách, přes které státy protékají největší evropské řeky Vyhledá na glóbu a v mapách evropský světadíl, zhodnotí jeho geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním kontinentům a oceánům, k zemským polokoulím a k podnebním pásům), porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů Pojmenuje a vyhledá v mapách Evropy významné prvky horizontální členitosti: významné části pobřeží, moře, zálivy, ostrovy, poloostrovy a průlivy, posoudí s pomocí obecně zeměpisné mapy Evropy výškovou členitost povrchu Evropy, pojmenuje a vyhledá v mapách nejvýznamnější povrchové útvary Evropy a zhodnotí činitele, které je formovaly, pojmenuje a vyhledá v mapách nejvyšší pohoří a horské vrcholy Evropy	
--	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

POLITICKÁ MAPA SOUČASNÉHO SVĚTA	
výstupy	učivo
Srovná současnou politickou mapu světa s mapami starými 15	Státy na Zemi, poloha, rozloha, lidnatost, státní hranice, státní

a více let, zhodnotí vznik velkého počtu nových nezávislých států po roce 1990 Vyjádří osobní postoj k průvodním jevům ozbrojených konfliktů, jakými jsou genocida a terorismus proti civilnímu obyvatelstvu Zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů, uvede konkrétní příklady Uvede názvy hlavních mezinárodních politických organizací, jejich cíle a členské státy Vyjádří svou představu vysoké a nízké životní úrovně a vyspělosti států Pojmenuje kriteria pro posouzení vyspělosti států světa a rozděluje na jejich základě státy světa na: nejvyspělejší státy světa s tržním hospodářstvím, středně rozvinuté státy, málo rozvinuté - rozvojové státy, informace přehledně uspořádá Pojmenuje a vyhledá v mapách největší a nejlidnatější státy světa Rozlišuje různé aspekty polohy států /geografická poloha, vzdálenost od moře, dopravní poloha, geopolitická poloha apod. / Určí a lokalizuje příklady stabilních hranic v Evropě a ve světě a hlavní změny hranic v průběhu 20. století, objasní pojem státní hranice /podle tvaru, charakteru/, popíše funkci hraničních přechodů a pobřežních vod Pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým /suverénním / státem, autonomním a závislým územím Uvádí příklady přezívajících totalitních režimů ve světě, základní znaky a rozdíly mezi totalitním a demokratickým vládnoucím systémem Uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení Objasní pojem státní hranice /podle tvaru, charakteru/	zřízení, stupeň rozvoje států světa, mezinárodní organizace, nové státy na mapě světa
pokrytí průřezových témat VDO OOS VMEGS OES MuV LV EV ŽP MeV KČPPMS	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
Vyjádří svými slovy, co každý občan může udělat pro zlepšení a rozvoj životního prostředí Posoudí příčiny a následky globálního poškození životního prostředí, osvětlí faktory udržitelného života, resp. rozvoje	Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin, interakce příroda - společnost, trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a ŽP, globální ekologické a environmentální problémy lidstva, principy a zásady ochrany přírody a ŽP

lidské společnosti a hlavní zásady ochrany přírody a životního prostředí platné pro každého člověka Zhodnotí na příkladech vliv kvality přírodního prostředí na zdravotní stav obyvatelstva, na tvorbu životního stylu i na celospolečenské klima Objasní pojmy: kulturní krajina, kulturní krajinné složky a prvky Popíše činnost lidí v jednotlivých typech přírodních krajín Zhodnotí výhody a nevýhody života lidí v konkrétních přírodních podmínkách Posoudí vliv lidí na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady Rozlišuje krajiny jako různě velké části pevniny s určitými znaky, rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajín, uvádí a rozlišuje na konkrétních příkladech základní složky a prvky krajiny: přírodní krajinné složky a prvky, kulturní krajinné složky a prvky, ekosystémy, biomy, uvádí a popisuje na příkladech v místní krajině vztahy mezi jednotlivými složkami přírodní krajiny Používá s porozuměním pojem krajinná sféra ve vztahu k celému zemskému povrchu, ve vztahu k přírodě a ve vztahu k lidské společnosti	
pokrytí průřezových témat VMEGS OES EV ŽP , VČP MeV KČPPMS	

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

výstupy	učivo
Aplikuje při cvičeních v terénu a při zeměpisných exkurzích v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu, reaguje svým chováním na modelové situace navozující nebezpečí ve volné přírodě a nebezpečí živelných pohrom, v modelových situacích naznačí chování v mimořádných situacích Pojmenuje a porovná přírodní a kulturní složky krajiny v okolí školy Pořizuje s pomocí vybraných dat a podkladů jednoduché trasy výletů a cest, pořizuje přiměřenou dokumentaci z výletů a cest včetně náčrtků, fotodokumentace a videosnímků Pracuje s porozuměním s jízdními a letovými řádů v tištěné i elektronické podobě, orientuje se s jejich pomocí při vyhledávání optimálních dopravních tras a spojů Pracuje aktivně s turistickými mapami, provádí měření vzdáleností na mapách, vyhledá základní údaje z map, pracuje aktivně na mapách velkého měřítka, navrhuje směr pohybu v terénu, používá prakticky zeměpisnou síť k určování zeměpisné polohy určitých lokalit zemského povrchu na glóbu	Orientace v krajině, praxe s mapami a atlasy, situační náčrtky, pozorování krajiny praxe s jízdními řádů, bezpečnost při pohybu a pobytu v krajině

a v mapách	
------------	--

KRAJINNÁ SFÉRA

výstupy	učivo
Vysvětlí pojmy: krajinná sféra, přírodní sféra, socioekonomické sféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra Pojmenuje složky ovzduší a porovná orientačně podíl kyslíku mezi ostatními plyny zastoupenými v zemské atmosféře Zhodnotí význam kyslíku pro organismy na Zemi Objasní s porozuměním pojem podnebí Objasní s porozuměním vnitřní přírodní síly působící na zemský povrch a projevující se zemětřesením a sopečnou činností Vyhledá na fyzické mapě světa nejčastější oblasti s výskytem zemětřesení a sopečné činnosti Zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof způsobených vnitřními přírodními silami na přírodu a život lidí Vysvětlí rozdíly mezi průlivem a průplavem Zhodnotí význam oceánů a moří pro životní prostředí na Zemi a pro lidskou společnost Pozná a vyhledá v mapách moře Pojmenuje činitele ovlivňující podnebí a posoudí v jaké míře ovlivňují podnebí v jednotlivých částech světa Vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím Porovná oblasti s rozdílným podnebím v různých částech světa Popíše a porovná jednotlivé typy přírodních krajin podle podnebí a podle druhů rostlinstva, živočišstva a půd, popíše život lidí v jednotlivých přírodních krajinách a posoudí jejich význam pro člověka a životní prostředí	Přírodní sféra, složky a prvky; Atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra; Systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, šířková pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti (krajiny)
pokrytí průřezových témat VDO OOSS EV ZPŽ, ŽP, VČP	

ZEMĚ A VESMÍR

výstupy	učivo
Používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, hvězda, galaxie, mléčná dráha, souhvězdí, Slunce, sluneční soustava, kometa, meteorit, planeta, přirozená družice Rozlišuje hvězdy od planet a dalších vesmírných těles Objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární	Vesmír a hvězdy; Vývoj poznání vesmíru; Sluneční soustava; Země, tvar, rozměry, pohyby, důsledky pohybu

systém a tělesa sluneční soustavy Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi Určí polohu Země ve sluneční soustavě a porovná vlastnosti planety Země s ostatními tělesy sluneční soustavy Určí a popíše tvar Země s pomocí glóbusu Vysvětlí pojmy zemská osa, severní (zeměpisný) pól, jižní pól, naznačí sklon zemské osy na glóbusu, vysvětlí příčiny střídání dne a noci na Zemi Předvede otáčení Země kolem své osy s pomocí glóbusu Posoudí vliv střídání ročních dob v různých místech na Zemi na přírodu a společnost Určí délku jednoho otočení Země kolem osy a Země kolem Slunce Zhodnotí důsledky pohybů Země na praktický život lidí Objasní délku dne a noci v průběhu roku v závislosti na zeměpisné šířce Používá s porozuměním pojmy: místní čas, světový čas, časová pásma, datová hranice, kalendář, mapové atlasy, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, zeměpisná šířka, zeměpisná délka (zeměpisná poloha)	
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi Porovnává očekávanou délku života vyspělých a méně rozvinutých zemí, na základě zjištěných rozdílů objasní příčiny (strom života) Nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny těchto rozdílů Pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa, jeho dopady na sociální a životní prostředí Rozliší rozdíly ve fyzických znacích mezi lidmi v závislosti na přírodních podmínkách Argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím Objasní pojem světová náboženství a pozná nejrozšířenější náboženství Uvádí a lokalizuje v mapách světové oblasti s trvalými náboženskými konflikty Rozlišuje obyvatelstvo podle fyzických a socioekonomických znaků /vlastností/ Rozlišuje sídla podle velikosti a uvádí konkrétní příklady z místního regionu	Společenská a hospodářská sféra (socioekonomická), složky, obyvatelstvo a sídla, zemědělství, průmysl, přírodní a nerostné bohatství, doprava, služby, cestovní ruch, mezinárodní organizace

Vysvětlí pojem míra urbanizace, objasní příčiny vysoké míry urbanizace ve většině vyspělých států na jedné straně a téhož ukazatele ve vybraných méně rozvinutých státech na druhé straně Zdůvodní obecné výhody, ale také určité nevýhody života ve městech Vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým hospodářstvím států a ekonomikou málo rozvinutých států Rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství států v jednotlivých složkách - hospodářských sektorech: prvovýroba, druhovýroba, služby Posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami státního hospodářství Vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci /obilnářské oblasti, ovocnářské oblasti apod./ Zhodnotí význam chovu hospodářských zvířat v různých částech světa, uvádí příklady oblastí, kde převládá Znáznorní schematicky základní členění průmyslu na jednotlivá odvětví a uvádí příklady členění průmyslových odvětví na dílčí obory Rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace a podle druhu dopravního prostředku Rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami Hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství jednotlivých zemí světa Rozlišuje základní typy cestovního ruchu, vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu Jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských organizací a integrací, uvádí příklady jejich členů	
pokrytí průřezových témat MuV KD EV ZPŽ, ŽP, VČP	

REGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
Objasní pojmy: světadíl, světový oceán Popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na glóbu a na mapě světa oceány, kontinenty a světadíly Porovná rozlohu všech kontinentů Vyhledá v mapách nejvýznamnější města a střediska cestovního ruchu všech kontinentů Vyhledá na glóbu a v mapách světa všechny kontinenty, určí její geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním oceánům, k ostatním kontinentům a k	Afrika, Amerika, Austrálie a Oceánie, Asie, Evropa

zemským polokoulím) Vyhledá na politické mapě vybrané státy a vybraná hlavní a velká města všech kontinentů Pojmenuje a vyhledá v mapách všech kontinentů významné prvky horizontální členitosti: významné části pobřeží, moře a zálivy, ostrovy, poloostrovy, průlivy Popíše s pomocí mapy výškovou členitost povrchu všech kontinentů, pojmenuje a vyhledá v mapách nejvíce zastoupené povrchové útvary a posoudí činitele, které je formovaly Pojmenuje a vyhledá v mapách vybrané povrchové celky všech kontinentů Určí geografickou polohu všech kontinentů z hlediska polohy v podnebných pásích Porovná podnebí v jednotlivých částech všech kontinentů podle teploty a množství srážek Srovnává obyvatelstvo všech kontinentů podle kultury , způsobu života a náboženství Vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti všech kontinentů a posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění obyvatelstva Vyhledá v mapách úmoří všech kontinentů a hlavní vodní toky Vyhledá v mapách polohu vybraných jezer všech kontinentů Pojmenuje a popíše příklady rostlinstva a živočišstva všech kontinentů a zařadí je podle výskytu v jednotlivých přírodních krajinách	
pokrytí průřezových témat MuV KD , EP EV ŽP , VČP MeV KČPPMS	

4.7. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4.7.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř oblastí:

- 1) vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- 2) instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- 3) hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- 4) poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Předmět je dotován jednou vyučovací hodinou v 1. až 7. ročníku. Výuka probíhá ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky a s využitím dostupných vyučovacích pomůcek. V rámci předmětu jsou navštěvována různá hudební a taneční vystoupení a koncerty.

V předmětu jsou realizována především průřezová témata Komunikace, Kreativita, Lidské vztahy, Kulturní difference, Evropa a svět nás zajímá.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v hudební výchově tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k užívání správné odborné terminologie a symboliky podle jejich individuálních hudebních schopností a dovedností
- Umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- Vedeme k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- Motivujeme k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- Stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání, ke společnému řešení problémů
- Svým příkladem vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů
- S chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- Vedeme ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- Vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a mezi ostatními vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- Umožňujeme žákům hodnotit svoji práci i práci ostatních

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a k tomu, aby brali ohled na druhé a chápali odlišné kvality svých spolužáků
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování, respektování a dodržování pravidel při práci v týmu
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- Vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- Poukazujeme na nutnost chránit a oceňovat naše kulturní tradice
- Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k užívání různých nástrojů a vybavení
- Vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality práce, postupů a termínů
- Vedeme ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Multikulturalita

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

UČEBNÍ OSNOVY:

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Osvojí nové písně v rozsahu c1-a1 Dodrží rytmus písni Rozlišuje vokální a instrumentální činnost Pracuje alespoň s 10 písněmi V jednohlasném zpěvu správně rytmičuje a melodizuje	Intonace jednohlasně; Rytmizace říkadla; Ukolébavka; Zvuk, tón; Tón hluboký, vysoký; 2/4 rytmus, notová osnova

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rozlišuje vokální a instrumentální činnost Pokouší se o jednoduchý doprovod na rytmické nástroje ve 2/4 taktu Používá Orffovy nástroje	Hudební nástroje; Hudební hry

Rozpozná a pojmenuje některé hudební nástroje	
---	--

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Zkouší pohybem reagovat na hudbu a tleskáním doprovázet zpěv Vokálně, instrumentálně či pohybově improvizuje v rámci znějící hudby Pohybem reaguje na změny rytmu, kvality tónů, dynamiky, melodie, tempa	Hra na tělo, pochod, hudba taneční, pochodová

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Ve znějící hudbě rozpozná změny tempa a dynamiky	Ukolébavka, pochod

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rozvíjí měkké nasazení tónu Pracuje alespoň s 10. písněmi V jednohlasném zpěvu správně rytmitizuje a melodizuje	Melodie stoupavá a klesavá, zesilování a zeslabování, kánon, melodizace říkadla

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Používá Orffovy nástroje Rozpozná některé hudební nástroje Vokálně, instrumentálně či pohybově improvizuje v rámci znějící hudby Rozpozná a pojmenuje některé hudební nástroje	3/4 rytmus, nota čtvrtě, kánon, houslový klíč

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Pokouší se o pohybové vyjádření tempa hudby Vokálně, instrumentálně či pohybově improvizuje v rámci znějící hudby Pohybem reaguje na změny metra, dynamiky, melodie, tempa	Pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
---------	-------

Rozlišuje notu celou a čtvrtřovou Ve znějící hudbě rozpozná změny tempa a dynamiky	Kánon
---	-------

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Zpívá čistě podle svých možností Při rytmicizaci rozlišuje noty půlové, čtvrtřové, osminové Pokusí se o jednoduchý kánon V jednohlasném zpěvu správně rytmicizuje a melodizuje Pracuje alespoň s 10 písněmi	Předvětí, závětí, pěvecké dělení slov, kánon, melodizace textu

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Při rytmicizaci rozlišuje noty půlové, čtvrtřové, osminové Vokálně, instrumentálně či pohybově improvizuje v rámci znějící hudby Rozpozná a pojmenuje některé hudební nástroje Používá Orffovy nástroje	Předvětí, závětí, rytmická cvičení, taktová čára, nota osminová, 4/4 takt

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Vokálně, instrumentálně či pohybově improvizuje v rámci znějící hudby Pohybem reaguje na změny metra, dynamiky, melodie, tempa	Pohybové vyjádření melodie, menuet, rytmická cvičení

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Odlišuje hudbu ke slavnostním příležitostem Ve znějící hudbě rozpozná změny tempa a dynamiky	Kánon, menuet

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Zpívá čistě, rytmicky správně Rozšiřuje svůj hlasový rozsah	Dvojhlas, hymna ČR

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Orientuje se v písni zapsané pomocí not, realizuje ji zpěvem, hudebním doprovodem či tancem Vyjmenuje noty stupnice C-dur	Stupnice C-dur, noty c1-c2, pomlky

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rozvíjí dovednost ztvárnit hudbu pohybem Rozliší polku a menuet	Polka, menuet

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rozliší polku a menuet Vypráví o životě vybraného skladatele	Epizody ze života a dílo B.Smetany, A. Dvořáka; Hymna ČR

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**VOKÁLNÍ ČINNOSTI**

výstupy	učivo
Upevňuje vokální dovednosti - zpívá v jednohlase i dvojhase, v durových i mollových tóninách, rytmicky a intonačně čistě (dle svých možností) Správně dýchá a vyslovuje Rytmizuje a melodizuje kratší texty Rozliší durovou a mollovou melodii Improvizuje zpěvem, doprovodem na hudební nástroj či pohybem - vytváří jednoduché přede hry, mezihry či dohry	Tónina dur, moll; durová a mollová melodie

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rytmizuje a melodizuje kratší texty Používá některé doprovodné hudební nástroje, doprovází či reprodukuje melodii Taktuje 4/4 takt Improvizuje zpěvem, doprovodem na hudební nástroj či pohybem - vytváří jednoduché přede hry, mezihry či dohry	Koruna, synkopa, posuvky; Rytmus, orientace v notových délkách

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Vyjmenuje několik druhů tanců	Orchestr, dirigent, mazurka

Pozná další druhy hudebních nástrojů Taktuje 4/4 takt Snaží se o pochopení společenské funkce hudby Improvizuje zpěvem, doprovodem na hudební nástroj či pohybem - vytváří jednoduché přede hry, mezihry či dohry Pohybem doprovází znějící hudbu, používá některé základní taneční kroky a improvizuje	
--	--

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Snaží se o pochopení společenské funkce hudby Vypráví o životě dalších skladatelů Rozliší durovou a mollovou melodii Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby V proudu znějící hudby vnímá metroritmické, tempové, dynamické a harmonické změny	Epizody ze života a dílo J.S.Bacha a W.A.Mozarta

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Správně nasadí tón, správně dýchá Rozezná dvoudobý a třídobý takt Odhadne správnou hlasitost zpěvu Rozpozná barvu, výšku, sílu tónu Poslouchané kriticky zhodnotí Rozšiřuje svůj hlasový rozsah a intonuje Slovně zhodnotí hudbu - kladné a záporné pocity, vytváření vlastních názorů na hudbu	Intonace, frázování, kánon; Melodie, rytmus, harmonie, dynamika; Kontrast, gradace, barva tónu Pěvecký projev; Rozvoj hudebního sluchu; Hudba a představivost; Vokální projev, intonace, sebekontrola při hlasovém projevu;

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Provede notový zápis Rozezná dvoudobý a třídobý takt Rozezná dur a mol akord Umí zapsat a rozeznat noty Rozumí pojmům - melodie, rytmus, tempo, dynamika, barva tónu Poslouchané kriticky zhodnotí	Krajové zvláštnosti a nástroje; Noty; Solo, duo, trio, kvartet; Partitura-ukázky; Stupnice mol a dur

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rozezná dvoudobý a třídobý takt Předvede jednoduché kroky a pohyby ve spojení s hudbou	Taktování, hudba a jednoduchý pohyb; Reakce na hudbu v tempu, harmonii, dynamiku

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rozumí pojmům - melodie, rytmus, tempo, dynamika, barva tónu Předvede jednoduché kroky a pohyby ve spojení s hudbou Slovně zhodnotí hudbu a tanec - kladné a záporné pocity, vytvoří si vlastní názor na hudbu a tanec	Variace; Akord ; Stavba písně /trio/; Choreografie - Opera, opereta, muzikál, balet, scénická hudba

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Ovládá různé techniky vokálního projevu Zdokonaluje hlasový rozsah, správně dýchá Používá správně intonaci, frázování Rozezná druhy rytmu, tempové a dynamické změny, reaguje pohybem Čte z not, rozlišuje stupnice dur a mol Rozumí pojmům polyfonie, akord Poslouchané kriticky zhodnotí Rozšiřuje svůj hlasový rozsah a intonuje Slovně zhodnotí hudbu - kladné a záporné pocity, vytváření vlastních názorů na hudbu	Lidová píseň - vědomí národa, krajové zvláštnosti, význam etnika; Hlasová hygiena; Lidský hlas - rozsah, barva, dynamika Pěvecký projev; Rozvoj hudebního sluchu; Hudba a představitost; Hudební nástroje; Hudební nosiče; Arcif.a nonarcif.hudba Rytmus-různé formy; Lehká a těžká doba

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Provede notový zápis Upevňuje poznatky z hudební teorie Rozpozná druhy nástrojů v hudební ukázce Poslouchané kriticky zhodnotí Rozliší a zařadí skladby jednotlivých hudebních období a hudebních stylů Dokáže přiřadit hudební ukázky ke stylům jazz,blues, rock´n roll, rock, bigbeat, pop Dokáže správně přiřadit jednotlivé skladatele k jednotlivým hudebním obdobím	Hudební nástroje - druhy: strunné, dechové, bicí Hudební teorie - dějiny české hudby 20.st.

HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rozezná druhy rytmu, reaguje pohybem Upevňuje poznatky z hudební teorie Rozpozná balet a některé společenské tance Slovně zhodnotí hudbu a tanec - kladné a záporné pocity, vytvoří si vlastní názor na hudbu a tanec Rozpozná některé z tanců různých stylových oblastí, předvede jednoduchou pohybovou vazbu (dle individuálních schopností a hudebně pohybové vyspělosti)	Pohyb do taktu; Lidový tanec; Balet Pohybové reakce a kreace na hudbu

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Upevňuje poznatky z hudební teorie Charakterizuje vztahy mezi tóny Jmenuje hlavní představitele české vážné hudby Rozpozná balet a některé společenské tance Rozlišuje mezi individuálními rozdíly v tvorbě různých interpretů - osobité pojetí a projev hudby Popíše vliv tradic a zvyků etnika na charakter hudby Dokáže správně přiřadit jednotlivé skladatele k jednotlivým hudebním obdobím	Kánon, koncert, sonáta, lidový tanec a zpěv, muzikál, vážná hudba; Vánoční píseň; Kantáta a oratorium Rozlišení hudebních stylů a žánrů; Výrazové hudební prostředky; Hudební formy; Hudební začátky v Čechách; Kabaret

4.7.2. Výtvarná výchova**Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova**

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Na naší škole je předmět výtvarná výchova od 1. do 3. ročníku dotován 1 hodinou týdně, od 4. do 9. ročníku dotován dvěma hodinami týdně. Výuka je realizována frontálně, ale i skupinově.

Výtvarná výchova učí žáky osvojovat si výtvarné dovednosti, vyjadřovat emoce, představy, osobní zkušenosti a nálady formou výtvarných technik. Rozvíjí fantazii, smyslovou citlivost. Učí vědomému vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě. Formuje výtvarné myšlení. Vede žáky k hledání smyslu a podstaty tvůrčí činnosti různými výrazovými prostředky, kterými může být linie, barva, tvar nebo slovo.

Tím je umožněno žákům uplatňovat své bezprostřední pocity, nálady, prožitky a fantazie, a tak se zapojit do procesu tvorby a komunikace. Především na 2. stupni slouží výtvarná výchova žákům k nalézání cesty pro základní orientaci v umění (v minulosti i v současnosti), vede k porozumění umění jako nedílné součásti našeho života. Utváří a zdůvodňuje vznik odlišných forem výtvarného umění a vede k respektování různých tradic, různých záměrů autorů, i odlišné interpretaci jejich děl. Má vliv na estetické vnímání světa.

Vyučovací předmět je mimo učeben realizován také v terénu, kdy žáci na základě pozorování (zachycení detailu apod.), dojmů a pocitů ztvární své výtvarné citění. Součástí výuky jsou i návštěvy galerie umění, různých výstav.

V rámci průřezových témat žáci využívají multimediální učebny k tvorbě prací v oboru výtvarné grafiky, kde je využíváno vhodných počítačových programů. Do hodin výtvarné výchovy se často prolínají také vybraná témata z hodin ČJ, Prv, (VI, PŘ), D, AJ, příp. NJ, M, HV a TV.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme ve výtvarné výchově tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Učíme se využívat variabilitu různých výtvarných technik a materiálů
- Vedeme k samostatnému pozorování a experimentování s výtvarnými prostředky, získané výsledky porovnáváme a vyvozujeme z nich závěry při budoucí tvůrčí činnosti
- Zaměřujeme se na pozitivní formování estetického citění a vkusu žáků
- Využíváme gradace úkolů
- Rozvíjíme vyjadřovací postupy a techniky, včetně postupného osvojování náročnějších materiálů

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky kriticky myslet a obhájit se, vnímat a řešit nejrůznější situace ve škole, v rodině a společnosti a přemýšlet o způsobu jejich řešení
- Vedeme k vytyčení podstatného a potlačení nepodstatného ve výtvarném projevu
- Učíme se brát v úvahu úlohu tvarové a barevné nadsázky, kontrastu a harmonie
- Vedeme žáky k objevování různých variant řešení problémů a k vytrvalosti při počátečním neúspěchu
- Poznáváme výtvarné zákonitosti, funkce symetrie a asymetrie

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Učíme se naslouchat ostatním, vhodně porozumět a reagovat
- Upozorňujeme na funkci barvy jako prostředku vizuálního a psychického působení a ověření její symbolické a expresivní funkce
- Formulujeme a vyjadřujeme své myšlenky v logickém sledu, vyjadřujeme se výstižně a obhajujeme své názory
- Zajímáme se o návrhy a náměty žáků, kterých můžeme využít
- Vedeme žáky k vzájemné diskusi o dosaženém výsledku nebo postupu práce
- Vytváříme příležitosti poznat lidové zvyky, tradice na základě přímých ukázek videa, návštěvy muzea, exkurze

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Pracujeme ve skupině, společně tvoříme pravidla práce v týmu, přijmeme svou roli v týmu a pozitivně ovlivňujeme kvalitu společné práce
- Respektujeme různá hlediska a čerpáme z nich poučení
- Vedeme žáky při práci ve skupinách k vzájemné spolupráci a odpovědnosti za dílčí úkol
- Snažíme se o vytvoření uvolněné a tvůrčí atmosféry
- Umožníme žákům prezentovat výsledky své práce
- Snažíme se o porovnávání práce s prací žáků jiných škol – výstavy, soutěže
- Využíváme pochval a kladného hodnocení
- Motivujeme žáky, aby u nich vznikl pocit radosti z dobře odvedené práce

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Respektujeme, chráníme a oceňujeme naše tradice i kulturní dědictví
- Respektujeme různé formy výtvarného umění, projevujeme k nim tolerantní postoj
- Vážíme si tradic a kulturních hodnot jiných národů
- Žáky vedeme ke schopnosti prostřednictvím uměleckého díla vcítit se do pocitů ostatních lidí
- Zodpovědně přistupujeme k všeobecným a vlastním problémům s porovnáním s problémy v jiných zemích

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Používáme bezpečně a účinně různé výtvarné prostředky a materiály – uhlí, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída, temperové a krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel, pero, fix, provázek, textil, drátek, modelovací hlína, modurit, sádra, těsto, papír, karton, špejle, krabičky, přírodní materiály Používáme účinně a bezpečně různé výtvarné techniky – kresba, malba, koláž, malba, koláž, monotyp, tiskátka, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů, grafika, suchá jehla, linoryt
- Dodržujeme vymezená pravidla, plníme své povinnosti

- Adaptujeme se na různé pracovní podmínky
- Vyžadujeme udržování pořádku a čistoty na svém pracovišti
- Důsledně vedeme žáky k bezpečnému zacházení s materiálem a pomůckami, kterých se využívá v hodinách, aby nedošlo k porušení bezpečnosti a hygieně při práci
-

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Kooperace a kompetice

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference
- Multikulturalita

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

UČEBNÍ OSNOVY:

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VÝTVARNÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ Vytváří barevné kompozice vlastní prožitek a pocit, náladu (např. 1.den ve škole) Hraje si s barvami - rozfoukává, zapouští, rozpíjí, shlukuje barevné skvrny, dotváří vzniklý obrazec Pozoruje přírodní útvary (listy) a zobrazuje je Ilustruje písničky, pohádky Maluje portrét Modeluje základní prostorové a plošné tvary a poznává tak vlastnosti plastických materiálů Zpracovává „výtvarné vyprávění“ (činnosti lidí-život dospělých) Tvoří kompozice z geometrických tvarů Vytváří obrázky pomocí tisku z hloubky Vypracovává koláž, frotáž	Dekoratивní práce - hra s barvami, pozitiv/negativ, otáčení, koláž; Figura-pohádková postavička; Grafický záznam pohybu; Frotáž, otisk, kresba; Portrét, postava; Ilustrace - seriál, ilustrátoři; Modelování; Monotyp; Výtvarné vyprávění; Geometrické tvary a linie; Grafika - tisk z hloubky, lineární kresba; Výtvarné hry

V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti Interpretuje podle svých schopností různá vizuální obrazná vyjádření	
--	--

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Návštěva galerie -výstava - seznámení s různými druhy umění (architektura, sochařství); Ilustrátoři-beseda

VÝTVARNÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky Prostřednictvím tematických prací se pokouší o výtvarné zpracování svého prožitku Hraje si s barvou – vytváří různé barevné kompozice, kontrasty Vytváří jednoduché grafické listy pomocí otiskování Ilustruje píseň či pohádku Výtvarně dotváří obrazce a útvary z přírodnin Modeluje různé tvary z plastických hmot Skládáním ze stavebnice vytváří prostorové útvary Kreslí, maluje	Hra s barvou (základní barvy) - barevná kompozice, přírodniny, otisk - jednoduchý graf.list, akvarel-krajina, ilustrace, výtvarné dotváření přírodnin - vytváření prostorových útvarů z přírodnin, monotyp; Kontrast - hra s barvou, výtvarné vyprávění; Kompozice plochy (geometrické prvky); Grafický záznam pohybu; Hra s linií - přítlak, odlehčení, křížení; Modelování - pozorování vlastností plastických materiálů; Zobrazování vlastních prožitků; Stavebnice -prostorová práce; Výtvarný rytmus - rytmické řešení plochy barvou (světlé a tmavé barvy); Výtvarné hry

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Komentuje práce spolužáků, vyjadřuje se k ukázkám výtvarného umění	Druhy výtvarného umění - výstava; Výtvarné umění - ilustrátoři, ilustrace - seriál jako výrazový prostředek

VÝTVARNÉ PRÁCE

výstupy	učivo
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti Uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace Vychází z vlastních zkušeností, objevuje a do komunikace zapojuje svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření, která	Tematické práce - výtvarné vyjádření vlastního prožitku; Pozorování přírody - otisk, frotáž, kresba; Linie jako výrazová možnost; Dekorativní práce - linie, grafika, otisk, monotyp, proškrabování, zapouštění, výtvarné dotváření; Práce s textilními materiály; Prostorové útvary a objekty - modelování, výroba loutky, maňáska, skládání stavebnice; Výtvarný rytmus - řazení vystřihováním; Grafický záznam pohybu - výtvarné

samostatně vytvořil, vybral či upravil Prostřednictvím tematických prací výtvarně zobrazuje svůj prožitek Svá pozorování přírody zpracovává technikou kresby, froté a otisku Pracuje s textilními materiály – vytváří loutku či maňáška Modeluje, maluje, kreslí, stříhá, otiskuje, lepí Při dekorativních pracích používá techniky otisku, grafiky, monotypu, proškrabování, zapouštění barev, kresby tuší Pozoruje a výtvarně zobrazuje prostorové tvary Ve vlastní tvorbě používá fantazii Výtvarně zobrazuje danou předlohu, do práce vnáší své osobité výtvarné pojetí	vyprávění; Hra s písmeny - kresba tuší; Hra s barvami - skvrny; Pozorování a zobrazování tvarů - zátiší; Výtvarné hry
---	--

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření Porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Návštěva galerie - poznávání výtvarných druhů umění - socha, plastika, busta, sousoší; Lidové umění a dekor; Výtvarná úprava knih - písmo, přebal, vazba, ilustrace - ilustrátoři

VÝTVARNÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly Uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě Pokouší se o autoportrét, portrét či karikaturu Zobrazuje vlastní prožitky volným výtvarným projevem i v tematických pracích Aranžuje květiny Maluje, kreslí, tiskne, lepí, stříhá, modeluje	Volný výtvarný projev - výtvarné vyjadřování vlastních prožitků; Portrét, autoportrét, karikatura; Výtvarné vyprávění - grafický záznam pohybu; Pozorování a zobrazování tvarů - zátiší; Pozorování přírody - otisk, malba, kresba, linie - niťová technika, aranžování suchých květů; Prostorové vytváření, papír, keramika, grafika, linoryt, experimentování s písmem; Koláž –textilní, papírová; Dekorativní práce - hra s barvou - kontrast - světlo, stín; Výtvarný rytmus - rytmické řešení plochy barvou (světlé a tmavé barvy); Řazení prvků - dekorace; Výtvarné hry

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Ilustrace, architektura, loutkové divadlo

VÝTVARNÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření Pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů) Maluje, kreslí, stříhá, lepí, šije jednoduchými stehy Zobrazuje předměty a osoby podle modelu i bez předlohy různými výtvarnými technikami Používá přírodniny k vytváření prostorových objektů i k zobrazování Své zkušenosti a zážitky zobrazuje v tematických pracích Ilustruje pohádku Vytváří mozaiku, koláž	Linie -estetické využití; Zobrazování - figura, skupina, stroje, přístroje, přírodnina – řez, struktura, zátiší z přírodnin, koláž, zátiší – skupina předmětů, struktury; Tematické práce - výtvarné vyjádření vlastního zážitku, ilustrace – pohádka, člověk a příroda; Dekorativní práce - linie; Práce v materiálu – kachel, přívěsek, hra s barvou a linií, mozaika, koláž, maňásek, panenka – textil, papír; Výtvarné vyprávění - grafický záznam pohybu; Dekor. plocha - mozaika z papíru; Figura - pohyb, portrét; Prostorové vytváření – architektura, scéna pro loutkové divadlo; Výtvarné hry

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

TEORIE VÝTVARNÉ VÝCHOVY

výstupy	učivo
Rozezná pojmy z nauky o barvě Rozliší výrazové prostředky Rozpozná různé grafické materiály a techniky Hledá a analyzuje skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření v malbě Chápe písmo jako prostředek komunikace	Poučení o barvě, grafické techniky a materiály, dekor plochy, beseda o ilustrátorech dětských knih, filmů, písmo – historie, typy vizuálně obrazných vyjádření, komunikační grafika, znaky písma, sdělovací funkce, rytmus, řád

ZÁKLADNÍ VÝTVARNÉ TECHIKY

výstupy	učivo
Kreslí Maluje Znázorní výtvarné vyjádřený pocit z hudby	Otisk – jednoduchý grafický list, kombinační technika, kresba fixem, tuší, zátiší, pastel, monotyp, přírodniny, kolorovaná kresba, portrét - fantazie - podzimní skřítek, mísení barev, malba, kvaš, autoportrét, figura, portrét, výtvarné vyprávění, seriál jako cesta k animaci, kresba, pohádková ilustrace,

Znázorní výtvarně pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem Uspořádá objekty do celků, v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu ve statickém vyjádření Uplatňuje výrazové vlastnosti linie Experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích Rozliší prostorové a barevné vztahy Pokouší se o výtvarné vyjádření pohybu, dynamiky Užívá současné zobrazovací prostředky animace Výtvarně znázorňuje osobní prožitek	strašidelný les, logo pro naši partu, sádrový odlitek, vyškrobávání, tuš, redispero, rozpal písma
---	--

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

TEORIE VÝTVARNÉ VÝCHOVY

výstupy	učivo
Pozoruje změny výtvarné formy při práci s různými materiály prostřednictvím experimentálních činností Užije vztah funkce formy objektu k jeho prostorotvornému výrazu na základě experimentace při jejich vytváření a při poznávání výtvarně technických principů	Příroda kolem nás, citlivé vnímání okolní skutečnosti, umělecké i mimoumělecké, aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně, linie, tvary, struktura, harmonie, řád
pokrytí průřezových témat EV VČP	

VÝTVARNÉ TECHNIKY

výstupy	učivo
Užívá neobvyklé materiály a experimentuje s nimi Plošně a prostorově zobrazuje svůj výtvarný záměr Zobrazuje tělo různými způsoby (portrét, figurální kompozice, akční tvar, malby, kresby, uspořádání prostoru) Výtvarně vyjadřuje zajímavé a neobvyklé přírodní útvary, jejich charakteristické rysy ve studijních, případně fantazií dotvořených pracích Zjednodušuje tvary Využívá poznání přírodních a uměleckých forem k rozvíjení představivosti Používá grafické materiály Využívá výrazové možnosti materiálů, jejich struktury, barvy v užité a dekorativní tvorbě s ohledem na jejich funkci Umělecky vyjadřuje jednotu materiálu, funkce, technologie Zpracovává výtvarný výraz v experimentálních činnostech	Praktické využívání základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích ve vlastní tvořivé výtvarné činnosti, dekor - síť prostorového tělesa, vytváření objektu z papíru, volný výtvarný přepis, transpozice, parafráze, modelace - barva, etudy barev a linií, abstrakce, tisk z koláže, asambláž, grafika, textilní techniky, tkaní, uzlování, pletení z proutí, drátování, otisky, skupina postav, překrývání

TEORIE VÝTVARNÉ VÝCHOVY

výstupy	učivo
Porozumí sdělovací, výrazové a estetické funkci písma Uplatňuje poznání těchto zákonitostí v jednoduchých výtvarných návrzích ve spojení kompozice motivu a písma v ploše Objasní harmonii, kontrast vyjádření pocitů se slovním komentářem Zdůrazní emotivní obsah nefigurativních i figurativních zobrazení Popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy Popíše vliv estetiky obytného prostředí na člověka a význam tvarů a barev v bytě Odvodí důsledek na odívání, vkus Pocítí estetickou a užitnou hodnotu výrobků Stanoví základní proporce a zákonitosti pohybu lidské postavy především v grafických technikách Zúčastní se školní návštěvy galerie umění Pozná stálou expozici, aktuální výstavu Hodnotí ze svého hlediska umělecké dílo, vyjádří svůj postoj k jiným interpretacím vizuálně obrazného vyjádření Interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze znalostí historických a společenských souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků Ověřuje komunikační účinky děl v sociálních vztazích, prezentuje svůj tvůrčí záměr	Plošné písmo - typy, užití, sdělovací funkce, zákony perspektivy, Op-art, iluze prostoru, moderní směry v umění, nauka o barvách, jas, tón, lomená barva, pestré, nepestré barvy, seznámení s vývojem architektury, moderní umění 19.-20. století, návštěva galerie umění, parafráze uměleckého díla, kompozice, dominanty, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez

VÝTVARNÉ TECHNIKY

výstupy	učivo
Aplikuje ověřování zákonitostí užité grafiky Vizuálně komunikuje Užívá druhy písem Využívá hotového i volně kresleného písma plošné dekorativní kompozice v užité grafice Uplatní výtvarné zjednodušení Užívá originální projekci vlastních prožitků se zaměřením na volbu nebo kombinaci výtvarných technik Aplikuje kontrast, harmonii Ohodnotí a vytvoří průmyslový design a vezme v potaz technickou estetiku Využívá náčrtů, skic a fotografie	Plakát, návrh na obal knihy, CD apod., kinetické umění, stylizace, vazba dekoru na tvar, kruh, čtverec, prostor, útvar, expresivní vyjádření pocitů barvou, míchání barev, tvarová, barevná nadsázka, fantastické stroje, figura, pohyb, busta, profil, enface, 3/4 pohled, výtvarná zkratka, město, střechy, perspektiva

Znázorní prostorové architektonické formy z hlediska jejich praktické funkce, organizace a vztahu k prostředí a jeho estetickým kvalitám

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

TEORIE VÝTVARNÉ VÝCHOVY

výstupy	učivo
Pozoruje Stanoví zákonitosti užité grafiky, vizuální komunikace a písma, jeho sdělovací, výrazové a estetické funkce Rozvíjí estetický vztah Chápe a hodnotí význam hmotné kultury, užité tvorby a estetických aspektů životního prostředí Užije význam osobnosti umělce ve vztahu k době a společnosti umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti Dělá rozbor uměleckých děl v souvislostech s chápáním a hodnocením architektonických forem z hlediska jejich praktické funkce, organizace a vztahu k prostředí a jeho estetickým kvalitám Sebeprosadí, zdůvodní konkrétní vizuálně obrazné vyjádření reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Porovnává účinky vlastního výtvarného zobrazení s účinky existujících a známých vizuálně obrazných vyjádření Zhodnotí umělecké dílo či vlastní výtvar z hlediska smyslového, subjektivního působení, uměleckého záměru a symbolického obsahu Ověřuje komunikační účinky děl v sociálních vztazích, prezentuje svůj tvůrčí záměr	Vývoj malířství od pravěku do současnosti - historický kontext, kubismus, impresionismus, seznámení s význačnými osobnostmi, perspektiva prostorových těles, sbíhání linií; Moderní umělecké techniky (fotografie, video, užití digitálních programů)

VÝTVARNÉ TECHNIKY

výstupy	učivo
Znázorní výtvarný přepis skutečnosti Strukturuje plochy Graficky rozlišuje materiály Modeluje světlem a stínem Využívá plošné dekorativní kompozice Uplatňuje výtvarné zjednodušení Vyjádří jednoty materiálu, funkce, technologie zpracování a výtvarného výrazu v experimentálních činnostech a návrzích Vytvoří tvarovou a barevnou nadsázku V tvorbě uplatňuje moderní techniky a postupy výtvarného zobrazení (fotografie, video, digitální programy na úpravu	Velký detail, neživá příroda, výtvarné fantazie s počítačem, grafická značka, logo, socha, sousoší, busta, zátiší, modelace světlem a stínem, barevná varianta, vyjádření odstíny jedné barvy, grafika - linoryt, frotáže, suchá jehla, kašírování, objekty z papíru, tisk a koláže; Moderní umělecké techniky (fotografie, video, užití digitálních programů)

4.8. Člověk a svět práce

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepte vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

4.8.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je obsažena jak na 1. tak na 2. stupni základní školy. Postihuje široký okruh pracovních činností, dovedností a technologií potřebných v běžných životních situacích. Tato vzdělávací oblast by měla žákům přiblížit určitá pracovní prostředí a zároveň pomoci při vytváření profesní orientace. Pomáhá utvářet náhled na sebehodnocení žáka a na jeho budoucí uplatnění na poli práce.

Vyučovací předmět má dotaci 1 hodinu týdně. Na prvním stupni je pro pestrost postupů a forem práce obsah učiva a příslušné očekávané výstupy rozdělen do bloků 1. až 3. třída a 4. až 5. třída. Výuka probíhá především frontálně, ale i ve skupinách. Výuka využívá znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání a zkušeností získaných z běžného života. Rozvíjí některé dovednosti, motorické a tvořivé schopnosti, učí plánovat, organizovat a hodnotit jak individuálně, tak v týmu. Vede k dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci. Žák získává základní poučení o materiálech, pomůckách a nářadí, osvojuje si jednoduché pracovní postupy a vytváří si postoje ke své vlastní činnosti. Hlavním cílem výuky je naučit žáky orientovat se v rozlišování různých druhů materiálů, pracovat podle náčrtků či popisu vyučujícího a osvojit si základní pracovní dovednosti a návyky. Žáci si uvědomují nutnost soužití člověka s přírodou, učí se chápat a respektovat její zákonitosti, získávají prvotní poznatky a dovednosti významné pro další životní a profesní orientaci, učí se plánovat, organizovat, pracovat samostatně i skupinově.

Nedílnou součástí výuky je snaha o zafixování a zautomatizování bezpečnostních a hygienických návyků.

Důraz je kladen na okruh „Svět práce“, ve kterém žáci získávají informace o možnostech uplatnění na trhu práce v závislosti na svých schopnostech, dovednostech.

Dělení žáků do skupin na 2. stupni zpravidla podléhá členění na chlapeckou skupinu (H) a skupinu dívek (D), přičemž jsou z provozních důvodů do skupiny spojeni hoši a dívky tříd jednoho ročníku. V případě zájmu je podle počtu žáků dívkám umožněno docházet do hodin chlapecké skupiny a naopak.

Výuka je doplněna exkurzemi, odbornými přednáškami, využitím videa, návštěvami pracovních provozů, besedami.

Výuku realizujeme ve speciálně upravených učebnách ke konkrétnímu tematickému okruhu tzn.

Příprava pokrmů-cvičná kuchyňka

Práce s technickými materiály - dílna

Pěstířelské práce - učebna, zahrada

Provoz a údržba domácnosti - učebna, kuchyňka

Svět práce - učebna, využití PC, videa, publikace apod.

Rozpis podle ročníků:

6.ročník:

Dílny 1x

7.ročník:

Dílny 1x/týden H- celý rok

Vedení domácnosti(+šití) 1x/týden D-celý rok

8.ročník :

Dílny (elektro) 2hod.1x za 14 dní

Vaření 2hod.1x za 14 dní střídat

9.ročník :

Svět práce 1x/týden H+D(střídání po týdnu)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU PRACOVNÍ ČINNOSTI

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v předmětu pracovní činnosti tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k osvojování pravidel bezpečnosti práce a základních hygienických návyků
- Plánujeme práci, k jednoduché pracovní postupy
- Rozlišujeme přírodní a technické materiály
- Pracujeme s návody a předlohami

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Zadáváme úkoly tak, aby zamýšlená praktická činnost odpovídala věku a aby si žák uměl naplánovat, organizovat, vybrat materiál a pomůcky, připravit si své pracovní místo
- Využíváme předchozích vědomostí a dovedností
- Umožňujeme žákům pracovat s materiály, pomůckami pomocí nichž si mohou ověřit správnost svého postupu
- Aplikujeme osvojené teoretické znalosti pracovních postupů v praxi
- Diskutujeme nad návrhy a náměty žáků; snažíme se o jejich realizaci

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Zařazujeme metody, při nichž si žák osvojuje pracovní postupy v logickém sledu
- Zadáváme úkoly, kdy se kombinují informace z různých zdrojů tak, aby žáci porozuměli různým formulacím v návodech a předlohách
- Diskutujeme o dosaženému výsledku práce, o postupu
- Vytváříme příležitosti poznat lidové zvyky, tradice na základě přímých ukázek videa, návštěvy muzea, exkurze

- KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- Vytváříme podmínky pro skupinovou a párovou práci
- Vedeme žáky k hodnocení svých výkonů a vytváříme hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení a hodnocení jiných, vedeme ke vzájemné toleranci
- Žáky kladně motivujeme tak, abychom je neodradili při případném nezdaru
- Vyzdvihujeme šikovnost a kreativitu
- Vedeme žáky při práci ve skupinách k vzájemné spolupráci a odpovědnosti za dílčí úkol
- Snažíme se o vytvoření uvolněné a tvůrčí atmosféry
- Osvojujeme si základy společenského chování
- Využíváme pochval a kladného hodnocení

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Dbáme na to, aby žáci při práci dbali na upevňování dobrých mezilidských vztahů
- Vybízíme žáky k toleranci a odlišnostem jiných kultur – lidové zvyky, kuchyně
- Umožníme žákům prezentovat výsledky své práce
- Snažíme se o porovnávání práce s prací žáků jiných škol – výstavy, soutěže
- Učíme chápat důležitost kvality životního prostředí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Důsledně vedeme žáky k bezpečnému zacházení s materiálem a pomůckami, kterých se využívá v hodinách, aby nedošlo k porušení bezpečnosti a hygieně při práci
- Zadáváme úkoly tak, aby žáci využívali svých dosažených zručností a vědomostí v praktickém životě a v jiných předmětech
- Motivujeme žáky, aby u nich vznikl pocit radosti z dobře odvedené práce a byli tak kladně motivováni pro další vzdělávací proces
- Názorně předvádíme práci se základními nástroji a pomůckami
- Seznamujeme se s účelem, způsobem použití a vlastnostmi různých pomůcek
- Udržíme pořádek a čistotu při stolování
- Pozorujeme rostliny a provádíme pokusy v koutku přírody
- Názorně předvádíme pěstování některých plodin
- Bezpečně obsluhujeme elektrické a plynové spotřebiče

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

UČEBNÍ OSNOVY:

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S MATERIÁLY

výstupy	učivo
Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvede správné způsoby zacházení s materiály Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu Zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností	Práce s materiály: přírodniny, model.hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty, vlastnosti materiálu, užití v praxi, pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování, jednoduché pracovní postupy a organizace práce

Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek Prokáže samostatnost při úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek Příkladně plní povinnosti služby Dbá na osobní bezpečnost Vyhotoví dle své fantazie jednoduchý výrobek Podle jednoduchého návodu zhotoví výrobek se vztahem k lid. tradici či ročnímu období	
---	--

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi Sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu Bezpečně zachází s díly stavebnice	Hygiena a bezpečnost práce, práce montážní a demontážní, stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem, bezpečnostní předpisy

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Předvede péči o pokojové květiny Vede si jednoduché poznámky během pozorování a pokusu, spoluvytváří kolektivní záznamy při skupinové práci Provádí pozorování přírody	Pokojové květiny, pěstování pokojových rostlin

STOLOVÁNÍ

výstupy	učivo
Připraví tabuli pro jednoduché stolování Předvede správné chování při stolování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla společenského chování

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S MATERIÁLY

výstupy	učivo
Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvede správné způsoby zacházení s materiály Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu Ověří vlastnosti materiálu v praxi Zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet	Práce s materiály: přírodniny, model.hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty, vlastnosti materiálu, užití v praxi, pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování, jednoduché pracovní postupy a organizace práce, technologická kázeň, grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie

Popíše jednoduchý pracovní postup Popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti Uvede způsob a použití jednoduché pracovní operace Objasní provádění pokusy a pozorování, při nichž vlastní práci nebo demonstrací pozná vlastnosti různých materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou Se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli Dovede organizovat práci skupiny Dodržuje body organizačního řádu Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek Prokáže samostatnost při úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek Příkladně plní povinnosti služby Dbá na osobní bezpečnost Vyhotoví dle své fantazie jednoduchý výrobek Podle jednoduchého návodu zhotoví výrobek se vztahem k lid. tradici či ročnímu období	
--	--

ŘÍZENÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi Předvede ošetření drobného poranění Sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu Zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze Uvede jednoduchý pracovní postup Bezpečně zachází s díly stavebnice	Hygiena a bezpečnosti práce, práce montážní a demontážní, stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem, bezpečnostní předpisy, pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Provede jednoduché pěstitelské práce Předvede péči o pokojové květiny Vede si jednoduché poznámky během pozorování a pokusu, spoluvytváří kolektivní záznamy při skupinové práci Pojmenuje vybrané pokoj. rostliny	Jedovaté rostliny, léčivky, pěstování ze semen v místnosti, pokojové květiny

STOLOVÁNÍ

výstupy	učivo
---------	-------

Připraví tabuli pro jednoduché stolování Předvede správné chování při stolování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla společenského chování
--	---

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S MATERIÁLY	
výstupy	učivo
Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvede správné způsoby zacházení s materiály Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu Ověří vlastnosti materiálu v praxi Zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet Popíše jednoduchý pracovní postup Popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti Uvede způsob a použití jednoduché pracovní operace Objasní prováděné pokusy a pozorování, při nichž vlastní práci nebo demonstrací pozná vlastnosti různých materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou Se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli Dovede organizovat práci skupiny Dodržuje body organizačního řádu Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek Prokáže samostatnost při úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek Příkladně plní povinnosti služby Dbá na osobní bezpečnost Vyhotoví dle své fantazie jednoduchý výrobek Podle jednoduchého návodu zhotoví výrobek se vztahem k lid. tradici či ročnímu období	Práce s materiály: přírodniny, model.hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty, vlastnosti materiálu, užití v praxi, pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování, jednoduché pracovní postupy a organizace práce, technologická kázeň, grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie

ŘÍZENÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi Předvede ošetření drobného poranění Sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu,	Hygiena a bezpečnosti práce, práce montážní a demontážní, stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem, bezpečnostní předpisy, pomoc při úrazu

plánku Zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze Uvede jednoduchý pracovní postup Bezpečně zachází s díly stavebnice	
--	--

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Provede jednoduché pěstitelské práce Předvede péči o pokojové květiny Vede si jednoduché poznámky během pozorování a pokusu, spoluvytváří kolektivní záznamy při skupinové práci Pojmenuje vybrané pokoj. rostliny	Jedovaté rostliny, léčivky, pěstování ze semen v místnosti, pokojové květiny

STOLOVÁNÍ

výstupy	učivo
Připraví tabuli pro jednoduché stolování Předvede správné chování při stolování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla společenského chování

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S MATERIÁLY

výstupy	učivo
Rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti Předvede správné praktické činnosti s daným materiálem Předvede základní dovednosti práce s technickými materiály Bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky Zachází s pracovními nástroji bezpečně podle návodu Vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcky, nářadí Samostatně podle vlastní představy vypracuje plánec výrobku, k jeho zhotovení zvolí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup, vzniklé problémy samostatně řeší Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu Při řešení praktických problémů prokáže technickou představivost Používá složitější metodickou řadu pracovního postupu Vystihne podstatu pracovního procesu Určí z jednoduchého náčrtku, výkresu velikost délku, šířku výrobku	Přírodniny, textil, drát, folie, dřevo, plasty; vlastnosti materiálů, užití v praxi, pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technická kázeň, grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie; lidové zvyky, tradice, řemesla

Samostatně vyhledává informace o různých technologiích v dostupné literatuře Sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup Vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí Napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo Při pracovní postupu použije kreslený návod Provede pokusy a pozorování, při nichž vlastní prací pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek	
---	--

ŘÍZENÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem Důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami Ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění Dodržuje bezpečnost a hygienu práce Dodržuje pořádek na pracovním místě	Práce montážní a demontážní stavebnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem; Bezpečnostní předpisy, pomoc při pracovním úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře Uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové rostliny Provede pozorování pokoj. rostlin, předvede správnou péči o pokoj. rostliny Samostatně zaznamenává dílčí pozorování a úseky při pokusech Rozliší jednoduché pěstitelské nářadí Při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při pěstitelských činnostech	Význam půdy, semena, osivo, okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, alergie, rostliny jako drogy

PŘÍPRAVA JÍDEL A STOLOVÁNÍ

výstupy	učivo
Orientuje se v základním vybavení kuchyně Připraví samostatně jednoduchý pokrm Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni	Význam půdy, semena, osivo, okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, alergie, rostliny jako drogy základní vybavení kuchyně výběr a skladování potravin, nákup vhodných potravin, technika v kuchyni - historie a význam jednoduchá slavnostní úprava stolu, pravidla správného stolování a společenského chování

Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni Dodržuje pravidla stolování a etikety při stolování	
---	--

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S MATERIÁLY	
výstupy	učivo
Rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti Předvede správné praktické činnosti s daným materiálem Předvede základní dovednosti práce s technickými materiály Bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky Zachází s pracovními nástroji bezpečně podle návodu Vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcky, nářadí Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu Při řešení praktických problémů prokáže technickou představivost Používá složitější metodickou řadu pracovního postupu Vystihne podstatu pracovního procesu Určí z jednoduchého náčrtku, výkresu velikost délku, šířku výrobku Samostatně vyhledává informace o různých technologiích v dostupné literatuře Sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup Vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí Napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo Při pracovní postupu použije kreslený návod Provede pokusy a pozorování, při nichž vlastní prací pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek	Přírodniny, textil, drát, folie, dřevo, plasty; vlastnosti materiálů, užití v praxi, pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technická kázeň, grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie; lidové zvyky, tradice, řemesla

ŘÍZENÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
Vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem Důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami Ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění Dodržuje bezpečnost a hygienu práce	Práce montážní a demontážní, stavebnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem, bezpečnostní předpisy, pomoc při pracovním úrazu

Dodržuje pořádek na pracovním místě Provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž	
--	--

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře Uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové rostliny Provede pozorování pokoj. rostlin, předvede správnou péči o pokoj. rostliny Samostatně zaznamenává dílčí pozorování a úseky při pokusech Rozliší jednoduché pěstitelské nářadí Při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při pěstitelských činnostech	Význam půdy, semena, osivo, okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, alergie, rostliny jako drogy

PŘÍPRAVA JÍDEL A STOLOVÁNÍ

výstupy	učivo
Orientuje se v základním vybavení kuchyně Připraví samostatně jednoduchý pokrm Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni Dodržuje pravidla stolování a etikety při stolování	Základní vybavení kuchyně výběr a skladování potravin, nákup vhodných potravin, technika v kuchyni - historie a význam jednoduchá slavnostní úprava stolu, pravidla správného stolování a společenského chování

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

TEORIE PRACOVNÍCH ČINNOSTÍ

výstupy	učivo
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny Umí poskytnout první pomoc v případě úrazu Pracuje s danými nástroji a nářadím	Seznámení se zásadami hygieny a bezpečnosti práce; Nácvik poskytnutí první pomoci při úrazu. Seznámení se způsoby práce a s nářadím a nástroji, aby nedošlo k úrazu nebo poškození nářadí a nástrojů

PAPÍR

výstupy	učivo
Orientuje se v běžných druzích papíru Orientuje se ve způsobech využití jednotlivých druhů papíru v technických i uměleckých odvětvích	Seznámení s druhy papíru: karton, čtvrtka, balicí papír, vlnitý karton, lepenka, hedvábný papír, povoskovaný papír, speciální výtvarné papíry – origami papír, krepový papír, ruční papír...; Využití jednotlivých druhů papíru v praxi;

Ovládá dané techniky práce s papírem: ohýbá, skládá, stříhá, trhá, lepí, barví, kombinuje, sestavuje, zdobí Rozlišuje materiály přírodní a průmyslově vyráběné	Seznámení s různými možnostmi práce s papírem (ohýbání, skládání, lepení, stříhání, prostřihávání, prořezávání, muchlání, trhání, barvení) 1) skládání papírů, zásady skládání papíru, origami skládanky – japonská kultura 2) rýsování na čtvrtku, stříhání, sestavování, lepení a zdobení (krabičky, model budovy) 3) tvorba vlastních náčrtů výrobku a jejich následná realizace 4) papírová koláž z barevných papírů 5) kombinování různých materiálů (přírodní materiály, plast, papír) (tvorba přáníčka, drobných dekorací)
--	--

SEZNÁMENÍ S MATERIÁLY

výstupy	učivo
Orientuje se v základních nástrojích používaných při práci s drátem, kovem Používá dané nástroje Aplikuje zásady bezpečnosti, hygieny Ovládá základní techniky práce s drátem a kovem: rovná, ohýbá, stříhá, tvoří pružiny, spirály, očka Tvoří samostatně výrobek podle instrukcí či nákresu, ověří jeho funkčnost, stabilitu a jiné vlastnosti	Seznámení s přírodními materiály - dřevo: barvení dřevěných komponentů, jejich svazování, tvorba nástěnné rohože (kolektivní práce) Seznámení s materiály kov, drát, možnosti práce s tímto materiálem: 1) zásady práce, nástroje 2) rovnání, ohýbání, stříhání, tvarování v ruce i pomocí kleští 3) drát - tvorba plošné i prostorové spirály (pružiny), tvorba očka, tvorba „osmičky“ – navíjení drátu na dvě tužky 4) řemeslo – drátenictví, historie 5) samostatná práce podle nákresu (drátkované drobnosti) (důraz na dodržení kroků pracovního postupu – logická posloupnost jednotlivých kroků) 6) Odrátkovávání svíčky

MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ PRÁCE

výstupy	učivo
Sestavuje ze stavebnice jednoduchý prostorový objekt Orientuje se v pláncích a nákresech Provádí montáž a demontáž	Montážní a demontážní práce 1) práce se stavebnicemi 2) montáž a demontáž prostorového objektu z drobných komponentů stavebnice

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Zná pojem a význam slova „recyklace“ Orientuje se v materiálech vhodných k recyklaci Třídí odpadový materiál	Znovuvyužití odpadového materiálu, recyklace: 1) využití běžného odpadového materiálu k tvorbě prostorového objektu 2) zásady recyklace 3) ochrana přírody, třídění odpadu
pokrytí průřezových témat EV ŽP, VČP	

TEXTIL

výstupy	učivo
---------	-------

Orientuje se v běžných druzích textilií Drhá Uzluje Vytváří jednoduchý výrobek Tká na stávku Ovládá základní druhy stehů a základy šití Přišívá knoflíky Sešívá tkaniny k sobě Odlišuje rubovou a lícovou stranu Zdobí bavlněné textilie: savuje, maluje, tupuje barvu Kreslí a stříhá šablony	Textilní techniky (práce s bavlnkami, vlnou, textilem, nití) 1) DRHÁNÍ: základy drhání, historie, nácvik různých druhů uzlů, tvorba jednoduchého výrobku - náramek 2) TKÁNÍ: Základy tkaní, historie; Tkaní na stávku ; Tvorba jednoduchého výrobku - záložka 3) ŠITÍ: Základy šití – seznámení s různými druhy stehů, Nácvik - steh přední, zadní, ozdobný, entlovací, Přišívání knoflíků, Sešívání dvou textilií k sobě (rub, líc), Tvorba loutky 4) Způsoby dekorace textilií: Savování přes šablonu : Tupování barvy přes šablonu: Zdobení triček těmito technikami
--	--

PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ

výstupy	učivo
Orientuje se v základní péči o pokojové rostliny Zalévá rostliny, hnojí, zastřihuje listy, přesazuje Tvoří jednoduchou kytici Prokáže základní znalost chovu zvířat Respektuje pravidla bezpečného chování ve styku se zvířaty, poskytne případnou první pomoc	Základy péče o rostliny, aranžování: 1) zásady péče o rostliny – hnojení, zalévání, přesazování, zastřihávání, množení 2) aranžování ikebana – japonské aranžerské umění tvorba kytice Základy chovatelství

LIDOVÁ ŘEMESLA A ZVYKY

výstupy	učivo
Ovládá základní techniky práce s drátem a kovem: rovná, ohýbá, stříhá, tvoří pružiny, spirály, očka Tvoří samostatně výrobek podle instrukcí či nákresu, ověří jeho funkčnost, stabilitu a jiné vlastnosti Zná některá lidová řemesla, jejich historii a tradice Tvoří figurky z vizovického těsta Tvaruje těsto ručně i pomocí nástrojů Orientuje se v národních zvycích období Vánoc a Velikonoc Zdobí kraslice malbou, kresbou, voskem, barvením	Lidová řemesla: seznámení s některými lidovými řemesly, jejich historií a tradicí 1) figurky z vizovického těsta: recept na těsto, tvorba figurek, zdobení kořením, vypichováním, prostřiháváním 2) drátkování: rovnání, ohýbání, stříhání, tvarování v ruce i pomocí kleští, drát - tvorba plošné i prostorové spirály (pružiny), tvorba očka, tvorba „osmičky“ – navíjení drátu na dvě tužky, samostatná práce podle nákresu (drátkované drobnosti) (důraz na dodržení kroků pracovního postupu – logická posloupnost jednotlivých kroků), Odrátkování svíčky 3) vánoční tradice a řemesla: štedrovník, ozdoby 4) velikonoční tradice a řemesla: kraslice – techniky zdobení vajíček

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

TEORIE PRACOVNÍCH ČINNOSTÍ

výstupy	učivo
Ovládá a dodržuje zásady bezpečnosti při práci a manipulaci s jednoduchým náradím na obrábění dřeva, plastu a kovu	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci; Plánování a organizace práce; Pracovní postup; Technické kreslení – řez a průřez, čtení

Navrhne jednoduchý pracovní postup a je schopen se jím řídit a realizovat. Narýsuje technický výkres, rozezná základní technické pojmy, umí číst technický výkres, ovládá základní bezpečnostní normy a zásady	technických výkresů
--	----------------------------

DŘEVO

výstupy	učivo
Zvolí správné nářadí a ve správném pořadí na dřevo, plast a kov Navrhne povrchovou úpravu výrobku a dokáže ji realizovat Ohýbá, nýtuje, svařuje, lepí dle pokynů učitele Umí používat nářadí a pomůcky na obrábění dřeva, plastu a kovu Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, předpisy	Dřevo – druhy, vlastnosti, zpracování, typy nářadí, bezpečnost, strojové zpracování, využití a význam; Výrobek - krabice - čep a rozpor

PLASTY

výstupy	učivo
Navrhne povrchovou úpravu výrobku a dokáže ji realizovat Ohýbá, nýtuje, svařuje, lepí dle pokynů učitele Zvládá postupy při tvarování plastů a kovů za studena i za tepla Umí používat nářadí a pomůcky na obrábění dřeva, plastu a kovu Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, předpisy	Plasty druhy, vlastnosti, zpracování, typy nářadí, bezpečnost, ekologie, strojové zpracování, využití a význam; Výrobek - stojánek na tužky

KOV

výstupy	učivo
Navrhne povrchovou úpravu výrobku a dokáže ji realizovat Ohýbá, nýtuje, svařuje, lepí dle pokynů učitele Zvládá postupy při tvarování plastů a kovů za studena i za tepla Umí používat nářadí a pomůcky na obrábění dřeva, plastu a kovu Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, předpisy	Kov - druhy, vlastnosti, obrábění, druhy nářadí a způsob použití, postupy při zpracování a obrábění kovů; Výrobek - krabice, lopatka

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

výstupy	učivo
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, předpisy	Byt a jeho uspořádání, zařizování bytu, technické vybavení bytu; Provoz a údržba domácnosti, domácí spotřebiče: úklid

Poskytne 1. pomoc při úrazu Objasní a dodržuje základní zásady péče o pracovní prostředí Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti Zdůvodní jak a proč správně zacházet s nástroji, nářadím a veškerými pomůckami při domácí údržbě	domácnosti, úklidové prostředky a prac. postupy, provoz a údržba domácích spotřebičů, drobné opravy, odpad a jeho ekologická likvidace, hygiena, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, první pomoc při úrazu
--	---

EKONOMIKA DOMÁCNOSTI

výstupy	učivo
Provádí jednoduché operace platebního styku Navrhne a provede rozpočet pro svou osobu	Finance a provoz domácnosti: plánování a rodinný rozpočet, příjmy a výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, vedení účetnictví, ukládání účtů a účetních dokladů

PRÁCE S TEXTILNÍMI MATERIÁLY

výstupy	učivo
Vyhledá a zjistí období vzniku oděvu Sestaví katalog typických oděvů různých částí světa Objasní důvody proč nosit oděv Rozezná druhy textilií Uvede vlastnosti textilií Vyhledá a vysvětlí symboly pro praní, čištění a žehlení oděvu	Kultura odívání: vznik a vývoj oděvu, volba oděvu, účel a význam oděvu; Textilní materiály: přírodní, chemická vlákna, směsové materiály; Údržba a oprava oděvů a prádla: pravidelné ošetřování oděvů a prádla, sezónní ošetření oděvů, čištění skvrn, žehlení, střihy

RUČNÍ PRÁCE

výstupy	učivo
Správně zachází s pomůckami Udrzuje pořádek na pracovním místě Dodržuje základy bezpečnosti Provede zadané praktické činnosti Na konkrétních příkladech uvede využití znalostí vlastností různých materiálů při volbě vhodného materiálu pro daný výrobek	Ruční šití: Pravidla ručního šití, pracovní pomůcky, druhy ručních stehů Vyšívání: ozdobné stehy, druhy výšivek, přenášení vzorů na materiál, dodržování zásad při vyšívání Háčkování: Volba materiálu, pomůcek/háčku/, vedení a držení háčku, základní prvky háčkování; Pletení: volba pomůcek, bezpečnost při práci; Základní prvky pletení: základní oko, hladce, obrace pletené oko, anglické oko hladce, obrace, ujímání ok, uzavírání pleteniny; Využití zbytků příze: zhotovení šňůr, střapců, bambulek

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
Uvede hlavní zásady pěstování vybraných rostlin Používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní a ochranné prostředky Uvede příklady známých vztahů rostlin a zdraví člověka Prokáže osvojení základních pracovních dovedností a návyků Dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí	Základní podmínky pro pěstování rostlin; Léčivé rostliny; Práce pro zlepšení školního prostředí; Ochrana rostlin a půdy; Hygiena, bezpečnostní předpisy, 1. pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci; Ochrana pracovního a životního prostředí

Dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy	
---	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

TEORIE PRACOVNÍCH ČINNOSTÍ	
výstupy	učivo
Porovná různé druhy šroubů a matic a navrhne nejlepší použití	Význam předmětu, Šroub a matice - význam, druhy, použití; Závit - význam, použití, druhy

EKONOMIKA	
výstupy	učivo
Pochopí a rozliší základní ekonomické pojmy a jejich význam pro hospodaření s penězi v domácnosti	Ekonomika - společenský produkt, výr.spotřeba, národní důchod, produktivita práce, nevýrobní a výrobní odvětví, organizace a plánování práce

ELEKTRICKÝ PROUD	
výstupy	učivo
Rozezná druh úrazu a jeho příčiny, provede kroky na záchranu života Dodržuje bezp. pravidla při práci s el.proudem Opraví jednoduché poruchy na el.spotřebičích a el.obvodech v domácnost	Elektrický proud - význam, využití, druhy a příčiny úrazu a první pomoc při úrazu el.proudem, schematické značky, druhy kabelů, rozvod do bytů, elektrické obvody prakticky; Elektronické stavebnice - prakticky; Druhy el.spotřebičů, údržba, kontrola, obsluha

ELEKTRONIKA, POLOVODIČE	
výstupy	učivo
Pochopí funkci polovodičů Umí zapojit a vysvětlit funkci pol. součástek v obvodech Sestaví podle jednoduchých schémat polovodičové obvody a pochopí jejich funkci Dokáže používat běžné domácí spotřebiče	Elektronika, polovodiče - historie vzniku polovodičů, význam, funkce, schematické značky, vedení proudu v polovodičích, přechod PN, NPN, dioda, tranzistor a jeho funkce

PŘÍPRAVA POKRMŮ - TEORIE	
výstupy	učivo
Sestaví jídelníček, nakoupí potraviny, dokáže je správně uskladnit Dodržuje zásady zdravé výživy Kulturně stoluje a chová se společensky Prokáže znalosti o výživě člověka, potravy Má představu o základních činnostech přípravy pokrmů Organizuje a plánuje pracovní činnost	Seznámení se s základním vybavením cvič.kuchyně, s pracovním řádem, hygienou, bezpečnou obsluhou el. spotřebičů a s pravidly chování u stolu; Úprava stolu a bytu, podávání základních druhů pokrmů a nápojů; Společenské chování; Výběr, nákup a skladování potravin; Hygiena výživy – výživa člověka; Zásady správné výživy – výživová hodnota; Technologie přípravy pokrmů, zásady správné výživy, dodržování stravovacího režimu, význam brambor, obilovin a luštěnin v jídelníčku, význam mléka a mléčných výrobků, maso v našem jídelníčku, vejce v našem jídelníčku, sestavování domácího jídelníčku, hospodaření, problematika nadváhy,

Získává informace o ekonomice v rodině	poruchy příjmu potravy, nové trendy ve stravování, technika v kuchyni a její význam; Kuchařské knihy, vhodná sestava jídel; Režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku; Stolování, inventář, aranžování květin
---	---

PŘÍPRAVA POKRMŮ - PRAXE

výstupy	učivo
Používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní kuchyňské spotřebiče Udržuje pořádek a čistotu Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny, poskytne první pomoc při úrazu Sestaví jídelníček, nakoupí potraviny, dokáže je správně uskladnit Připraví jednoduché pokrmy tepelnou úpravou i za studena Kulturně stoluje a chová se společensky Dokáže uplatnit princip slavnostního stolování v rodině Provede základní úklid kuchyně Ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu Volí správnou odpovídající technologii Dodržuje zásady pro utváření zdravého a příjemného prostředí v bytě	Příprava za studena, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování; zeleninový pokrm; vánoční speciality; pokrm z brambor, luštěnin; pokrm z mléka; pokrm z ryb; vaječný pokrm; slavnostní pohoštění dle volby žákyň; úklid cvičné kuchyně, obsluha techniky v kuchyni; Polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže - dle možností a vybavenosti pracoviště

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

výstupy	učivo
Používá určené laboratorní pomůcky, postupy a metody Vypracuje protokol o průběhu, cíli a výsledcích experimentální činnosti, formuluje závěr Pro experimentální činnost nalézá podklady v dostupných informačních zdrojích Dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při experimentální činnosti Poskytne případnou první pomoc	Dle možností školy (propojeno s učivem předmětu Chemie v 8. ročníku) - vybavení laboratoře, pomůcky a nástroje v laboratoři; Zásady bezpečnosti a hygieny při práci v laboratoři

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

TEORIE PRACOVNÍCH ČINNOSTÍ

výstupy	učivo
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny Pracuje s danými nástroji a nářadím, provádí běžnou údržbu	Zásady bezpečnosti práce, dodržování bezpečnostních a hygienických zásad při činnostech v prostorách školy a v okolí školy; Pomoc při úklidu v okolí školy

MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ

výstupy	učivo
---------	-------

Orientuje se v různých typech SŠ Seznámí se s nabídkou možností studia v regionu Rozlišuje různé typy přijímacího řízení a přípravu Vyhledá a rozliší náplň učebních a studijních oborů /PC/	Výchovně vzdělávací soustava; Náplň učebních a studijních oborů; Přijímací řízení, typy přijímacích zkoušek, přihlášky na SŠ
--	---

VOLBA PROFESNÍ ORIENTACE

výstupy	učivo
Popíše osobní zájmy, vlastnosti, schopnosti formou zájmových dotazníků, testů Zdůvodní význam návštěv SŠ, SOU pro svoji budoucí volbu Při výběru školy pro budoucí povolání využívá poradenských služeb/ ÚP, PPP, škola, informační letáky, dny otevřených dveří/	Sebepoznávání, osobní zájmy, vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informace a poradenské služby a práce s informacemi, využití poradenské služby, tělesný a zdravotní stav

TRH PRÁCE

výstupy	učivo
Zohlední svůj tělesný a zdravotní stav pro výběr školy Popíše jednotlivé druhy vybraných pracovišť Vysvětlí pojmy- pracovní prostředky, činnosti, objekty	Pracovní prostředky, prostředí, činnosti, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní

ZAMĚSTNÁNÍ

výstupy	učivo
Vyhledá příležitosti na trhu práce Odhadne kvalifikační a zdravotní požadavky pro jednotlivé druhy povolání Sestaví profesní životopis Najde a doloží podmínky a možnosti při hledání zaměstnání Sestaví a napíše inzerát při hledání zaměstnání	Pracovní příležitosti v regionu; Životopis, způsoby hledání zaměstnání, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatele, pracovní příležitosti -práce s databází ÚP

EKONOMIKA DOMÁCNOSTI A PODNIKÁNÍ

výstupy	učivo
V modelových situacích ukáže, jak se chovat u přijímání do zaměstnání /společenské chování/ Sestaví svůj rozpočet na měsíc Odhadne kolik ušetří ze svého kapesného Seznámí se s možnostmi platebního styku Popíše základní způsobilost k podnikání Vysvětlí řízení a ekonomiku domácnosti Vysvětlí ekonomiku provozu Objasní výhody a nevýhody podnikání	Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, elektronické bankovníctví Nejčastější formy podnikání, drobné podnikání, řízení firmy, marketing, finance, účty, účetnictví

Používá digitální techniku uživatelským způsobem, řeší základní problémy při používání	
---	--

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

výstupy	učivo
Používá běžné domácí nástroje a spotřebiče, orientuje se v návodech k obsluze Propojuje jednotlivá digitální zařízení Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi Ošetřuje digitální techniku určeným způsobem Dodržuje základní pravidla hygieny a bezpečnosti při práci s digitální technikou, poskytne případnou první pomoc	Digitální technika a práce s ní

4.9. Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot¹, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví. Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky a k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných situacích událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

4.9.1. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví na 2. stupni svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni. Předmět je dotován 1 hodinou týdně v 6. a 8. ročníku.

Smyslem předmětu je utváření správných životních postojů i návyků u žáků. Žáci by měli získat základní vědomosti z oblasti ekologie, první pomoci, sexuální výchovy, péče o dítě, ale cílem předmětu je především podpora zdravého způsobu života a ochrana zdraví. Je zde proto zahrnuta také problematika mezilidských vztahů (kamarádství, partnerský a rodinný život), změn v dospívání, volby budoucího povolání a společensky nežádoucích jevů (zejména agresivita, návykové látky).

Předmět Výchova ke zdraví souvisí nejvíce s průřezovými tématy - Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova. Výuka probíhá v kmenových třídách a dle možností také v multimediální učebně. Frontální výuka je ve velké míře doplňována metodami aktivizujícími utváření vlastních hodnot a postojů, sociálních vztahů a komunikačních dovedností (diskuse, praktická cvičení, simulace problémových situací, dramatizace, besedy, psychosociální hry apod.). Podporováno je také využívání elektronických zdrojů informací, zejména internetu, vzdělávacích videokazet a výukových programů. Podle možností je výuka doplňována přednáškami, exkurzemi, návštěvami příhodných zařízení (kojenecký ústav, K-centrum ad.), promítáním vhodných dokumentárních filmů. Žáci také pracují nad různými projekty.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme ve výchově ke zdraví tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Zadáváme takové úkoly, při kterých žáci využívají různých zdrojů informací, především zdrojů dostupných a využitelných v praktickém životě (např. internet, tisk)
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce (individuální – např. referáty, prezentace i skupinové – např. projekty, dotazníky), přičemž ponecháváme potřebný prostor k sebehodnocení i vzájemnému hodnocení a srovnání úrovně jednotlivých prací
- Při výběru témat i forem práce zohledňujeme především jejich souvislost s životní praxí

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Průběžně zjišťujeme vzdělávací potřeby žáků, příležitostně reagujeme na aktuální otázky z oblasti prevence zdraví a sociálních vztahů a jevů
- Pro předmět se snažíme kladně motivovat výběrem takových témat a forem práce, které posilují vlastní zájem žáku o danou problematiku
- Hovoříme o takových situacích, ve kterých je třeba samostatně se rozhodovat, chránit se a vyvarovat se ohrožení v každodenních i mimořádných situacích
- Apelujeme na samostatnost a osobní zodpovědnost žáků v jednání a rozhodování

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vyzýváme žáky k otevřené komunikaci, ve které mohou prezentovat svou práci, své názory či postřehy, ale zároveň též hodnotit diskutované otázky či práci druhých
- Vytváříme příležitosti pro sdělení názoru formou ústní i písemnou prostřednictvím diskusí, dramatizací, besed, referátů, anket, dotazníků a dalších metod, podporujících tvořivost dětí

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Poskytujeme možnost sebehodnocení, při hodnocení zohledňujeme také snahu a pokrok dítěte, výkony diferencujeme dle možností a schopností dětí
- Zařazováním metod směřujících k sebepoznání podněcujeme pochopení smyslu prevence a hodnoty zdraví jako vyváženého stavu tělesné i duševní pohody
- Vedeme k získávání potřebné míry samostatnosti a odpovědnosti žáků za své zdraví, vnímáme a sledujeme postoje, které žáci v souvislosti s moderním životním stylem vyjadřují

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vybízíme k otevřené komunikaci, klademe důraz na respektování odlišností v názorech i životním stylu druhých lidí
- Národně představujeme možnosti postupu při mimořádných krizových a nebezpečných situacích Průběžně reagujeme na aktuální otázky z problematiky ekologie, společenských jevů i prevence zdraví

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Klademe důraz na praktickou využitelnost obsahu předmětu, na získávání praktických dovedností (např. první pomoc), vedeme k využití znalostí v běžném životě k vytváření správných návyků, postojů a rozhodnutí (např. volba povolání)

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

UČEBNÍ OSNOVY:

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

OSOBNÍ BEZPEČÍ

výstupy	učivo
S využitím médií pojmenuje některá nebezpečí, plynoucí z různých situací (např. sport, doprava), teoreticky a prakticky prokáže své znalosti dopravních předpisů Popíše možný vliv vrstevníků na jedince, charakterizuje problém šikany, agresivity, sexuálního násilí, sám navrhne možnosti řešení V modelových situacích prokáže schopnost komunikace s linkou důvěry a jinými specializovanými službami Rozpozná druhy sexuálního zneužívání, rozliší jednotlivé projevy agresivity a uvědomuje si jejich trestní dopad Prakticky prokáže znalosti první pomoci v různých obvyklých situacích a prostředích, názornou ukázkou představí postup první pomoci i ve vážných případech Uplatňuje bezpečné chování v situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy), používá bezpečnostní a ochranné prvky jako chodec, cyklista) Popíše postup a poskytnutí první pomoci při dopravních nehodách	Nebezpečné situace; Skupina vrstevníků a násilí – šikana; Násilí v sexualitě; Prevence nebezpečí; První pomoc; Dopravní výchova; Nebezpečný internet, nebezpečné předměty

PÉČE O ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ STYL

výstupy	učivo
Rozlišuje mezi pojmy duševní a tělesné zdraví, vysvětlí vliv způsobu života na zdraví Aplikuje základní hygienické návyky (hygiena odívání, intimní hygiena), preventivně ochraňuje své zdraví před rizikem nákaz, chorob, ovládá způsoby překonávání stresu a zátěže Popíše projevy a fáze průběhu některých nemocí (např. nachlazení, kolika) a způsoby léčby Vede si záznam o čase stráveném u TV, videa a PC a srovná s časem věnovaným pohybu, vyvozuje závěry o svém životním stylu	Duševní a tělesné zdraví; Odívání; Osobní hygiena; Hygiena zdraví (vlivy prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) ; Infekční choroby a choroby spojené se sexuálním životem; Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence; Režim dne; Postižení mezi námi - život s handicapem;

Charakterizuje své životní prostředí (škola, obec) z hlediska života s různými druhy zdravotního handicapu, kriticky zhodnotí jeho současný stav a navrhne možnosti pomoci postiženým	
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

ZDRAVÁ VÝŽIVA

výstupy	učivo
Vysvětlí vliv výživy na zdravotní stav lidí Charakterizuje pojmy výživová hodnota potravy, energetická potřeba organismu, metabolismus, vyjmenuje látky tvořící naše tělo a jejich hlavní zdroje Rozpozná hlavní poruchy výživy a jejich následky Sestavováním jídelníčku prokáže znalost zdravé výživy, jídelníček ve škole a doma hodnotí z hlediska zdravého stravování	Látky tvořící naše tělo; Výživa, alternativní výživa a poruchy výživy; Technologie zpracování potravin; Jídelníček
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS , IVMSR , FVM	

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Popíše proměny člověka během života, zejména v období dospívání, vysvětlí podstatu patologických jevů, souvisejících s lidskou sexualitou Vyjmenuje možnosti antikoncepce, kriticky posoudí nezodpovědné a násilné chování v osobních i sexuálních vztazích Charakterizuje odlišnosti pohlaví – pohlavní orgány, buňky, projevy tělesné zralosti, rozmnožování Vysvětlí podstatu nejčastějších patologických jevů, souvisejících s užíváním návykových látek, vyjmenuje základní druhy návykových látek a uvede jejich škodlivé účinky Uvědomuje si fyziologickou odlišnost pohlaví Vědomě koriguje své chování vůči opačnému pohlaví v rámci slušného chování a etikety Vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztržný pohlavní styk	Proměny člověka v období dospívání; Sexuální zneužívání; Pohlavní dospívání

PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

výstupy	učivo
Vysvětlí podstatu nejčastějších patologických jevů, souvisejících s užíváním návykových látek, vyjmenuje základní	Pozitivní životní cíle a hodnoty; Alkoholismus; Kouření; Drogy a jejich účinky; Centra odborné pomoci;

druhy návykových látek a uveďte jejich škodlivé účinky V modelových situacích nacvičuje způsoby odmítání návykových látek, na konkrétních příkladech ukáže dopad užívání návykových látek na morální a sociální vývoj jedince a uvědomuje si trestní dopad držení a distribuce drog Orientuje se v nabídce odborné pomoci obětem závislosti na škole, ve městě i v ČR (např. preventista patologických jevů, krizová centra, linky důvěry)	
pokrytí průřezových témat OSV ŘPRD MeV KČPPMS , FVM	

RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
Vysvětlí principy soužití mezi vrstevníky, členy rodiny i partnery Popíše rozdíly mezi rolami v rodině Používá adekvátní formy verbální i neverbální komunikace Vysvětlí rozdíl mezi právem a povinností, popíše základní pravidla mezilidského soužití a uvede příklady z rodinného soužití Popíše pravidla etikety v souvislosti se stolováním a návštěvou společenských akcí či restaurace Projevuje postoje úcty a respektu k rodičům Sestaví přibližný rozpočet domácnosti s průměrným příjmem Diskutuje o zdravých a nezdravých návycích, postojích, vlivu médií a reklamy, životním stylu Na příkladech aktuálního dění projevuje své názory a postoje v souvislosti se současným životním stylem	Rodina a domov; Kamarádství, přátelství, láska; Komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých; Rodina a bydlení; Zařízení a stolování; Etiketa; Ekonomika domácnosti
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL , ŘPRD VDO OSŠ	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

OSOBNÍ BEZPEČÍ

výstupy	učivo
Charakterizuje problém šikany, agresivity, sexuálního násilí, rozlišuje mezi násilím fyzickým a psychickým	Společensky závažné formy agresivity; Mimořádná událost (evakuace, transport zraněného); První pomoc při otravě alkoholem nebo jinými návykovými látkami;

Pojmenuje, určí hlavní znaky a na příkladech ze současnosti doloží projevy xenofobie, rasismu, vandalismu, domácího násilí Rozliší jednotlivé projevy agresivity a uvědomuje si jejich trestní dopad Stanoví postup jednání v případě nutnosti evakuace (příprava evakuačního zavazadla), ošetření a transportu zraněného při automobilové nehodě a při zranění na horách Teoreticky a prakticky prokáže znalosti první pomoci v případech otravy alkoholem a jinými návykovými látkami Popíše postup a poskytnutí první pomoci při dopravních nehodách Uplatňuje bezpečné chování v situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy), používá bezpečnostní a ochranné prvky jako chodec, cyklista) Charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany	Poskytování první pomoci v nejtěžších případech; Dopravní výchova
---	--

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Popíše proměny člověka během života, zejména v období dospívání Vysvětlí některé pojmy související se sexualitou (např. celibát, homosexualita, lesbismus, transsexualismus, bisexualita, heterosexuality) Projevuje postoje tolerance vůči odlišnostem v této oblasti, které nejsou společensky nebezpečné Vysvětlí podstatu sexuálně patologických jevů (prostituce, deviace, incest, úchylka, exhibicionismus, voyerismus, pedofily, fetišismus, sadismus, masochismus) a zhodnotí jejich negativní vliv na společnost Spojuje význam sexuality / pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím	Plánované rodičovství; Těhotenství – fáze vývoje plodu; Potrat a interrupce; Vývojová období člověka -důraz na pubertu; Lidská sexualita a zamilovanost; Pohlavní život; Reprodukční zdraví; Rizika předčasného těhotenství; Sexuálně patologické jevy;

ZDRAVÁ VÝŽIVA

výstupy	učivo
Vysvětlí vliv výživy na zdravotní stav lidí Vyhledává údaje v tabulkách složení a nutričních hodnot pokrmu, nápoje Kriticky posoudí vliv reklamy na stravovací návyky lidí	Energetická hodnota stravy; Reklama a její vliv na člověka; Podvýživa, hladomor;
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS	

PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

výstupy	učivo
Vysvětlí podstatu patologických jevů souvisejících s návykovými látkami, zhodnotí nejčastější příčiny jejich vzniku, vyjmenuje základní druhy návykových látek a uvede jejich škodlivé účinky Popíše také jiné druhy závislostí (např. workoholismus, gamblerství), stanoví možnosti řešení těchto problémů V modelových situacích nacvičuje způsoby odmítání návykových látek Na konkrétních příkladech ukáže dopad užívání návykových látek na morální a sociální vývoj jedince	Geopolitické příčiny vzniku závislosti, návyku; Další druhy závislosti; Řešení krize a pomoc v krizi, odmítnutí drogy Drogy jako forma úniku před problémy; Lehké a těžké drogy, závislost
pokrytí průřezových témat OSV ŘPRD MeV KČPPMS	

RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
Popíše faktory narušující stabilitu rodiny, zdůvodní příčiny konfliktů partnerských i generačních Charakterizuje a akceptuje životní potřeby lidí různého věku Uvede předpoklady pro uzavření sňatku, představí základní práva i povinnosti manželů a rodičů V modelových situacích předvede možnosti řešení konfliktů v rodině	Faktory ovlivňující stabilitu rodiny; Předrodičovská etapa a rodičovská etapa; Porodičovská etapa; Těžké životní situace a jejich zvládání
pokrytí průřezových témat OSV PL, ŘPRD	

PÉČE O ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ STYL

výstupy	učivo
Rozpozná příznaky a fáze průběhu některých nemocí (cukrovka, epilepsie) a určí způsoby léčby i dlouhodobé rekonvalescence Reprodukuje informace získané z příbalových letáků léků Vyjmenuje příklady civilizačních chorob, rozpozná příznaky některých dalších závažných chorob, navrhne možnosti řešení rizikových momentů v souvislosti s těmito chorobami Kriticky posoudí problém obezity, charakterizuje možnosti prevence, porovná mezi vhodnými a zločinnými formami diety (anorexie)	Prevence nemocí; Stádia chování nemocného člověka (příklady nemocí); Léčebný režim a rekonvalescence; Civilizační choroby
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

výstupy	učivo
Charakterizuje různé typy osobností, na příkladech ukáže možnosti rozvoje a seberozvoje osobnosti Vyjmenuje některé situace ohrožující vývoj osobnosti Ovládá některé techniky překonávání stresu a psychické zátěže, při učení a výkonu zařazuje odpočinek Při sebereflexi a sebehodnocení hodnotí vlastní postoje, návyky a způsoby jednání z hlediska ochrany zdraví a prevence, vědomě se podílí na vytváření zdravých návyků	Rozvoj osobnosti – rozdílné typy osobností, sebepojetí, dědičné a získané faktory; Situace ohrožující zdravý vývoj osobnosti; Lidé odlišní od normy; Hodnotové postoje, prosociální jednání
pokrytí průřezových témat OSV RSP , PL	

4.9.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět Tělesná výchova je zformován po tématech ve vzdělávacím plánu školy. Školní vzdělávací plán obsahuje v každém ročníku tři základní okruhy:

- 1) lehká atletika (běhy, skoky, hody, vrhy, šplh)
- 2) gymnastika (hrazda, kladina, kruhy, přeskok, prostná)
- 3) hry (košíková, kopaná, odbíjená, házená, floorball, sálová kopaná)

V každém ročníku se náplň témat mění v závislosti na rostoucí výkonnosti žáků.

Předmět je dotován v 1.–9. třídě dvěma hodinami týdně. Z organizačních důvodů lze také týdenní výuku tělesné výchovy realizovat v jednom dni formou dvouhodinového vyučování (též v závislosti na počasí a ročním období).

V 1.–5. ročníku výuka tělesné výchovy probíhá společně (hoši a dívky), v 6. – 9. ročníku odděleně (zvlášť hoši, zvlášť dívky).

Pokud je to organizačně nutné (např. malý počet žáků), vedení školy spojuje při výuce chlapce, případně dívky ze dvou nejbližších ročníků (např. 6. a 7. ročník).

Vedení školy může výuku Tv na 1. stupni zadat učitelům s aprobační Tv pro 6. – 9. ročník.

Do výuky tělesné výchovy jsou také zařazeny kurzy: lyžařský výcvikový kurz., kurz plavání pro žáky. Lyžařský kurz je volitelný pro žáky 5. a 7. ročníku. **Plavecký výcvik je povinný** a základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni (ve 3. a 4. ročníku) v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Pouze z vážných příčin a odůvodněných případech (např. nedostupnost bazénu z důvodu rekonstrukce, karanténní opatření) je možno výuku plavání zrušit, popř. nahradit do jiném ročníku.

V průběhu školního roku probíhá celoškolní nácvik zvládnutí mimořádných událostí (první pomoc, povodně, požáry, chemické napadení atd.) a nácvik přežití v přírodě (orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla).

Momentálně má škola k dispozici dvě tělocvičny nestandardních rozměrů, které nevyhovují plně potřebám výuky. Podle hygienické normy jsou obě jen pro 18 žáků. Proto je nácvik a výuka hlavně sportovních her podstatně omezena. Dále je k dispozici nově vybudované hřiště u hlavní budovy školy určené ke kolektivním sportům, zejména míčovým hrám, s možností postavit branky či středovou síť. Druhé menší hřiště se používá zejména na přehazovanou a volejbal. U budovy školičky lze využít dalšího malého hřiště s umělým povrchem, které slouží zároveň jako prostor k trávení volného času o velké přestávce a po vyučování (družina).

Naším cílem je nabídnout žákům co nejširší škálu pohybových činností v rámci možností daných sportovním zázemím na škole, vytvořit co největší prostor a nabídku různých pohybových činností, aby žák měl možnost výběru. Harmonický rozvoj osobnosti („ve zdravém těle zdravý duch“) je náš nejdůležitější cíl.

Hodnocení žáka za jeho výkony nesmí být zvláště u výkonově slabších žáků demotivující. Proto jsme vytvořili takový systém hodnocení žáka, kde se hodnotí nejen absolutní výkon, ale hlavně snaha a případné zlepšení žáka. Tak i velmi slabý žák může získat dobré ohodnocení.

Z hygienického hlediska je nutné, aby žáci na hodiny tělesné výchovy nosili vhodné sportovní oblečení a obuv.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v tělesné výchově tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a k jejich individuálnímu rozvoji
- Navozujeme situace, aby si žáci uvědomovali souvislost mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- Systematicky sledujeme vývoj fyzické zdatnosti žáků

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vedeme žáky k přemýšlení o problémech při ovládnutí cviku, sportovního prvku
- Hledáme tréninkové cesty, které vedou k jeho zvládnutí
- Monitorujeme, jak žáci hledají a zvládají vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Připravujeme žáky na přijímání a konání kompromisů
- Otevíráme prostor pro diskusi (o taktice družstva, správnosti rozhodnutí, fair play...)
- Pořizujeme záznamy a obrazové materiály ze sportovní činnosti a společně materiál se žáky analyzujeme
- Podporujeme pozitivní komunikaci mezi žáky

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k dodržování pravidel fair play
- Prezентujeme a podporujeme myšlenky olympijského hnutí
- Rozvíjíme spolupráci uvnitř kolektivu družstva
- Dohlížíme na rozdělování a přijímání úkolů uvnitř družstva

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Podporujeme aktivní sportování
- Objasňujeme žákům nutnost potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- Nacvičujeme první pomoc při úrazech
- Vedeme žáky k aktivní ochraně zdraví (škodlivost drog, obezity, nezdravého životního stylu...)

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Neustále připomínáme nutnost dodržování pravidel ve sportu i v celém životě
- Vyhledáváme možná rizika při pohybových činnostech a hledáme cesty jejich minimalizace
- Zpracováváme a prezentujeme naměřené výkony
- Pochvalou a povzbuzováním vedeme žáky k lepším výkonům a pozitivnímu vztahu k práci

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

UČEBNÍ OSNOVY:

POHYBOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Reaguje na povel: pozor, pohov, rozchod Dokáže nastoupit s ostatními do řady, dvojřadu, zástupu Zvyšuje obratnost, sílu a vytrvalost organismu Respektuje význam přípravy organismu před cvičením Samostatně se převlékne do vhodného cvičebního úboru	Pořadová cvičení; Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Reaguje na základní gesta a pokyny učitele Zvládá základní gymnastické držení těla Rozumí základním pojmům osvojených cviků Dodržuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních Reaguje na základní pokyny a gesta učitele Zvládá cvičení s náčiním a nářadím odpovídající velikosti a hmotnosti	Akrobacie: průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed Přeskok: průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky, skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu, odrazem z trampolínky Lavička (kladinka): chůze na lavičce, kladince, přeskok lavičky Šplh na tyči: průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož, šplh co nejvýše, spouštění ručkováním

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Zvládá základní estetické držení a pohyb těla při kondičním cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem Dovede se samostatně převléknout do cvičebního úboru Reaguje na základní pokyny a gesta učitele Dodržuje pravidla bezpečnosti při rytmických gymnastických činnostech	Základní estetický pohyb těla a jeho částí: chůze, běh, poskoky, obraty, rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem, jednoduchý taneční krok s hudbou

ATLETIKA

výstupy	učivo
Dodržuje pokyny pro bezpečnost při atletických činnostech Reaguje na základní pohyby a gesta učitele Rozumí základním pojmům souvisejících s během, skokem do dálky a hodem Zvládá nízký a polovysoký start Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem	Běh: průpravná a kondiční cvičení pro zvyšování běžecké rychlosti a vytrvalosti, nízký a polovysoký start, rychlý běh na 20 - 40 metrů, vytrvalostní běh do 10 minut (možno prokládat chůzí) Skok: průpravná a kondiční cvičení pro zvyšování odrazové síly a obratnosti, odraz z místa, skok do dálky z místa, odraz z rozběhu s pásma širokého 50 centimetrů Hod: průpravná a koordinační cvičení pro hod kriketovým míčkem, hod míčkem z místa, z chůze

POHYBOVÉ HRY

výstupy	učivo
---------	-------

Dodržuje bezpečnost při různých druzích her Zvládá některé pohybové hry Využívá při hře i jiné předměty (mimotělocvičné náčiní) Spojuje pohyb s představou, rytmem, příběhem	Základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her, využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám
---	--

SPORTOVNÍ HRY

výstupy	učivo
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách Rozumí základním pojmům, které označují náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště Zvládá základní sportovní hry jako je vybíjená Dokáže házet a chytat míč odpovídající hmotnosti a velikosti Spolupracuje s ostatními hráči Dodržuje pravidla fair play	Držení míče jednoruč a obouruč, manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti: na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou, základní přihrávky rukou, vybíjená se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti

TURISTIKA

výstupy	učivo
Chrání životní prostředí Překonává přírodní překážky	Branné cvičení

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POHYBOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Správně reaguje na jednoduché povely a signály Dokáže s ostatními nastoupit do řadu, dvojřadu, zástupu, družstev Zvyšuje obratnost, sílu a vytrvalost organismu Respektuje význam přípravy organismu před cvičením Dokáže vysvětlit proč se rozcvičuje	Pořadová cvičení; Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Dodržuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních Samostatně se převlékne do vhodného cvičebního úboru Správně reaguje na základní pokyny a gesta učitele Rozumí základním pojmům osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní Zvládá základní gymnastické držení těla	Akrobacie: Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed, průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, kotoul vzad Přeskok: průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu, skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu, odrazem z trampolíny Lavička (kladinka): chůze s různými obměnami, přeskok Šplh na tyči: průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož, schopnost šplhat co nejvýše, spouštět se ručkováním

Provádí gymnastická cvičení při zpevnění těla Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny Zvládá základy gymnastického odrazu Zvládá základy chůze na lavičce	
---	--

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Dodržuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci Samostatně se převlékne do vhodného cvičebního úboru Správně reaguje na základní pokyny a gesta učitele Zvládá estetické držení těla, zaujímá správné cvičební polohy Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty atd.) Zvládá vyjádřit pohybem jednoduchou melodii, rytmus	Základní estetický pohyb těla a jeho částí, rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem, dva jednoduché taneční kroky s hudbou

ATLETIKA

výstupy	učivo
Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech Samostatně se převlékne do vhodného cvičebního úboru Správně reaguje na základní pohyby a gesta učitele Rozumí základním pojmy souvisejících s během, skokem do dálky a hodem Předvede nízký a polovysoký start Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa i z rozběhu, hodů míčkem z místa a za chůze	Běh: průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti, nízký a polovysoký start, rychlý běh na 30 - 60 metrů, vytrvalostní běh do 10 minut Skok: průpravná cvičení pro zvyšování odrazové síly a obratnosti, odraz z místa, skok do dálky z místa, skok do dálky z rozběhu: odraz z pásma širokého 50 centimetrů Hod: průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem, hod míčkem z místa, hod míčkem z chůze

POHYBOVÉ HRY

výstupy	učivo
Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit Zvládá některé pohybové hry Snaží se v pohybové hře využít i jiné předměty (mimotělocvičné náčiní) Spojuje pohyb s hudbou a rytmem, příběhem, představou, zkušeností	Základní organizační povely pro organizaci her, základní pravidla osvojovaných her, využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám

SPORTOVNÍ HRY

výstupy	učivo
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách	Držení míče jednoruč a obouruč, manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, na místě i v pohybu,

Rozumí základním pojmům, které označují používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště Zvládá nejnámější sportovní hry (vybíjená atd.) Dokáže házet a chytat míč odpovídající velikosti a hmotnosti Ovládá a dodržuje základní pravidla her Spolupracuje s ostatními hráči Dodržuje pravidla fair play Rozezná zjevný přestupek a adekvátně na něj reaguje	základní přihrávky rukou vyvolenou i opačnou, základní sportovní hry (vybíjená, minifotbal) se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti
--	--

TURISTIKA

výstupy	učivo
Chrání životní prostředí Překonává přírodní překážky Orientuje se v přírodě podle značek a výrazných přírodních úkazů	Branné cvičení

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POŘADOVÁ CVIČENÍ

výstupy	učivo
Přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod Dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu, družstva Zvyšuje obratnost, sílu a vytrvalost organismu Respektuje význam přípravy organismu před cvičením Dokáže vysvětlit proč se rozcvičuje Dokáže vysvětlit význam uvolňovacích cviků Zařazuje některá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Dodržuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech Správně reaguje na základní pokyny a gesta učitele Zvládá základní estetické držení těla Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) Správně provede kotoul vpřed a vzad	Základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní, průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti Akrobacie: kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou Přeskok: průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, přeskok 2 - 4 dílů švédské bedny odrazem z trampolínky, průvlek přes 2 - 3 díly švédské bedny, roznožka přes kozu na šíř odrazem z trampolínky Lavička (kladinka): různé obměny chůze bez dopomoci Šplh na tyči: šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci, spouštění ručkováním

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísunném, přeměnném Po předvedení opakuje dané kroky a cval	Tvořivé vyjádření rytmu pohybem, základní tance založené na taneční chůzi a běhu, základní tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem

ATLETIKA

výstupy	učivo
Dodržuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách Aktivně zvládá základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem Správně reaguje na základní pokyny a gesta učitele Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem z chůze i rozběhu Upraví doskočiště, připraví start běhu, vydá pokyny pro start Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	Běh: průpravná cvičení pro zvyšování běžecké rychlosti a vytrvalosti, běžecká abeceda: lifting, skipping, zakopávání, nízký start na povel, polovysoký start, rychlý běh do 60 metrů, vytrvalostní běh do 12 minut, vytrvalý běh na dráze do 600 metrů Skok: průpravná cvičení pro zvyšování odrazové síly a obratnosti, skok do dálky s rozběhem, odraz z pásma širokého 50 centimetrů Hod: průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem, hod míčkem z chůze, postupné spojení s rozběhem

POHYBOVÉ HRY

výstupy	učivo
Uvědomuje si nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit Zvládá 10 pohybových her a zná jejich zaměření Samostatně vytváří pohybové hry, hledá varianty známých her	Pravidla osvojovaných her a základní pojmy s nimi související, variace her jednoho druhu, využití přírodního prostředí pro pohybové hry

SPORTOVNÍ HRY

výstupy	učivo
Uvědomuje si nebezpečí při sportovních hrách a snaží s jim zabránit Zvládá základní herní činnosti a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat Dodržuje pravidla soutěží a jedná v duchu fair play	Přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní trčením), chytání míče jednoruč a obouruč, vedení míče driblingem na místě i za pohybu, střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu), pohyb s míčem i bez míče, zastavení, vybíjení, minifotbal, minibasketbal, floorbal se zjednodušenými pravidly

TURISTIKA

výstupy	učivo
Chrání životní prostředí Překonává přírodní překážky Orientuje se v přírodě podle značek a výrazných přírodních úkazů	Branné cvičení

PLAVÁNÍ

výstupy	učivo
Splývá, dýchá do vody Ovládá jeden plavecký způsob	Základní plavecký výcvik

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ**POHYBOVÁ VÝCHOVA**

výstupy	učivo
Pozná vhodné oblečení a obuv na sport Dodržuje zásady fair play chování Ví, proč se rozvíjíme Chápe smysl protahovacích a relaxačních cviků Pravidelně cvičí - samostatně provádí tělocvičné úkony zaměřené k zlepšení kondice Zařazuje pod vedením učitele korektivní cvičení, zaměřené k nápravě individuálních slabin a nedostatků Dodržuje pravidla bezpečnosti na sportovišti vzhledem k své osobě i k vůči spolužákům či jiným spoluhráčům Zhodnotí kvalitu tělocvičného úkonu spolužáka a sám reaguje na povely k provedení tělocvičného úkonu Používá správné tělovýchovné názvosloví, cvičí také podle nákresu či popisu cvičení Sám zorganizuje jednoduché rozvíjení či vede jednoduchou tělocvičnou hru, soutěž Vyhledá informace o sportovních příležitostech ve škole a v obci	Poznatky z Tv a sportu

POŘADOVÁ CVIČENÍ

výstupy	učivo
Rychle a přesně reaguje na povely pozor, pohov, rozchod Dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu	Pořadová cvičení

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Opakuje krok poskočný, přísunný, přeměnný Cvičí s hudbou Cvičí se švihadlem Samostatně se rozvíjí Snaží se samostatně o estetické držení těla	Základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, melodie), změny poloh, obměny tempa v rytmu, základy tance založené na kroku, poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení z míčem, švihadlem, kompenzační a relaxační cvičení

ATLETIKA

výstupy	učivo
Po předvedení opakuje běžeckou abecedu Na povel odstartuje z nízkého a polovysokého startu Dovede vydat povel pro start Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (odraz z pásma 50 cm) Ovládá základy rozměření rozběhu Dokáže připravit doskočiště (metrace)	Běh: běžecká abeceda, nízký start, polovysoký start, rychlý běh na 60 m, vytrvalostní běh v terénu na 12-15 min., vytrvalý běh 600 m Skok do dálky a výšky: průpravná cvičení pro ovlivňování o odrazové síly a obratnosti, skok do dálky s rozběhem - odraz z pásma širokého 50cm, základy rozměření rozběhu rozšiřující učivo: přeskok laťky stylem skrčným nebo střížným, příprava doskočiště (metrace) Hod: průpravná cvičení pro hod míčkem, hod kriketovým míčkem, spojení rozběhu s odhodem

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Přeskočí laťku stylem skrčným nebo střížným Předvede kotoul vpřed a vzad v modifikacích Předvede spojení kotoul vpřed a vzad Dokáže stoj na rukou s dopomocí Předvede skrčku na bedně s dopomocí Zvládá roznožku přes kozu Přejde kladinu bez pomoci Šplhá 4 m na tyči	Akrobacie: kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, spojení kotoulu vpřed a vzad, stoj na hlavě z dopomocí, nácvik stoje na rukou Přeskok: průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku snožmo, skrčka přes 3-4 díly švédské bedny, roznožka přes kozu našíř, odrazem z můstku Kladina: chůze po kladině bez dopomoci Šplh na tyči: průpravná cvičení šplh, šplh na tyči 4m

SPORTOVNÍ HRV

výstupy	učivo
Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem Spolupracuje se spoluhráči při hře Ovládá pravidla hry Používá vhodné obutí a oblečení Chytá míč do košíčku, odhazuje jednou rukou Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou Spolupracuje se svými spoluhráči Ovládá pravidla vybíjení Chápe organizaci hry: losování, zahájení Správně drží míč (oběma rukama) Předvede základní hráčské postoje a obrátku s míčem Přihrává obouruč i jednoruč a o zem Dribluje na místě i za pohybu Ovládá základní pravidla minibasketbalu Odehraje míč tahem i přiklepem Předvede střelbu po vedení míče	Minifotbal, vybíjená, minibasketbal, florbal

Ovládá základní pravidla florbalu	
-----------------------------------	--

BRUSLENÍ (DLE MOŽNOSTÍ ŠKOLY)

výstupy	učivo
Samostatně se obuje do bruslí Samostatně vstoupí na led Samostatně jezdí dopředu Dokáže zastavit a zatočit	Bruslení - rozšiřující učivo

PLAVÁNÍ

výstupy	učivo
Splývá a dýchá do vody Ovládá jeden plavecký způsob	Splývání a dýchání do vody, jeden plavecký způsob (znak)

TURISTIKA

výstupy	učivo
Překonává přírodní překážky, Orientuje se v přírodě podle značek a výrazných přírodních úkazů	Branné cvičení, školní akce a turnaje

ZDRAVOTNÍ TV

výstupy	učivo
Zařazuje některá speciální cvičení související s vlastním oslabením Upozorní na své oslabení, neschopnost provést určitý úkon Zvládá techniku speciálních cvičení a koriguje ji dle pokynů učitele, podle odrazu v zrcadle	Kondiční, korektivní a speciální cvičení

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POHYBOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Poznává vhodné oblečení a obuv na sport Dodržuje fair play chování Uvědomuje si, co hrozí při jednostranném posilování Rozpozná různé druhy sportů Pravidelně cvičí - samostatně provádí tělocvičné úkony zaměřené k zlepšení kondice Zařazuje pod vedením učitele korektivní cvičení, zaměřené k nápravě individuálních slabín a nedostatků Dodržuje pravidla bezpečnosti na sportovišti vzhledem k své	Poznatky z Tv a sportu

osobě i k vůči spolužákům či jiným spoluhráčům Zhodnotí kvalitu tělocvičného úkonu spolužáka a sám reaguje na povely k provedení tělocvičného úkonu Používá správné tělovýchovné názvosloví, cvičí také podle nákresu či popisu cvičení Sám zorganizuje jednoduché rozcvičení či vede jednoduchou tělocvičnou hru, soutěž Vyhledá informace o sportovních příležitostech ve škole a v obci	
---	--

POŘADOVÁ CVIČENÍ

výstupy	učivo
Rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod Nastoupí do řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu, do družstva	Pořadová cvičení

RYTMICKÁ, PRŮPRAVNÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Opakuje krok přísuný, poskočný, přeměnný, cval, polkový, valčíkový Cvičí s hudbou Samostatně se rozcvičí	Názvy základních lidových tanců, držení partnerů, chování při tanci, základy cvičení s náčiním (švihadlo, tyčka), kompenzační a relaxační cvičení

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Předvede kotoul vpřed a vzad v modifikacích a spojení kotoulů vpřed Ovládá stoj na rukou s dopomocí Předvede stoj na hlavě s dopomocí Provede rozběh a odraz z můstku snožmo Předvede skrčku Předvede roznožku Přejde kladinu bez dopomoci s obměnami Vyšplhá na tyči 4m	Akrobacie: kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, akrobatické kombinace, stoj na hlavě Přeskok: průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, skrčka přes kozu (bednu) Šplh na tyči: průpravná cvičení pro šplh, šplh na tyči do výše 4 m

ATLETIKA

výstupy	učivo
Ovládá běžeckou abecedu (lifting, skipping, zakopávání...) Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu Změří a zapíše výkony Vydává povely pro start Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy z břevna	Běh: běžecká abeceda, nízký start, polovysoký start, rychlý běh na 60metrů, vytrvalý běh na 800metrů, vytrvalostní běh v terénu 12-15 min Skok do dálky a výšky: skok do dálky z rozběhu - postupně z břevna rozměření rozcvičky, skok do výšky, rozměření rozběhu, příprava doskočiště (metrace) Hod: hod kriketovým míčkem

Přeskočí laťku stylem skrčným nebo střížným Rozmezí si rozběh Připraví doskočiště Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje	
---	--

SPORTOVNÍ HRY

výstupy	učivo
Ovládá pravidla her Ovládá organizaci utkání - losování, zahájení, počítání skóre Chytá míč "do košíčku," odhazuje míč jednou rukou Používá správné držení míče (oběma rukama) Přihrává obouruč a jednoruč o zem Dribluje na místě a za pohybu Spolupracuje se svými spoluhráči Předchází a udržuje bezpečnost při hře Uplatňuje zásady fair-play Odehraje míč tahem a příklepem Předvede střelbu po vedení míče Spolupracuje se svými hráči Ovládá základní pravidla florbalu Přehodí hřiště na přehazovanou Spolupracuje se svými spoluhráči	Minifotbal, vybíjená, minibasketbal, florbal, přehazovaná

POHYBOVÉ HRY

výstupy	učivo
Uvědomuje si nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet Dovede vytvářet pohybové hry, hledá varianty her Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem Spolupracuje se spoluhráči při hře	Pravidla her, variace her více druhů, využití přírodního prostředí

BRUSLENÍ (DLE MOŽNOSTÍ ŠKOLY)

výstupy	učivo
Bezpečně vstoupí na led Samostatně jezdí popředu Zastaví a zatočí překládáním	Rozšiřující učivo

TURISTIKA

výstupy	učivo
---------	-------

Překonává přírodní překážky, Orientuje se v přírodě podle značek a výrazných přírodních úkazů	Branné cvičení, sportovní akce a turnaje školy
---	--

ZDRAVOTNÍ TV

výstupy	učivo
Zařazuje některá speciální cvičení související s vlastním oslabením Upozorní na své oslabení, neschopnost provést určitý úkon Zvládá techniku speciálních cvičení a koriguje ji dle pokynů učitele, podle odrazu v zrcadle	Kondiční, korektivní a speciální cvičení

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK A SPORT

výstupy	učivo
Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...) Pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví.	Držení těla, dýchání, Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, Pojmy osvojovaných činností, Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení. Zdravý životní styl, odmítání škodlivin

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Používá aktivně osvojované pojmy. Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích. Provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes náradí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině. [Přeskok - koza na šíř - roznožka (rozšiřující učivo - skrčka, odboč); prostná - kotoul vpřed a vzad (rozšiřující učivo - kotoulové vazby, stoj na rukou s oporou, přemet stranou); kruhy - komíhání, kroužení ve svisu ležmo; hrazda - sešín vpřed (rozšiřující učivo - svis vlnesmo, výmyk)	Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje, Záchrana a pomoc, Akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina, prostná, kruhy, Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality, Rytmičká a kondiční gymnastika (dívky), Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem (dívky), Technika a estetika pohybu, Rychlostně silová cvičení, Protahovací a napínací cvičení (strečink), Posilovací okruh, Šplh na laně a tyči, Úpoly - přetahy, přetlaky

ATLETIKA

výstupy	učivo
Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. Změří a zapíše výkony. Užívá a rozpozná základní startovní povely.	Pojmy olympijské disciplíny, Základní pravidla atletických soutěží, Základy techniky disciplín, Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), nácvik startů z různých poloh, běžecká abeceda, skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí), Základy evidence výkonů

Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. Dokáže sestavit tabuli rekordů.	
--	--

SPORTOVNÍ HRY

výstupy	učivo
Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pátkové, atd.). Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání. Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.	Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her, Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře, Radost ze hry, prožitek, spolupráce, Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.). Základní pravidla sportovních her, Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, Příprava a organizace utkání. Úprava různých povrchů hřišť, Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, házená, floorball, sálová kopaná.
pokrytí průřezových témat OSV sraz , MV , Ko , KaK	

PLAVÁNÍ (DLE MOŽNOSTÍ ŠKOLY)

výstupy	učivo
Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku. Předvede první pomoc při záchraně tonoucího.	Význam plavání pro zdraví a regeneraci, Základní plavecké disciplíny, Záchrana tonoucího

BRUSLENÍ (DLE MOŽNOSTÍ ŠKOLY)

výstupy	učivo
Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. Provede ošetření bruslí. Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	Osvojení sportu na ledě, Ošetření bruslí a bot, Způsoby záchrany a přivolání pomoci, Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru

výstupy	učivo
Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. Pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví.	Držení těla, Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, Pojmy osvojovaných činností, Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení. Zdravý životní styl, odmítání škodlivin

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Používá aktivně osvojované pojmy. Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích. Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem (dívky). Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou. Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. Zvládne základní prvky sebeobraného cvičení.	Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje. Záchrana a pomoc. Akrobacie – přeskoky ZU: koza nadél - roznožka; RU: koza na šíř - skrčka, hrazda - ZU: vzpor, sešín vpřed, svis vznesmo, výmyk stoj; RU: obměna výmyku, svis střemhlav, přešvih, podmet kladina: chůze, obraty, poskoky, prostná- ZU: obměny kotoulů, kotoul plavmo, stoj na rukou a na hlavě, RU: přemet stranou, stoj na rukou bez opory do ko kotoulu vpřed kruhy: komíhání, svis vznesmo Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality Rytmická a kondiční gymnastika (dívky) Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem (dívky) Technika a estetika pohybu Rychlostně silová cvičení Protahovací a napínací cvičení (strečink) Posilovací okruh Šplh na laně a tyči Úpoly - přetahy, přetlaky

ATLETIKA

výstupy	učivo
Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. Užívá a rozpozná základní startovní povely. Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. Dokáže sestavit tabuli rekordů.	Pojmy olympijské disciplíny, Základní pravidla atletických soutěží, Základy techniky disciplín, Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), nácvik startů z různých poloh, běžecká abeceda, skok (daleký, vysoký), hod (míčkem, vrh koulí), Základy evidence výkonů

SPORTOVNÍ HRY

výstupy	učivo
---------	-------

Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání. Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. Odbíjená - odbití spodní a vrchní. Košíková - dribling a jeho obměny, střelba z místa, dvojtakt) Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.	Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her, Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře, Radost ze hry, prožitek, spolupráce, Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.), Základní pravidla sportovních her, Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, Příprava a organizace utkání, Úprava různých povrchů hřišť, Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, házená, floorball, sálová kopaná
pokrytí průřezových témat OSV sraz , MV , Ko , KaK	

PLAVÁNÍ (DLE MOŽNOSTÍ ŠKOLY)

výstupy	učivo
Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku. Předvede první pomoc při záchraně tonoucího.	Význam plavání pro zdraví a regeneraci, Základní plavecké disciplíny, Záchrana tonoucího

BRUSLENÍ (DLE MOŽNOSTÍ ŠKOLY)

výstupy	učivo
Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. Provede ošetření bruslí. Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	Osvojení sportu na ledě, Ošetření bruslí a bot, Způsoby záchrany a přivolání pomoci, Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru

LYŽOVÁNÍ

výstupy	učivo
Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. Provede ošetření lyží. Předvede první pomoc při úrazu na lyžích. Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	Osvojení sportu na horách, Ošetření lyží a bot, Způsoby záchrany a přivolání pomoci, Jednoduché prvky při jízdě - pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyže

ČLOVĚK A SPORT

výstupy	učivo
Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...) Pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. Správně vybere místo na sportování, kvalitní náradí, náčiní a oblečení.	Správné držení těla, zapojení dechu při anaerobních a aerobních činnostech, Význam správného rozcvičení. Držení těla, dýchání, Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, Pojmy osvojovaných činností, Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, Zdravý životní styl, odmítání škodlivin, Význam strečinku a uvolnění obecně

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Používá aktivně osvojované pojmy. Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích. Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem (dívky). Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou. Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. Zvládne základní prvky sebeobraného cvičení.	Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje, Záchrana a pomoc, Akrobacie: Prostná: ZU - kotouly na zvýšené podložce a vazby, přemet stranou, RU: kotoul vzad do zášvihů, stoj na rukou ´sestavy 4-5 cviků; Přeskok: ZU - bedna našíř - výskok do vzporu, koza zvýšená - skřčka s oddáleným odrazem RU: bedna našíř skřčka, bedna nadél roznožka; hrazda: ZU - Výmyk, sešín, svis vznesmo a střemhlav, vzepření závěsem v podkolení; RU - toč vzad, toč jízdo vpřed; Kruhy: ZU - komíhání svis vznesmo - kruh dosažení po ramena; RU - kruhy doskočné kladina: chůze, obraty, poskoky Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality, Rytmická a kondiční gymnastika (dívky), Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičtým doprovodem (dívky), Technika a estetika pohybu, Rychlostně silová cvičení, Protahovací a napínací cvičení (strečink), Posilovací okruh, Šplh na laně a tyči, Pády vpřed a vzad

ATLETIKA

výstupy	učivo
Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. Užívá a rozpozná základní startovní povely. Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti.	Pojmy olympijské disciplíny, Základní pravidla atletických soutěží, Základy techniky disciplín, Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), nácvik startů z různých poloh, běžecká abeceda, skok (daleký, vysoký), hod (granátem, vrh koulí), Základy evidence výkonů

Dokáže sestavit tabuli rekordů.	
---------------------------------	--

SPORTOVNÍ HRY

výstupy	učivo
Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání. Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. Odbíjená - odbití spodní a vrchní. Košíková - dribling a jeho obměny, střelba z místa, dvojtakt) Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.	Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her, Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře. Radost ze hry, prožitek, spolupráce, Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.), Základní pravidla sportovních her, Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, Příprava a organizace utkání, Úprava různých povrchů hřišť, Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, házená, floorball, sálová kopaná - kombinace dvojic, trojic, útočné i obranné Košíková - střelba z driblingu a dvoutaktu, trestné střelení, přihrávky v běhu Odbíjená - útočný uder po vl. nadhozu, odbití spodem po přihrávce, odbití vrchem po přihrávce
pokrytí průřezových témat OSV sraz , MV , Ko , KaK	

PLAVÁNÍ

výstupy	učivo
Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti: používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku. Při pohybu ve vodě zohledňuje bezpečnostní pokyny, ovládá v souladu s individuálními možnostmi prvky sebezáchrany a bezpečnosti Předvede první pomoc při záchraně tonoucího.	Význam plavání pro zdraví a regeneraci, Základní plavecké disciplíny, Dopomoc tonoucím, záchrana tonoucího; Hygiena během plavání

BRUSLENÍ (DLE MOŽNOSTÍ ŠKOLY)

výstupy	učivo
Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. Provede ošetření bruslí. Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	Osvojení sportu na ledě, Ošetření bruslí a bot, Způsoby záchrany a přivolání pomoci, Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru

ČLOVĚK A SPORT

výstupy	učivo
Změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...) Sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. Sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. Správně vybere místo na sportování, kvalitní nářadí, náčiní a oblečení.	Zlepšování kloubní pohyblivosti, správné držení těla, Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, Pojmy osvojovaných činností, Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, Zdravý životní styl, odmítání škodlivin, anabolika, Základní význam jednotlivých druhů cvičení jejich použití v denním režimu

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Používá aktivně osvojované pojmy. Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích. Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem (dívky). Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou. Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. Zvládne základní prvky sebeobraného cvičení. Rozpozná a označí zjevné nedostatky v provedení pohybových činností a možné příčiny.	Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje, Záchrana a pomoc, Akrobacie: prostná: ZU: stoj na rukou s oporou, kotoul letmo i přes překážku, RU: kotoul vzad do zášvihu, stoj na rukou, přeskok: ZU: skrčka s oddáleným odrazem přes kozu, skrčka přes bednu našší RU: skrčka a roznožka přes bednu nadél, hrazda: ZU: přešvih únožmo, únožka, seskok, podmet ze vzporu, RU: výmyk, toč jízdo vpřed, toč vzad, kruhy: ZU: svis vznesmo a střemhlav z komíhání na doskočných kruzích, Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality, Rytmičká a kondiční gymnastika (dívky), Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem (dívky), Technika a estetika pohybu, Rychlostně silová cvičení, Protahovací a napínací cvičení (strečink), Posilovací okruh, Šplh na laně a tyči, Pády vpřed a vzad

ATLETIKA

výstupy	učivo
Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony. Užívá a rozpozná základní startovní povely. Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. Dokáže sestavit tabuli rekordů.	Pojmy olympijské disciplíny, Základní pravidla atletických soutěží, Základy techniky disciplín, Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), nácvik startů z různých poloh, běžecká abeceda, skok (daleký, vysoký), hod (granátem, vrh koulí), Základy evidence výkonů

SPORTOVNÍ HRY

výstupy	učivo
Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání. Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. Odbíjená - odbití spodní a vrchní. Košíková - dribling a jeho obměny, střelba z místa, dvojtakt) Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele. Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru. Chová se vhodně a bezpečně při sportovních akcích. Dohodne se se spoluhráči na jednoduché taktice a dodržuje ji.	Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her, Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře, Radost ze hry, prožitek, spolupráce, Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.), Základní pravidla sportovních her, Základní pravidla sportovních her, Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, Příprava a organizace utkání, Úprava různých povrchů hřišť, Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, sálová kopaná, floorball, házená. Košíková - obrana - osobní a zónová, útok - rychlý a postupný. ZU: přihrávky v běhu, trestné střelení. RU: střelba po běhu a přihrávce s dvoutaktem, střelba z výskoku Odbíjená - útočný úder po přihrávce, kombinace s nahrávačem, příjem, podání (vrchní, spodní), blok
pokrytí průřezových témat OSV sraz , MV , Ko , KaK	

PLAVÁNÍ (DLE MOŽNOSTÍ ŠKOLY)

výstupy	učivo
Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku. Předvede první pomoc při záchraně tonoucího.	Význam plavání pro zdraví a regeneraci, Základní plavecké disciplíny, Záchrana tonoucího

BRUSLENÍ (DLE MOŽNOSTÍ ŠKOLY)

výstupy	učivo
Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. Provede ošetření bruslí. Předvede první pomoc při úrazu na bruslích. Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	Osvojení sportu na ledě, Ošetření bruslí a bot, Způsoby záchrany a přivolání pomoci, Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Projevuje odpovídající vytrvalost při korektivních cvičeních Zařazuje do pohybové činnosti speciální cvičení související s individuálním oslabením	Kondiční, korektivní cvičení vedoucí k nápravě konkrétního oslabení cvičence; Tělocvik jako prostředek prevence patologických jevů - zdravý životní styl a postoj

Vědomě se vyhýbá činnostem nevhodným vzhledem k zhoršenému zdravotnímu stavu či tělesnému handicapu Odmítá drogy, doping a jiné škodliviny, vyhodnocuje nevhodné okolnosti bránící sportovnímu výkonu (znečištěné prostředí apod.)	
pokrytí průřezových témat OSV HPPE	

4.10. Volitelné předměty

4.10.1. Německý/Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý/Francouzský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Německý/Francouzský jazyk (druhý cizí jazyk) svým zaměřením spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a Jazyková komunikace, obor Další cizí jazyk. V ŠVP je o něm pojednáno v části Volitelné předměty.

Německý/Francouzský jazyk se vyučuje od 5. do 9. třídy s časovou dotací 1 hodina týdně v 5. ročníku, 3 hodiny týdně na 2. stupni. Třídy 5. ročníku se nedělí (nepřesahuje-li počet žáků 24), od 6. ročníku jsou třídy děleny podle své volby jazyka a zároveň podle úrovně znalosti jazyka (na základě rozřazovacího testu). Prostupnost skupin podle úrovně znalosti jazyka je umožněna. Výuka probíhá v plně vybavených jazykových učebnách (diaprojektor, interaktivní tabule, reproduktory, počítač). Žáci si mohou též procvičovat učivo v počítačové učebně pomocí výukových programů, pracují samostatně, ve dvojicích i ve skupinách. Během školního roku se vždy objevují příležitosti zapojit se do různých cizojazyčných soutěží na úrovni školy i mimoškolní. Při výuce je zohledňována úroveň dosažených znalostí a komunikačních schopností a je brán ohled na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Důraz ve výuce je kladen na cizojazyčnou komunikaci (především při nácviku běžných životních situací), na porozumění slyšenému a čtenému textu, významné místo má i procvičování písemného vyjadřování s použitím základních pravopisných pravidel.

Žáci se seznamují s realitami německy či francouzsky mluvících zemí a poznávají zvyky a hodnoty daných oblastí. Rozšiřováním všeobecného kulturního rozhledu získávají toleranci, porozumění a úctu k příslušníkům jiných národů a kultur. Tím se rozšiřuje a zvyšuje možnost žáků lépe se uplatnit na trhu práce i v rámci jiných zemí.

Při výuce NJ se snažíme využívat blízkost státní hranice se SRN a rozvíjet mezinárodní spolupráci, která je založena na společné práci žáků naší a partnerských škol v Německu při vytváření různých projektů. Společná práce na projektech pomůže našim žákům k rozvoji aktivní slovní zásoby, žáci využijí německý jazyk nejen při vyučování, ale hlavně v běžném životě. V Karlových Varech, ve městě s velkým cizineckým ruchem, žáci se znalostí jazyků, především německého, najdou široké uplatnění.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU NĚMECKÝ/FRANCOUZSKÝ JAZYK

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme v cizím jazyce tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k cílevědomé přípravě na dosažení co nejlepších výsledků
- Vedeme žáky k osvojování si slovní zásoby na základě zkušenosti
- Náznorně předvádíme práci s výukovými materiály a jejich využití a seznamujeme žáky s jejich účelem, vlastnostmi a způsobem využití
- Učíme žáky užívat správné fráze v daném jazyce a jejich vhodné použití
- Zařazujeme úlohy, ve kterých jsou žáci vedeni k samostatnému vyhledávání gramatických jevů v tabulkách
- Vytváříme příležitosti pro osvojení správné výslovnosti
- Klademe žákům takové úkoly, ve kterých prokáží schopnosti spojovat a kombinovat vědomosti nabyté v anglickém jazyce s využitím poznatků a znalostí z jiných předmětů

- Upevňujeme u žáků pozitivní vztah k cizímu jazyku, jeho smysl a využití v budoucím životě

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vedeme žáky k vyjadřování vlastních zkušeností a názorů, dotazů a poznámek, aby bylo dosaženo vzájemného porozumění
- Zadáváme samostatné úkoly, pro jejichž splnění žáci musí vyhledat informace a zpracovat, a výsledky prezentovat ve třídě
- Vedeme žáky k samostatnému plnění úkolů podle zadání v cizím jazyce
- Vedeme žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vybízíme žáky k tomu, aby své myšlenky vyjadřovali jednoduše a souvisle, jasně k danému tématu
- Učíme žáky souvislému a srozumitelnému ústnímu i písemnému projevu
- Vytváříme vhodné příležitosti pro rozhovor v cizím jazyce, poslech a porozumění promluvě
- Vedeme žáky k aktivnímu zapojování se do hovorů, vyjadřování vlastních názorů a postojů
- Navozujeme situace praktického života, ve kterých žáci uplatní osvojenou slovní zásobu a jazykové struktury – rozhovory, vypravování, drama

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vytváříme žákům podmínky pro individuální, párovou a i skupinovou práci
- Vedeme žáky k hodnocení svých dosažených výkonů a vytváříme hodnotící soustavu vedoucí ke správnému sebehodnocení, sebekritice a hodnocení jiných, vedeme je ke vzájemné toleranci
- Žáky vhodně, kladně motivujeme tak, abychom je neodradili při případném nezdaru
- Oceňujeme nejen úspěch, ale i pokrok žáka
- Vedeme k zodpovědnosti za výsledky své práce a k respektování práce druhých

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Spolupodílíme se na upevňování dobrých mezilidských vztahů
- Zařazujeme témata znázorňující lidskou odlišnost a podporujeme kladné postoje v otázkách multikulturality
- Vedeme žáky k porovnávání se s jinými národnostmi a k výměně zkušeností
- Seznamujeme děti s tradicemi a kulturou našeho národa i jiných národů
- Vybízíme žáky k vlastní tvořivosti, ve které se projeví jejich vztah k umění, sportu, kultuře

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k bezpečnému zacházení s výukovým materiálem a pomůckami, kterých je využíváno v hodinách
- Úkoly zadáváme tak, aby žáci byli schopni využít svých dosažených jazykových dovedností v praktickém životě a i v jiných předmětech
- Motivujeme žáky tak, aby u nich vznikal pocit radosti a uspokojení z dobře odvedené práce s cílem motivace pro další vzdělávání
- Vedeme žáky k pravidelné přípravě, důsledně kontroluje zadané úkoly
- Učíme žáky používat příručky a multimedia
- Využíváme znalostí, dovedností, schopností získaných z jiných vzdělávacích oblastí

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Poznávání lidí
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Multikulturalita
- Lidské vztahy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí
- Základní podmínky života

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Fungování a vliv médií ve společnosti

UČEBNÍ OSNOVY:

5. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

NJ - POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Rozumí pokynům učitele Seznámí se se zvukovou podobou jazyka Porozumí krátkým a jednoduchým otázkám Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázky nebo znaky podle pokynů učitele Doplní odpověď Vykoná činnost	Zvuková podoba jazyka, pozdravy, rodina, číslovky (do 20, desítky do 100), barvy, jídlo, části těla, bydlení, škola, dny v týdnu, měsíce a roční období

NJ - MLUVENÍ

výstupy	učivo
Používá základní číslovky Pojmenuje barvy Pojmenuje dny v týdnu, měsíce a roční období Pojmenuje části těla Pojmenuje části bytu a zařízení pokoje Pojmenuje školní potřeby Vyjmenuje členy rodiny Použije základní zdvořilostní obraty (např. pozdrav, oslovení, rozloučení, poděkování) Vede velmi krátký rozhovor	Otázky o sobě, pozdravy, rodina, číslovky (do 20, desítky do 100), barvy, jídlo, části těla, bydlení, škola, dny v týdnu, měsíce a roční období

Položí základní otázky, odpoví na jednoduchou otázku Poskytne konkrétní informace o sobě a členech rodiny (jméno, věk, kde bydlí) Popíše věc za použití jednoduchých slovních spojení a otázek Pojmenuje jídlo	
pokrytí průřezových témat OSV PL	

FJ - POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Žák rozumí pokynům učitele, jednoduchým nahrávkám a otázkám Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázky nebo znaky podle pokynů učitele Doplní odpověď Vykoná činnost	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení Tematické okruhy: barvy, číslovky, školní pomůcky, zvířata, rodina, jídlo

FJ - MLUVENÍ

výstupy	učivo
Žák umí pozdravit, rozloučit se Umí odpovědět na základní otázky o sobě Správně foneticky vyslovuje hlásky, které se Položí základní otázky, odpoví na jednoduchou otázku Popíše věc za použití jednoduchých slovních spojení a otázek	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení Tematické okruhy: barvy, číslovky, školní pomůcky, zvířata, rodina, jídlo

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ (VP1)

NJ - POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Rozlišuje zvukovou podobu jazyka Řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) Porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek nebo text Doplní odpověď Vykoná činnost Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům Rozumí významu slov, slovních spojení vztahujících se k	Zvuková podoba jazyka; Pozdrav, představování, rodina, číslovky do 1000, barvy, škola, volný čas, dny v týdnu, jídlo a pití, nákupy

osvojovaným tématům v projevu	
-------------------------------	--

NJ - MLUVENÍ

výstupy	učivo
Ovládá základní fonetická pravidla Vede krátký rozhovor Položí základní otázky a zároveň na ně odpovídá Používá základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) Představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí Vypráví o svém volném času Sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích Používá základní číslovky Pojmenuje barvy Pojmenuje školní potřeby Pojmenuje dny v týdnu Popíše svůj školní rozvrh Vyjmenuje, co rád jí a pije během dne Používá základní fráze při nakupování Používá ve větě slovesa ve správném tvaru Tvoří oznamovací a tázací věty Skloňuje podstatná jména ve 4. pádě	Fonetická podoba jazyka; Pozdrav, představování, rodina, číslovky do 1000, barvy, škola, volný čas, dny v týdnu, jídlo a pití, nákupy Mluvnice: časování pravidelných sloves a vybraných nepravidelných sloves, pořádek slov ve větě oznamovací a tázací, skloňování podstatných jmen ve 4. pádě
pokrytí průřezových témat OSV	

NJ - ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům za pomoci vizuální opory Rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení	Rodina, škola, volný čas, jídlo a pití, nákupy

NJ - PSANÍ

výstupy	učivo
Zapiše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a činností, které běžně vykonává Ovládá grafická pravidla jazyka	Grafická podoba jazyka; formulář, představení, pozdrav, rodina, škola, volný čas

Napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, popíše rozvrh Představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí Sestaví krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, nebo nesouhlasí) Používá základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)	
pokrytí průřezových témat OSV	

FJ - POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Rozumí pokynům učitele Rozumí vyprávění o lidech a jejich životě Rozumí, když lidé hovoří pomalu a zřetelně o věcech, které zná Porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům Porozumí významu slov, slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu	Tematické okruhy: barvy, číslovky, školní pomůcky, narozeniny, domácí zvířata, rodina, jídlo, volný čas, sporty, dopravní prostředky, orientace ve městě, školní den, denní program, hodiny Gramatické struktury: věta jednoduchá, otázka, zápor, pořádek slov ve větě

FJ - MLUVENÍ A PSANÍ

výstupy	učivo
Položí základní otázky a zároveň na ně odpoví Vytvoří a předvede krátký rozhovor či scénku Jednoduše si popovídá o své rodině a o tom, co má rád Jednoduše popíše svůj den Napíše jednoduchý dopis o sobě, své rodině, škole a zálibách	Komunikace: pozdravy, poděkování, představení Tematické okruhy: barvy, číslovky, školní pomůcky, narozeniny, domácí zvířata, rodina, jídlo, volný čas, sporty, dopravní prostředky, orientace ve městě, školní den, denní program, hodiny Gramatické struktury: věta jednoduchá, otázka, zápor

FJ - ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Rozumí jednoduchým rozhovorům, příběhům, krátkým dopisům, vzkazům Vyhledá potřebné informace v krátkých textech – např. časopise, plakátu, jídelním lístku Čte správně plynule a foneticky krátké texty Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům za pomoci vizuální opory	Slovní zásoba, gramatické jevy: přídavná jména, pravidelná i nepravidelná slovesa, zájmena, dělivé členy, koncovky Tematické okruhy: rodina, zvířata, koníčky, město, jídlo, sporty, škola, volný čas

Rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života	
--	--

7. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ (VP1)

NJ- POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
Rozumí pokynům učitele Rozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu Rozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu Rozumí projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek nebo text Vykoná činnost Zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	Domov (bydlení), prázdniny, cestování, dopravní prostředky, oblečení, kalendářní rok (měsíce, roční období), hodiny, rodina, domácí mazlíčci, počasí, popis cesty

NJ- MLUVENÍ	
výstupy	učivo
Popíše bydlení Vypráví o prázdninách a cestování Vyjmenuje dopravní prostředky Popíše oblečení Popíše cestu Používá slovní zásobu pro kalendářní rok Vyjádří čas Vypráví o rodině Mluví o svém denním programu Pojmenuje a popíše domácí mazlíčky Popíše počasí Používá způsobová slovesa Utvoří rozkazovací způsob Ve větě používá slovesa ve správném tvaru Vyjádří minulý čas Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách a o předmětech nebo se na podobné informace zeptá (např. co ho bolí, jak bydlí, co dělá během dne, jaké	Domov (bydlení), prázdniny, cestování, dopravní prostředky, oblečení, popis cesty, kalendářní rok (měsíce, roční období), hodiny, rodina, denní program, domácí mazlíčci, počasí Mluvnice: pořádek slov ve větě, časování způsobových a vybraných nepravidelných sloves, rozkazovací způsob, préteritum pomocných sloves sein a haben, předložkové vazby

dopravní prostředky používá, co má na sobě, co umí a má rád / nerad nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek Používá předložkové vazby	
pokrytí průřezových témat OSV VMEGS MV	

NJ - ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení Rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématu za pomoci vizuální opory	Domov (bydlení), prázdniny, cestování, dopravní prostředky, oblečení, popis cesty, kalendářní rok (měsíce, roční období), hodiny, rodina, denní program, domácí mazlíčci, počasí

NJ - PSANÍ

výstupy	učivo
Vypráví o prázdninách a cestování Popíše osobu Popíše oblečení Napíše blahopřání Popíše cestu Popíše svoji rodinu Používá způsobová slovesa Utvoří rozkazovací způsob Ve větě používá slovesa ve správném tvaru Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky vztahující se k osvojovaným tématům v projevu Ve větě používá slovesa v minulém čase	Prázdniny, cestování, oblečení, popis osoby, blahopřání, popis cesty, rodina Mluvnice: pořádek slov ve větě, časování způsobových a vybraných nepravidelných sloves, rozkazovací způsob, préteritum pomocných sloves sein a haben, předložkové vazby

FJ- POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Žák rozumí běžné konverzaci a vyprávění, v krátkých nahrávkách rozumí důležitým informacím, popisu cesty,	Tematické okruhy: tělo, popis osob, vzhled, oblečení, svátky ve Francii a ČR, dům a nábytek, číslovky, předložky, rodina, pocity, jídlo, restaurace, čas, počasí, Francie a její památky

žádostem Porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu Porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu Rozumí projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek nebo text Vykoná činnost	
--	--

FJ- MLUVENÍ

výstupy	učivo
Poradí cizinci, jak se dostat na určité místo, zeptá se na cestu Umí vyjádřit, co chce a zeptá se, kolik to stojí Jednoduše popíše sebe, svou rodinu, kamarády, i jiné lidi Vyjádří, co má a nemá rád Popíše známou věc, místo, zvíře Zdvořile osloví lidi, omluví se, požádá o pomoc Diskutuje o tom, co dělá ve škole, ve volném čase Vyslovuje foneticky správně	Jednoduchá sdělení: představení, blahopřání, žádost, omluva, popis, otázky Tematické okruhy: tělo, popis osob, vzhled, oblečení, svátky ve Francii a ČR, dům a nábytek, číslovky, předložky, rodina, pocity, jídlo, restaurace, čas, počasí, Francie a její památky

FJ- ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
V jednoduchých člancích pozná důležité myšlenky, dokáže najít informace v delším textu Rozumí ději s přehlednou stavbou, ve známém kontextu dokáže odhadnout význam neznámých slov Porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost) Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení Rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématu za pomoci vizuální opory	Gramatické struktury, typy vět, lexikální princip pravopisu slov, tvoření slov

FJ- PSANÍ

výstupy	učivo
Žák napíše text o své rodině, škole, koníčcích Napíše vyprávění, popíše vlastními slovy nějakou událost, děj	Jednoduchá sdělení: pozdrav, žádost o informaci, společenská konverzace, doplňující otázky, osobní dopis, sociokulturní prostředí různých jazykových oblastí a ČR

Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky vztahující se k osvojovaným tématům v projevu	
---	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ (VP1)

NJ - POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
Porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu Porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu Rozumí projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek nebo text Vykoná činnost Žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	Popis osoby, popis pokoje, volný čas, sport, škola, média, jídlo, popis cesty, kalendářní rok (svátky), zvířata

NJ - MLUVENÍ	
výstupy	učivo
Popíše osobu Popíše pokoj Vypráví o svém volném čase Vypráví o svých zkušenostech s užíváním médií Vypráví, co jí Popíše cestu Pojmenuje druhy sportu Vypráví o svátcích Utvoří perfektum u vybraných sloves Používá způsobová slovesa Používá přivlastňovací zájmena Stupňuje přídavná jména Odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům Zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět Používá slova, jednoduchá slovní spojení a věty	Popis osoby, popis pokoje, volný čas, sport, škola, média, jídlo, popis cesty, kalendářní rok (svátky), zvířata Mluvnice: způsobová slovesa, perfektum vybraných sloves, pořádek slov ve větě, přivlastňovací zájmena, stupňování příd. jmen, vybrané předložky se 3. a 4. pádem
pokrytí průřezových témat OSV	

MEV
MV
VMEGS

NJ - ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Používá dvojjazyčný slovník Rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématu za pomoci vizuální opory Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení Porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem Vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu Najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem	Popis osoby, popis pokoje, volný čas, škola, média, jídlo, popis cesty, kalendářní rok (svátky)

NJ - PSANÍ

výstupy	učivo
Popíše osobu Popíše pokoj Vypráví o svém volném čase Popíše činnosti při vyučování Vypráví o svých zkušenostech s užíváním médií Popíše cestu Používá způsobová slovesa Utvoří perfektum u vybraných silných sloves Používá přivlastňovací zájmena Stupňuje přídavná jména Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky vztahující se k osvojovaným tématům v projevu	Popis osoby, popis pokoje, volný čas, škola, média, popis cesty Mluvnice: způsobová slovesa, perfektum vybraných sloves, pořádek slov ve větě, přivlastňovací zájmena, stupňování příd. jmen, vybrané předložky se 3. a 4. pádem

FJ- POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Rozumí běžné konverzaci a vyprávění V rozhovorech a nahrávkách rozumí důležitým informacím, popisu cesty, žádostem, informacím o místech, lidech Porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k	Tematické okruhy: popis osob, vzhled, školní předměty, oblečení, obchody, ceny, pocity, přídavná jména, škola, učitelé, policie, hasiči, záchranná služba

osvojovaným tématům v projevu Rozumí projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek nebo text Vykona činnost Žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	
pokrytí průřezových témat OSV SaS	

FJ- MLUVENÍ

výstupy	učivo
Popíše sebe a svou rodinu a přátele Vyjádří své názory a pocity Zeptá se, kolik co stojí Předvede jednoduchý telefonní rozhovor Hovoří o své škole, předmětech, učitelích a problémech ve škole, šikaně Zavolá a požádá o pomoc Rozumí běžné konverzaci	Jednoduchá sdělení: popis osob, telefonní rozhovory, konverzace v obchodě, žádosti Tematické okruhy: popis osob, vzhled, školní předměty, oblečení, obchody, ceny, pocity, přídavná jména, škola, učitelé, policie, hasiči, záchranná služba
pokrytí průřezových témat OSV SaS	

FJ- ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
V jednoduchých člancích rozpozná důležité myšlenky Najde informace v delším textu Rozumí rozhovorům kolem sebe Rozumí ději jednoduché povídky Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení Porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem Vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu Najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem	Gramatické struktury, typy vět, lexikální princip pravopisu slov, tvoření slov, větná stavba

FJ- PSANÍ

výstupy	učivo
Žák napíše text o své rodině, škole, koníčkách Napiše vyprávění, popíše vlastními slovy nějakou událost, děj Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky vztahující se k osvojovaným tématům v projevu	Jednoduchá sdělení: žádost o informaci, společenská konverzace, doplňující otázky, osobní dopis, popis místa a děje, vztahy mezi lidmi

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 3, VOLITELNÝ (VP1)

NJ - POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu Porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu Rozumí projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek nebo text Vykoná činnost Zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	Obec (město a vesnice), příroda (počasí), zvířata, v restauraci, oblečení, povolání, volný čas, reálie o německy mluvících zemích, číslovky od 100, části těla a nemoci

NJ - MLUVENÍ

výstupy	učivo
Popíše město a vesnici Popíše stav počasí Umí si v restauraci objednat jídlo Popíše oblečení Vypráví o povolání Vypráví o volném čase Vyjmenuje základní reálie o německy mluvících zemích Počítá od 100 Vyjádří, co ho bolí Odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům Zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět Používá slova, jednoduchá slovní spojení a věty	Obec (město a vesnice), příroda (počasí), v restauraci, oblečení, povolání, volný čas, reálie o německy mluvících zemích, číslovky od 100, části těla a nemoci Mluvnice: skloňování přídavných jmen, osobní zájmena ve 3. pádě, préteritum vybraných sloves, pořádek slov ve větě
pokrytí průřezových témat OSV	

MV
VMEGS
MED
EV

NJ - ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Používá dvojjazyčný slovník Porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem Vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu Najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem	Práce se slovníkem; Obec (město a vesnice), příroda (počasí), zvířata, v restauraci, oblečení, povolání, volný čas, reálie o německy mluvících zemích

NJ - PSANÍ

výstupy	učivo
Popíše život ve městě a na vesnici Popíše stav počasí Popíše oblečení Vypráví o volném čase Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky vztahující se k osvojovaným tématům v projevu	Obec (město a vesnice), příroda (počasí), oblečení, povolání, volný čas Mluvnice: skloňování přídavných jmen, osobní zájmena ve 3. pádě, préteritum vybraných sloves, pořádek slov ve větě

FJ - POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Žák rozumí běžné konverzaci a vyprávění V krátkých nahrávkách rozumí důležitým informacím a dokáže na ně reagovat Porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu Rozumí projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek nebo text Vykoná činnost Zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	Tematické okruhy: příroda, zvířata, rostliny, příroda a životní prostředí, zábava a volný čas, jídlo, vaření, Francie a její památky a historie
pokrytí průřezových témat EV ŽP, VČP	

FJ - MLUVENÍ

výstupy	učivo
Popíše své město a krajinu kolem, dokáže říct, jak pomáhá životnímu prostředí Vyjádří souhlas a nesouhlas Popíše, co dělal včera Dokáže popsat jednoduchý postup vaření Odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům Zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	Jednoduchá sdělení: popis obrázků, popis situací a věcí kolem, otázky Tematické okruhy: příroda, zvířata, rostliny, příroda a životní prostředí, zábava a volný čas, jídlo, vaření, Francie a její památky a historie
pokrytí průřezových témat EV ŽP, VČP	

FJ - ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
V jednoduchých člencích pozná důležité myšlenky Dokáže najít informace v delším textu Rozumí ději s přehlednou stavbou Rozumí i složitějším textům s pomocí slovníku Dokáže pracovat s jazykem a rozpoznat důležitost slov v textu	Gramatické struktury, typy vět, lexikální princip pravopisu slov, tvoření slov, stavba věty, slovní zásoba

FJ - PSANÍ

výstupy	učivo
Popíše své volnočasové aktivity Popíše svými slovy nějakou událost, děj Za pomoci slovníku popíše jakýkoliv recept Odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky vztahující se k osvojovaným tématům v projevu	Jednoduchá sdělení: popis obrázků, situací a osob, města a okolí, životního prostředí; Týdenní program; Osobní dopis; Příběhy v minulém čase; Recepty
pokrytí průřezových témat EV ŽP, VČP	

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, VOLITELNÝ (VP1) - POLYTECHNICKÁ VĚTEV

NJ - POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Rozlišuje zvukovou podobu jazyka	Zvuková podoba jazyka; Pozdrav, představování, rodina, číselky do 1000, volný čas, dny v týdnu

Řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) Porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek nebo text Doplní odpověď Vykoná činnost Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům Rozumí významu slov, slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu	
--	--

NJ - MLUVENÍ

výstupy	učivo
Ovládá základní fonetická pravidla Vede krátký rozhovor Položí základní otázky a zároveň na ně odpovídá Používá základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) Představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí Vypráví o svém volném času Sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích Používá základní číslovky Pojmenuje dny v týdnu Používá ve větě slovesa ve správném tvaru Tvoří oznamovací a tázací věty	Fonetická podoba jazyka; Pozdrav, představování, rodina, číslovky do 1000, volný čas, dny v týdnu Mluvnice: časování pravidelných sloves, pořádek slov ve větě oznamovací a tázací
pokrytí průřezových témat OSV	

NJ - ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům za pomoci vizuální opory Rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení	Rodina, volný čas

NJ - PSANÍ

výstupy	učivo
Zapiše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné	Grafická podoba jazyka; formulář, představení, pozdrav, volný

povahy týkající se jeho osoby, rodiny a činností, které běžně vykonává Ovládá grafická pravidla jazyka Napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, popíše rozvrh Představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí Sestaví krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, nebo nesouhlasí) Používá základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)	čas
pokrytí průřezových témat OSV	

7. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, VOLITELNÝ (VP1) - POLYTECHNICKÁ VĚTEV

NJ - POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
Rozlišuje zvukovou podobu jazyka Řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) Porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek nebo text Doplň odpověď Vykoná činnost Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům Rozumí významu slov, slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu	Zvuková podoba jazyka; barvy, škola, jídlo a pití, nákupy
NJ - MLUVENÍ	
výstupy	učivo
Ovládá základní fonetická pravidla Vede krátký rozhovor Položí základní otázky a zároveň na ně odpovídá Používá základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) Sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích	Fonetická podoba jazyka; barvy, škola, jídlo a pití, nákupy Mluvnice: časování pravidelných sloves a vybraných nepravidelných sloves, pořádek slov ve větě oznamovací a tázací, skloňování podstatných jmen ve 4. pádě

Pojmenuje barvy Pojmenuje školní potřeby Popíše svůj školní rozvrh Vyjmenuje, co rád jí a pije během dne Používá základní fráze při nakupování Používá ve větě slovesa ve správném tvaru Tvoří oznamovací a tázací věty Skloňuje podstatná jména ve 4. pádě	
pokrytí průřezových témat OSV	

NJ - ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům za pomoci vizuální opory Rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života Vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení	Škola, jídlo a pití, nákupy

NJ - PSANÍ

výstupy	učivo
Zapiše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a činností, které běžně vykonává Ovládá grafická pravidla jazyka Napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, popíše rozvrh Představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí Sestaví krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, nebo nesouhlasí) Používá základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)	Grafická podoba jazyka; rodina, škola, jídlo a pití
pokrytí průřezových témat OSV	

4.10.3. Volitelný předmět

Charakteristika vyučovacího předmětu Volitelný předmět

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

1. stupeň:

Volitelný předmět je dotován v učebním plánu 1 hodinou týdně v 5. ročníku.

Tabulka nabízených předmětů:

Německý jazyk, Francouzský jazyk

Cílem předmětů Německý jazyk, Francouzský jazyk je seznámení s druhým cizím jazykem, který se mohou žáci moci učit od 6. třídy. Žáci obvykle v 6. ročníku pokračují ve vzdělávání ve zvoleném jazyce, svou volbu ale mají možnost změnit, tedy podstatná je volba druhého cizího jazyka v 6. ročníku.

2. stupeň:

Volitelné předměty jsou dotovány v učebním plánu 1 hodinou a 2 hodinami týdně v 9. ročníku.

Cílem tohoto vyučovacího předmětu je 3-4 studijním skupinám žáků z 9. ročníku nabídnout předmět, který aktuálně volí z každoročně sestavené nabídky.

Tabulka nabízených předmětů a jejich obsahová náplň

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu.

Konverzace v anglickém jazyce - Žáci rozeznají typy formální a neformální promluvy. V rámci diskuse popisují a hodnotí mezilidské vztahy, samostatně formulují myšlenku a názor. Osvojí si dovednost argumentace v angličtině, vyprávějí krátké příběhy, popisují objekty a průběh činností. Věnují se zejména komunikaci v mluvené podobě (rozhovory, poslech, interpretace).

Český jazyk pro cizince – Žáci s jazykovým handicapem mají v rámci předmětu možnost upevnit učivo probírané v 9. ročníku, ale také doplnit znalosti v oblastech, které jsou pro ně náročné nebo neznámé (pro nově příchozí žáky-cizince). Dle zjištěné úrovně znalosti českého jazyka učitel stanoví okruhy a zvolí činnosti vhodné pro žáky-cizince. Zejména se jedná o upevňování látky probírané v předmětu Český jazyk, dále o prohlubování slovní zásoby, procvičování komunikačních schopností, osvojování správné výslovnosti, samostatný písemný projev a čtení s porozuměním.

Španělský jazyk - Žák se v předmětu postupně seznamuje s jazykem, osvojuje si slovní zásobu uspořádanou v jednotlivé tematické celky, výslovnost, gramatické jevy a učí se tvořit jednoduché větné konstrukce. Žák postupně rozvíjí své komunikační schopnosti a seznamuje se se světem španělsky mluvících zemí.

Ruský jazyk - Předmět Ruský jazyk rozvíjí schopnosti žáka komunikovat v tomto jazyce v nejjednodušší úrovni. Učí žáka základním frázím a slovní zásobě, aby zvládl běžné jazykové situace. Při výuce se žák také seznamuje s kulturou ruských mluvících zemí. Předmět je zaměřen na zvládnutí ústního i písemného projevu v jednoduché formě.

Základy administrativy - Předmět vede žáka cíleně ke zvládnutí základů psaní na klávesnici (počítači) správnou technikou, k používání technických prostředků v administrativě a osvojení dovedností využívat v praxi. Obsahem předmětu je nácvik psaní deseti prsty na PC. Žáci si osvojí techniku psaní, zásady držení rukou na klávesnici, prstoklad, hygienické návyky při psaní na počítači (držení těla, cvičení na procvičení prstů, správné sezení apod.). Osvojování techniky bude provázeno nácvikem rychlosti a přesnosti psaní.

Přírodovědný seminář – V předmětu se žák seznamuje s přírodními zákonitostmi prostřednictvím prováděných experimentů, pozorování a měření, čtení odborných textů přiměřené náročnosti, vyhledávání informací na internetu i v odborných. Zohledněno je také využití osvojených poznatků a dovedností v praktickém životě, pro objevování přírodních závislostí a vazeb přírodopisu na jiné obory a vědecké disciplíny.

Základy techniky – Předmět cílí k získání souboru vědomostí a znalostí nezbytných k pochopení nejdůležitějších souvislostí v oboru techniky (polytechniky) a k osvojení dovedností v oboru technologie výroby a strojového zpracování materiálů. Vědomosti v předmětu získané mají být uplatněny při rozhodování o volbě vhodných technických prostředků všude tam, kde se stroje používají ke snižování podílu živé lidské a animální práce, ke zvyšování produktivity práce, zvyšování bezpečnosti a hygieny práce.

Cvičení z matematiky - Předmět je zaměřen na prohloubení dovedností v oboru matematika s důrazem na aplikační úlohy popisující běžné situace života a technické praxe.

Cvičení z českého jazyka – Předmět je zaměřen na prohloubení dovedností v oboru český jazyk s důrazem na přípravu k přijímacím zkouškám. Podstatné je nejenom směřování k upevnění probírané látky, ale také procvičování neobvyklých jevů, výjimek z pravidel a podobně.

Cvičení z chemie – Předmět doplňuje a prohlubuje poznatky získané v předmětu Chemie. V hodinách se pracuje nejenom teoreticky, mohou být zařazena také laboratorní cvičení a exkurze. Žákům mohou být předložena některá témata k samostatnému vypracování referátů nebo prezentací.. Učí se samostatně pracovat s odbornou literaturou a vyhledávat informace v internetových zdrojích.

Sportovní hry - Žák v průpravných, kondičních, koordinačních, kompenzačních a relaxačních cvičení poznává význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu a konkrétní účinky cviků. Při pohybových činnostech komunikuje se spolužáky, plánuje a organizuje svou činnost, dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu, užívá terminologii osvojovaných pohybových činností. Mezi sportovní hry, provozované v tělocvičnách a na školním hřišti, patří zejména přehazovaná, odbíjená, vybíjená, košíková, florbal, minikopaná a kopaná.

(VIZ TÉŽ STRANA 29) – nejsou níže v tabulkách zahrnuty. Volitelný předmět je otevřen v případě zájmu minimálně 7 žáků.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI PŘEDMĚTU VOLITELNÝ PŘEDMĚT

K rozvoji klíčových kompetencí žáků uplatňujeme ve volitelném předmětu tyto vzdělávací a výchovné postupy:

KOMPETENCE K UČENÍ

- Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s různou tematikou, pomáháme jim orientovat se ve světě informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě.
- Dáváme žákům prostor pro kritické posouzení vlastní práce a umožnit jim vylepšení, doplnění.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Klademe důraz na to, aby žáci vyhledávali chyby a nedostatky ve své práci a snažili se o jejich odstranění.
- Dbáme na to, aby svou přípravu k dalšímu studiu žáci "dotáhli do konce".
- Předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s obsahem ostatních předmětů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů týkajících se různých vzdělávacích oborů.
- Vedeme žáky k formulování vlastních názorů na práci spolužáka, ke správné a logické argumentaci a k obhajobě vlastního názoru.
- Umožňujeme žákům vyzkoušet si komunikaci ve více cizích jazycích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Umožňujeme žákům pracovat v týmu, pracovat společně na jednom tématu. Vedeme je k rozvržení práce mezi všechny členy skupiny. Klademe důraz na to, aby naslouchali jeden druhému.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Snažíme se, aby si děti uvědomily, že získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu, rozvíjení zájmové činnosti.

5. Školní projekty

5.1. Branné cvičení

Branné cvičení je pořádáno dvakrát ročně, probíhá celý den a účastní se jej žáci všech ročníků. Je organizován jako návštěva třídních kolektivů v areálu Kruhu bezpečí, kde jsou dětem názorným způsobem předávány informace z oblasti chování v nebezpečných a krizových situacích, žáci získají základní informace o problematice první pomoci, dopravní bezpečnosti, obraně státu při mimořádných událostech a základní informace o IZS.

Součástí branného výcviku je také evakuační poplach a nácvik vlastní evakuace školy, který je uskutečňován najednou pro žáky celé školy.

Na prvním stupni je branná výchova zařazena zároveň do učiva tělesné výchovy, na druhém stupni je součástí tělesné výchovy a VKZ. Pokrývá především průřezová témata celků Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí a Zdraví.

Dle možností školy budou k pořádání Branného dne přizváni i odborníci složek záchranného systému KV.

určeno pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

Pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Vztah člověka k prostředí
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Základní podmínky života
- Ekosystémy

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Fungování a vliv médií ve společnosti

1. až 9. ročník

Projekt rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- Žák pracuje s nástroji a materiály dle zásad bezpečnosti práce
- Žák chápe i neverbální výrazové prostředky
- Žák při komunikaci navazuje a spoluutváří vztah s druhými
- Žák rozumí promluvám druhých
- Žák při práci nabývá zkušeností
- Žák vnímá problémovou situaci související jak s učivem, tak s životní praxí
- Žák se vyjadřuje
- Žák nese odpovědnost za svá rozhodnutí
- Žák ovládá a uplatňuje pravidla slušné diskuse
- Žák cítí nutnost chránit životní prostředí
- Žák se účastní skupinové a kolektivní práce

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Hodnocení a klasifikace žáků základní školy je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy a poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení je konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

Pravidla pro hodnocení žáků jsou odvozena z vyhlášky 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

1. Zásady klasifikace

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Žák je hodnocen za to, co umí, nikoliv za to, co neumí.

Podle níže uvedených kritérií se klasifikují žáci ve všech vyučovacích předmětech uvedených ve školním učebním plánu 1. – 9. ročníku.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Potom se přihlíží k systematičnosti v práci žáka po klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.

Celkový prospěch hodnocení zahrnuje výsledky klasifikace z povinných předmětů a chování, nezahrnuje klasifikaci nepovinných předmětů. Stupeň celkového prospěchu se uvádí na vysvědčení.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat ke konci pololetí, určí ředitel pro klasifikaci náhradní termín tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců od skončení klasifikačního období (1. pololetí). Není-li možno klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se v prvním pololetí nehodnotí - § 52 zákona 561/2004 Sb.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat ke konci 2. pololetí, určí ředitel pro klasifikaci náhradní termín tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby žák podmíněně navštěvuje nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník - odst.3, § 52 zákona 561/2004 Sb.

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o jeho komisionální přezkoušení. Je – li vyučujícím ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Komise pro přezkoušení jmenuje ředitel. V případě, že je vyučujícím ředitel, jmenuje komisi příslušný krajský úřad. Komise je tříčlenná – tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Žák koná opravné zkoušky nejpozději v posledním týdnu hlavních prázdnin. Termín stanoví ředitel. Nemůže-li se žák z vážných zdravotních důvodů dostavit k opravným zkouškám, umožní mu ředitel vykonání opravných zkoušek nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník. Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Nedostaví-li se žák k opravným zkouškám ve stanoveném termínu bez odůvodněné omluvy (lékařského potvrzení), klasifikuje se v předmětu, z něhož měl vykonat opravnou zkoušku, stupněm nedostatečný. Tento žák stejně jako žák, který nevykonal opravnou zkoušku úspěšně, neprospěl.

2. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Snažíme se o co možná neobjektivnější získávání podkladů pro hodnocení žáka. Respektujeme individuální zvláštnosti žáka. Využíváme mnoha metod (i alternativních), jak zjistit úroveň znalostí a dovedností.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

soustavným diagnostickým pozorováním žáka

soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování

různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami analýzou různých činností žáka konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky PPP, VP rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka alternativními způsoby (skupinové práce, projekty apod.)

Žák 5. – 9. ročníku musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí. Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka (např. bodovací systém, popř. jiné metody a formy hodnocení). Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě (odůvodní své hodnocení rozбором kladů i nedostatků). Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi v nejbližším možném termínu.

Učitel je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn.

3. Hodnocení a klasifikace

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je v souladu s § 48/2005 Sb. a se souhlasem školské rady vyjádřeno klasifikačním stupněm nebo širším slovním hodnocením, o které však rodič musí požádat.

Při hodnocení výkonů žáka se učitel opírá především o dominantní a kladné vlastnosti žákovy osobnosti. Pozitivní hodnocení a pochvala je nejen odměnou, ale i stimulem ke zvýšenému úsilí žáků. Při souhrnné klasifikaci učitel objektivně zhodnotí celkové výkony a klasifikuje žáka s ohledem na naplňování očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oborech a utváření klíčových kompetencí.

3.1 Hodnocení klasifikačními stupni

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 – výborný

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.

Stupeň 3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a

zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 – výborný

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě.

Stupeň 3 – dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, méně samostatný a méně pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Celkové hodnocení žáka

prospěl s vyznamenáním

není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než chvalitebný, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré

prospěl

není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný

neprospěl

je-li v některém z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný

3.2 Hodnocení slovní

Žák může být na základě žádosti rodičů hodnocen širším slovním hodnocením. V případě použití širšího slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Součástí slovního hodnocení je také doporučení, jak předcházet případným neúspěchům.

Celkové hodnocení žáka, u kterého bylo rozhodnuto o kombinaci slovního hodnocení a klasifikace:

Stupeň prospěl(a) s vyznamenáním - není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, a to i v případě předmětů, které jsou hodnoceny slovně (případný převod slovního hodnocení na klasifikaci nesmí být horší než stupeň 2 – chvalitebný), průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů, u kterých se používá klasifikace, není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobře.

Stupeň prospěl(a) - není-li v žádném z povinných vyučovacích předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný, a to i v případě předmětů, které jsou hodnoceny slovně (případný převod slovního hodnocení na klasifikaci nesmí odpovídat stupni 5 – nedostatečný).

Stupeň neprospěl(a) – je-li v některém z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný, a to i v případě předmětů, které jsou hodnoceny slovně (případný převod slovního hodnocení na klasifikaci odpovídá stupni prospěchu 5 – nedostatečný).

3.3 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V maximální míře se snažíme o to, aby hodnocení těchto žáků vyjadřovalo zejména jejich pokrok a zlepšení v rámci jejich možností a vzhledem k jejich druhu poruchy. Hodnocení není zaměřené primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, ale zaměřuje se na individuální pokrok a na naplnění předem stanovených požadavků.

3.4 Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky

Při hodnocení žáků, kteří nejsou rodilými mluvčími, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

4. Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy, během klasifikačního období.

Kritéria pro jednotlivé stupně chování jsou následující:

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje stanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

Stupeň 2 - uspokojivé

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování.

Stupeň 3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování. Dopouští se takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu.

5. Výchovní opatření

Výchovními opatřeními jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

1) Pochvaly

Ředitel školy uděluje na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy uděluje pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déle trvající úspěšnou práci.

2) Opatření k posílení kázně

Opatření k posílení kázně se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti řádu školy. Tato opatření zpravidla předcházejí před snížením stupně z chování

Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:

- napomenutí třídního učitele
- důtka třídního učitele
- důtka ředitele školy

Napomenutí třídního učitele ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí. O udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně rodiče zápisem do žákovské knížky.

Důtku třídního učitele udělí třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti. Důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy. O udělení důtky písemně informuje třídní učitel zákonné zástupce.

Důtku ředitele školy uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě za opakovaná vážná provinění proti řádu školy, proti normám slušnosti. O udělení písemně informuje zákonné zástupce ředitel školy prostřednictvím třídního učitele.

Udělená opatření k posílení kázně se zaznamenávají do katalogových listů a do počítačového programu.

Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

6. Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

Do vyššího ročníku postupuje žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval, tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků z důvodů uvedených v žádosti.

7. Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky se konají v těchto případech:

při přezkoušení žáka, kterého nebylo možno klasifikovat v řádném termínu na konci prvního nebo druhého pololetí

při přezkoušení žáka, má-li zástupce pochybnosti o správnosti celkové klasifikace

při zařazování žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku

při zkoušení žáka, který plní povinnou školní docházku mimo území České republiky

při zkoušení žáka, který je osvobozen od povinnosti docházet do školy

při opravných zkouškách

při přezkoušení dětí českých občanů, při jejichž vzdělávání v zahraničí nebylo postupováno podle platných předpisů

při přezkoušení, nařídil-li je školní inspektor nebo ředitel školy

Komise pro komisionální zkoušku je tříčlenná. Komisi tvoří předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla učitel vyučující danému předmětu a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.

Pokud komise byla sestavena za účelem vykonání komisionální zkoušky podle č. 5 odst. 4, ředitel posoudí, zda bude do komise jmenován vyučující, o jehož klasifikaci má zákonný zástupce pochybnosti. V tomto případě žák koná opravnou zkoušku, v předmětu český jazyk, světový jazyk a matematika i písemnou zkoušku v délce trvání 25 minut.

Do tříd s rozšířenou výukou některých předmětů nebo skupin předmětů zařazuje žáka ředitel školy na základě doporučení školy, do které žák dochází, a podle nadání a předpokladů žáka. K zařazení žáka do těchto tříd je třeba souhlasu zástupce žáka.

8. Informování o prospěchu a chování

1) Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka:

třídní učitel a učitelé příslušných předmětů na pravidelných třídních schůzkách nebo konzultacích
pokud o to zákonní zástupci požádají

Autoevaluace školy

Autoevaluace – vlastní hodnocení školy - je významným nástrojem, který pomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Jedná se o zjišťování, porovnávání a vysvětlování dat charakterizující stav, kvalitu a efektivnost vzdělávací soustavy. Součástí vlastního hodnocení školy jsou zejména cíle, které si škola stanovila v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, jejich reálnost a důležitost. Dále pak posouzení, jakým způsobem tyto cíle škola plní s přihlédnutím k dalším cílům, uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech. Vlastní hodnocení školy také obsahuje vymezení oblastí, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků a oblastí, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření.

1. Oblasti autoevaluace

Podmínky vzdělávání

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání

Průběh vzdělávání

- je-li výuka postavena podle potřeb žáků, RVP a ŠVP

- je-li výuka efektivní, dostatečně stimulující, dostatečně náročná a rozmanitá

- mají-li žáci dostatek prostoru k vyjadřování vlastních názorů

- používají-li učitelé dostatečně pestrou škálu výukových nástrojů

- je-li výuka založena na počátečních znalostech žáků a dostatečně propojena se zkušenostmi z reálného života

Výsledky vzdělávání

- vědomosti, dovednosti a postoje žáků

Školní klima

- podpora školy žákům

- spolupráce s rodiči

- vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

- celkové klima ve škole

Řízení školy

- kvalita personální práce
- kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- práce učitelů
- soulad realizovaného ŠVP s RVP ZV

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

3. Nástroje autoevaluace

analýza žákovských prací

pozorování

rozběr dokumentace školy

rozhovory s učiteli, rodiči, žáky

dotazníky pro rodiče, žáky a učitele

srovnávací prověrky, dovednostní testy

hospitace

4. Časové rozvržení autoevaulačních činností

hospitační činnost – v průběhu celého školního roku

projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou – konec září

projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok – konec října

testy a dotazníková šetření SCIO

srovnávací prověrky

analýza žákovských prací – průběžně

dotazníky na klima školy

rozhovory s učiteli, rodiči a žáky – průběžně